



Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

BORGERLIGE HJEM I HELSINGØR FOR 300 AAR SIDEN

AF

JØRGEN OLRIK

UDGIVET AF ØSTIFTERNES HISTORISK-TOPOGRAFISKE
SELSKAB MED UNDERSTØTTELSE AF CARLSBERGFONDET

FØRSTE HEFTE

KØBENHAVN

I KOMMISSION HOS UNIVERSITETSBOGHANDLER G. E. C. GAD,

GRÆBES BOGTRYKKERI

1903

Udgivet for 2^{det} Halvaar 1902

FORORD.

Aktstykker til Belysning af borgerlige Hjems Udseende og Indretning i 16.—17. Aarhundrede er hidtil kun meget sparsomt blevne offentliggjorte. Og dog gemmer Arkiverne i de bevarede Skifteprotokoller et overmaade rigt Stof til Belysning af disse Forhold. Det er dog sikkert kun de færreste Byer, hvor disse Protokoller i uafbrudt Rækkefølge gaar saa langt tilbage i Tiden som i Helsingør, og alene denne Grund var tilstrækkelig til at foretrække denne By for saamange andre. Men ogsaa Byens anselige Stilling i Købstædernes Række i hin Tid maatte tale for at fremdrage just dette Stof, som man paa Forhaand kunde vide indeholdt mange interessante Enkeltheder. I hvilken Grad dette Stof kan siges at være typisk for danske Købstæder overhovedet, bliver en anden Sag; dog kan vistnok de fleste Hovedtræk overføres paa de andre større Søkøbstæder i Landet; muligvis har man i den livlige Stad ved Sundet, der besøgte af saa mange Fremmede og havde det store kongelige Slot i sin umiddelbare Nærhed, været lidt mere med paa nye Moder og Skikke end adskillige andre Steder.

Den simpleste Fremgangsmaade overfor det meget omfangsrige Stof vilde have været at trykke et større Udvalg

af Skifteforretninger ordret. Imidlertid stod det klart, at en første Bearbejdelse af Stoffet ved Sammenstilling af de forskellige Grupper af Genstande indenfor Skifternes Rammer vilde give et rigere Udbytte, dels fordi det herved blev muligt at inddrage mere Stof under Arbejdet, dels og fornemmelig fordi selve denne Sammenstilling af de enkelte Grupper af Genstande vilde give et fyldigere Helhedsbillede, end den ordrette Gengivelse af et Udvalg af Skifter kunde tænkes at yde. Et mindre Udvalg af disse er dog medtaget, for at man ikke skulde savne et Helhedsindtryk af disse Dokumenter, der kunde danne et nødvendigt Supplement til de mange sammenstillede Uddrag.

Skifteprotokollernes Række begynder med Aar 1571, og som Grænse for det her offentliggjorte Stof ned i Tiden er — rent vilkaarligt — valgt Aar 1621, saa at det behandlede Tidsrum omfatter 50 Aar. Forhaabentlig vil Forf. senere faa Lejlighed til at fremdrage det i de følgende Protokoller indeholdte Stof.

Til at lette Benyttelsen af, hvad der her foreligger, er udarbejdet dels et Sagregister med tilhørende Ordforklaringer — de vigtigste af disse sidste findes tillige i selve Teksten — dels en Liste over de benyttede Skifteforretningers Hovedpersoner i kronologisk Orden. For mange Skifters Vedkommende giver Protokollerne kun et Navn uden Angivelse af vedkommendes Livsstilling. Den overvejende Mængde af disse Personer har uden Tvivl været Købmænd og Handlende; hvor dette udtrykkelig kan ses af Skiftets Indhold, er denne Betegnelse tilføjet i Parenthes ved Navnet. Stundom har nogle af disse Købmænd haft et borgerligt Ombud som Raadmænd, Borgermestre o. l., uden at dette fremgaar af Skifteprotokollerne; hvor et saadant Forhold har kunnet oplyses af de trykte Kilder til Helsingørs Historie, er det vedføjet i Parenthes ved Navnet.

Trykningen har været besværliggjort ved, at hvert Ark for sig har maattet restrykkes paa Grund af de

mange Mark- og Skillingstegn. Der er derfor indløbet adskillige Trykfejl, fornemmelig i Skifternes Datoer, der findes rettede paa en medfølgende Liste.

København i December 1903.

Førgen Olrik.

Ved Udsendelsen af nærværende Skrift er det en Pligt for Selskabets nyvalgte Bestyrelse at meddele, at den har modtaget det saa godt som færdigt til Udgivelse fra den afgaaede Bestyrelse, D'Hrr. Museumsdirektør, Dr. phil. V. A. Møllerup, Provinsarkivar G. Hornemann, Cand. polit. Fr. Schjøtt og Provinsarkivar G. L. Wad. Det er derfor baade i dens og i eget Navn, at den nye Bestyrelse herved bringer Selskabets bedste Tak til «Carlsbergfonden», der ved sin Understøttelse har sat det i Stand til at udgive denne indholdsrige Bog.

Bestyrelsen for Østifternes hist.-topogr. Selskab, December 1903.

Gerhard L. Grove.

Chr. Axel Jensen.

C. Nyrop.

INDHOLDSOVERSIGT.

	Side
Indledende Bemærkninger	1— 2
Huses og Grundstykkers Vurderingspriser	2— 3
Grundenes Form; Haver	3— 4
Husenes Byggemateriale	4— 6
Husenes Rumfordeling	6— 9
Rummenes Udstyrelse	9—23
Panelværk	10
Drætter, Lister og Hylder	10—11
Malerier og Hjørtehoveder	12—15
Ovne	15—17
Stuens Udstyrelse	17—21
De andre Rums Udstyrelse	21—23
Møblers Tilvirkning og Værdi	23—25
Borde	25—29
Bordhimle	29
Bænke, Skamler og Stole	29—34
Senge	34—37
Vaskestole og Haandklædebrætter	37—38
Skabe	38—41
Kister, Skrin m. m	41—46
Forskelligt Bohave	46—47
Sølvtøj	47—53
Tintøj	53—58
Trætøj, Lertøj, Stentøj og Fajence	58—61
Messing- og Kobbertøj	61—66
Jerntøj	66—69

	Side
Forskelligt Husgeraad	69
Sengklæder og Bænkeklæder, Duge, Haandklæder m. v.	69— 78
Smykker	78— 84
Rede Penge.	84
Vaaben.	84— 87
Gangklæder (og Klædevarer)	87— 98
Bøger	98—100
Forskellige Smaasager	101
Diverse.	101—109
Udvalg af fuldstændige Skifteforretninger.	110—144

Helsingør Bys Skifteprotokoller, der er bevarede i fuldstændig Rækkefølge fra 1571 til vore Dage, vides ikke tidligere at have været benyttede til Skildring af borgerlige Hjem i 16—17. Aarh. De opbevares i Provinsarkivet for Sjælland, hvis rige Skatkamre med stor Imødekommenhed aabnedes af Arkivar Horneman, og de følgende Linjer, der er Frugten af disse Arkivstudier, skal da være et Forsøg paa at gøre det ældste af dette meget omfangsrige Materiale tilgængeligt og saaledes yde et nyt Bidrag til Skildringen af Købstadborgernes Bohave og øvrige Løsøre paa Fredrik II's og Kristian IV's Tid. Materialet, som den følgende Fremstilling bygger paa, er udelukkende uddraget af Skifteprotokollerne for de første 50 Aar (1571—1621); at inddrage ogsaa andre Kilder vilde have forøget Afhandlingens Længde i alt for høj Grad. I Steden for at nøjes med at aftrykke et større Udvalg af Skifteforretningerne ordret, er der valgt den besværligere, men ogsaa noget mere lønnende Fremgangsmaade at give Stoffet en første Bearbejdelse ved Samstilling af de forskellige Grupper af Genstande, som alle Skifteforretningerne er inddelte efter¹⁾. Denne Fremgangs-

¹⁾ For at spare Plads har jeg i det hele fulgt den Fremgangsmaade, at, naar Navnet paa en Skifteforretnings Hovedperson én Gang er nævnt, gentages det ikke oftere, men senere Uddrag af vedkommende Skifteforretning anføres kun med dens Aarstal og Dato. — Ved mindre betydelige og ganske korte Notitser anføres overhovedet intet Navn, kun Aarstal og Dato.

maade lettedes ogsaa en Del ved den store Ensartethed i de forskellige Skifteforretningers Opstilling; efter Datidens Skik er nemlig Løsøret grupperet efter Genstandenes Materiale (Guld og Sølv, Tin, Kobber, Messing, Jernfang, Træfang, Federklæder, Linklæder, Gangklæder o. s. fr.). Denne Opstillingsmaade giver imidlertid intet Indblik i Genstandenes Fordeling i de forskellige Rum, og det er derfor et Held, at ikke faa af Skifteforretningerne gør en Undtagelse fra Reglen ved at nævne Bohavets og stundom ogsaa det mindre Løsøres Fordeling i de enkelte Rum i Huset.

Denne Husenes Indretning og Møblering vil vi skildre, før vi gaar over til de enkelte Grupper af Løsøre.

Om Husenes ydre Beskaffenhed og Materiale giver Stoffet i Følge hele sin Natur meget faa Oplysninger. Kun Gaardenes og Husenes Vurderingspriser kan anføres i Mængde; men dette Stof vil virke for trættende og kræve en nøjere statistisk Gennemarbejdelse; vi indskrænker os derfor til at anføre nogle Eksempler.

24. 4. 1589 nævnes som tilhørende David Leyells Arvinger: Hovedgaarden paa Stengade, 2000 D. De to Boliger udi Sudergaden, 300 D. Den Havehævd paa Byens Grund, 300 D. Vangen i Marken, 80 D. — 15. 5. 1593 arves følgende Jordegods efter Hans Nielsen: De tre Boliger liggende tvært over fra b: Frederik Leyels Vaaninger østen op i Byen, norden til Stengaden, skylder aarlig 72 D. Husleje, 1200 D. De tre Boliger i Frans Skrivners Stræde, giver 34 D. aarlig Husleje, 500 D. En Bolig i Kirkestræde paa de Oksers Jord og Grund vest fra Slagteboderne; aarlig Husleje 16 D.; 350 D. Det Hjørnehus mod Stranden vesten op til Anders Hesses Stræde med tre smaa Boliger der hos liggendes; aarlig Husleje 59 D.; 800 D. End en Bolig imod Stranden med tre Boliger i det lidet Stræde op imod Svend Bosens Gaard; aarlig Husleje 45 D.; 600 D. De tre Ejendomshuse og Gaarde paa norden Side Stengaden: den Gaard paa Hjørnet; Husleje 38 D.; 1200 D. Den anden Gaard, med Vedhammeren, 800 D.; Husleje 35 D. Den tredje Hus og Gaard, 30 D. Husleje, 1000 D. Den Bolig

i Hestemøllestrædet, næst op østen til Hestemøllen, og den anden, som ligger mod Stranden, sønden til forn. Bolig, er givet til de fattige Husarme her i Helsingør. Den Bolig ved Stranden østen for de Husarmes Bolig, 6 D. Husleje, 60 D. To andre smaa Boliger, som ligger østen for Hestemøllen, 120 D. Hestemøllen, mod Svingelen, sønden for Stengaden, 200 D. En Vang paa Bys Jord sønden for Borgevolden, 150 D. Den Græsvangshævd med et lidet Hus paa, Hælvten Bys Jord og Hælvten de Oksers Grund, 100 D. Den anden Vang sønden til Møllebakken liggendes, er den største Part Ejendom, saa nær som en liden Gyde, som giver aarlig til Byen $\frac{1}{2}$ Ort; med Huset, paa Gaarden, Sæd og Kvier tilsammen vurderet for 200 D. Lade Gaardens Have med Fiskepark og lidet Hus paa, uden Svingelen, 250 D. En liden Kaalhave vesten til Bys Grøfte, norden Svingelen, 20 D. Sal. Hans Nielsens Hovedgaard, 2500 D. Desuden $\frac{1}{8}$ i en Gaard i Malmø, 150 D., og en Gaard i Køge, der er solgt for 1000 D.

Saamange Ejendomme paa enkelt Mands Hænder hørte selvfølgelig til Sjældenhederne; i mange Skifter forekommer kun en enkelt Ejendom, i Reglen til en beskeden Vurderingspris (nogle Hundrede Daler), og i mange forekommer slet intet «Jordegods», idet Vedkommende har boet til Leje. Meget hyppig hører til Gaarden en andensteds beliggende Have (ved «Rosenkilden», «uden Svingelen» etc.) samt en Vang i Bymarken; men desuden har der vistnok som Regel ligget en mindre Have bag ved selve Gaardspladsen, saafremt Grundens Størrelse har tilladt det; dog er det sjældnere, at denne Have udtrykkelig nævnes; saaledes omtales 29. 10. 1590 i Cornelius Hollænders Bo: Et Sprankerværk og to Døre, som man gaar i Haven, og et Hønsehús og et Skur over Havedøren; 2 D. — Grundene har vistnok som oftest haft en ret smal og dyb Form.

3. 4. 1620 er i Skifteprotokollen indført følgende ret oplysende Maaling af en Trine Villums tilhørende Bolig i Sudergaden, der aabenbart har hørt til de smaa Huse i Byen: Bredde langs Gaden fra midt paa Skelstolpen fra Tr. V.s Bolig paa den østre Side indtil Per Skrædders Bolig paa den vestre

Side er 8 Alen. Længden igennem Gadehuset indtil det Hus, som staar nede i Gaarden, er 30 Al. ÷ 1 Fingersbred. Br. langs samme Hus i Gaarden indtil samme Husstolpe midt for Brønden er 14 Al. $2\frac{1}{2}$ Kv. L. igennem samme Hus og Have, indtil Henrik Felbereders Gaard vedtager, er 29 Al. $2\frac{1}{2}$ Kv. Br. langs Henrik Felbereders nederst i Haven er $13\frac{1}{2}$ Al. ÷ 2 Fingersbredder.

Om Byggematerialet findes kun faa Oplysninger. Der er selvfølgelig ingen Tvivl om, at de store, til et Par Tusind Daler vurderede Gaarde paa Stengaden har været grundmurede, og en enkelt Gang nævnes dette ogsaa udtrykkelig («den Stenhusgaard» 2400 D. 14. 9. 1602. Anna Villum Kræmmers); men for de mindre Gaardes og Huses Vedkommende faar man det Indtryk, at de har været Bindingsværk, vel nok for det meste med udmurede Tavli; efter Charles Ogiers Beskrivelse (1634) var de fleste Huse i Helsingør opførte med røde Mursten. (Caroli Ogerii Ephemerides, Paris 1656, s. 24 ff.) Alene Hyppigheden af Bygningstømmer paa Lager i Gaardene tyder herpaa.

Saaledes nævnes 29. i. 1585 i Albret Guldsmeds Bo 7 Egebjælker á 3 Ort, 11 Fyrrebjælker á $1\frac{1}{2}$ Ort, og nogle gamle Mursten med nogle Lægter, 4 D. — I Klavs Nielsen Byfogeds Bo nævnes 9. 9. 1589: $2\frac{1}{2}$ Tylt 3 Stk. Savdeller (Brædder), som fandtes paa et Loft udi Hovedgaarden, $2\frac{1}{2}$ Tylt do. paa Logulvet udi Ladegaarden, 90 Klapholt (Stavtræ) i Hovedgaarden og Ladegaarden, $2\frac{1}{2}$ Tylt «huriske» Vogenskud (fejlfri Egeplanker; hurisk er vel Fejlskrift for kurisk). — Blandt Lucia Paaskes Gods forekommer (8. 10. 1606) 3 Stk. Egetræ til et Bislag, 1 fl . Et langt Fyrretræ, som «Stakiter» haver standet udi, 1 fl . 2 Vindueskarmer med Vinduer 3 D. En udskaaen Stang af Eg til et Hus $1\frac{1}{2}$ fl . (Denne sidste maa vel opfattes som en Gavlpnydelse, «Brand»).

Dette Indtryk forstærkes ved de Optegnelser om Nybygninger paa Husene, som enkelte Skifter indeholder, f. Eks:

7. i. 1581. Skifte efter Mons Tømmermand. Først forhandlede om den Gaard, som er til Skifte mellem Moderen

og Sønnen og Datteren; og blev saa samtykt, at Niels Jensen, den Mand, Boel nu haver i Senge, haver tilsagt at antage sig Hustømmer, nu fandtes paa Jorden, straks det kan sig nu her- efter befalde, at samme hugge og opsætte et Hus deraf paa Jorden næst hos det Hus, der staar, og samme Hus at lade fli og færdig gøre med al sin Behøring. Desuden skal det gamle Hus forbedres med ny Sten paa Taget. — 7. 3. 1592. Hvis Omkost som Anders Brun haver bekostet paa sin Gaard, som han i boer. For Brønden blev sæt 4 D. For $\frac{1}{2}$ Tylt Stolper at gøre Brøndkarmen af, 3 fl. 4 Deller $\frac{1}{2}$ D. Tømmermanden, som hug Brøndkarmen, $\frac{1}{2}$ D. En Tylt Vragdeller 3 fl. Brolæggeren for han brolagde Gaarden $1\frac{1}{2}$ fl. Tømmermanden for han lagde et Loft og klædte Gavlen 22 β . — Samme Aar (8. 11.) nævnes, at Anders Hess har laant Henrik Kleinsmed 1200 Embder Mursten, der han bygte de Bindinger til paa Enden af sit Gadehus. — 2. 12 1591 nævnes i Skiftet efter Herman Stenhugger 5 Bindinger Hus, er bygt neder udi Gaarden, siden sal. Herman og Karine kom til- sammen, 30 D.; selve Gaarden er vurderet til 600 D. og har saaledes muligvis været et Stenhus¹⁾. — I Sammenhæng her- med kan nævnes, at der findes flere Tømmermænd nævnte i Protokollerne fra de nævnte Aar, medens Navnet Murer ikke synes at forekomme.

Husenes Vinduer omtales selvfølgelig kun mere til- fældigt. Et Par Skifter efter Glarmestre giver dog nogen Oplysning om Glasruders Almindelighed.

24. 10. 1587 nævnes Kristen Glarmester; 15. 10. 1591 nævnes i Morten Glarmesters Bo en Vinde (til at valse Bly- sprosser med); 10. 3. 1592 optegnes den sidstnævntes Søns Gods, og heriblandt forekommer: En Blyvinde 4 D. (Den samme, som ovenfor nævntes). Morten Glarmesters Redskab udi en liden Kiste, med Kisten 1 Ort. En halv Kiste Glas pakket fuld med hele og halve Ruder, vurderet for 5 D. 4

¹⁾ Af andre Bygningsmaterialier, der nævnes, kan fremhæves: 9. 9. 1589. Klavs Nielsen Byfoged. En Læst Kalk $1\frac{1}{2}$ D. Hele og halve Mur- sten og Tagsten i Ladegaarden 5 D. — 1. 6. 1592. Oluf Pedersen, Raad- mand. En Td. «Sementer» Kalk. — 25. 10. 1597. Mikkel Snøkkel. 4000 Astrag (brændte Gulvfiser) 13 D. O. s. fr.

«Skou» (Underafdeling af en Kiste) Glas og noget løst Glas, hele og halve Ruder, 1 D. — Ogsaa Varelagerne i Købmandsboerne indeholder ikke sjælden Glasruder; saaledes omtales 26. 5. 1595 i Thomas Thennckers Bo 8 Ruller Bly og 2 Kister fransk Glas, og 25. 10. 1597 findes i Mikkel Snøkkels Eje en Kiste hessisk Glas, vurderet for 9 D.; 9. 1. 1617 nævnes mellem Kramvarer i Karsten Koks Bo 10 «Skou» brøden Glas til Vinduer à 8 β pr. Skou.

Vi gaar dernæst over til de Oplysninger om Rumfordeling i Husene, som Materialet giver. Fra Gaden traadte man gennem den med et Bislag forsynede Gadedør¹⁾ ind i en Forstue, der vistnok sjælden har manglet selv i tarveligere Beboelser, men som selvfølgelig ingenlunde altid nævnes, da den vel som Regel ikke indeholdt synderligt Indbo. Det formindskede selvfølgelig i høj Grad Forstuens Størrelse, at en Del af den hyppig var afskildret som «Forstuekammer» («Kammerset i Forstuen»), der meget hyppig nævnes. Indenfor Forstuen laa Stuen, utvivlsomt altid ud til Gaden. Kun sjældent bruges dette Ord om mere end ét Rum i Huset. Det betegner aabenbart det eneste fælles Opholdsrum i Huset, hvor Maaltider nødes og Fritiden tilbragtes. I de fleste Tilfælde synes det ogsaa at have været det eneste Rum — foruden Køkkenet — der kunde opvarmes. — Bagved Stuen fandtes Stegerset eller Køkkenet; begge Betegnelser anvendes i Flæng. Døren mellem Stue og Stegers omtales udtrykkelig bl. a. i Drabantens Sakarias Markvordsens Bo 3. 4. 1571. I de fattigste Hjem har vistnok Køkkenet og Opholdsstuen gaaet i ét; i de mere velhavende Huse hører til Køkkenet et eller flere Spisekamre.

Medens de hidtil nævnte Rum (Forstue, Stue og Køkken) er fælles for et Flertal af Huse, hersker der i den

1) Jfr. Charles Ogiers Beskrivelse (1634): Husene er forsynede med fremspringende Bislag, der med deres Billedstøtter og Sidebænke minder om Korthuse.

øvrige Rumfordeling i Husene stor Mangfoldighed. Stundom findes ud til Gaden, ved Siden af Forstuen, en Bod. Meget almindeligt findes der bagved Stuen et Kammer (Stuekam-
mers), der ligner Stuen i Indbo og som Regel synes at have været ligesaa fint udstyret som denne (Jfr. Øverstestue og Korsstue i Bøndergaarde). Noget lignende gælder om Kam-
meret ved Forstuen (se ovenfor). Men desforuden findes — alt efter Husets Størrelse og Rigdom — et større eller mindre Antal andre, mindre rigt udstyrede Kamre (Kammerser) eller med et lidt sjældnere, mere gammeldags Udtryk: Herberger. De fleste af disse er Sengekamre, for en stor Del uden Tvivl Gæstekamre. Nogle af disse Kammerser ligger i Gaardfløjen («i Gaarden»), men forsaavidt de er tilstede i større Antal, ligger Flertallet af dem i første Stokværk, «paa Loftet». Nogle af dem bærer Navn af Skorstenskamre og har saaledes faaet Varme fra en af Husets Skorstene. I første Stokværk findes ogsaa i nogle større Købmandsgaarde det Rum, som benævnes Salen¹⁾. Trappen op til første Stokværk omtales kun sjældnen, men har vistnok ofte ligget indvendig i Huset; 2. 10. 1585 nævnes i Klavs Biendorps Bo «det Kammer ved Trappen»; i Skiftet efter Peder Lange 20. 6. 1599 ses det, at Trappen fører op fra Forstuen. Svaler og Karnapper forekommer enkeltvis. Loft og Kælder bruges til Oplagsrum. Blandt de egentlige Udhuse i de større Købmandsgaarde kan særlig fremhæves Bryggers og Stald.

Iøvrigt vil følgende Uddrag af Protokollerne bedst kunne give Forestilling om Rumfordelingens Mangfoldighed:

Jørgen Sandersen. 26. 2. 1577. Stuen. Herberget hos Stuen. Herberget i Gaarden. Skorstensherberget. — Albert Guldsmed. 29. 1. 1585. Stuen. Kammerset. — David Leyell, Raadmand. 24. 4. 1589. Stuen. Sengekamret næst Stuen. Det andet Kammer der næst. Strandkamret. Forstuen. Kam-

¹⁾ Jfr. Odenseborgeren Mikkel Klavsens Indbo 1531 (Fra Arkiv og Museum I Pag. 429).

merset over Stuen ud til Gaden. Skorstenskamret over Stegerset. — Gudmand Nilsen. 12. 10. 1591. Hans eget Sengekammer. Et Loftkammer. Et andet Kammer. Junkerens Kammer. Drengeskammerset i Gaarden. Stuen. Stegerset. Spisekamret. — Peder Rebslager. 4. 7. 1592. Stuen. Kammeret. Loftet. Kælderen. Rebslagerboden. — Oluf Pedersen, Raadmand. 1. 6. 1592. Nederkamret (!) i Gaarden. Det Strandkammer. Det andet Kammer der næst op til. Det Kammer til Gaden over Stuen. Et andet Kammer der næst op til. Det Kammer ved Salen. Salen. Stuen. Stuekammeret. Spisekammeret. Kælderen. — Anna Zakarias'. 19. 7. 1592. Stuen. Stegerset. Pigernes Kammer. Kamret i Gaarden. Kælderen. Skorstensstuen. Forstuen. Kammeret i Forstuen. Et lidet Kammers. Hendes eget Kammer. — Lisabet Tønneses. 1. 9. 1592. Stuen. Forstuekammeret. Boden til Gaden. Kælderen. Stegerset. Kamre paa Loftet. — Eline Henrik Kleinsmeds. 7. 11. 1592. Skorstensstuen paa Loftet. Et andet Kammers derhos. Et andet Kammers. Indenkammeret. Den grønne Stue neder i Gaarden. Loftet over Smedien. Forstuen. Stuen. Stuekammeret. Køkkenet. — Hans Nilsen. 15. 5. 1593. Svalen udenfor Strandhuskamret. Mester Jens Hanses Kammer. Salterhuset ned mod Stranden. Kammeret i Gaarden. Tre Loftkammerser. Hans Nilsens Kammer i Gaarden. Det andet Kammer. Stuen. Stuekammeret. Loftet. Kælderen. — David Wedderborn. 11. 6. 1594. Stuen. Stuekamret. Stegerset. Kamret i Gaarden. Loftet. — Johan Povelsen. 27. 8. 1595. Stuen. Kamret. Det Kammer bag Stegerset. Køkkenet. — Nils Villumsen. 22. 10. 1595. Stue. Stuekammers. Stegers. Herberget i Gaarden. Loftet. — Karine Rikardusdatter sal. Rasmus Langes. 29. 1. 1596. Det grønne Kammer. Markus Langes Kammer. Drengeskammer. Spisekammer. Køkken. Stue. Stuekammer. Karnap. Forstue. Forstuekammers. — Jon Nilsen Brygger. 27. 10. 1598. Stuen. Stuekammeret. Kammeret over Porten. — Nille Bohmlos Johansdatter. 20. 1. 1599. Stue. Stuekammer. Stue mod Stranden. Salen. Det hvide Kammer. Det malede Kammer. Apotekerboden. — Peder Lange. 20. 6. 1599. Stuen. Det grønne Kammer. Forstuen. — Karine Jensdatter, Jesper Ketels. 4. 9. 1600. Skorstenskammer over Stuen. Et andet Kammer. Mellemkammers. Drengenes Kammer. Bryggers. Kamret næst op til Bryggerset. Jesper Ketels Skrivekammers. Hans Mechelborgs

Kammer. Stegerset. Stuen. Stuekammerset. Kælderen. — Bente Frans Skrivers. 26. 11. 1603. Den store Stue. Stuen derhos. Stegerset. Kamret udi Forstuen. Portkamret. Gule Kammers. Skorstenskamret ud til Haven. Det grønne Kammer. Bagerset. Loftet over Bagerset. Forstuen. — Broder Klokker. 14. 12. 1603. Stuen. Et lidet Kammer paa Loftet, kaldes Junkerens Kammer. Svalen for Kamret. Det lille og det store Kammer i Gaarden. Det Sengekammer over Stuen. Næst op til et Spisekammer. Spisekælderen. Stegerset. Spisekamret op til Stegerset. Kælderen ud til Gaarden. Kælderen ud i Gaarden. Boden ud til Gaden. Kamret i Forstuen. Stalden oppe i Gaarden. Drengkamret næst op til. Loftet over Stalden. Øverste og nederste Kornloft over Bryggerset. Laden. Hampehuset i Staldgaarden. Salthuset næst op til. Ladegaarden ved Rosenkilden (med Vedhammer). — Alexander Leyell. 30. 6. 1607. Stuen. Stuekamret. Salen. Pigerens Kammer. Drengenes Kammer. Sal. Kirstens Kammer. Alexanders Kammer. Staldkamret. Det Kammer over Stuen. — Hans Bautz, Arkelimester paa Kronborg. 26. 6. 1612. Stuen. Kamret. Børnekamret. Den store Sal. Det lille Kammer paa Loftet. Tørreloftet. — Jakob Lau. 19. 11. 1613. Kammerset. Det andet Kammers. Sengekamret. Stuen. — Kobbermøllen. 29. 11. 1617. Stuen. Sengekamret. Svendekamret. Badstuen. Bryggerset. Forstuen. Køkkenet. — Kaptajn Johan Semb. 29. 4. 1618. Stuen. Det lille og det store Sengekammer. Den lille Stue. — Jakob Lazarus Bager. 3. 2. 1620. Det malede Skorstenskammer. Det andet Kammer. Stuen. Sengekamret. Den lille Stue. Bagerset. Stegerset. — Mogens Jespersen. 15. 5. 1620. Stuen. Den lille Stue. Loftet. Øverste Loft. Svarre (o: Dreje) -kamret. Køkkenet. Et Kammer næst Stuen. — Morten Knudsen. 21. 6. 1621. To Gaarde. a) Den store Stue. Andet Kammer derhos. Et mørkt Kammer. Loftet. b) Den store Stue. En anden Stue. Den grønne Stue. Vraakammer. Det gule Kammer. Et andet Kammer.

Paa Grund af Materialets Natur kan naturligvis kun de færreste af disse Opregninger gøre Krav paa absolut Fuldstændighed.

Vi gaar dernæst over til at betragte Værelsernes indre Udstyrelse, hvorved vi hovedsagelig holder os til de bedst

udstyrede Rum (Stue, Stuekammer, Forstuekammer etc.). Væggene har uden Tvivl ofte delvis været klædte med Panel; men da dette som nagelfast i Reglen regnes med til Huset, opføres det sjældent blandt Løsøret. Det samme gælder om Kaminen eller Ovnene, der ogsaa sjældnere nævnes, om end hyppigere end Panelerne.

Typiske i saa Henseende er saadanne Notitser som disse. 14. 11. 1610. Morten Jespersen, Slotsskriver. Vaaningen med alt hvis nagelfast er, item en Jernkakkelovn, Drætter samt Bænke udi Stuen, 350 Rd. — 3. 2. 1620. Hovedgaarden 800 D., dertil hørende to Jernkakkelovne, Paneler og Drætter og andet, som nagelfast er. — 5. 9. 1620. Johan Kraft. Vaaningen, dertil skal høre Kakkellovn og Panelværk, 1000 D. Kurant. — Dog forekommer Undtagelser. 23. 4. 1593 nævnes 5 Stykker Panel af Eg, 1½ D. 1 Ort. — I Nils Villumsens Bo 22. 10. 1595 nævnes Panelværket i Stuekammeret særskilt og vurderes til 1½ D., samt to Panellister af Klæde, 1½ D. — I Oluf Frandsen Bryggers Bo 22. 6. 1597 forekommer: et Stykke Panel under Vinduet i Stuen, 1½ D. — 21. 5. 1599 nævnes 17 smaa Messinghageskruer paa Panelet ved Skiven og Sengen. — I Bente Frans Skrivners Gaard nævnes 26. 11. 1603: Nogen Egepanelværk om Stuen. Nogen Panele udi Stuen der hos. Udi Kammeret udi Forstuen: Egepanele rundt om Stuen. Portkamret: 3 Egepanele. Gule Kammers: Et Panel. Skorstenskamret og det grønne Kammer: hver 3 Stk. Panel. Denne Optegnelse viser, som det vil ses, alle Husets Rum udstyrede med Panelværk i større eller mindre Grad. — 12. 3. 1604 opføres: et Panel for Bordenden (altsaa et «Bordendestykke») og et andet Stykke Panel. — I Organisten Hans Lavridsens Bo 17. 11. 1608 findes i Stuen et Panel med en liden Hylde, 1½ fl , og i Stuekamret et Panel, 6 fl . O. s. fr.

Ved Siden af Paneler forekommer hyppig Drætter som Beklædning af Væggene. Disse kunde bestaa af Maatter, men var dog som Regel Tøjstykker, udspændte over Trærammer.

I Cornelius Hollænders Bo vurderes 29. 10. 1590 Maatterne omkring Væggene til 1 Ort; men ellers træffes ingen Spor af Drætter før i Albert von Hoff's Bo 7. 7. 1598, hvori

der findes: To dantsker (o: Danziger) Drætter hos Skiven og to Stykker grønt Klæde mellem Stuedøren og Kakkelovnen. Herefter bliver Drætterne saare almindelige. 28. 11. 1598 nævnes hos Lavrids Skotte: To Drætter paa Væggen 1 D. — 30. 1. 1599 i Nille Bohmlos Johansdatters Bo: De Drætter omkring Skiven udi Stuen. De grønne Rækker og Drætter udi Stuekamret m. m. — 21. 5. 1599. De Drætter omkring Stuen paa Væggen. — I Maren Geldsacks Bo 4. 7. 1603 forekommer en gul Ramme med 14 Kroge paa, $2\frac{1}{2}$ Å (vistnok til en Dræt), samt trykkede Drætter i Strandkammerset ved Porten, 3 D. — 2. 12. 1606 nævnes blandt Kramgods 11 Al. Silke Kolør Frynser, som man hænger om Drætter, à 12 β . — 15. 5. 1611 findes i Engelskmanden Mester Halds Bo en «sannsk» Maattedræt. — I Johan Pedersens Bo nævnes 16. 9. 1613 12 Al. Drætter à 1 Å i det lange Kammer, og 20 Al. à 1 Å i det lille Kammer, samt 16 Al. à 1 Å i Portkamret. — 19. 7. 1616. En grøn Dræt med en List ovenfor, $\frac{1}{2}$ D. — 20. 3. 1618 findes i Anna Hansdatters Stue 12 Al. Danziger Drætter, $1\frac{1}{2}$ Rd. — 7. 3. 1620 nævnes i Samuel Skomagers Bo røde og gule Drætter omkring i Stuen. — 28. 4. 1620 vurderes Drætterne omkring Stuen i Hans Kruses Gaard til 2 D., og Maatterne omkring i et andet Kammer til 1 D. O. s. fr.

I Sammenhæng hermed maa nævnes Listerne og Hyldeerne, hvormed Stuen var udstyret.

F. Eks. nævnes 28. 4. 1598: En Hylde med to Rækker. 4 Kanderækker omkring i Stuen at sætte Fade og Kander paa. — 21. 5. 1599 vurderes Listerne i Stuen til $\frac{1}{2}$ D. — 4. 9. 1600 vurderes Hyldefjælene og Listerne omkring i Stuen med Messingkroge paa til 3 D. — 3. 12. 1601 forekommer en grøn Liste med forgyldte Bogstaver, $1\frac{1}{2}$ D. — 4. 7. 1603: En grøn Liste $2\frac{1}{2}$ Å . — 16. 9. 1613: I Stuen 2 Lister med Bogstaver 6 Å . — 7. 3. 1620. I den store Stue: 3 Egelister over Vinduerne 2 Ort. Tre malede Lister 1 D. 1 Ort. En Hylde 10 β . — 23. 4. 1620. 4 grønne Lister 1 D. En sort Liste $\frac{1}{2}$ Ort. 2 Lister 10 β . Nogle Messingskruer i Lister $1\frac{1}{2}$ Ort. — 10. 9. 1620. 4 grønne Lister med forgyldte Bogstaver $2\frac{1}{2}$ D. O. s. fr.

I denne Sammenhæng vil det ogsaa være rimeligst at omtale Væggenes Dekoration med malede Tavler og Skil-

derier. Disse synes først at være blevet almindelige lige ved 16. Aarhundredes Slutning. 1634 omtaler Charles Ogier i sin Dagbog, at Væggene i de helsingørske Stuer var smykkede med malede Tavler lige op til Loftsbjælkerne. De vurderes sjældent videre højt og har vel som Regel ikke været store Kunstværker. Et Par Haandværkernavne vidner om, at de delvis har været gjorte af helsingørske Malere. 9. 7. 1585 forekommer et Skifte efter Mikkil Maler, om hvem vi uheldigvis paa Grund af et Blads Mangel i Protokollen ikke faar andet at vide end, at han efterlader sig en ufærdig Altertavle. I Skiftet efter Holger Maler 5. 6. 1604 nævnes onde og gode Tavler og Maper à 4 β. 2. 12. 1611 nævnes Vulf Matthisen Maler, og 28. 2. 1612 meddeles det, at Billedhuggeren Gert van Egens yngste Søn er sat til Konterfej-Haandværk. Endelig nævnes 8. 12. 1618 i Maleren Johan Luffts Bo: En Tavle med en Døds Hoved paamalet, 1 Rd. En Tavle, Landskab paamalet, 1 Rd. 16 β. En Tavle, hvor er malet en Stad i Brand, 1½ Ort 2 β. Et lidet Konterfej Friderici 16 β. Et Kongens Konterfej 1½ Ort 2 β. Et Kvindebillede 2½ Ort 2 β.

Første Gang, malede Tavler nævnes, er 2. 10. 1585 i Klavs Biendorps Bo: Det malede Bræt, som hængte over Døren, 1½ D. To smaa Tavler ½ D. — 18. 8. 1592 vurderes 4 Tavler til 1 D. — 1. 9. 1592 nævnes: En malet Tavle i Stuen 1½ D. En do. do. 1½ β. 6 smaa do. à 1 Ort. 2 do. do. 1 Ort. — 2. 2. 1596 nævnes i Stefan Henning af Grøningens Bo: Et Landkarte paa Væggen. En malet Tavle af Kristi Fødsel med to Døre for. Et Krucifix stander paa Skorstenen (hermed maa menes Kaminen). 8. 9. 1597 vurderes samme Mands Gods, og her er yderligere tilføjet: Martini Lutheri og Philippi (o: Melanchtons) Kontrafaktur under Glas, ½ D. — 22. 6. 1597 nævnes 3 Stykker Maling paa Lærred à 2 β, standende paa Væggene omkring i Stuen. — I Katrine Hygis Stue findes 14. 2. 1598 3 malede Tavler og nogle «prettet Maling» omkring Skiven paa Væggen. De to Kamre i Gaarden indeholder 5 og 3 malede Tavler. — 14. 11. 1598 findes i Berent Hakes Bo: 11 smaa malede Tavler, paa Væggen stan-

der. — I Nille Bohmlos Johansdatters Bo findes 30. 1. 1599 6 malede Tavler i den Stue mod Stranden. De to Kobbertavler, som Harlingen (i Friesland, Holland) er paamalet, én til Stengaden, den anden mod Stranden udhænger. 20 Konterfejer paa Salen. — 21. 5. 1599 forekommer det første Eksempel paa Portrætter af Gaardens Ejerpar: To Konterfej, derpaa malet Villum Hendriksen og Ryken Diriks. To andre malede Tavler. En Landtavle (Landkort). En Pinasse-Konterfej (Marinebillede). — 3. 12. 1601 findes blandt Jakob Gottsloffs Gods 6 smaa Tavler, 2 D. 1 Ort. 4 store Tavler, som er: en Løvejagt, et Stad Brüssels Konterfej, en Sirickseirs Konterfej, Gertrudenburg, ialt 6 D. (Zieriksee i Zeeland, Gertrudenburg i Nordbrabant, begge i Nederlandene). Charitas Tavle 1 D. Jakob Gottsloffs Konterfej 2 D. — 19. 5. 1602 nævnes i kgl. Skræder Peter Eckarts Bo: 4 malede Tavler. Dronning Sophiæ Konterfej paa en Tavle. En Tavle de Amare (Amor?), paa Skorstenen stod (med Skorstenen maa være ment Kaminen, jfr. ovenfor). — I Maren Geldsacks Bo 4. 7. 1603: 12 Tavler Maleværk med Rammer i Strandkammerset, 5 D. 3 smaa Maleværk paa Loftet $1\frac{1}{2}$ D. 7 «egipsk» (Gibs?) Tavler støbte, $1\frac{1}{2}$ fl. 6 Rammer med Maleværk 6 fl. — 16. 5. 1605 nævnes 2 Giffs (Gibs) Tavler, 1 fl. — 31. 5. 1606. Johan Hillings Bo: En Tavle om Dommedag. En Tavle om Kristi Undere. En Tavle om Troens Gerning. 4 andre Tavler. To Alabastes Tavler. — 19. 11. 1607. Anna Dirik Pipers Bo. Et Kunststykke 6 D. 5 smaa Tavler og Kontrafejer à 1 fl. 3 do. à 2 fl. Et papistisk do. 1 fl. Et Kontrafej 6 fl. — I Lavrids Lukassens Stue findes 21. 1. 1607 et malet Bræt med det engelske Vaaben. — 27. 3. 1607 nævnes bl. a.: 2 skrevne Tavler. — 30. 6. 1607 og 4. 1. 1608: 7 Kontrafejer. — 19. 6. 1609: 3 formalede Tavler à $1\frac{1}{2}$ D. 2 Stentavler 1 fl. — 10. 10. 1610 findes i to Kister, som en Landstryger Hans Christensen Tumell havde indsat til Abraham Casiers, et Søkort og nogle franske Kobberstik. — I Engelskmanden Mester Halds Bo findes 15. 5. 1611: 12 Rammer at bruge om Tavler, samt to store og 6 smaa Landtavler i Kamret i Gaarden. — 20. 1. 1612. Apoteker Mattis Povelsen. En Tavle om den hollandske Fred 5 fl. — 15. 8. 1614 nævnes i Villum Arriansøns Bo følgende malede Stykker og Tavler: Et Stykke Veneris og flere Planeters Figurer $3\frac{1}{2}$ D. En liden malet Tavle med et Kvindebillede $1\frac{1}{2}$ D. En liden Tavle med to Ansigter malede, $1\frac{1}{2}$ D. En liden Tavle, Marcus Curtius paa

malet, $\frac{1}{2}$ fl. En liden skreven Tavle $\frac{1}{2}$ D. Et Stykke Abrahams Historia 2 D. En rund Tavle med et Konterfej paa, $\frac{1}{2}$ D. Venus og Bacchus 4 D. Et Stykke om Badstue 4 D. Et Stykke om forloren Søn 5 D. En liden Tavle, derpaa Konning Christierns Konterfej, $\frac{1}{2}$ D. Et Stykke Veneris Figure $2\frac{1}{2}$ D. En Tavle, Spes paa malet, $2\frac{1}{2}$ D. — 12. 10. 1615. En Tavle med illumineret Kobberstykke paa, 3 fl. En Tavle med et trykt Billede paa, 1 fl. — 23. 9. 1616 nævnes blandt Fribytteren Thomas Tueckers Ejendele et hollandsk og et lidet engelsk Søkort. — 24. 7. 1617 findes i Evert Gertsen Bagers Bo: En Tavle, Loths Historie, 2 Rd. En Tavle, Abrahams Historie, $1\frac{1}{2}$ Rd. En Papirtavle 2 fl. Mønt. En do. 1 Rigs fl. En Lærredstavle 1 Rigs fl. 4 β . — 29. 4. 1618 findes i Kaptajn Johan Sems Bo: 2 Kontrafejer. Johan Sem og hans første Kvinde. To hans Børns Kontrafejer. Nok tre hollandske Malinger med Rammer. To smaa, malede Tavler. En Fisk med Neptun hængendes i Stuen. (I Vurderingen af Godset 15. 3. 1620 kaldes dette Stykke en stoppet Fiskehud, forgyldt og stafferet, 2 D.). Desuden et forgyldt Krucifix. — 10. 6. 1619: Peter Jansens, hans Hustrus og tre Børns Kontrafejer. Et Stykke Maria Magdalene 1 Rd. Et Stykke om Lot 1 Rd. Et Stykke Jakobs Drøm 3 Rigs fl. 5 Stykker illumineret Papir à 1 fl. 9 smaa Stykker do. do. à $\frac{1}{2}$ fl. O. s. fr. — 23. 3. 1620. Villum Caron. Kongens og Dronningens Kontrafejer af Spanien, 8 D., samt 3 andre malede Tavler og en Landtavle. — 25. 3. 1620. Povel Bartskær. Et Krucifix $1\frac{1}{2}$ Ort. En malet Tavle 1 Ort. En Tavle, Cøln am Riin, $\frac{1}{2}$ D. 3 Tavler, Jeronimi (o: Hieronymus af Prag), Philippi (Melanchton) og Lutheri Billeder, 3 Ort. — 28. 4. 1620. Hans Kruse. Et Par Tavler 1 D. 2 do. $\frac{1}{2}$ D. 4 Rammer 1 D. 3 do. med Maling 3 Ort. 5 Tavler om de fem Sinnene (Sanser) $\frac{1}{2}$ D. Et Stykke om Herrens Nadvere $\frac{1}{2}$ D. Ét Stykke udi Oljefarve 2 D. 12 andre Tavler. 4 Alabasttavler 1 D. $1\frac{1}{2}$ Ort. 3 Vokstavler $\frac{1}{2}$ D. — 21. 6. 1621. Morten Knudsen. 5 smaa Tavler $\frac{1}{2}$ D. 5 gamle Handtavler $\frac{1}{2}$ D. Philippus og Martinus 3 D. En stor Landtavle $1\frac{1}{2}$ Ort. Et gl. Vatterstykke (Marinebillede) 1 Ort. 2 Kontrafejer 3 D. Et malet Lig 1 D.

Til at give Stuen et ejendommeligt Udseende bidrog ikke mindst de udskarne Hjortehoveder med indsatte Takker, der prydede Væggene. Disse begynder først spar-

somt at fremkomme lige i Slutningen af 16. Aarhundrede, men er meget almindelige i det sidste af de her behandlede Tiaar.

I Stefan Henning af Grønningens Bo 2. 2. 1596 nævnes et Hjortehoved med to Messingpiber (til Lys). — I Nille Bohmlos Johansdatters Bo 30. 1. 1599 findes 2 smaa udskaarne Hjortehoveder i Stuen. — 10. 6. 1609: Ti Raabukkehorn i Træ indfattede. — 20. 1. 1612 i Apoteker Mattis Povelsens Bo. Et Hjortehoved med sine Takker, 3 D. — 26. 6. 1612: 6 Hjortehoveder af Træ $4\frac{1}{2}$ D. — 15. 11. 1618: 5 Raabukkehoveder 5 Rd. — 28. 4. 1620. 3 Hjortehoveder 1 D. 1 Ort. O. s. fr.

Inden vi gaar over til selve Møblerne, skal vi endnu gøre Rede for de langt mere sparsomme Oplysninger om Ovne (Kaminer o. s. v.), som Materialet giver. — Som Regel nævnes ikke mere end en Ovn i Huset; yderst sjælden overstiger Tallet to. — Kaminer har utvivlsomt været saare almindelige, men opføres aldrig i Skifterne, da de hører med til Bygningerne. Naar et Par af ovenstaaende Optegnelser nævner Skilderier o. l. staaende paa Skorstenen, menes der hermed utvivlsomt Kaminen i Stuen. — Om Kakkellovne findes derimod en Del Oplysninger. Det ses for det første, at Kakler (Potter) til Ovne er blevne forfærdigede i selve Byen. 4. 4. 1592 vurderes i Henrik Pottemagers Bo Ovn, Lærred, Formerredskab og Kakkellovnen i Stuen til 1 D. 19. 7. 1592 vurderes i Ambrosius Pottemagers Bo «alle de Potter Kakkellovn Redskab med hvis dertil hører» til 30 D., og blandt Udgælden opføres: Jørgen Bøisenborg for Husleje, Begravelse og brændte Potter og Kakkellovne, efter hans Beretning, 1 D. Daniel af Lybek, Pottersvend, 2 D. 3 β. — 3. 12. 1619 vurderes i Christoffer Smitt Pottemagers Bo «Kakkellovns Potter og andre Potter, brændte og ubrændte», til 2 D. — Kakkellovne nævnes ikke sjælden og vurderes kun lavt. Langt hyppigere er dog «Jernkakkellovne», hvorved maa forstaaes

Ovne af Pottekakler med Jernplader indvendig; disse vurderes forholdsvis meget højt og repræsenterer ofte samme Værdi som hele Stuens Møblement. Kun sjældnen findes mere end én Kakkellovn i Huset, og dennes Plads er selvfølgelig i Stuen. Jernovne uden Pottekakler omtales kun en enkelt Gang. Kaklernes Farve ses et Par Steder at have været grøn. Yderligere Detailler vil ses i følgende Uddrag af Materialet:

18. 2. 1578 vurderes Jernkakkellovnen i Alhed van Gellers Stue til $9\frac{1}{2}$ gl. D. — 17. 8. 1585 findes i Povel Sejermagers Værksted en til 8 D. vurderet Jernkakkellovn. — 20. 8. 1585 nævnes i Jakob Krogemagers Bo en til 6 D. vurderet Kakkellovn. — 21. 4. 1592 nævnes i Hans Kulenbackers Bo: En Jernkakkellovn i Stuen foruden Overdel og Potter. — 5. 7. 1592 vurderes «den Jernkakkellovn i Stuen» til 10 D. — 18. 8. 1592 vurderes en Jernkakkellovn, der findes at være brusten paa Siden, til 8 D. — 7. 11. 1592 nævnes i Eline Henrik Kleinsmeds Bo: Den Kakkellovn i Stuen 20 D. (utvivlsomt en Jernkakkellovn). Den Jernkakkellovn i den grønne Stue 8 D. Et Jernsprinkelværk om en Kakkellovn 16 D. — 16. 8. 1593 vurderes i Henrik Stenhuggers Bo en Jernkakkellovn til 8 D. — 14. 2. 1594 vurderes i Anders Saksen Raadmands Bo Jernkakkellovnen i Stuen til 12 D. — 11. 6. 1595 nævnes blandt Thomas Steensens Gods: Den Jernkakkellovn i Stuen stander, med Jernfoden, 13 D. — Andre Jernkakkellovne vurderes i de følgende Aar til ganske tilsvarende Summer: 8—10—12 D. — Naar Kakkellovnen i Lavrids Lavridsen Skottes Stue (28. 11. 1598) kun vurderes til $1\frac{1}{2}$ D. 1 Ort, har det sikkert ikke været nogen Jernkakkellovn. Det samme gælder om Ovnen i Skipper Mikkel Jensens Stue, der 3. 7. 1602 vurderes til 1 D. — 14. 9. 1602 vurderes Jernkakkellovnen i Anna Villum Kræmmers Stue med Jernfoden til 15 D. — 9. 12. 1603 nævnes blandt Seichen Cornelisses Gods en Kakkellovn af grønne Potter. — 12. 3. 1604 vurderes en Kakkellovn til $1\frac{1}{2}$ D. — 8. 10. 1606 nævnes i Lucia Paaskes Bo en til 16 D. vurderet Jernovn, hvormed maaske menes en Ovn af Støbejernsplader, uden Kakler. — 10. 6. 1608 nævnes i Villum Henriksens Bo ikke mindre end 4 Ovne, der opføres blandt Jernfanget: En Vindovn 5 D. En kullet Ovn 10 D. En høj Ovn 12 D. En do. 10 D. — 1612 vurderes i tre Skifter 3 Jernkakkellovne

til 5, 10 og 16 D. — 16. 9. 1613 findes i Johan Petersens Gaard: i Stuen en til 16 D. vurderet Kakkellovn, og i det lange Kammer en til 4 D. vurderet Kakkellovn. I al Fald den første maa have været en Jernkakkellovn. — Hans Sandersen Skinder (19. 7. 1616) har maattet nøjes med en til 2 $\frac{1}{2}$ vurderet Kakkellovn af Lerpotter. — 29. 11. 1617 findes i Svendekamret paa Kobbermøllen en Jernkakkellovn med Potter. — Anders Kristensen Bager ejer 28. 1. 1620 en Kakkellovn med Messingfødder, vurderet til 12 D. — I Jakob Lazarus Bagers Gaard findes 3. 2. 1620 2 Jernkakkellovne. — 7. 3. 1620 findes i Samuel Skomagars Bo en Jernkakkellovn, 12 D., og en Kakkellovn af Potter, $\frac{1}{2}$ D. — 25. 3. 1620 findes i Povel Bartskaers Bo en til 10 D. vurderet Kakkellovn (aaenbart med Jernplader) samt en «Pottemagerkakkellovn», der vurderes til $\frac{1}{2}$ D. — 15. 5. 1620 nævnes en Kakkellovnsof af Jern, 1 D. — 21. 6. 1621 nævnes et Jernræk om en Kakkellovn, 5 D.

Vi gaar nu over til at omtale det større Bohave af Træ og skal begynde med at skildre dets Fordeling i Husets vigtigste Rum og da navnlig Stuen, hvor en temmelig bestemt Orden synes at have gjort sig gældende. Under Vinduerne i Stuen samt paa de tilgrænsende Afsnit af Tværvæggene har der altid været anbragt Bænke, som oftest Kistebænke. Foran disse har der i Almindelighed staaet to Borde (et øvre og et nedre), der kun sjældnere betegnes som Kisteborde. Hermed stemmer Charles Ogiars Skildring (1634): lange Træbænke løber langs de tavlede Vægge, dækkede med Federdyner og Hynder; i Stuen staaer to Borde med fine Duge paa; paa det ene staaer en Vandkande med Vaskefad, paa det andet to Sølvkander med Øl og Vin. — Foran disse Borde har der hyppig staaet andre, fritstaaende Bænke, saakaldte Forsæder. Foldebænke og Foldestole er heller ikke ualmindelige; muligvis har der hyppig staaet en saadan mellem de to Borde, ligesom i sællandske Bondestuer. Nogle Stole forekommer der i Reglen ogsaa i Stuen, men deres Plads har næppe været saa fast.

Et højst almindeligt Møbel er Vraaskabet, hvis Plads

er «i Hjørnet ved Vinduerne», «ved Bordenden», ligesom Stolpeskabene i Bondestuerne. — I de fleste Stuer fandtes endvidere én eller to Slagbænke eller, som det ofte skrives, «Slopbænke», der indeholdt Sengklæder og ved at slaas ned kunde indrettes til Natteleje. Deres Plads har vistnok som Regel været i Ovnens Nærhed. — I det ene af Stuens Hjørner op til Bagvæggen stod som Regel en Seng (Himmelseng). Sjældnere findes to Senge i Stuen. Allerede i det her behandlede Tidsrum synes der imidlertid at spores en vis Tilbøjelighed til — i al Fald i bedrestillede Hjem — at forvise dette Møbel fra Stuen til Kammeret indenfor og saaledes begynde den i Nutiden saa almindelige, men for Oldtids og Middelalders Tankegang ret fremmede Sondring mellem Sovekammer og Opholdsrum. Resten af Væggen optoges af større og mindre Kister og Skabe. Blandt de sidste kan nævnes de sirlige Skabe med smaa Rum, «Tresurer» (trésor), der fandtes i velhavende Huse, samt det saare almindelige Kandeskab, der svarer til Nutidens Buffet og rummer det finere Husgeraad. Ogsaa dette Møbel synes der imidlertid at herske en vis Tilbøjelighed til at forvise ud af Stuen, ud i Køkkenet — hvad der naturligvis i endnu højere Grad gælder om Madskabet, der kun i faa Hjem har forvildet sig ind i Stuen fra Køkkenet. Endelig findes i Stuen Hylder og Rækker til Fade, Tallerkener, Kander osv., og over Bordet hænger der hyppig en Himmel. — Følgende Uddrag vil i Detailler oplyse ovenstaaende Skitse:

Jørgen Sandersens Stue 26. 2. 1577: En Skive med Skuffad. Et Foldebord. Et Skab ved Bordenden. Et Kandeskab. En Slopbænk indenfor Stuedøren. Nok en Slopbænk ved Kakkelovnen. — Peder Elling Guldsmeds Stue 29. 1. 1585: En Skive. Et Egeskab. Et lidet træagget Vraaskab. 2 Slopbænke. En gammel Seng og en Skive. — Herman Stenhuggers Stue 2. 12. 1591: Et Egeskab. Et Sengested. En Skive af Løn. En Askeskive. 2 Kistebænke. En Slagbænk. En do. inden Stuedøren. En gl. Foldestol og en

Bagstol. — Jakob Kandestøbers Stue 23. 2. 1592: Et Skab med 2 Rum i og Laas for. En Skive med Skuffad og Laas for. En Foldebænk med Paneler. Et Sengested med svarrede (drejede) Stolper. En Himmel over Bordet. To Ovnbænke med Fodskamle. — 19. 7. 1592. Anna Zacharias' Stue: Et grønt Skab, stander ved Vinduet for Bordenden. 2 Skiver. 2 Foldestole. En Jernkakkellovn m. m. — 21. 7. 1592. Thomas Truelsen's Stue. En panelet Seng. To Skiver. Et lidet Kandeskab. En slet Slagbænk og en Kistebænk under Vinduet. 2 Kistebænke. Et lidet Skab ved Bordenden. Et lidet jernslaget Skrin. — Lisabet Tønneses Stue. 1. 9. 1592. Et Klædeskab. En Træseng. En Vogens kud-Slagbænk. Et Hængekandeskab. Et lidet Kande bord. Skiven. Et Haandklædetræ. 2 Rammer hos Skiven. Et Spejl. 10 malede Tavler, hvoraf 8 smaa. — 15. 5. 1593. Hans Nielsen's Stue: Et Trisor. Et Mælkeskab. Et Vraaskab. Den bedste Skive. Den anden Skive. En gl. dantsker (Danziger) Kiste. 2 svarvede Stole. — 24. 9. 1595. Hans Dønnikers Stue: Et panelet Sengested, grønt anstrøget, med Jernstabler. Et Kandeskab. Et stort rødt Skrin. Et andet Skab med to Rum. To Skiver. En temmelig stor Messingkrone. Et Sejerværk. Et Krystal-spejl. En Slagbænk. Et Forsæde. — 29. 1. 1596. Karine Rikardusdatters, sal. Rasmus Langes, Stue. En Træseng. 2 Skiver, den ene med Udtræk. Et lidet Skab for Bordenden. En Slagbænk. En lang Bænk at sidde paa under Vinduet. En Bænk for Bordenden. Et sort beslaget Skrin. En liden Bænk inden Stuedøren. — 22. 6. 1597. Oluf Frandsen Bryggers Stue: Et udskaaret Skab. En panelet Slagbænk. En Kistebænk. En Træseng med Panelhimling. En Siddebænk for Bordenden med en Fodskammel. En stakket Siddebænk med Fodskammel. To Skrin og en Kiste. En liden Fodskammel. En liden Træbænk at sidde paa. — 14. 2. 1598. Katrine Hygis Stue: Et Trisorskab med 4 Rum. Et andet Skab med to Rum. Et Hængeskab med to Rum. En Skive med Skuffad under. En panelet Egetræseng. To Slagbænke, gult anstrøgne. 2 grønne Stole. En dantsker Stol. En liden Skive. 3 malede Tavler m. m. 3 smaa Siddebænke. — 27. 10. 1598. Jon Nielsen Bryggers Stue: Skiven. Himlen over Skiven. En anden Skive. En liden Kistebænk for Bordenden. En Slagbænk inden Stuedøren. En lang gul Kistebænk inden Stuedøren. En Slagbænk hos Kakkellovnen. Mælkeskabet. En Kistebænk under Vinduet. — 16. 4. 1599 nævnes i Jens

Holms Stue: Den bedste Skive. Den anden Skive. 2 jernslagene Kister. Et Kandeskab. Et Haandfadeskab. Et Forsæde. To dantsker Stole. Et Skrin; desuden bestemmes: Den Jernkakkelovn, i Stuen stander, samt alle Kistebænke og Fodskamle omkring i Stuen bliver ved Gaarden bestaaendes, og den Træseng i Stuen med Sengklæderne beholder Enken forlods¹). — 30. 11. 1599. Sidse Kristen Klementsens Stue: En stor Skive med Skuflad under. Et Skab for Bordenden med Stolper. Et sort Kandeskab. En liden smal Skive. En malet Slagbænk. En Kistebænk under (!) Skiven. En Bænk under Vinduet. — 4. 9. 1600. Karine Jensdotters, Jesper Ketels, Stue: To Skiver. Et Vraaskab. Siddebænke omkring Skiven. 2 jernbundne Skrin. 2 Himlinger over Skiverne. Et lidet Sejerværk. Et Spejl. De Hyldefjæle og Lister omkring i Stuen med Messingkroge paa. — 14. 9. 1602. Anna Villum Kræmmers Stue: Et Egeskab inden Stuedøren. 2 Skiver. Et Skab hos Kakkelovnen. En Slagbænk. En trekantet Skive. 4 Kister. 3 Skrin. En Kistebænk. En Siddebænk. — 17. 11. 1608. Mester Hans Lavridsens (Organists) Stue: En malet Himmel over Bordet. En Skive med en Skuflæddike. Et grønt Skab. Et grønt Sengested. 2 Kistebænke. En Bagstol. — 9. 3. 1612. Mester Frederik Verdigs, Bartskaers, Stue: Et Sengested. En Skive af Eg. En Slagbænk. Et Skab med 3 Rum. Et andet lidet malet Skab. En Kistebænk. En Vaskerstol foruden Trinnet. Et lidet Skab med Vandbækken udi. 4 Kister. En lang Bænk. En liden Egeskive. Et lidet Egeskrin. 2 Bagstole. 3 Hjortehoveder. — 16. 9. 1613. Johan Petersens Stue: Et Sengested. Et angst Skab. Et bredt Skab. En Skive. En liden Skive. Et

¹) Dette Forhold er ikke ualmindeligt (nævnes f. Eks. 26. 8 1584, 22. 10. 1595 m. fl. St.); men at Skikken først paa denne Tid kom ret i Brug, derom vidner en Udtalelse som denne i Jørgen Sandersens Skifte 26. 2. 1577: Item blev omtalt, at Else (Enken) skulde nyde en opredt Seng forlods af Boet, og enddog det ikke haver været før sædvanligt at udlægge slig Senge, naar der skiftes mellem Moder og Børnene, da paa det at Elses tilkommende Husbonde skal desbedre anse Lejligheden og vide Børnenes Bedste, blev bevilget, at Else fanger en Seng forlods udlagt, og dertil udlagt hende en god Sengedyne, 2 Hoveddyner, 1 Par Lagen, 2 Puder, 1 Dundyne, 1 Nürnbergs Klæde. — Allerede 22. 10. 1595 hedder det dog: Moderen er bevilget en opredt Seng forlods ud, som sædvanligt er.

lidet Skab. En panelet Kiste. En Føldestol. En grøn Bænk. 4 grønne Stole. En Kistebænk ved Kakkelovnen. En Kistebænk for Bordet. 2 andre Bænke, 2 Lister med Bogstaver, 3 malede Tavler m. m. — 29. 11. 1617. Stuen i Kobbermøllen: Sengested, Skive og Slagbænk af Eg, Kistebænk og Slagbænk udi ét, af Fyr, 2 andre Fyrrebænke. — 29. 4. 1618. Kaptajn Johan Sembs Stue: Et stort forgyldt Spejl, samt flere Malerier (se ovenfor). En udtrækkende Skive af Eg. Et Tresur. Et lidet Skab. En sort Fyrrekiste. 2 dantsker Stole. 2 Bagstole. En liden engelsk Stol. Et Sengested af Fyr med Egestolper. — 15. 5. 1620. Mogens Jespersens Stue: En Kakkelovnsfod af Jern. Et Tresur. En udtrækkende Skive. En anden Skive. Et Vraaskab. En panelet Kiste med en Slagbænk derudi. 2 andre Slagbænke. 3 Kistebænke. En Kiste. En liden Feltseng. 3 Skrin. 3 Stole. 2 Haandklædetræer. Et Kappetræ. En Stentavle. — 5. 9. 1620. Johan Krafts Stue: Et Tresur. En udtrækkende Skive, rød anstrøgen. En gl. do. do. Et Vraaskab. Et lidet Skab med Rum. Et lavt Skab med 2 Rum. En Egeslagbænk. 2 Hjortehoveder. En Stol med Læder. Et Spejl. Nogen Stykker Skilderi.

Bohavets Fordeling i Husets øvrige Rum frembyder næppe samme Interesse og skal heller ikke behandles saa udførligt. Nærmest til Stuen slutter sig Stuekambers og Forstuekambers, der ikke sjælden ses at indeholde forholdsvis kostbare Møbler, fine Skabe og Kister o. l. De fjernere Kamre indeholder tarveligere Senge, Bænke og Borde. En Særstilling indtager naturligvis Forstuen og Stegerset. Et Uddrag af Materialet vil oplyse Enkeltheder:

24. 4. 1589. Forstuen: En Slagbænk. Et Forsæde. En Bænk. — Sengekamret næst Stuen: En Egeseng. En Fyrreskive. Et Fyrreskab. En liden Kistebænk. En dantsker Kiste. En jernslagen Kiste. — Det andet Kammer der næst: En Egekiste. En Cypreskiste. En Kistebænk. — Kamret over Stuen ud til Gaden: En gl. Fyrreskive. To gl. Senge. En gl. Kiste; o. s. fr. — 2. 12. 1591. Forstuen: En stor Ørk. — Det Kammers næst Stegerset: Et Sengested. 2 gl. Bænke. Et Haandfadeskab. Et lidet Skab bag Døren. En

Egeskive. En Haandklæderulle. En Himmel over Bordet. — Det øverste Kammer paa Loftet: Et formalet Sengested. Et do. En Fyrreskive. 2 Bænke. — Det andet Kammer der næst: 4 Sengesteder. — Det tredje Kammer: 3 do. — 19. 7. 1592. Forstuen: Et Skab. — Kammerset i Forstuen: En Seng. Et Bord. 3 Bænke med en Fodskammel. 2 Stole. 4 Tavler. Et Panel. En Himmel. — 1. 9. 1592. Forstuekammerset: Et Egeskab med tre Rum udi. En Fyrreskive, graa anstrøgen. Et Kandeboard. — Boden til Gaden: 5 Oste, 80 R Lys. — Stegerset: Et Køkkenskab. En Slagbænk. Et Kandeboard. En Kiste. — 15. 5. 1593. Stuekamret: En gl. Cypreskiste. 2 formalede Skrin. En Skive. En Slagbænk. En Træseng. — Svalen udenfor Strandhuskamret: En gl. Træseng. En lang Siddebænk. En stor Bing af Fyr; o. s. fr. — 29. 1. 1596. Forstuen: En Slagbænk. En stor Fodkiste. En liden Slagbænk. Et Skab at hænge Rustning og Værge udi. — Stuekamret: Et Trisor. En Stenskive. Et lidet Skab. 2 Foldestole. En liden Bænk. — Paa det Karnap: Et Bord med runde Piller. 4 smaa Bænke. En lang Skriverkiste. En liden do. Et Skrin. Et Bogskab. — Forstuekammerset: Et gult Bord. En stor Egekiste med rundt Laag. En stor Fyrrekiste med Beslag. En stor dansker Kiste. En Fyrrekiste med Skuflad udi. En do., sort anstrøgen. En stor Cypreskiste. En liden do. Et Skrin af Enebær. 3 sorte Skrin. — Spisekamret: Et Madskab. — Køkkenet: Et Madskab. — 7. 12. 1596. Dyffer Jakob Mewessens. Det Kammer til Gaden over Huset (!): 2 Træsenge paa vestre, 2 paa østre og to paa nordre Side. En Kiste. En Slagbænk. En Skive af Fyr. En Siddebænk. — Bryggeret: En Bryggerkedel med det Mundjern under Kedlen. En Kobberdør for Bagerovnen. Et stort Bryggekar. Et lidet Kar. En Sennepskværn. 2 Junger (Spande) til Brønden. 2 Bænke. En Ræk. Et Skab. En Stol. — Stegerset: Et stort Kandeskab. En Slagbænk. En liden Skive. En Hyldefjæl. Et malet Bræt. En Køkkenkiste at sætte Mad udi. 3 ny Sække. En gl. Musket. — Forstuen: 3 Forsæder. — 19. 5. 1602. Loftkammerset over Stuen: En dansker Træseng af Vogenshud (fejlfri Egeplanker). En Fyrretræseng. En Fyrreskive. En anden Skive med Skuflad under. Et Skab med 3 Rum udi. En Kramkiste, som er sort anstrøgen, og Hængelaas for. En anden sort Egekiste. En Fyrreslagbænk. En Siddebænk under Vinduet. En Siddebænk hos Skiven. En Fyrrekiste for Sengen. 5 Træbagstole. — 18. 2. 1607.

Jakob Hansen Tingsskriver. Kamret udi Forstuen: Et Sengested. Et Bord med Skuffæddik. En Kiste. En liden Bænk med en Fodskammel. — Kammerset ved Stuen: 4 Skrin. 2 Kister. En gl. Skive. En Bænk. — 26. 6. 1612. Børnekamret: Et Sengested. En grøn Slagbænk. En grøn Stol. — Den store Sal: 3 Skiver. 2 Sengesteder. — 29. 11. 1617. Kobberrøllø. Sengekamret: Et Sengested af Fyr, udbyggt i en Vraa. En stor beslagen Egekiste. To smaa do. do. Et stort beslaget Skrin. En Natstol. — Svendekamret: En Jernkakkellovn med Potter. 4 Sengesteder. Et gl. Fyrrebord. 4 Kistebænke. — Badstuen: Et lidet gl. Sengested af Fyr. En liden Fyrreskive. Et Dellebord (Delle = Planke), som Børnene har siddet ved, med 4 Bænke hos. — Køkkenet: En Retterbænk (Anrettebænk) med en Kobberplade paaslagen, med to Rum. 2 Spinderokke. En Staalbue. 2 Haspeler. 2 Hegler. 8 smaa Stikfile. En Hueklædeæske af Læder. — 5. 9. 1620. Kamret næst Stuen: En Egeskive. En Feltseng af Eg. En Kistebænk med 3 Rum. En sort beslagen Egekiste. 2 dantsker Stole. En Bagstol. En Kuffert med Sælskind. Et Skab med Vaaben. Et Haandklædetræ. Et lille rødt Skrin. — Første Sengekammer paa Loftet: Et Feltsengested. Et Sengested af Fyr, panelet, med Himling. En anden Fyrreseng. 3 Bænke. En Skive. — Kamret næst hos: En Skive. En Fyrreseng. En Feltseng med Himling. En Bænk. — Tredje Kammer: 2 gl. Fyrresenge. 2 gl. Bænke. Et Sengested. — Fjerde Kammer: 3 Bænke. En gl. Skive. 3 Kufferter. — Bryggersloftet: En Bænk. En Bagstol. 16 gl. Spidsstager. 5 Tylter Deller. 9 gl. Sække raaden Humle. En gl. Kramkiste med nogle Glarvinduer. — Køkkenet: Et gl. Skab. En Slagbænk. En Retterbænk. 2 smaa Skamler. Et lidet Bord. Et do. — Spisekamret: En Kiste. En Laastønde. En Ostehæk. Et Skrin. Et Urteskrin. Et Flaskefoder m. m. — Kamret i Gaarden: Et malet rødt Sengested. Et grønt do. En liden Feltseng. En liden udtrækkendes Skive. En Bænk. En gl. Fyrrekiste. En Kuffert. — Kamret næst hos: Kvindens egen Seng. En Skive med en Skuffad. 2 Bænke. En stor gl. Kuffert. En ny do. Et Skab. En Stol. — Bryggerset: 3 gl. Kar. En Garnvinde. 2 Hasper. En Hegle. En gl. Kuffert.

Vi gaar dernæst over til at betragte selve de enkelte Møblers Udseende og Beskaffenhed. Man kan ikke und-

lade at bemærke Møblernes gennemgaaende lave Vurderingspriser, der staar i et for Nutiden saa afstikkende Forhold til Metalsagernes; den jernbeslagne Kiste er langt mere værd end den Kiste, der ikke har Beslag, og det er ikke ualmindeligt, at Stuemøblernes samlede Vurderingssum ikke naar op i Højde med Jernkakkellovns. Dette Forhold staar maaske ikke alene i Forbindelse med Træmaterialets Prisbillighed og lav Arbejds løn til Snedkeren, men tyder vistnok ogsaa paa, at Flertallet af Datidens Møbler næppe har været saa rigt udstyrede med Snitværk og andre Prydelser, som de til vore Dage bevarede Møbler lader formode. Udskaarne billedlige Fremstillinger nævnes i al Fald kun ganske enkeltvis og spredt.

Hvad Møbelsnedkernes Hjemsted angaar, ses det, at et meget stort Antal Kister, Skrin og delvis Stole betegnes som «dantsker» Arbejde (fra Danzig), og et ikke ubetydeligt Antal Skabe og Stole som hollandske; desuden forekommer enkelte engelske Møbler o. l., og desuden maa adskillige andre Møbler, selv om det ikke direkte siges, være indførte fra Udlandet, f. Eks. Cypreskisterne, der forekommer i de velhavende Hjem. Men mange af Møblerne maa dog være blevne forfærdigede af hjemlige Snedkere, og en Del Snedkernavne kan ogsaa uddrages af Materialet.

Saaledes nævnes 7. 4. 1576 Oluf Snedker; 4. 2. 1578 forærer Jens Snedker sin Svoger et nyt Madskab; 23. 5. 1587 vurderes Mattis Snedkers Redskaber til 6 D.; 22. 10. 1591 forekommer Henrik Romor Snedker; 30. 5. 1592 nævnes Søren Snedker, vistnok identisk med Søren Olsen Snedker, hvis Skifte er dateret 28. 4. 1598. Han synes at have haft Værksted til Gaarden, thi i «Kammerset i Gaarden» nævnes: En gl. Fyrrekiste med 33 smaa og store Høvle, et Skuffeskrin, et Hugge- og Stikkejern, samt i Stalden en Tylt Deller og en Høvlebænk. 15. 12. 1601 registreres Hans Svitzer Snedkers Gods; 17. 10. 1605 Tyge Snedkers Gods.

Derimod forekommer kun en enkelt Drejer (Aksel Drejer 26. 7. 1617), skønt drejede (svarvede) Bordben og Stole ingenlunde forekommer sjældent. Dog findes i Mogens Jespersens Bo 15. 5. 1620 et «Svarrekammer», der bl. a. indeholder Snedkerredskaber for 5 D., samt to Sengesteder, to Skiver og to Kister; men M. J. er efter Skiftet at dømme ikke Haandværker, men Købmand.

Blandt Materialet er unægtelig Fyrren i overvejende Majoritet; men i de mere velhavende Hjem anvender man dog helst Egetræ i Stuen og de nærmestliggende Kamre, selv om de tjernere Sengekamre maa nøjes med Fyrretræ. Sjældnere forekommer Ask og enkelte andre Træsorter. Danzigervarerne synes overvejende at have været af Fyrretræ; de «dantsker» Kister holder omtrent Priser med Fyrrekisterne. Dog forekommer ogsaa Danziger-Egetræsmøbler. Maling paa Møblerne har været anvendt i stor Udstrækning, stundom flere Farver paa samme Møbel; for Kisternes vedkommende synes den røde Farve at være den mest fremherskende; dog forekommer ogsaa hvide (umalede?) og sorte Kister, sjældnere grønne. Skabene synes oftest at være grønne. Bænke og Senge er røde, grønne samt sjældnere gule og sorte, Bordene synes hyppigst at være røde eller umalede; enkelte grønmalede Borde forekommer dog. Blaamalede Møbler nævnes aldrig.

Vi gaar nu over til de enkelte Møbelarter og begynder med Bordene. Ordene Skive og Bord bruges i Flæng og synes som Regel at betegne et aflangt firkantet Bord paa fire (udskaarne eller drejede) Ben, som oftest med Skuffe under, og meget almindeligt forsynet med Udtræk. Det er muligt, at Ordet Skive ikke bruges om noget større Bord; i al Fald nævnes 12. 1. 1578: En Skive eller lidet Bord, pantsat for 1 D. — Kisteborde forekommer sjældnere og kun i tarveligere Hjem; derimod er Foldborde meget almindelige; herved forstaas selvfølgelig Borde, hvis Plader helt eller delvis kan foldes ned i lodret Stilling for

at spare Plads. — Ikke saa sjælden træffer man — i velhavende Huse — Bordplader af Sten. Bordenes Vurderingspriser varierer gennemgaaende mellem $\frac{1}{2}$ og 3 Daler, kun yderst sjældent hæver Værdien sig højere. De billigste og almindeligste Borde til $\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ Daler er som Regel af Fyrretræ; de andre er af Egetræ samt enkeltvis af Ask, Løn m. m. En poleret Stenplade fordyrer selvfølgelig Bordet meget. (Brugen af Bordtæpper vil senere blive behandlet). For ovenstaaende Redegørelse vil et Uddrag af Materialet levere Beviserne:

12. 4. 1573. Et Foldebord 2 fl. — 5. 10. 1573. Et Foldebord 9 fl. — 15. 4. 1574. En Skive med Skufflad 6 fl. — 26. 2. 1577. En Skive i Stuen med Skufflad 2 gl. D. Et Foldebord i Stuen $1\frac{1}{2}$ gl. D. — 15. 5. 1581. En Skive i Stuen 5 D. En Skive i Herberget 1 D. — 26. 8. 1584. En Skive i Stuen 3 D. Et lidet Bord i Kammerset $\frac{1}{2}$ D. — 24. 4. 1589. En Fyrreskive i Stuen 5 Ort. En Fyrreskive i Sengekamret $1\frac{1}{2}$ D. — 11. 5. 1590. En Skive med Laas $2\frac{1}{2}$ D. En liden Skive 3 Ort. — 29. 10. 1590. En Skive med Skufflæddike 4 D. Nok en Skive 6 D. En Egeskive $1\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. — 2. 12. 1591. En Skive af Løn i Stuen 2 D. En Askeskive i Stuen $2\frac{1}{2}$ D. En Egeskive $1\frac{1}{2}$ D. En Fyrreskive 1 D. — 4. 7. 1592. En Skive i Stuen med Skufflad under $2\frac{1}{2}$ D. — 1. 6. 1592. Den største Skive i Stuen 4 D. En liden Skive 1 D. 1 Ort. — 18. 7. 1592. En Egeskive 2 D. En lang Askeskive paa Loftet 2 D. — 1. 9. 1592. En Fyrreskive, graa anstrøgen, 1 D. 3 fl. — 11. 9. 1592. En Skive i Stuen med Skufflad 3 D. En liden Skive i Stuen $1\frac{1}{2}$ D. En liden Skive med en Skaal (i Kamret) 1 D. — 27. 9. 1592. En Kantor (Skribebord) med et Fyrreblad paa, duer ikke meget. — 7. 11. 1592. Den grønne Skive (i den grønne Stue neder i Gaarden) $1\frac{1}{2}$ D. Den bedste Skive af Løn i Stuen $2\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. En Fyrreskive ved Stuedøren 2 D. Endnu en Skive i Stuen $1\frac{1}{2}$ D. En Fyrreskive i Stuekammerset 1 D. 1 Ort. En Stenskiye i Haven 8 D. — 8. 5. 1593. Den Skive i Stuen 3 D. Nok en Skive ved Kakkellovnen 1 D. — 18. 6. 1593. Skiven i Stuen 2 D. En Skive af Løn 2 D. En anden Skive $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. Et Kontor 4 D. — 28. 5. 1594. Et Bord med Skab under i Stuen (David Reimers, Vævers, Bo). — 11. 6. 1594.

Den bedste Skive i Stuen med Skiferstensblad 4 D. En anden Skive inden Stuedøren 3 D. — 26. 9. 1594. En Skive i Stuen med Skab under. — 15. 10. 1594. En liden Skive med Skab under. Den bedste Skive 2 D. — 26. 11. 1594. En Skive i Stuen $1\frac{1}{2}$ D. En liden Skive med laaset Skab under, 2 D. 1 Ort. — 8. 8. 1595. Den bedste Skive i Stuen af Fyr, med Skuffad under. En anden rød Skive med Skuffad. En Egeskive med Skuffad under i Stuekammerset. — 25. 8. 1595. Et lidet Børnebord. I Stuen en Skive af Fyr med Skuffad under. — 22. 10. 1595. En Skive med Skuffad i Stuen 2 D. En Stenskiye i Stuekamret 13 D. — 29. 1. 1596. Et tredobbelte Bord i det grønne Kammer 6 D. En gul Skive i Marcus Langes Kammer $1\frac{1}{2}$ D. Et lidet Bord i Drengeskamret 1 D. 1 Ort. En udtrækkende Skive i Stuen 8 D. En anden Skive i Stuen $1\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. En Stenskiye i Stuekammerset 3 D. Et Bord med runde Piller paa «det Karnap» 2 D. Et gult Bord i Forstuekamret. — 2. 2. 1596. En Skive med Skiferstens Blad og Skuffad under. — 7. 12. 1596. En Skive af Fyr $\frac{1}{2}$ D. $1\frac{1}{2}$ Ort. Et grønt Bord 2 D. En Skive i Stuen med «maseret» Blad $3\frac{1}{2}$ D. (Dette Udtryk betegner en stærkt fremtrædende Aaring i Træet). En anden Skive med Skuffad $1\frac{1}{2}$ D. — 14. 4. 1597. En Egeskive 3 D. En Skive med Askeblad 2 D. 2 Skiver à $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. — 24. 10. 1598. En Skive med Skab under 1 D. En anden Skive $\frac{1}{2}$ D. — 27. 10. 1598. Skiven i Stuen $1\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. En anden Skive i Stuen $1\frac{1}{2}$ D. (De to Skiver er tidligere omtalte som «Foldeskiver»). Et stort Egebord-Kontor i Stuekamret $1\frac{1}{2}$ D. — 21. 5. 1599. En lang Skive paa Salen 1 D. — 20. 6. 1599. Et dantsker (Danziger) Kontor i det grønne Kammer 6 D. — 28. 3. 1600. En Skive med Skab under. En liden Skive med Skab under. — 4. 9. 1600. Den bedste udtrækkende Skive i Stuen 9 D. En Skive af Skifersten i Stuen 3 D. — 27. 1. 1602. To gamle Skiver i Stuen, den ene med Skab under, 1 + $\frac{1}{2}$ D. — 14. 9. 1602. To Skiver i Stuen $1\frac{1}{2}$ D. + 3 fl . En trekantet Skive i Stuen 1 D. En Skive i Stuekamret 4 D. En udtrækkende Skive i Kamret hos Stegerset 6 D. — 4. 7. 1603. En ny Egeskive af Vogenskud 6 D. En Skive i Stuen af Vogenskud 5 D. — 6. 2. 1605. En lang dobbelt Skive i Stuen af Vogenskud $4\frac{1}{2}$ D. En Skive af «Haffbøg» i Stuen 6 fl . (Hagebøg = Avnbøg). En Skive af «Haffbøg» i Forstuekamret 10 fl . En Fyrreskive, ferneset (o: ferniseret), i Kamret i Gaarden. Et

lidet Bord sammesteds 1 fl. . En Skive i det grønne Kammer 5 fl. . En Skive paa Loftet med en sort Sten i lagt, 2 D. En Fyrreskive i Stuekamret 1 D. — 17. 10. 1605. En Skive af «Havbøg» 3 fl. . — 8. 10. 1606. En Stenskiye i Stuen 12 D. En Skive af Løntræ i Stuen 2 D. To Skiver i Kammer-serne i Gaarden 1 D. + $1\frac{1}{2}$ fl. . En dobbelt Egeskiye paa det nederste Kammer 7 D. Et Slagbord ved Væggen i det nederste Kammer 1 fl. . — 30. 6. 1607. En udtrækkende Skive i Stuen 10 D. En liden Skive i Stuen $2\frac{1}{2}$ D. Et Bord i Stuekamret 6 fl. . To Borde paa Salen 3 + 2 D. En Stenskiye i Pigernes Kammer 12 D. En do. paa «sal. Kirstens Kammer» 7 D. Et Bord paa Drengenes Kammer 6 fl. . — 14. 11. 1610. En udtrækkende Skive af Eg i Stuen 3 D. En liden Stenskiye i Kamret i Forstuen 6 D. Et formalet Bord af Eg paa Loftet 6 D. En Fyrreskiye 6 fl. . — 15. 5. 1611. En smuk dobbelt Egeskiye i Stuen med fire svarrede Stolper. En anden lang Skive i Stuen med svarrede Stolper, Bladet af Løn. En liden Fyrreskiye i Stuekamret med svarrede Ege-piller. — 7. 9. 1611. En liden sort Skive 1 fl. . — 21. 1. 1612. En Skive af Ask i Stuen 4 D. Et lidet Slagbord af Eg 3 fl. . En Fyrreskiye 5 fl. . En do. med Skuffad 3 D. — 23. 4. 1612. En Skive i Stuen, farvet med grønt og rødt, 2 D. En anden Skive 3 D. — 26. 6. 1612. Et langt Bord i Stuen $4\frac{1}{2}$ D. En Fyrreskiye i Kamret 1 D. 1 fl. . En anden Skive i Kamret 3 D. o. s. fr. En liden rød Skive 3 fl. . En Skive med en Sten indlagt 4 D. — 9. 3. 1612. En Egeskiye i Stuen 6 D. En liden do. 1 D. En Skive af Fyr 2 D. En rød Fyrreskiye 3 fl. , etc. — 16. 9. 1613. En Skive i Stuen 8 D. En liden Skive i Stuen 5 D. En Skive paa Loftet 3 fl. . En grøn Skive paa det lange Kammer 6 fl. . — 6. 6. 1616. En rund Skive. To andre Skiver. — 30. 3. 1618. En Skive i Stuen med en Sten 15 Rd., etc. — 23. 7. 1619. En Skive foruden Sten 2 fl. . En liden Skive $3\frac{1}{2}$ fl. . En Egeskiye i den ny Stue 8 D. En gl. Skive 1 fl. . En udtrækkende Egeskiye i den gamle Stue 6 fl. . — 14. 3. 1620. I Haven en Pilkentavel (en Art Billard) med 8 Jernbrikker, 2 D. — 15. 3. 1620. En liden Egeskiye 1 Ort. En ottekantet do. $\frac{1}{2}$ D. — 28. 4. 1620. En liden rød Skive $2\frac{1}{2}$ Ort. — 15. 5. 1620. En udtrækkende Skive i Stuen 6 D. En anden Skive 1 D. En grøn Skive i den lille Stue $1\frac{1}{2}$ D. — 5. 9. 1620. En udtrækkende Skive, rødt anstrøgen, i Stuen, 6 D. En gl. do. do. $2\frac{1}{2}$ D. En Egeskiye i Kamret 2 D. — 22. 9. 1620. En gl. Skive med Fod

og Skuffad 2 D. En liden Skive 16 β. — 21. 6. 1621. En Skive 10 D. En Skive med en sort Sten 8 D. Fire Skiver 4 + 4 + 3¹/₂ + 1 D.

I Sammenhæng med Bordene maa ogsaa omtales de Himle, som det fra Slutningen af 16. Aarhundrede har været almindeligt at anbringe over dem, og som i Reglen har været af Tøj (udspændt over en Træramme); dog forekommer ogsaa Spaan- og Træhimle. Herom oplyser Materialet en Del:

14. 3. 1576. En sort Krone paa hollandsk Vis, 1¹/₂ gl. D. (En Lysekrone?). — 7. 5. 1578. En Bordhimling 3 β. — 2. 10. 1585. En Himmel i det lille Kammer i Gaarden 1 D. — 2. 12. 1591. En Himmel over Bordet udi Kamret 1 D. — 23. 2. 1592. En Himmel over Bordet. (Denne sidste opføres mellem Træfang, den foregaaende mellem «Federklæder»). — 7. 11. 1592. En liden Krone paa Skorstenskamret af Hjortetakker (vistnok en Lysekrone). — 23. 4. 1593. En liden Rose over Bordet. — 28. 4. 1593. To Himlinger over Skiverne i Stuen. — 31. 7. 1593. En Himmel over Bordet i Stuen 2 D. — 18. 2. 1594. En Himmel over Skiven 1¹/₂ D. — 11. 6. 1594. En Himling over en Skive at bruge 1 D. 1 Ort. En ny do. 2 D — 22. 10. 1595. En Himling over Skiven i Stuen 1¹/₂ D. 1 Ort. — 14. 11. 1598. En Knap at hænge over en Skive. — 21. 5. 1599. En malet Spaanhimmel i Stuen. — 4. 9. 1600. To Himlinger over Skiverne i Stuen 4 D. — 17. 11. 1608. En malet Himmel over Bordet i Stuen 6 β. En Himmel over Bordet i Skorstenskamret 2 β. — 23. 4. 1612. En Himmel med en formalet Ramme over Bordet, 4¹/₂ D. — 6. 6. 1616. To Himler 6 β. — 25. 3. 1620. En udskaaren Himling 5 D. — 28. 4. 1620. En Himling 1¹/₂ D.

Langs Væggene i Stuen og de fleste Kamre har været anbragt Bænke. Hyppig er disse Bænke vægfaste og hviler paa Ben; men endnu almindeligere er det, at de er indrettede til anden Brug foruden at tjene som Sæder, idet de enten som Kistebænke indeholder Rum til at gemme Husets Klæder o. l. i, eller som Slagbænke er indrettede til at slaas ud (i den dobbelte Bredde) og tjene som Leje,

hvorfor de ogsaa hyppig benævnes Slopbænke; Sengklæderne gemmes i Slagbænken, naar denne om Dagen er til-lukket. Det er meget almindeligt, at Bænkene langs Væg-gene er forsynede med Fodskamler. Men desuden findes næsten overalt mindre, flyttelige Sæder, der efter deres Plads foran Bordene har Navnet Forsæder; de har enten bestaaet af kortere Bænke eller af Stole, og det synes tvivl-somt, om Sprogbrugen allerede dengang har udskilt Ordet Stol som udelukkende Betegnelse for et Sæde til Enkelt-mand; snarere faar man det Indtryk, at der ikke gøres synderlig Forskel paa en Stol og en kort Bænk; der tales saaledes om lange Stole. Stolene er i Reglen forsynede med Ryg (Bagstole). En særlig Art af Bænk er Fold-bænken, der har bevægelig Ryg, saa at man afvekslende kan sidde paa den paa den ene eller den anden Led. Ogsaa Foldestole omtales. Desuden forekommer enkeltvis Natstole («hemmelige Stole»), samt Stole af Kurvefletning. — Det sædvanligste Materiale til Bænkene er afgjort Fyrre-træ, og deres Vurderingspriser er da ogsaa gennemgaaende lave (noget mindre end Bordenes). De er uden Tvivl som oftest hjemligt Snedkerarbejde, hvorimod mange af Stolene er indførte, især fra Holland og Dantzig. Bænkenes Be-klædning med Bænkedyner og Hynder vil senere blive omtalt.

5. 10. 1573. 2 Bagstole 8 β . — 15. 4. 1574. En panelet Slopbænk 6 \mathcal{L} . — 12. 4. 1575. 2 Foldestole 3 \mathcal{L} . — 26. 2. 1577. 2 Slagbænke 2 + 1 D. — 2. 10. 1578. En lang Bag-stol $\frac{1}{2}$ D. To høje do. 14 β . En hemmelig Stol 1 Ort. — 15. 5. 1581. En Kistebænk 6 \mathcal{L} . 3 gl. Bænke 5 D. — 26. 8. 1584. En Slopbænk 1 D. 2 høje Bagstole $1\frac{1}{2}$ Ort 2 β gode. En hemmelig Stol 1 Ort. 2 Bænke i Stuen $1\frac{1}{2}$ D. 2 smaa Bagstole $\frac{1}{2}$ Ort. — 2. 10. 1585. To Slopbænke med andre Bænke omkring Stuen 6 D. 2 Bænke med Skamler i Kamret paa Loftet 3 D. En Bænk i Kamret ved Trappen 2 D. — 20. 7. 1586. En Foldestol $\frac{1}{2}$ D. 2 Fyrrebænke $\frac{1}{2}$ D. En Slopbænk 1 D. — 5. 10. 1586. En Kistebænk i

Stuen med Laas $1\frac{1}{2}$ D. — 24. 4. 1589. En Slagbænk i Stuen $1\frac{1}{2}$ D. 3 Kistebænke (en under Vinduet, en for Bordenden) $3 + 2 + 1\frac{1}{2}$ D. — 11. 5. 1590. Et Forsæde, 3 Stole og en løs Bænk, 1 D. — 29. 10. 1590. To røde Foldstole 1 D. En Bagstol 1 D. En lidet Skammel 4 β . En Bænk i Forstuen $\frac{1}{2}$ Ort. En Kurvestol $\frac{1}{2}$ D. — 20. 7. 1591. 3 Bænke og en Slagbænk i Stuen $1\frac{1}{2}$ D. — 2. 12. 1591. I Stuen: En lang Kistebænk 3 D. En Slagbænk og en Kistebænk 1 D. En gl. Slagbænk inden Stuedøren 3 Ort. En gl. Foldestol og Bagstol $\frac{1}{2}$ D. — 23. 2. 1592. En Foldebænk med Panel i Stuen. To Ovnbænke med Fodskamle. En stor Bagstol. En høj Bagstol. — 25. 4. 1592. En Slopbænk. En svarret Stol. 3 andre Stole. — 30. 5. 1592. En liden Bagstol $\frac{1}{2}$ Ort. En Kurvestol $1\frac{1}{2}$ Ort. — 1. 6. 1592. I Stuekammerset: En Foldestol $\frac{1}{2}$ D. To Forsæder $\frac{1}{2}$ D. — 18. 8. 1592. En panelet Slagbænk $1\frac{1}{2}$ D. Tre Forsæder eller Bagstole 1 D. 3 Bænke med en Fodskammel 1 D. 2 Stole 1 Ort. — 1. 9. 1592. To Slagbænke 1 D. \div 3 Ort. En Foldestol $1\frac{1}{2}$ Ort. 4 trekantede Stole à 3 β . En Kistebænk uden Laag 1 Ort. — 28. 11. 1592. En Slagbænk. En Foldestol. 3 hollandske Stole. — 23. 4. 1593. To Bænke omkring Stuen $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. En Slagbænk 1 D. To Foldestole, dantsker (Danziger) Arbejde, $1\frac{1}{2}$ D. To Bagstole, en liden og en stor, $\frac{1}{2}$ D. 4 β . Nok to dantsker Stole $\frac{1}{2}$ D. En Foldestol af Eg $\frac{1}{2}$ D. — 8. 5. 1593. Foldestole og Bænke omkring Skiverne i Stuen $1\frac{1}{2}$ D. — 25. 7. 1593. Forstuekammerset: En Slagbænk. En Bænk med Fodskammel. En liden Kistebænk. En stakket Bænk. 4 sorte Stole. — 18. 2. 1594. Kistebænke under Vinduet og for Bordenden 2 D. — 26. 11. 1594. En svarret Stol 1 D. En dantsker Stol $\frac{1}{2}$ D. En Siddebænk $\frac{1}{2}$ D. — 21. 1. 1595. To Skamler. To grønne Stole. — 4. 3. 1595. En Slagbænk. Tre grønne hollandske Stole. To Bænke i Forstuen. En Bagstol. En liden Stegersstol. — 6. 8. 1595. Tre Siddebænke $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort 4 β . En Slagbænk 1 D. 1 Ort. En Bagstol $\frac{1}{2}$ D. 3 grønne Stole $1\frac{1}{2}$ Ort. — 8. 8. 1595. I Kammerset i Gaarden: En lang Bænk med Fodskammel. En anden beklædt Siddebænk. — 31. 10. 1595. En Siddeskammel. — 29. 1. 1596. En gul Kistebænk med en anden liden Bænk 1 D. I Stuen: En Slagbænk $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort; en lang Bænk under Vinduet 2 D.; en Bænk for Bordenden 1 D. 1 Ort; en liden Bænk inden Stuedøren 1 D. 1 Ort. — 17. 3. 1597. En Slagbænk. En

Foldestol. En Slagbænk til Børnene. En dantsker Stol. — 22. 6. 1597. I Stuen: En panelet Slagbænk 2 D. En Kistebænk 2 D. En Siddebænk for Bordenden med Fodskammel $1\frac{1}{2}$ D. 1 fl . En stakket Siddebænk med Fodskammel $1\frac{1}{2}$ fl . En liden Fodskammel $1\frac{1}{2}$ fl . En liden Træbænk $1\frac{1}{2}$ fl . En dantsker Stol 1 fl . — 14. 2. 1598. I Stuen: 2 Slagbænke, gult anstrøgne. 2 grønne Stole. En dantsker Stol. 3 smaa Siddebænke. — 7. 7. 1598. I Stuen: to røde Forsæder; tre Bænke omkring Skiven; 3 grønne Stole (2 smaa, 1 noget stor). — 1. 3. 1599. En rød Skammel at sidde paa, m. m. — 16. 4. 1599. Alle Kistebænke og Fodskamle omkring i Stuen bliver ved Gaarden bestaaendes. I Stuen: Et Forsæde $1\frac{1}{2}$ D. To dantsker Stole $1\frac{1}{2}$ D. Paa et Loftkammer tre halve Siddebænke $2\frac{1}{2}$ fl o. s. fr. — 21. 5. 1599. Paa Salen: en lang Skive med et stort Forsæde 1 D. I Stuen: En udtrækkende Slagbænk og to Siddebænke 4 fl . Et rødt Forsæde og 3 hollandske hvide Stole $1\frac{1}{2}$ D. En stakket Kurvestol. En formalet Slagbænk i Forstuen 5 fl . — 31. 3. 1600. En formalet Slagbænk med Rygstykke. — 3. 12. 1601. To sorte trebenede Stole m. m. — 27. 1. 1602. En Panel-Slagbænk med Skab, er fast sammen, 4 D. En liden Slagbænk $1\frac{1}{2}$ D. Bænkene i Stuen med Skamler og alt $1\frac{1}{2}$ D. $1\frac{1}{2}$ Ort. — 4. 7. 1603. I Stuen: En grøn Foldestol 3 fl . 4 grønne Stole 1 D. To Kistebænke omkring udi Stuen og to slette Bænke $4\frac{1}{2}$ D. — En Kurvestol 3 fl . En Vogenskud-Slagbænk 3 fl . 2 røde Bænke $1\frac{1}{2}$ D. 2 smaa Stole $1\frac{1}{2}$ fl . — 6. 2. 1605. En lang Foldestol i Stuen $1\frac{1}{2}$ D. En Slagbænk med Panel i Forstuen 2 D. 2 grønne Bænke i det grønne Kammer $1\frac{1}{2}$ D. o. s. fr. — 8. 10. 1606. I Stuen: En Slagbænk og en Kistebænk 3 D. En Kistebænk med 2 Læddiker $2\frac{1}{2}$ D. En Kistebænk med «Trelaag» (3 Laag?) 4 D. En liden do. $2\frac{1}{2}$ fl . En grøn hollandsk Stol 1 fl . — Kammeret i Gaarden: En stor Bagstol 2 fl . En sort Stol 1 fl . En liden Bagstol 12 β . — Det nederste Kammer: En lang Egekistebænk 10 fl . En Kistebænk $2\frac{1}{2}$ D. En Slagbænk 5 fl . En do. med Rygstykke 6 fl . En lang Bænk 6 β . En sort Stol 1 fl . Et Stykke af en Bænk $1\frac{1}{2}$ fl . En liden Fyrreskammel $1\frac{1}{2}$ fl . En liden grøn Stol 6 β . — 30. 6. 1607. I Stuen: En hvid Kurvestol 3 D. 4 grønne Stole 4 D. En Foldestol 3 fl . En liden Stol med Læder 5 fl . — 3. 9. 1610. I Stuen: En rød Slagbænk 2 fl . 2 Bagstole og 2 smaa Stole 2 fl . — I Kamret: En Slagbænk uden Hængsler 3 fl . En

Bagstol 1 fl. . — 15. 5. 1611. I Stuen: 5 engelske Egestole. 2 smaa Fyrrestole. 2 andre smaa Stole. 5 smaa hollandske Stole. 4 lange Bænke om Stuen med 3 Fodskamler. — I Stuekamret: En Fyrrebænk. En liden Egebænk med svarrede Fødder. — 26. 6. 1612. En Bænk i Kamret 1 D. En Fyrrebænk 3 fl. . En grøn Slagbænk i Børnekamret 1 $\frac{1}{2}$ D. En grøn Stol sammesteds 3 fl. . 2 røde Bænke 2 D. o. s. fr. — 16. 9. 1613. I Stuen: En Foldestol 6 fl. . En grøn Bænk 2 fl. . 4 grønne Stole 6 fl. . En Kistebænk ved Kakkelovnen 3 D. En do. for Bordenden 2 D. En do. 10 fl. . En Bænk 4 fl. . En grøn Stol 20 β . — 2 røde Bænke i Forstuen 2 fl. . — I det lange Kammer: 2 Bænke 1 D. 2 Egeslagbænke 16 D. En grøn Stol 1 D. En Stol 1 $\frac{1}{2}$ fl. . 2 smaa Skamler 1 fl. 4 β . — 11. 3. 1614. En Natstol $\frac{1}{2}$ D., m. m. — 6. 6. 1616. 6 grønne Stole. 3 smaa røde Bænke. En Natstol 2 fl. . En Slagbænk 2 D. o. s. fr. — 24. 7. 1617. En gl. Fyrreslagbænk $\frac{1}{2}$ Rd. 4 Fyrrebænke 2 $\frac{1}{2}$ Rd. En rød Bagstol $\frac{1}{2}$ Ort 2 β . En grøn Stol $\frac{1}{2}$ fl. . 2 spanske Stole 2 Rd. 2 smaa Stole 1 fl. . — 30. 3. 1618. En Kistebænk 2 Rd. En Slagbænk 1 Rd. 1 Ort. En Barnestol 1 Ort. 2 Bænke 2 $\frac{1}{2}$ Ort. En Natstol $\frac{1}{2}$ Rd. 1 Ort. En Bænk med «Bostokke» $\frac{1}{2}$ Rd. — 29. 4. 1618. En Natstol. En Kurvestol. 2 Bagstole m. m. — 10. 6. 1619. 3 gl. dantsker Stole 3 R fl. . 3 smaa grønne Stole 1 R fl. . En grøn Kistebænk 1 R fl. 4 β . En Foldestol 2 R fl. 6 β . — 7. 3. 1620. En Slagbænk af Eg 3 D. 2 grønne Bænke 3 Ort. En hvid Bænk 2 D. En Slagbænk 3 Ort. En grøn og en hvid Stol 1 Ort. — 23. 3. 1620. En Slagbænk 1 D. En liden rød Bænk 1 Ort. En rød svarret Stol $\frac{1}{2}$ Ort. En Natstol 3 Ort. En Kistebænk 2 D. — 28. 4. 1620. En gl. rød Slagbænk 2 $\frac{1}{2}$ Ort. En lang Bænk $\frac{1}{2}$ D. o. s. fr. En Kurvestol $\frac{1}{2}$ D. En Barnestol 1 Ort. En grøn Stol 4 β . — 15. 5. 1620. En panelet Kiste med en Slagbænk derudi 2 D. En gl. Fyrreslagbænk 1 D. En do. $\frac{1}{2}$ D. En stakket Kistebænk 3 Ort. En Ege do. 1 D. En Fyrre do. 1 D. 2 Egestole $\frac{1}{2}$ D. En stor Stol 1 D. 1 Ort. Alt i Stuen. — 5. 9. 1620. I Stuen: En Egeslagbænk 1 D. 1 Ort. En Stol med Læder 1 $\frac{1}{2}$ D. — I Kamret: En Kistebænk med 3 Rum, 3 D. 2 dantsker Stole 1 $\frac{1}{2}$ D. En Bagstol 1 Ort. — I Forstuen: 2 Foldestole, 1 $\frac{1}{2}$ D. — 10. 9. 1620. 2 Bænke og Fodskammel 3 Ort. En Slagbænk 16 β . En rød Fyrrebænk 1 $\frac{1}{2}$ Ort. En

hvid Bænk med Fodskammel 1 Ort. 3 Bagstole 3 Ort. 3
smaa Stole 1 Ort 4 β.

Sengen er et Møbel, som der i velhavende Hjem anvendtes betydelig mere paa, i al Fald gælder dette Sengene i Stuen og de nærmeste Kamre; de øvrige Senge (samt Sengene hos mindre velhavende Folk) har vistnok som oftest været simple Fyrresenge; Sengen i Stuen er derimod gerne af Eg og har vel ogsaa ofte været prydet med Udskaering. Vurderingspriserne varierer derfor lige fra 1 \mathcal{L} til 10—20 D. Den almindeligste Form har uden Tvivl været Himselfengen, med Himlen hvilende paa 4 Stolper. Dog forekommer ogsaa en Del Kurvesenge (og Kurvevugger) samt en enkelt Gang en Skabsseng. Der findes ogsaa Feltsenge og andre Senge, der har været indrettede til at slaa sammen; og i Gæstekamrene o. l. Steder findes ofte to eller tre Træsenge «gjorte udi hverandre», sikkert for at der kunde spares Plads. Hermed stemmer Charles Ogiers Skildring (1634): I Sovekamret stod tre Senge paa Rad, ligesom i et Skab; Sengene er saa korte, at man snarere maa sidde end ligge i dem. — Sengen er som oftest forsynet med Skammel ligesom Bænkene. Sengene har vel ofte været indenlandsk Arbejde, men ogsaa fra Dantzic ses der at være indført Senge, saavel af Ege- som Fyrretræ. Sengklæderne vil blive omhandlede længere fremme. — Uddrag af Stoffet:

15. 4. 1574. En ny Seng med opstandende svarrede Stolper, med 3 Himlinger, en Fodskammel, en sort Kappe oven om og et lidet rødt Spærlagen, 9 \mathcal{L} . — 2. 4. 1575. 2 Træsenge 12 \mathcal{L} . En Fyrreseng 3 \mathcal{L} . En panelet Egeseng 10 \mathcal{L} . — 10. 4. 1577. En gl. Seng 2 \mathcal{L} . — 2. 10. 1578. En Egestolpeseng i Stuen 4 gl. D. — 26. 8. 1584. En Egeseng i Kamret 4 D. En gl. Seng m. m. paa Loftet 1 $\frac{1}{2}$ Ort. Hendes egen Seng og Sengested i Stuen. — 2. 10. 1585. Et Sengested i Stuen 12 D. Et gl. Sengested med en liden Bænk for i det lille Kammer i Gaarden, 1 $\frac{1}{2}$ D. I et Kam-

mer paa Loftet 2 gl. Sengesteder med Fodskamle, 2 D. Et Sengested $1\frac{1}{2}$ D. o. s. fr. — 20. 7. 1586. En Fyrreseng uden Opstandere 5 Ort. — 3. 5. 1587. En Kurveseng. — 24. 4. 1589. En Egeseng i Sengekamret 12 D. (men ingen Seng i Stuen). En Fyrreseng paa Strandkamret 5 Ort. — 29. 10. 1590. En Fyrreseng i Kammerset $1\frac{1}{2}$ D. En do. 5 Ort. En gl. Seng og Fodskammel paa Loftet $2\frac{1}{2}$ Ort. En Kurveseng 1 Ort. — 12. 10. 1591. En Træseng i hans eget Sengkammer 12 D. 2 Træsenge paa Loftet $1\frac{1}{2}$ D. En do. $3\frac{1}{2}$ D. En dantsker Træseng $3\frac{1}{2}$ D. o. s. fr. — 23. 2. 1592. Et Sengested med svarrede Stolper. — 1. 6. 1592. To Senge paa Strandkamrene 3 D. 1 Ort + 1 D. I det Kammer til Gaden over Stuen: 2 Senge 5 D + 5 D. 1 Ort. 2 Fyrresenge i et andet Kammer $1\frac{1}{2}$ D. 2 slette Senge i et andet Kammer 2 D. 1 Ort. Paa Salen: En Fyrreseng 4 D. En Seng $3\frac{1}{2}$ D. Ingen Seng i Stuen. — 21. 7. 1592. En panelet Seng i Stuen 5 D. En gl. Seng $\frac{1}{2}$ D. En Seng $1\frac{1}{2}$ D. — 18. 12. 1592. En Stolpeseng. — 23. 4. 1593. En Træseng med 4 Stabler. — 23. 4. 1593. En Træseng med Himmel paa og Fodskammel, 2 D. En Træseng i Stuekamret med Fodskammel $1\frac{1}{2}$ D. — 15. 5. 1593. En Træseng 3 D. En liden dantsker Træseng $1\frac{1}{2}$ D., m. m. — 15. 9. 1593. En Træseng i Stuekammerset med svarrede Stolper og en Panelhimling paa. — 14. 2. 1594. I Svendekammerset 2 Træsenge, gjorte udi hverandre, $1\frac{1}{2}$ D., o. s. fr. — 11. 6. 1594. En Vogenskud Træseng i Stuekamret 6 D. (Ingen Seng i Stuen). — 4. 3. 1595. En Træseng med Fodskammel. — 6. 8. 1595. En formalet Egetræseng $1\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. En do. do. 2 D. En Træseng med Himling over af Fyr, $2\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. — 8. 8. 1595. I Stuen: En rød anstrøgen Træseng med Himling paa af Spaaner og Gardiner omkring. I Stuekammerset: en Træseng med Spaanhimling. — 25. 8. 1595. En Træseng. En Kurvevugge. En Kurveseng. — 24. 9. 1595. I Stuen et panelet Sengested, grønt anstrøget, med Jernstabler. — 22. 10. 1595. En gl. Stolpeseng $\frac{1}{2}$ D. En slet do. 1 D. En liden sort Seng $1\frac{1}{2}$ Ort. — 19. 1. 1596. En panelet Træseng med Himmel 2 D. En do. i Stuen med Himmel 2 D. En dobbelt do. $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. En do. 2 D. — 29. 1. 1596. I det grønne Kammer: En gul anstrøgen Træseng 3 D. En grøn Seng 3 D. I Drengkamret: 2 slette Træsenge $1\frac{1}{2}$ D. I Stuen en Træseng 6 D. I Markus Langes Kammer en gul Træseng 3 D. — 7. 12. 1596. 2 Træsenge à 5 Ort. 4 do. à $3\frac{1}{2}$

Ort. En Træseng i Stuen 2 D. En Skammel for Sengen $1\frac{1}{2}$ D. — 14. 4. 1597. En Træseng med Himling paa, indlagt, 4 D. En formalet Træseng med Himling 3 D. 2 do. à 2 D. 3 gl. do. à $\frac{1}{2}$ D. En Egeseng $\frac{1}{2}$ D. — 22. 6. 1597. En Træseng i Stuen med Panelhimling 4 D. — 25. 10. 1597. En Vogenskudseng i det grønne Kammer 6 D. 2 andre Træsenge 4 D. — 14. 2. 1598. En panelet Egetræseng i Stuen. En gul anstrøgen Træseng i Kamret i Gaarden. I Kamre paa Loftet: 3 Fyrretræsenge, som er gjort i hverandre. 2 gl. Egesenge. 4 Fyrresenge. — 21. 5. 1599. En panelet Træseng paa Salen 4 D. En Vogenskudtræseng i Stuen 7 D. — 22. 10. 1599. En stabled Træseng i Stuen. En Kiste for Sengen. — 27. 5. 1600. En Træseng med 4 svarrede Stabler 10 fl. — 8. 8. 1600. Den grønne Stolpeseng i Stuen 10 D. — 27. 1. 1602. I Stuen: En Paneltræseng med Egestolper 2 D. En Fyrrestolpeseng i Stuekamret 2 D. — 19. 5. 1602. En dantsker Træseng af Vogenskud $2\frac{1}{2}$ D.* En Fyrretræseng $1\frac{1}{2}$ D. — 14. 9. 1602. En grøn Træseng i Stuekamret 3 D. En panelet Træseng i Kamret hos Stegerset 20 D. En Træseng af Vogenskud i Kamret over Stuen 8 D. I et andet Kammer 6 Træsenge, de to i hverandre. — 4. 7. 1603. To gule Senge i Strandkamret 4 D. En Egeseng i Stuen med Spærlagen omkring 12 D. — 6. 2. 1605. Et grønt Sengested af Eg i Forstuekamret 3 D. I Kamrene i Gaarden: En Seng med Himmel af Fyr $2\frac{1}{2}$ D. 2 gl. Fyrresenge $\frac{1}{2}$ D. En Seng med Himmel af Vogenskud 5 D. En Fyrreseng med Himmel 10 fl. — 17. 10. 1605 nævnes i Tyge Snedkers Bo: 4 Stolper med en Krone, 3 fl. (muligvis en Sengehimmel «à l'impérial»). — 8. 10. 1606. I Kammerset i Gaarden: Et Sengested gjort som et Skab, 2 D. Et Sengested af Fyr 6 fl. I det nederste Kammer et Sengested med Stolper, 8 D. — 21. 1. 1607. En gl. Kurveseng. En Seng af Vogenskud. — 17. 11. 1608. Et grønt Sengested i Stuen 2 D. — 15. 5. 1611. I Stuekamret en gl. Egeseng, dog Himlen af Fyr, og er under samme Seng en Ege Rulleseng. — 16. 9. 1613. 5 Sengesteder paa Loftet 8 D. 2 do. à 7 fl. Et Sengested i Stuen 20 D. 2 Sengesteder paa det lange Kammer 9 D. — 30. 3. 1618. Et Egesengested paa det lille Kammer 8 Rd. Et sort Sengested 1 Rd. Et lidet Egesengested til at mindske, $1\frac{1}{2}$ Rd. — 25. 1. 1620. Et Sengested 12 D. En gl. Kurveseng. — 7. 3. 1620. Et grønt Sengested 5 D. En Træseng af Eg $\frac{1}{2}$ D. En Senghest 4 β . — 15. 3. 1620. Et Sengested $3\frac{1}{2}$ D.

En Kurveseng $\frac{1}{2}$ Ort. — 25. 3. 1620. Et malet Sengested 3 D. Et Sengested med Snore 1 D. Et Sengested 1 D. 16 β . — 28. 4. 1620. Et malet Sengested 5 D. To Sengesteder med Fodskammel $3\frac{1}{2}$ D. En «Bedhest» 8 β . En dantsker Vugge $\frac{1}{2}$ D. — 15. 5. 1620. En liden Feltseng $2\frac{1}{2}$ D. Et Sengested 5 D. Et do. 2 D. Et grønt do. 3 D. — 5. 9. 1620. En Feltseng af Eg i Kamret 6 D. Et Feltsengested paa Loftet 5 D. Et Sengested af Fyr, panelet, med Himling, 4 D. En anden Fyrreseng 3 D. En do. 2 D. En Feltseng med Himling 3 D. En Sengevadsæk af Læder 3 D. — I Kamret i Gaarden: et malet rødt Sengested 4 D. Et grønt do. 3 D. En liden Feltseng 2 D. — 22. 9. 1620. Et Sengested med svarrede Piller 2 D. 1 Ort 12 β . — 21. 6. 1621. Fire Kurvesenge 1 D. 3 Sengesteder 5 + 4 + $3\frac{1}{2}$ D. Et Egesengested $3\frac{1}{2}$ D.

Vaskebordet, der i vore Dage anses for Sengens uundværlige Nabo, giver kun enkelte Gæstroller i nogle Barts-kærers Huse, men forekommer ellers aldrig. Søren Kristensen Skriver ejer 14. 4. 1597 et Haandfadeskab til 3 D.; men dette er jo til at gemme Vandfade i og altsaa ikke ens-tydigt med Vaskebord. Et lignende nævnes 2. 12. 1591 og 16. 4. 1599. — 9. 3. 1612 nævnes i Mester Frederik Verdigs, Barts-kærs, Bo: en Vaskestol i Stuen foruden Trinnet, samt et lidet Skab med Vandbækken udi, 1 D. — 25. 3. 1620 findes i Mester Povel Barts-kærs Bo: en liden Vaskestol 1 Ort, samt en Vaskestol med Tin og andet, 10 D.

Derimod forekommer et andet herhen hørende Møbel meget hyppigt, nemlig en Stok eller Rulle til at hænge Haandklædet paa; stundom er den af udskaaret Arbejde; i Slægt hermed er ogsaa de enkeltvis forekommende Kappetræer og Klædestænger:

2. 10. 1585. En Haandklæderulle. — 1. 9. 1592. Et Haandklædetræ $2\frac{1}{2}$ Ort. — 7. 12. 1596. Et Haanddugebræt i Stuen $1\frac{1}{2}$ Ort. — 8. 8. 1600. En Haandklædestok 1 β . — 3. 12. 1601. Et Haandklædebræt $\frac{1}{2}$ D. — 15. 5. 1611. En Haandklædestok af Eg. — 20. 3. 1618. 7 Klædestænger $\frac{1}{2}$ Rd. — 29. 4. 1618. Et Kappetræ i den lille Stue. —

23. 7. 1619. Et Haandklædetræ og 2 Kappetræer $3\frac{1}{2}$ fl. —
 15. 5. 1620. Et Haandklædetræ, udskaaret Billed, $\frac{1}{2}$ D. Et
 Kappetræ i Ort. O. s. fr.

Vi gaar dernæst over til Skabene, der — skønt ikke fuldt saa talrige som Kisterne — dog viser en rig Mangfoldighed af Former og Størrelser. Der er Vraaskabet ved Bordenden i Stuens øverste Vindueskrog, som i Reglen næppe har nogen synderlig Størrelse; men der forekommer ogsaa store Skabe — Klædeskabe og Skabe med mange Rum. Der er jernbeslagne Skabe og udskaarne Skabe. Der er de sirlige Skabe med Smaarum og Skuffer, Trésorerne, og der er Kandeskabene og Madskabene. Stundom indskrænker Kandeskabet sig til et Kandeboard eller Kandestol, der endog en Gang imellem optræder som hængende og saaledes nærmer sig i Form til Hængehylden (Pyramiden, Tabletten), der ellers intet Steds nævnes udtrykkelig. Vraaskabet ved Bordenden kaldes kun et enkelt Sted udtrykkelig Stolpeskab, men har vel nok hyppig været forsynet med Stolper. Selvfølgelig er Skabenes Vurderingspriser højst forskellige; Trésorerne kan løbe op til nogle og tyve Daler, hvorimod de andre store Skabe yderst sjældent naar op over 10 D., og de smaa Vraaskabes og Kandeskabenes Priser holder sig langt lavere (1—2 D.). Skabe ses at være blevne indførte fra Holland og Dantzig; men de fleste, i al Fald af de tarveligere Skabe, skyldes vel nok hjemlig Tilvirkning (jfr. den ovenfor anførte Efterretning, at Jens Snedker forærer sin Svoger et nyt Madskab 4. 2. 1578). — Uddrag af Stoffet:

12. 4. 1573. Et Kandeskab 6 fl. — 15. 10. 1573. Et hollandsk Skab 15 fl. — 15. 4. 1574. Et nyt ubundet (o: uden Beslag) Skab 5 fl. — 26. 2. 1577. Et Skab ved Bordenden $2\frac{1}{2}$ gl. D. Et Kandeskab 2 gl. D. — 10. 4. 1577. Et hollandsk Skab 8 fl. — 2. 10. 1578. Et højt Skab $2\frac{1}{2}$ gl. D. — 15. 5. 1581. Et Kandeskab i Stuen 1 D. — 8. 11. 1583. Et Egeskab i Stuen 3 D. — 26. 8. 1584. Et lidet

sort Egeskab 2 D. Et højt Skab $2\frac{1}{2}$ D. — 29. 1. 1585. I Kammerset et Fyrreskab med 4 Rum, 2 D. I Stuen: Et Egeskab $1\frac{1}{2}$ D. Et lidet treægget Vraaskab 3 Ort. — 24. 2. 1591. Et lidet Vraaskab af Eg 2 D. Et stort Skab 3 D. — 20. 7. 1591. Et Egeskab $1\frac{1}{2}$ D. Et sort Skab af Fyr $1\frac{1}{2}$ D. Et lidet sort Skab $1\frac{1}{2}$ D. — 12. 10. 1591. Et Skab ved Bordet i Stuen $2\frac{1}{2}$ D. Et andet Skab 2 D. — 23. 2. 1592. Et Skab i Stuen med 2 Rum og Laas for. — 1. 6. 1592. Et Vraaskab hos Skiven i Stuen 2 D. — 19. 7. 1592. Et grønt Skab i Stuen ved Vinduet for Bordenden, 4 D. — 1. 9. 1592. I Stuen: Et Klædeskab $3\frac{1}{2}$ D. Et Hægekandeskab $1\frac{1}{2}$ D. Et lidet Kandeboard $1\frac{1}{2}$ Ort. — I Forstuekamret: et Egeskab med 3 Rum, $2\frac{1}{2}$ D. Et Kandeboard $\frac{1}{2}$ D. — I Stegerset: et Køkkenskab $\frac{1}{2}$ D. Et Kandeboard 1 fl. — 7. 11. 1592. Et lidet Hængeskab hos Sengen i den grønne Stue 3 Ort. Et Trisor i Stuen 24 D. Et Vraaskab i Stuekammerset 2 D. Et Kandeskab i Køkkenet $1\frac{1}{2}$ D. Et lidet Skænkeskab inden Stuedøren $1\frac{1}{2}$ D. Et Vraaskab for Vinduet i Stuen 2 D. — 14. 3. 1593. Et Skab med 4 Laase for, 3 D. Et Glasskab med 2 Laase $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. Et Egekandeskab 2 D. — 23. 4. 1593. Et hængende Egeskab i Stuen. — 8. 5. 1593. Et Kandeboard i Stuen 2 D. — 15. 5. 1593. I Stuen: Et Trisor 8 D. Et Mælkeskab 2 D. Et Vraaskab $1\frac{1}{2}$ D. Et Kandeskab af Eg i et Kammer i Gaarden 2 D. — 14. 2. 1594. Et Vraaskab for Vinduet i Stuen 2 D. 1 Ort. Et Kandeskab i Forstuekamret $2\frac{1}{2}$ D. — 27. 6. 1594. I Stuen et grønt Kandeskab med 2 Skabe (!) og 2 Skuflader udi. — 8. 8. 1595. I Stegerset et Kandskab med 2 Døre paa. I Stuekamret et Skab med 2 Døre og Skuflad. — 24. 9. 1595. I Stuen et Kandeskab og et andet Skab, dantsker Arbejde, med 2 Rum. — 29. 1. 1596. Et Madskab i Spisekamret 2 D. Et do. i Køkkenet $1\frac{1}{2}$ D. Et lidet Skab for Bordenden i Stuen $1\frac{1}{2}$ D. Et Trisor i Stuekamret 20 D. Et lidet Skab i Stuekamret 1 D. Et Bogskab paa Karnappet 1 D. Et Skab i Forstuen at hænge Rustning og Væрге udi, $1\frac{1}{2}$ D. — 7. 12. 1596. I Stuen: Et Kandeboard $\frac{1}{2}$ D. Et Skab af Vogenskud 4 D. Et Hængeskab 2 D. Et lidet Kanderæk ved Døren 1 Ort. Et stort Kandeskab i Stegerset 3 D. — 22. 6. 1597. Et udskaaret Skab i Stuen 4 D. Et Skab i Stegerset 1 D. — 8. 9. 1597. Et lidet sort Skab $1\frac{1}{2}$ Ort. — 25. 1. 1598. Et hængende Kandeboard af tre Stykker Fjæl i Stuekammeret. — 14. 2. 1598. I Stuen: et Trisorskab med 4 Rum.

Et andet Skab med 2 Rum. Et Hængeskab med 2 Rum. — 28. 4. 1598. Et Køkkenskab. En Hylde med 2 Rækker m. m. — 27. 10. 1598. Mælkeskabet i Stuen $1\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. Et stort panelet Skab i Stuekamret 3 D. — 30. 1. 1599. Blev udfad Skrivekontor indbaaret alle de smaa Skuffer, som Maaneder i Aaret stander paaskrevet, hvorudi fandtes 87 Gældssedler. — 20. 6. 1599. Et Trisor i Stuen 20 D. Et dantsker Kontor i det grønne Kammer 6 D. — 30. 11. 1599. Et Skab for Bordenden i Stuen, med Stolper. Et sort Kandeskab i Stuen. — 11. 11. 1600. Et panelet Egevraskab i Stuen $3\frac{1}{2}$ D. — 14. 9. 1602. I Stuen: Et Egeskab inden Stuedøren 14 D. Et Skab hos Kakkelovnen 4 D. I Stuekamret: Et Trisor 10 D. Et Vraaskab 3 D. Et lidet Kandeskab i Kamret hos Stegerset 2 D. Et do. i Stegerset 2 D. — 28. 10. 1602. Et grønt Vraaskab. Et gult Skab. — 4. 7. 1603. Et Trisor af Vogenskud i Stuen 8 D. Et Egeskab i Stuen med 14 Rum udi til Skipperens Penge, 12 D. Et gult Skab $2\frac{1}{2}$ D. Et lidet Skab af Vogenskud 1 D. — 14. 12. 1603. Et lidet Skab i Stuen med Skufflæddike. — 30. 6. 1607. Et Trisor i Stuen 20 D. Et lidet Skab i Stuen 4 D. — 17. 11. 1608. I Stuen et grønt Skab 7 fl . Et Skab i Stuekamret 4 D. — 3. 4. 1609. En Tingest til at hænge Glas paa, 4 β . — 3. 9. 1610. Et Egeskab i Stuen $2\frac{1}{2}$ D. Et Fyrreskab i Stegerset 6 fl . Et sort Kandeskab i Stegerset 3 fl . — 20. 1. 1612. Et stort Egeskab i Stuen med udhugne Historier paa, 16 D. Et Egeskab med 2 Rum 3 D. To Skabe i Stegerset af Fyrretræ $4\frac{1}{2}$ D. — 9. 3. 1612. Et Skab med 3 Rum 5 D. Et andet lidet malet Skab 5 fl . Et Skab at sætte Krukker udi, 1 fl . Et Skærskab (til en Bartskeer) med alt hvis derudi findes, 20 D. — 26. 6. 1612. Et Skab med Skufflæddiker 2 Rd. — 28. 7. 1612. I Stuen: En Tresur af Eg 10 D. Et andet lidet Skab 5 D. — 13. 8. 1612. Et udskaaret Skab 6 D. Et gult Skab med 7 Rum $1\frac{1}{2}$ D. — 16. 9. 1613. I Stegerset: Et Skab 7 D. Et sort Kandeskab 6 fl . I Stuen: Et langt Skab 18 D. Et bredt Skab 18 D. Et lidet Skab 6 D. — 6. 3. 1615. Et grønt Vraaskab $1\frac{1}{2}$ D. Et gl. Kandeskab. — 29. 11. 1617. I Køkkenet en Retterbænk med en Kobberplade paaslagen, med 2 Rum. — 5. 11. 1618. Et grønt Urteskab $1\frac{1}{2}$ D. — 4. 12. 1618. Et lidet Skab ved Enden af Sengen $\frac{1}{2}$ D. — 10. 6. 1619. Et Skab 6 Rd. 1 R fl 12 β . Et Tresur 5 Rd. 2 R fl 8 β . Et Glasskab 1 R fl 12 β . Et gl. Skab 2 R fl . — 26. 10. 1619. Et Vraaskab i Stuen med 2 Rum. — 3. 2. 1620.

Et stort gl. Skab 3 D. I Stuen et Tresur, 10 D. og et malet Skab, 2 D. og et smalt Skab, 2 D. — 5. 2. 1620. Et grønt Fyrreskab med 4 Laase $1\frac{1}{2}$ D. Et Vraaskab 3 Ort. Et rødt Skab $\frac{1}{2}$ D. — 7. 3. 1620. Et Egevraaskab $4\frac{1}{2}$ D. Et Tresur 18 D. Et Egeskab med 2 Rum 4 D. I den store Stue: et Murskab 3 Ort. Et lidet rødt Skab 2 Ort. — 25. 3. 1620. Et Skab 2 D. Et lidet Skab $1\frac{1}{2}$ D. Et Kandeskab $\frac{1}{2}$ D. Et Glasskab $\frac{1}{2}$ D. 8 β. En Tresur 6 D. — 28. 4. 1620. Et Skab 2 D. Et lidet Vraaskab 3 Ort. Et Skab med 6 Rum 2 D. Et gl. Bogskab $1\frac{1}{2}$ Ort. Et Rustskab (Skab til Rustning?) 2 Ort. Et Skab $1\frac{1}{2}$ D. Et Potskab $\frac{1}{2}$ D. Et gl. Kandeboard $\frac{1}{2}$ Ort. — 15. 5. 1620. I Stuen et Tresor 6 D. Et Vraaskab $1\frac{1}{2}$ D. I den lille Stue: Et Skab 6 D. Et Vraaskab 3 Ort. Paa Loftet et Glasskab, $1\frac{1}{2}$ Ort. I Køkkenet: Et Skab 2 D. 2 Retterbænke 1 Ort. 2 Skabe 2 D. — 5. 9. 1620. I Stuen: Et Tresur 10 D. Et Vraaskab 3 D. Et lidet Skab 2 D. Et lavt Skab med 2 Rum 3 D. — 21. 6. 1621. Et Flueskab $1\frac{1}{2}$ D. Et Glasskab 3 D. Et stort grønt Skab 5 D. Et lidet Skab 3 Ort. Et Skab med 3 Døre 3 D.

Medens Skabe ofte mangler i de mindre velhavende Hjem, findes Kister og Skrin allevegne. Ogsaa disse frembyder stor Mangfoldighed. Der er Kister med Jernbeslag og udskaarne Kister; Kister med buet Laag (Ørk) eller med tagformet Laag (Ryggekister); smaa og store Kister og Skrin o. s. fr. En overordentlig Mængde af Kisterne betegnes som Dantziger Varer; hovedsagelig har disse bestaaet af malede Fyrretræskister, men ogsaa finere (f. Eks. indlagte) Kister betegnes som «dantsker» Arbejde. Egekister er højst almindelige; noget sjældnere er de sydfra indførte dyre Cypreskister. Skrin indførtes baade fra Holland og Dantzig. Simplere Trævarer som malede Spaanæsker o. l. kom fra Finland. Som et tarveligere Gemme kan ogsaa nævnes Laasetønden. Der nævnes ogsaa læderbetrukne Kufferter, Flaskefodere o. l. En enkelt Gang forekommer en Kiste med Skuffer i, altsaa noget i Retning af Dragkiste. Værdien af Kisterne er højst forskellig; dog overstiger Vurderingsprisen af de almindelige Fyrrekister

og «dantsker» Kister sjælden et Par Daler. Jernbeslag forhøjer Prisen stærkt.

Uddrag af Stoffet: 15. 4. 1574. Den største Kiste, gl., med gl. Laas, 3 fl . En anden lempelig Kiste med gl. enkelt Laas 2 fl . — 10. 4. 1577. En lidet Egekiste eller Ørk 6 fl . En do. 6 fl . En do. 4 fl . — 24. 7. 1577. To Kister 1 + $1\frac{1}{2}$ fl . En Ryggekiste uden Laas 1 fl 4 β . — 14. 8. 1583. En stor beslagen Egekiste med helt Jern over og under, 7 D. To smaa beslagne Egekister. Et beslaget Egeskrin. — 12. 11. 1584. En Fyrrekiste med dobbelt Laas 2 D. — 20. 7. 1586. En Fyrrekiste 2 D. To dantsker Kister $1\frac{1}{2}$ D. — 24. 4. 1589. I Sengekamret: En dantsker Kiste 5 Ort. En jernslagen Kiste 5 D. I et andet Kammer der næst: En Egekiste 5 D. En Cypreskiste 15 D. — 22. 6. 1590. To jernbundne Skrin 7 D. To sorte Fyrrekister 3 D. — 29. 10. 1590. Et Cypresskrin 3 Ort. En Kiste $2\frac{1}{2}$ D. etc. Et Bogskrin med hans Regnskabsbog og nogle Breve, $1\frac{1}{2}$ Ort. — 20. 7. 1591. To dantsker Kister 1 D. + 3 Ort. En sort Fyrrekiste 2 D. — 22. 10. 1591. Et sort Egeskrin 3 Ort. Et andet lidet Skrin 1 Ort. En Kiste $1\frac{1}{2}$ Ort. En rød Kiste 1 D. En do. do. 3 Ort. Et Skrin $\frac{1}{2}$ D. — 2. 12. 1591. En stor Ørk i Forstuen 10 D. — 10. 3. 1592. En sort Kiste med Laas for, 1 D. Et Egeskrin med dobbelt Laas $1\frac{1}{2}$ D. Et Fyrreskrin 2 Ort. — 12. 4. 1592. En sort beslagen Kiste 4 D. Et beslaget Skrin 1 D. En Fyrrekiste 5 fl . -- 27. 4. 1592. En grøn Æske. En Kiste. Et Sømmerske-Skrin. — 1. 6. 1592. En Kiste med Jern paa, 2 D. En anden gl. Kiste $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort o. s. fr. — 8. 7. 1592. En dantsker Kiste $1\frac{1}{2}$ D. En sort Egekiste 1 D. En Kiste uden Laas $1\frac{1}{2}$ Ort. Et lidet sort Skrin 1 Ort. Et rødt jernbundet Skrin 3 D. Et andet lidet Skrin $1\frac{1}{2}$ Ort. — 15. 7. 1592. En jernslagen Kiste, som hans Klæder laa i, 3 D. En Kiste med et trindt Laag 3 D. Et ubeslaget Skrin med et Hængsel for, $\frac{1}{2}$ D. Et lidet jernslaget Skrin 1 D. Et sort langt Skrin med Breve, Bøger etc., 1 D. 1 Ort. En sort beslagen Kiste 4 D. Et lidet hvidt Skrin med nogle Krukker udi 1 D. -- 18. 7. 1592. En Egekiste $1\frac{1}{2}$ D. To Fyrre dantsker Kister $1\frac{1}{2}$ D. En jernslagen Madæske $\frac{1}{2}$ D. — 7. 11. 1592 (Eline Henrik Kleinsmeds Bo). Et Jernskrin i Stuekamret 40 D. En stor Kiste i Forstuen 3 D. Paa Loftet 3 gl. Fyrrekister à 1 D., en gl. Egekiste $1\frac{1}{2}$ D., en beslagen gl. Kiste

3 D., en do. do. 2 D., en Kiste $1\frac{1}{2}$ D. — 18. 12. 1592. I Kamret to sorte jernslagne Kister og to hvide dantsker Kister. — 15. 5. 1593. Paa Svalen udenfor Strandhuskamret en stor Bing (Mel- el. Kornkiste) af Fyr, 2 D. I Salterhuset en ny noget stor dantsker Kiste 1 D. 1 Ort, samt 6 do. do. med «enfalt» Laas à 1 D. I Stuen en gl. dantsker Kiste $\frac{1}{2}$ D. I Stuekammerset en gl. Cypreskiste 8 D. To formalede Skrin à 2 D. — 31. 7. 1593. En stor gl. dantsker Kiste 1 D. En stor farvet Kiste 3 D. 2 andre smaa sorte Kister $1\frac{1}{2}$ D. — 11. 6. 1594. En Jernkiste 50 D. — I Stuen: et sort jernbundet Skrin 3 D. Et dantsker Skrin $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. Et lidet grønt Skrin 1 Ort. I Stuekammers: en sort Kiste 1 D. I Stegerset: En sort Kiste 1 D. 1 Ort. I andre Kamre: En Egekiste 6 D. En sort Kiste $1\frac{1}{2}$ D. En Fyrrekiste $1\frac{1}{2}$ D. 2 sorte Kister 2 D. En liden Egekiste $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. Et Skrin $\frac{1}{2}$ D. — 26. 11. 1594. En jernslagen Egekiste med dobbelt Laas 8 D. Et Fyrreskrin $1\frac{1}{2}$ D. — 29. 1. 1596. Paa Karnappet: En lang Skriverkiste $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. En liden do. 1 D. Et stort jernbundet Skrin 4 D. I Forstuen en stor Fodkiste 2 D. I Forstuekamret: En stor Egekiste med rundt Laag 4 D. En stor Fyrrekiste med Beslag 4 D. En stor dantsker Kiste $1\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. En Fyrrekiste med Skuflad udi, 4 D. En Fyrrekiste, sort anstrøgen, 2 D. En stor Cypreskiste 12 D. En liden do. 3 D. Et Skrin af Enebær 2 D. Et sort Skrin 2 D. To noget større sorte Skrin à 3 D. — 31. 1. 1596. To Kister 1 D. Et Syskrin $\frac{1}{2}$ Ort. — 7. 12. 1596. 3 Kister 3 D. En Køkkenkiste at sætte Mad udi, $\frac{1}{2}$ D. — 22. 6. 1597. Et sort Skrin, noget jernbundet, $1\frac{1}{2}$ D. En dantsker Kiste 1 D. Et Egeskrin 1 D. To Kister i Forstuen à 3 fl . Et finsk Skrin paa Loftet 3 fl . — 28. 4. 1598. En Egekiste og 2 Fyrrekister i Stuekammerset. I Kammerset i Gaarden en gl. Fyrrekiste og et Skuffeskrin. — 14. 11. 1598. En brun jernbunden Kiste. En sort do. do. Et jernbeslaget Enebærskrin. Et grønt Skrin med rødt Beslag. Et Bogskrin, grønt anstrøget. Et sort jernbundet Skrin. — 21. 5. 1599. En engelsk Kiste $1\frac{1}{2}$ D. En «güingherrit» Egekiste 1 D. En dantsker Kiste 1 D. En gl. Kiste. — 20. 6. 1599. En jernbunden Fyrrekiste 4 D. 2 beslagne Skrin à 3 D. 2 sorte Skrin à $2\frac{1}{2}$ D. Et Skrin, som stod hos Kakkellovnen, 3 D. En lang Skriverkiste 3 Ort. En Ørk i Forstuen under Trappen 2 D. En dantsker Kiste $1\frac{1}{2}$ D. En rygget Egekiste med Læder overdraget $2\frac{1}{2}$ D. —

22. 10. 1599. I Stuen: en stor Fyrrekiste, som Linklæder ligger udi, en Kiste for Sengen, og en liden Kiste med Hamp i. — 20. 3. 1600. En dantsker Kiste for Bordenden. En Kiste under Vinduet, hendes Klæder i laa. En Kiste til «Sengfoder» (Fodenden af Sengen?) med hans Skjorter i. — 4. 9. 1600. Nogle finske Aske. En jernbunden Egekiste, et dantsker Skrin og en dantsker Kiste i Stuekamret o. s. fr. — 3. 12. 1601. En Laasetønde 2 fl . Et jernbundet Skrin. — 19. 5. 1602. En Kramkiste, sort anstrøgen og Hængelaas for. En anden sort Egekiste $3\frac{1}{2}$ D. En Fyrrekiste for Sengen $1\frac{1}{2}$ fl . 2 Kister. Et gl. Urteskrin. Et Foder til Tinfade. Et Meltrug. — 14. 9. 1602. En stor Kiste, dobbelt Laas, 3 D. Et lidet Egeskrin $2\frac{1}{2}$ D. Et lidet Skrin i Kisten 1 D. 1 fl . Et jernbundet Skrin, den Sølvkande ligger udi, $2\frac{1}{2}$ D. — 4. 7. 1603. En grøn dantsker Kiste 1 D. En grøn Kiste 1 D. 1 Ort. En hvid Kiste i Forstuen $1\frac{1}{2}$ D. — 14. 12. 1603. En dantsker Fyrrekiste med Gangklæder. En do. do. med Lagen og Duge. En liden sort Fyrrekiste med Linklæder. En sort beslagen Egekiste med Linklæder. En dantsker Kiste med 2 Jernbaand, med Linklæder. En hvid beslagen Egekiste med Panteklæder. — 6. 2. 1605. Et sort beslaget Egeskrin i Stuen 2 D. En Ørk i Forstuen 1 D. I Kamrene i Gaarden: En sort Fyrrekiste 6 fl . Paa Loftet: en stor beslagen Egekiste 7 D. En hvid Kiste med Læddiker 3 D. I Stuekamret en grøn Fyrrekiste 5 fl . En sort Egekiste 1 D. En gl. Cypresskiste 5 D. — 8. 10. 1606. I Stuen: Et Skrin $1\frac{1}{2}$ D. En liden dantsker Kiste 6 fl . En Kiste med Sætværk (paalagt Finering el. lign.?) 3 D. I Kammerser i Gaarden: En sort dantsker Kiste $1\frac{1}{2}$ D. Et Fyrreskrin 1 fl . Et do. $\frac{1}{2}$ fl . En Fyrrekiste 1 D. — 21. 1. 1607. Et Skrin af Vogenskud. En «stopped» Kiste af Vogenskud m. m. — 30. 6. 1607. Et beslaget Skrin i Stuen 3 D. 3 Skrin i Stuekamret 3 + 2 D. + 6 fl . En sort Kiste sammesteds 3 D. En Kiste paa Salen 14 D. I Pigernes Kammer: En grøn Kiste 4 D. En sort Kiste 8 D. En Fyrrekiste 6 fl . Paa Drengenes Kammer: En Fyrrekiste 1 D. En Egekiste 3 D. Paa sal. Kirstens Kammer: En Cypresskiste 12 D. Et Cypresskrin 5 D. Et beslaget Skrin 4 D. Et do. do. 10 fl . Et hollandsk Skrin 3 D. — 21. 7. 1607. Et Flaskefoder med Flasker $1\frac{1}{2}$ D. — 10. 6. 1608. En sort rygget Kiste 2 D. — 28. 6. 1611. En rød Kiste i Kamret. En Ørk af Eg i Forstuen. — 19. 11. 1611. En

dantsker Tørrespand 8 β . En hollandsk Kurv $1\frac{1}{2}$ $\#$. Et lidet Skrin 3 $\#$. — 20. 1. 1612. En Brudkiste af Fyr 4 D. 4 Klædekurve 1 D. — 9. 3. 1612. En stor Egekiste med Panel 4 D., m. m. — 23. 4. 1612. En dantsker Kiste i Kamret 3 D. En dantsker malet Kiste i Stuen 4 D. — 26. 6. 1612. Et Flaskefoder 4 D. En malet Kiste 4 D. En sort Egekiste 4 D. En Fyrrekiste med Læder over 5 D. En beslagen Egekiste med Læder over 7 D. Et beslaget Fyrreskrin med Læder over 4 D. Et beslaget Egeskrin med Læder over, 3 D. Et jernbeslaget Flaskefoder med Skind overdraget, 8 D. To «Kuffer» (Kufferter) foruden Beslag 1 D. Et lidet Skriveskrin $1\frac{1}{2}$ Rd. — 16. 9. 1613. En grøn Kiste 2 D. En Lysekiste $1\frac{1}{2}$ $\#$. En panelet Kiste i Stuen 7 D. En Kiste i Forstuen 2 D. En Kiste 3 $\#$. En Melbing 10 D. — 15. 8. 1614. Et beslaget Skrin 2 D. Et lidet Skriverskrin $1\frac{1}{2}$ D. 2 smaa «Kuffer» 2 D. 1 $\#$. — 29. 11. 1617. En Hueklædeæske af Læder m. m. — 30. 3. 1618. En dantsker Kiste, indlagt, 8 Rd. Et sort beslaget Skrin 3 Rd. En liden «Kuffe» 1 Rd. En gl. Egekiste $1\frac{1}{2}$ Rd. En liden gl. do. 1 Rd. Et Egeskrin 1 Rd. Et gl. Flaskefoder 1 Rd. En sort Kiste 1 Rd. — 5. 11. 1618. To store grønne Fyrrekister 5 D. En liden do. do. $1\frac{1}{2}$ D. 2 sorte do. 2 D. En gl. do. $2\frac{1}{2}$ $\#$. En liden gl. Cypreskiste 1 $\#$. Et grønt Skrin 3 $\#$. En «Kuffue» 1 D. En liden Fyrrekiste 3 $\#$. Et Urteskrin 1 D. Et Flaskefoder $1\frac{1}{2}$ Rd. — 26. 10. 1619. En rød og en grøn Kiste i Stuen. — 5. 2. 1620. En Kiste 2 D. 3 maledede Æsker og et Skrin $1\frac{1}{2}$ Ort. — 7. 3. 1620. To smaa hollandske Skrin 3 Ort. En gl. Kiste 1 Ort. — 25. 3. 1620. En Bartsærkiste med Behør 6 D. En liden beslagen Kiste 6 D. En do. 6 D. En do. 5 D. En do. $3\frac{1}{2}$ D. Et lidet Cypreskrin 2 D. Et Syskrin 1 Ort. En Kiste $1\frac{1}{2}$ Ort. En do. 1 D. En do. $1\frac{1}{2}$ Ort. En Bøtte 4 β . Et Skrin $1\frac{1}{2}$ Ort. — 28. 4. 1620. En Egekiste med 2 Rum, 2 D. En malet Bøtte 10 β . En rød do. 8 β . En malet Spand 8 β . En Kurv 1 Ort. To Baller $1\frac{1}{2}$ Ort, m. m. En sort beslagen Kiste 5 D. En hvid dantsker Kiste 2 D. En dantsker Kiste 1 D. En indlagt dantsker Kiste 4 D. 3 Skuffæddiker $1\frac{1}{2}$ D. En finsk beslagen Æske 1 D. — 15. 5. 1620. En grøn Kiste af Eg med røde Streger, 3 D. 2 Skrin à 3 Ort. Et do. 2 Ort, m. m. En Skibskiste $1\frac{1}{2}$ D. En Kramkiste $1\frac{1}{2}$ D. — 5. 9. 1620. En sort beslagen Egekiste 5 D. En Koffer med Sælskind 1 D. Et lille rødt Skrin, overtaget med rødt Læder,

1 D. En stor gl. Koffert 1 D. En ny do. 3 D. — 10. 9. 1620. En rød Kiste 1 D. En hvid Kiste 1 D. En Spand og et Urteskrin 8 β. En stor grøn Egekiste 3 D. — 21. 6. 1621. En sort rygget Kiste 3 Ort. To Skrin 2 D. + 2 Ort. To Kister 1½ D. + 3 Ort. En stor Kiste, udskaaren, 6½ D. En stor sort Kiste 6 D.

Det staar endnu tilbage at omtale Stueure, Spejle og andet mindre Bohave; dog vil egentligt Værktøj og Redskaber blive behandlet længere fremme. — Stueure kan ikke siges at være helt sjældne og forekommer i større og mindre Eksemplarer, uden eller med Urhus af Træ; nogle af dem ses at være forfærdigede i Helsingør. Spejle synes derimod at have været indførte; i nogle Fortegnelser over Kramgods i Dødsboer forekommer saaledes et betydeligt Antal Spejle. De nævnes først mod Slutningen af 16. Aarhundrede. Enkeltheder vil ses af følgende Ud-
drag af Stoffet:

17. 8. 1585 nævnes i Skiftet efter Povel Sejermager: Et Sejerværk vurderet for 50 D. Tre Sejerværker paa Loftet 24 D. Et stort Sejerværk 20 D. Et stort Jernskrin. 3 «Mønter Tøj». 2 Snidtøj, det ene at skære Skruer med; det andet at skære Hjul med til Sejerværk. Udi København et Sejerværk. En Ambolt 24 D. En dobbelt Bælg 8 D. — 2. 10. 1585. Et Spejl ½ D. En Lygte 1½ Ort. — 29. 10. 1590. En Skriversten og Skriverbræt ½ D. — 20. 7. 1591. Et Sejerværk 3 D. — 28. 4. 1592. Et forgyldt Sejerværk. — 1. 9. 1592. Et Spejl i Stuen 1 D. — 7. 11. 1592 findes i Eline Henrik Kleinsmeds Skifte følgende Oplysning: Et lidet nyt Sejerværk bar Moderen (o: Eline) ud af Trisoret, med to smaa Klokker dertil hører; naar det bliver færdigt, er det Vækkeren og en Stundeklokke. — 18. 12. 1592. Et Staatspejl 1½ Ort. — 4. 3. 1595. En liden lybsk Hornlygte. Et stort malet Træfad. — 24. 4. 1595. Et Sejerværk og et Krystalspejl i Stuen. — 2. 2. 1596. Tre Skrivebrætter. — 8. 9. 1597. Et lidet Sejerværk 5 D. — 25. 10. 1597. Et Sejerværk 4 D. — 10. 1. 1598. Et Sejerværk, i Stuen hænger, 5 D. — 17. 7. 1598. En Tavle af Skifersten. — 14. 11. 1598. Et lidet Spejl. — 6. 5. 1599. Et lidet firkantet Spejl. — 21. 5. 1599. (Villum

Hendriksen). En grøn Prædikestol i Forstuen. — 28. 2. 1600. En Sølvkrans til et Sejer. — 27. 5. 1600. En Brødhæk (Hylde), 8 β. — 4. 7. 1600. (En Skipper af Aberdeen). Ti venediske trinde Spejle, smaa og store. To firkantede Spejle. To smaa Bogspejle. — 4. 9. 1600. Et lidet Sejerværk i Stuen 4 D. Et Spejl 1 D. — 19. 5. 1602. Et Sejerværkshus i Stuen 1 $\frac{1}{2}$. — 4. 7. 1603. Et Spejl i Stuen 1 D. (opføres under Messingtøj; altsaa uden Tvivl en dreven Messingplade; maaske er en Del af de andre Spejle af samme Art). Et Spejl og et Krystalglas 1 D. Et Spejl 3 $\frac{1}{2}$. — 21. 8. 1603. Et Staa spejl 1 $\frac{1}{2}$. — 28. 12. 1604. Et forgyldt Sejerværk, som man plejer at sætte paa et Bord, som slaar baade Kvarter og Timer, 40 D. Et lidet Sejerværk, som man bær om Halsen, 10 D. — 16. 5. 1605. En grøn Kirkestol $1\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$. — 4. 5. 1606. Et Staa spejl. En Symfoni (= Klavikord, Instrument med Tangenter). — 8. 10. 1606. Et Regnebræt $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$. — 30. 6. 1607. Et Spejl, vurderet til 2 Rosenobler. — 17. 11. 1608. Et Brætspil 2 $\frac{1}{2}$. — 10. 10. 1610. Et formalet Skrivetøj. — 20. 1. 1612. To store Spejle 4 D. — 16. 9. 1613. Et Stenbræt 2 $\frac{1}{2}$. En Blok og en Huggebænk i Gaarden. — 15. 8. 1614. En Brevskrue 1 D. 1 $\frac{1}{2}$. — 6. 6. 1616. Et rundt Spejl 1 $\frac{1}{2}$. — 9. 1. 1617. To Sejerværker. — 9. 1. 1617 nævnes blandt Kramvarer: 4 Dusin Bondespejle $1\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$. — 24. 7. 1617. Et Spejl $\frac{1}{2}$ Rd. — 29. 11. 1617. Et Spejl med en forgyldt Ramme. — 29. 4. 1618. Et stort forgyldt Spejl. — 10. 6. 1619. To smaa Skriverstene og et Kappetræ 2 R $\frac{1}{2}$. — 7. 3. 1620. Et stort forgyldt Spejl 3 D. Et lidet Spejl 12 β. — 15. 3. 1620. En Kappapers 1 Ort. — 23. 3. 1620. Et Brætspil $\frac{1}{3}$ D. — 25. 3. 1620. Et Spejl 3 D. 16 β. — 28. 4. 1620. Et Spejl 1 D. Et lidet do. 1 Ort. En liden «Roldvogen» (Rullevogn) $\frac{1}{2}$ Ort. En Brødfjæl 1 Ort. Et Tralværk $\frac{1}{2}$ Ort. En gl. Sømlæddike $\frac{1}{2}$ Ort. To Tøndestole og en Bør 8 β. En Bænk at lægge Tønder paa, $\frac{1}{2}$ D. — 25. 8. 1620. Et indlagt Spejl. — 5. 9. 1620. Et Spejl 2 D.

Vi gaar nu over til at beskæftige os med det egentlige Husgeraad og begynder med Sølvtojet, der vel ingenlunde findes i alle Hjem, men dog er saare almindeligt (navnlig Skeer). Omtalen af Guld- og Sølvsmykker vil derimod blive opsat til senere. Den overvejende Mængde

af Sølv-tøjet er sandsynligvis forarbejdet af indenbys Guldsmede, hvoraf vi kan nævne en Del:

10. 7. 1576. Hans Planke Guldsmed. Guldsmederedskaberne vurderes til 30 fl. — 4. 9. 1579 faar Lavrs Guldsmed Bestilling paa et «Panserbælte» til en Kvinde. — 29. 1. 1585. Albret Guldsmed. Hans Guldsmederedskaber overtages af Guldsmeden Peder Elling, der ægter Enken, for 30 D.s Gæld, «dog det kunde vel være noget mere værd, paa det at Peder mere Villighed mod Børnene lader sig igen befinde.» — 22. 7. 1585. Peder Guldsmed. Frederik Guldsmed, der ægter Enken, samtykte at beholde Børnenes Part af deres Faders Guldsmederedskaber for 14 D. — 20. 7. 1591. Skifte efter den ovennævnte Peder Elling Guldsmed. Hans Guldsmederedskab vurderes til 20 D. og specificeres 18. 12. 1592: Redskaber, som er støbte af Grydekobber saa meget som $2\frac{1}{2}$ Lis fl. : En Bælg 4 D. 18 Hamre. 4 Spærhager. 2 store do. 2 «Begger-eisen» (Bæger-Jern?). — 14. 3. 1593 nævnes yderligere 3 «Teisern» og et Varpræt. — 25. 8. 1595. Hans Guldsmed. Hans Arbejdsbord staar i Stuekamerset. — 29. 10. 1598. Jens Guldsmed af Tønder. — 18. 5. 1599. Hans Detmarsken Guldsmed. — 28. 2. 1612 nævnes, at en af «Bilthuggeren» Gert van Egens Sønner er sat i Guldsmedelære. — 10. 6. 1619 nævnes, at Bernt Guldsmed har faaet Bestilling paa en Sølvkande.

Det almindeligste Husgeraad af Sølv er Skeen, der har en Vægt af 3—4 Lod. Kun sjældnere er den forgyldt. Yderst sjælden forekommer Guldskær og kun hos Personer, der staar i Forbindelse med Hoffet eller adelige Personer. Sølvskær forekommer vistnok i henved Halvdelen af Hjemmene; Drikkekarrene af Sølv er betydelig mindre udbredte. Disse sidste falder efter deres Form i tre Hovedgrupper: Kande, Skaal og Bæger. Af disse er Kanden den største, vistnok i Reglen af cylindrisk Form (dog forekommer bugede Kander) og forsynet med tilledet Laag. Ordet Krus bruges aldrig om Genstande af Metal og Træ, men kun om Drikkekar af Stentøj, Fajence, Glas etc. En Kande kan veje op imod 100 Lod, men i Reglen bevæger

Vægten sig dog mellem 30 og 60 Lod; ogsaa smaa Kander paa 10—20 Lod findes. Kanden er hyppig inddelt med Pæle indvendig. Den forekommer kun i mere velhavende Huse. Bægeret vejer en 10—30 Lod; den almindelige Benævnelse for det er Stob; dog forekommer ogsaa Ordet Bæger, endvidere det franske Gubilet og det tyske Rømer som Betegnelse for mindre Bægere paa omtrent 10 Lod eller derunder (tildels Lommebægere). Stobene har sikkert ofte haft Form af Pokaler paa Fod og været forsynede med Laag. Stobe og Rømere er ret hyppige; noget sjældnere er den tredje Form: den brede og flade Skaal, der kan variere i Størrelse og Vægt lige fra 10 Lod og derunder (små Brændevinskovskener) til over 50 Lod. Denne Form af Drikkekar kaldes stundom Skaal, men langt hyppigere Kavs, Kavsken og har vistnok som oftest været forsynet med Ører. Derimod bruges Ordet Salsirken aldrig om Sølvtoj, men kun om Tintøj; det betegner en Suppe- eller Sauce-skaal (fransk: saulcière, altsaa intet Drikkekar), og selv de rigeste Borgere i Helsingør ejede kun Drikkekar, men ikke Borddækning (Fade, Tallerkener, Madskaale o. s. v.) af Sølv. Forgyltning er ikke sjælden og maa have været god, da den i Reglen forhøjer Vurderingsprisen en halv Gang. Iøvrigt vurderes Genstandene saa godt som udelukkende efter Sølvvægten uden Hensyn til Guldsmedens Arbejde, der i de fleste Tilfælde vel heller ikke har været særlig kunstfærdigt. Stundom er Sølvet ikke rent, men kun «Klippingsølv», indsmeltet af Smaamønt. — Uddrag af Materialet:

12. 4. 1573. 3 Sølvskeer 15 fl. — 1. 7. 1574. Den store Sølvstob 26 Lod à $\frac{1}{2}$ gl. D. — 14. 3. 1576. To smaa Sølvstobe med 4 Sølvskeer 20 Lod. — 26. 2. 1577. 7 Taffelskeer af Klippingsølv 16 Lod 1 Kvint à $\frac{1}{2}$ D. 4 β pr. Lod. — 10. 4. 1577. En liden Sølvstob, lidt forgyldt ovenom, 6 Lod. To Sølvstobe 11 + 11 $\frac{1}{2}$ Lod. 2 Sølvskeer 5 Lod. 9 Sølvskeer godt Sølv 30 Lod. 3 ustemplede Skeer Mangot (Mæng-

gods, ringere Sølv) 9 Lod. — 28. 2. 1578. En hvid Sølvstob 25^{1/2} Lod. En gammel forgyldt Ske med 17 hvide Sølvskeer, vejer tilsammen 50 Lod — 20. 5. 1580. En god Sølvske paa 4 Lod. En Sølvske paa 3 Lod. — 8. 11. 1583. Et lidet Sølvbæger med nogle Sølvskeer 39^{1/2} Lod 1 Kv. à 1/2 D. pr. Lod. — 9. 9. 1589. En Sølvkande 62 Lod. En forgyldt Sølvstob 39^{1/2} Lod à 3 Ort. 2 Sølvstobe 23^{1/2} Lod. 2 do. En Sølvskaal. To forgyldte Gubeletter; vejer med 6 Skeer 68 Lod. — 24. 4. 1589. En stor forgyldt Sølvkande. En liden Sølvkande, forgyldt indeni. 4 forgyldte Sølvstobe og et Laag til den ene. Et Kovsken forgyldt indeni. Et andet Kovsken. 15 Taffelskeer. Ialt 255 Lod. — 11. 5. 1590. En Gubilet 2 D. 2 Sølvstobe 4^{1/2} + 4 D. 8 Sølvskeer 24 Lod ÷ 1^{1/2} Kv., 11^{1/2} D. — 19. 7. 1592. 23 Sølvskeer, 56 Lod, 28^{1/2} D. En Klippingske 1/2 D. Heraf blev Pigen Vibeke antvordet 4 Sølvskeer at bruge i Stegerset. 3 indeni forgyldte Gubeletter, 21 Lod, med Guld, Sølv og Arbejds løn er 17 D. En Stob 13 Lod 3 Kv., 7 D. — 9. 8. 1592. I Jakob Reslas bedste Bukser fandtes 2 Sølvgubletter paa 24 Lod. 5 Sølvskeer sat i Pant for 4 D. 1 Ort. En Pung, ligger udi 3 Sølvskeer, en Rosenobel, en Guldring, berettes at være hans Fæstengs gave. — 26. 8. 1592. En Sølvkande 23 Lod à 1/2 D. 7 Sølvskeer 15^{1/2} Lod, 9 D. 1 fl . — 21. 3. 1593. En Sølvskaal med en Fod, 27 Lod à 14 β lybsk. 2 Sølvrømerken og 9 Sølvskeer 34 Lod à 12 β . --- 15. 5. 1593. 2 forgyldte Skeer 10 Lod à 3 Ort. 20 Sølvskeer 59 Lod à 14 β . En Sølvkande, Laaget amuleret (emalleret), 62 Lod à 1/2 D. En anden Sølvkande med *deo gloria* paa Laaget 79 Lod à 1/2 D. En Sølvkande med Pæle udi 70 Lod à 1/2 D. En Sølvstob med Knurrer (3: Buler, Bukler) paa, 21^{1/2} Lod à 1/2 D. Et andet Stob 20 Lod à 1/2 D. End et Stob, vejer ligesaa. Et lidet Stob 9 Lod 1 Kv. à 1/2 D. Et Sølvkovsken 11^{1/2} Lod à 1/2 D. — 31. 7. 1593. En spansk Nød slagen med Sølv, 9 D. En Sølvrømer, 6 Lod, 3 D. 14 Sølvskeer, 36 Lod, 18 D. — 11. 6. 1594. En forgyldt Sølvske 2 D. 1 Ort. En Sølvkande 37 Lod à 1/2 D. En do. 47^{1/2} Lod à 1/2 D. To Sølvstobe 32 Lod à 1/2 D. 3 Rømere og 2 Stobe 37^{1/2} Lod à 1/2 D. 9 Sølvskeer, et Kovsken, et Sølvortbaand, 33^{1/4} Lod à 1/2 D. En indiansk Nød 1 D. (Kokosnød?). — 26. 5. 1695. 2 Sølvkander. En liden trind Plankekande (Planke er et Maal, omtr. = en halv Pot). 10 Sølvstobe smaa og store. 4 smaa Sølvrømere. En Sølvkande med 12 Sølvskeer udi. — 24. 9.

1595. Et Sølvskover (stort Drikkekar), forgyldt, med Laag paa. — 29. 1. 1596. 17 gode brugelige Sølvskøer 48 Lod. Et stort Sølvkøvsken 39 Lod. En Sølvkande paa $1\frac{1}{2}$ Pot 74 Lod. En do. paa 2 Potter 96 Lod. En do. paa 1 Pot 57 Lod. En liden Pælekande (o: rummende en Pægl) 20 Lod. 3 Sølvbægere 32 Lod. En Halvpotkande indentil forgyldt, 34 Lod. Ialt (med Smykker) $441\frac{1}{2}$ Lod Sølv à $\frac{1}{2}$ D. — 2. 2. 1596. En Sølvkredens med Gubelitter udi. Kaldes senere en Sølvstøb med 3 Gubelitter udi, 43 Lod à $\frac{1}{2}$ D. — 10. 10. 1598. En Sølvkande 51 Lod. Et lidet Sølvkøvsken 9 Lod. En liden Sølvkande. En forgyldt Rømer. Et lidet Brændevinskøvsken. 2 forgyldte Sølvskøer. 8 hvide do. — 14. 11. 1598. En Sølvkande, stor paa en Pot. En do. paa en halv Pot. Et Sølvbæger med Laag paa. Et Sølvkøvsken. Et Brændevinskøvsken. Et Sølvstøb. En Sølvrømer. 14 Sølvskøer. En Ske af Perlemoder med forgyldt Skaft. — 30. 1. 1599. En stor Sølvkande. Et stort Sølvkøvsken. Et lidet Køvsken. En forgyldt Skover. Et Brændevins Køvsken. 4 smaa Gubelitter. En Læderske med Sølv beslagen. En «Steffel» (Støvle) med Sølvbeslag. — 21. 2. 1599 nævnes mellem meget andet Sølvstøj en Sølvske med en Fork — den eneste Gang, en Spise-Gaffel forekommer. Den har, som det synes, været anbragt paa Skaftet af en Ske. — 16. 4. 1599. Et lidet Sølvkøvsken, 2 Sølvskøer og et hvidt Støb. Dette er Fæstensgave. En Sølvkande, noget forgyldt, 49 Lod. Et Bæger og 6 Sølvskøer, med en Rømer, 40 Lod. 3 Panteskeer af Sølv. — 2. 1. 1600. En forgyldt Sølvstøb med Laag paa, derudi en Sølvrømer. 12 Sølvskøer. Et forgyldt Bæger. — 29. 5. 1600. En liden Barneske sat i Pant for $\frac{1}{2}$ R . — 9. 6. 1600. 18 Sølvskøer og 3 smaa Brændevinskøvsken $57\frac{1}{2}$ Lod. 11 Buksbomtræskeer med Sølv paa Skaftenden. En Sølvske. — 16. 10. 1602. Sølvstøbe for $9\frac{1}{2}$ D. En forgyldt Sølvske 3 D. 15 Sølvskøer 45 Lod à $\frac{1}{2}$ D. — En liden Nap (Bolle, Skaal) $5\frac{1}{2}$ Lod, 3 D. — 28. 12. 1604. Anne Thor Schmede, Kristian Davidsens Hustru. Forgyldt Sølv $250\frac{1}{2}$ Lod, nemlig: 5 Støbe $42 + 29 + 21\frac{1}{2} + 19\frac{1}{2} + 19$ Lod. Et dobbelt lidet Støb 22 Lod. Et Støb 17 Lod. En liden Kande 17 Lod. En do. $21\frac{1}{2}$ Lod. 2 smaa Støbe $11 + 11$ Lod. En dobbelt Tønde 12 Lod. En liden Rømer 8 Lod. — Hvidt Sølv 1098 Lod, nemlig: En Kande 108 Lod. En Køvsken 42 Lod. Et Støb med Dækkel 35 Lod. En stor Kande 81 Lod. 3 Kander $49 + 39 + 35$ Lod. En Vin-

kande 42 Lod. 7 Kander $43\frac{1}{2} + 41 + 37 + 34 + 27\frac{1}{2} + 27 + 25$ Lod. 44 Skeer 131 Lod. 3 Sølvskaal 60 Lod. 4 Kander $34\frac{1}{2} + 29 + 28 + 27$ Lod. 5 Kovsken 36 + 21 + 14 + 10 + $8\frac{1}{2}$ Lod. Et lidet Stob 11 Lod. Et do. 15 Lod. Brudet Sølv 7 Lod. — 4. 1. 1608. 4 Sølvskeer. 2 Sølvskaal. 2 Sølvromere. En Perlemoderske. — 10. 6. 1608. 1128 Lod Sølv à 2 fl . — 28. 10. 1608. Hans Møller, kgl. Maj. Mundkok. En Guldske. — 7. 9. 1611. En Sølvske. Et lidet Sølvlaag. — 2. 12. 1611. Et forgyldt Kredensbæger $16\frac{1}{2}$ Lod à 4 slette fl . 6 Sølvskeer 19 Lod. En liden Sølvromer 6 Lod. En Sølvstob med 3 Sølvskeer 22 Lod. Et andet Sølvstob med 4 Sølvskeer 20 Lod. — 17. 3. 1612. En Sølvkande 58 Lod à 2 fl Mønt. Et Sølvkovsken 10 Lod à 2 fl . En anden Sølvskaal 18 Lod à 2 fl . 3 Skeer $9\frac{1}{2}$ Lod 1 Kv. à 2 fl pr. Lod. — 25. 5. 1612. 5 Skeer 14 Lod. Et lidet Stob $6\frac{1}{2}$ Lod. Et andet spidst Stob $5\frac{1}{2}$ Lod. — 18. 4. 1614. En Rømer 6 Lod à $\frac{1}{2}$ D. 3 Skeer 9 Lod ÷ 1 Kv., $4\frac{1}{2}$ D. — 6. 6. 1616. En Kande paa en Pot 52 Lod à $\frac{1}{2}$ D. 3 Knivskafter 5 Lod à $\frac{1}{2}$ D. Et lidet Kovsken $16\frac{1}{2}$ Lod à $\frac{1}{2}$ D. Et Sølvstob forgyldt indeni, 18 Lod à 2 fl 4 β . En dreven Stob med Dækkel $17\frac{1}{2}$ Lod à $\frac{1}{2}$ D. Et forgyldt Rømer $8\frac{1}{2}$ Lod à 2 fl 4 β . En do. do. 9 Lod à 2 fl 4 β . En liden forgyldt Kredens 9 Lod 3 Kv. à $2\frac{1}{2}$ fl pr. Lod. 8 Skeer $24\frac{1}{4}$ Lod à 2 fl . — 14. 9. 1616. En Sølvske med forgyldt Skaft. — 9. 1. 1617. 6 fl 4 Lod Sølv à 2 fl 4 β . pr. Lod. $13\frac{1}{2}$ Lod forgyldt Sølv à $\frac{1}{2}$ Rd. En Perlemoder (Navtilskal?) beslagen med Sølv, 2 D. — 4. 3. 1618. En hollandsk Vinskaal $18\frac{1}{2}$ Lod à $\frac{1}{2}$ Rd. En liden Vinskaal 6 Lod à 2 fl Mønt. En Kande 80 Lod à $\frac{1}{2}$ Rd. 2 store Stobe 44 Lod à $\frac{1}{2}$ Rd. — 5. 11. 1618. En Guldske, var hende (o: Hans Skreiters Kone) foræret af Alexander Papenheims Frue, 6 Lod Kroneguld à 6 Rd. En forgyldt Sølvstob $10\frac{1}{2}$ Lod à 3 R fl . Et Kovsken 24 Lod, 12 Rd. 6 Skeer 24 Lod, 12 Rd. 2 Sølvkander er bortsolgte inden Skiftet. — 10. 6. 1619. En liden forgyldt Kredens, $14\frac{3}{4}$ Lod, 9 Rd. $17\frac{1}{2}$ β . 14 Skeer $36\frac{3}{4}$ Lod à $\frac{1}{2}$ Rd. Et Bibæger $22\frac{1}{2}$ Lod à $\frac{1}{2}$ Rd.. En Vinskaal $20\frac{1}{2}$ Lod à $\frac{1}{2}$ Rd. En Kande 83 Lod à $\frac{1}{2}$ Rd. En Kovsken $31\frac{1}{2}$ Lod à $\frac{1}{2}$ Rd. Item findes hos Bernt Guldsmed, som Peiter Jansen havde ham leveret at skulle gøre en Kande ud af, 81 Lod à $\frac{1}{2}$ Rd. 4 Stobe med en Dækkel 47 Lod à $\frac{1}{2}$ Rd. — 7. 3. 1620. Et nyt Kovsken $23\frac{1}{2}$ Lod.

2 ny Spidsbægere $16\frac{1}{4}$ Lod. 2 ny Rømere $11\frac{3}{4}$ Lod. 6 ny Skeer $20\frac{3}{4}$ Lod. Alt à 3 $\frac{1}{2}$ pr. Lod. 2 Knivskafter $3\frac{3}{4}$ Lod, 2 D. 1 Ort 12 β . — 5. 9. 1620. En Kande $58\frac{1}{2}$ Lod 4 Kv. à 3 $\frac{1}{2}$ Mønt pr. Lod. En Kande 36 Lod à 3 $\frac{1}{2}$. En Kovsken 14 Lod à 3 $\frac{1}{2}$. Et forgyldt Bæger $10\frac{1}{2}$ Lod à 3 $\frac{1}{2}$. Et lidet Kovsken 3 Lod à 3 $\frac{1}{2}$. 6 Sølvskeer $17\frac{1}{2}$ Lod à 3 $\frac{1}{2}$. En Perlemoderske med et Sølvskaf, 1 Lod, $\frac{1}{2}$ D. 8 β . — 21. 6. 1621. En Kande 101 Lod à 3 $\frac{1}{2}$ Mønt. En Pærekande $44\frac{1}{2}$ Lod á 3 $\frac{1}{2}$. Et Kovsken 33 Lod à 3 $\frac{1}{2}$. Et Saltkar $7\frac{1}{4}$ Lod à 3 $\frac{1}{2}$. 10 Skeer $37\frac{3}{4}$ Lod à 3 $\frac{1}{2}$. En forgyldt Kredens $17\frac{3}{4}$ Lod à 1 D.

Vi gaar dernæst over til det i saa godt som alle Huse uundværlige Tintøj, der synes at indtage en aldeles overvejende Position overfor det gammeldags Husgeraad af Træ. De fleste Drikkekar er af Tin og har haft væsentlig samme Former som Sølvdrikkekarrene (Kande, Stob, Kovsken); dog er Bægere og Stobe af Tin forholdsvis sjældne. Kanderne er stundom forsynede med Tud (Pibekander). Hertil kommer Tinpotten, der kan bruges baade til Mad- og Drikkevarer. Til Madvarer findes Fade, Tallerkener og dybe Skaale til Suppe eller Sauce (Salsirkener, jfr. ovfr.). Tinsaltkar og Tinskeer forekommer, men ikke særlig hyppigt; det samme gælder Tinflasker. Bordkranse af Tin forekommer stundom; i Reglen var de af Messing. Desuden findes Krudpotter (til Blomster) og Natpotter. Kun sjældent erstattes Tintøjet med Kander og Fade af Bly.

Tin vurderes ligesom Sølv efter Vægt, og der er selvfølgelig stor Forskel paa dets Godhed; engelsk Tin er det fineste og vurderes til henved 1 $\frac{1}{2}$ pr. \mathcal{R} ; simplere Tin («Mangot», Mænggods) koster ofte kun nogle faa Skilling pr. \mathcal{R} . Meget af Tinnet er utvivlsomt indført, men meget maa ogsaa have været hjemligt Arbejde; af Kandestøbere nævnes: 22. 2. 1592. Jakob Kandestøber; i hans Bo findes «et godt Kandestøbers Redskab, som en Kandestøber vel kan bruge sit Haandværk med.» — 4. 3. 1612. Klavs Moes, Kandestøber.

Udvalg af Stoffet: 12. 3. 1572. To Tinfade, et Ørefad, 2 Salsirken godt Tin, 5 R . 3 Tinpotter, den ene laagløs, og en Halvpot, 8 Skaal R lybsk Tin. — 1. 4. 1573. Et gl. Blyfad. En god Tintallerken og en Tinpot, tilsammen $5\frac{1}{2}$ R . Et godt Tinfad engelsk Tin 6 Bismer R . En Tinpotte 4 Bismer R . En Tallerken og et Fad 7 Bismer R . En Potte 4 Bismer R . — 12. 4. 1573. En Tinkande, en Tinpotte og 2 Smørfade 20 R à 8 β . — 5. 10. 1573. 4 Tinpotter à 12 β . En Fode-Tinkande 20 β . En bruden Blykande 12 β . Den store Firepotte-Blykande 20 β . 4 Tintallerkener 24 β . Tre Tinfade 10 R à 5 β . 2 Tinfade 5 R à 6 β . En liden Tinkande med Fod 8 β . Et Saltkar 2 β . — 1. 7. 1574. $5\frac{1}{2}$ Lis R godt Tin. 1 Lis R 1 Skaal R lybsk Manggot Tin. — 19. 11. 1574. En buget laagløs Tinpot og et lidet Tinfad med to smaa Salsirken 7 R . — 26. 2. 1577. 102 R godt engelsk Tin à 8 β . 16 R Mangot à 5 β . — 7. 5. 1577. Et Tinsmørfad og et Kovsken 1 R . En Tinpot og en Tinstob 1 R . — 28. 2. 1578. 109 store Tinfade. 5 Middelfade. 12 Smaafade. 8 Tallerkener. Disse er ny og ubrugte (Købmandsvare²). Af brugt Tin: 18 Tallerkener. 16 smaa og brede Salsirken. 18 Fade. 2 Kovsken. 3 Pissepotter. En Tinflaske. En Del ny Kander og Potter. Nogle gl. Kander med to Lystager. — 1. 7. 1581. 26 R godt engelsk Tin à 9 β . $9\frac{1}{2}$ R Mangot à 6 β . — 8. 11. 1583. Fandtes udi Stuen 23 Tinfade, 48 R à 10 β . 10 ny Tintallerkener 10 R à 10 β . — Gl. Tin: 15 gl. Tinfade 36 R à 8 β . Brændevinsmaader og Kar 7 R à 6 β . 2 gl. Tinbordkranse $2\frac{1}{2}$ R à 7 β . Gl. Tinkander og Potter 44 R à 8 β . Gl. Stegerstin, Fade, Tallerkener, Kovsken o. a., $23\frac{1}{2}$ R à 8 β . — 29. 1. 1585. $7\frac{1}{2}$ Lis R engelsk Tin à 2 D. 2 Lis R gl. lybsk Mangot à 1 D. — 10. 6. 1590. En Tinpot 8 β lybsk. Et Tinfad 12 β lybsk. En liden Tinkovs, 2 Salsirken og en liden Tinstob 8 β lybsk. En Tinpot 8 β lybsk. 2 Tintallerkener 6 β lybsk. Et Smørfad 8 β lybsk. — 29. 10. 1590. 2 store Tinkander 13 R . 2 Topotkander 7 R . 3 Vinkander 12 R . En Vinkande med Snabel $4\frac{1}{2}$ R . En Sengepotte 2 R . En do. 3 R . 4 Fade og Tallerkener 9 R . Et Fad $2\frac{1}{2}$ R . Ialt 53 R à 5 β . Paa Loftet: 3 Tinfade, 10 Tallerkener, 7 smaa Kovskener, 2 Skeer, 24 R à 6 β . 4 Tinfade og en Tinpotte $17\frac{1}{2}$ D. $7\frac{1}{2}$ β . (! Vist Fejl i Beregningen). En Puderbøsse 1 Ort. I Stegerset et Saltkar og en liden Sennepskande. — 16. 8. 1591. Alt Tin $23\frac{1}{2}$ R , nemlig: En stor Trepotkande. 11 Tinfade. 6 Tin-

tallerkener. 5 Tinpotter. En Halvpotkande. 2 Urtepotter. 5 Tinkovsken. — En Tinpotte $1\frac{1}{2}$ Ort. — 10. 3. 1592. 6 Fade og 7 Tallerkener 27 R à 10 β . 2 Potter, en Halvpotte, et Smørfad, en Smørkande, en Kovsken, 2 smaa Salsirken, 11 R à 10 β . Et Stykke «Lødetin» (Loddetin) $6\frac{1}{2}$ R à 4 β . — 30. 3. 1592. Tin i Stuen $5\frac{1}{2}$ R à 10 β . Tin i Stegerset 32 R à 8 β . — 25. 4. 1592. 4 Tinfade, store og smaa. 12 Tintallerkener. Et Smørfad. 2 Tinpotter. En Halvpotte. Et Saltkar. Et Kovsken. En liden Tinflaske. En Topotkande. En Trepotkande. 3 Tinskeer. — 5. 7. 1592. Tin i Stegerset 42 R , 5 D. 1 Ort. Tin i Stuen: 10 Tinfade 38 R . $1\frac{1}{2}$ Dusin Tallerkener 18 R . 6 Tinpotter 15 R . 3 Kander 15 R . 3 Bordkranse 4 R . En Smørkande og et Saltkar 4 R . En Vinkande og en anden Kande 6 R . End $3\frac{1}{2}$ R . Summa $103\frac{1}{2}$ R à 5 β gode. Stander paa Kandeboardet en stor Flaske af Mangot, 16 R à 3 β gode. — 9. 8. 1592. I Stuen: 2 Tinfade, 2 Tallerkener, et Kovsken, et Smørfad, en Topotkande, en Potkande, 2 Bordkranse. I Køkkenet et Tinfad. — 28. 11. 1592. 7 Tinfade. 6 smaa Tinkovsken. En Vinpibekande. En Tinpotte. En Halvpotte. 2 Halvpotter. — 30. 1. 1593. I Stuen: 20 Tinfade smaa og store. 2 Tinlysestager. 25 Tinkander og Tinpotter, smaa og store. 2 Sennepspotter. 3 Tinbordkranse. En Smørkande. — 3. 10. 1593. 24 Tinfade smaa og store. 15 Tallerkener. Et Smørfad. 4 Salsirken. Et Tinskrivetøj. 3 Vinpotter. En Sandbøsse af Tin. 3 Pissepotter. 2 Tinkovsken. — 28. 4. 1593. I Stuen: 18 Tinfade, store og smaa, som stod paa Rækket. 3 Tinkovsken. 19 Tinpotter, deriblandt 2 Halvpotter. En Tinflaske, ved $\frac{1}{2}$ Pot. En Smørkande. 35 Tintallerkener. 8 Brikker. 3 Tinbordkranse. Et Saltkar. En «Støvekens» Kande. (Diminutiv af Stob, her i Betydning af et Maal, 2 Potter). I Køkkenet 4 Salsirken. — 27. 6. 1594. 13 Tinfade. 2 Smaafade. 14 Tallerkener. 3 Salsirkener. 2 Tinkander, hver paa 2 Potter. 5 Potkander. 2 Urtepotter. En Halvpot. En Smørkande. En Kovsken. En Tinbordkrans. Et Laag til et Smørfad. — 15. 10. 1594. To Fade $\frac{1}{2}$ D. + $1\frac{1}{2}$ Ort. Et Tinkovsken $1\frac{1}{2}$ Ort. Et Smørfad 6 β . En Tinpotte $1\frac{1}{2}$ Ort. 5 Brændevinskovsken 1 Ort 2 β . — 4. 3. 1595. 10 Fade. 2 Kander. 2 Saltkar. 9 Tinskeer. 4 Salsirken. 2 Kovsken. En Sengepotte. — 8. 8. 1595. I Stuen 6 store Tinfade à 10 R . 6 do. à 7 R . 3 do. à $5\frac{1}{2}$ R . 6

do. à 3 R . 4 Tinpotter at tappe Vin udi. 3 Krudpotter (Urtepotter). 5 andre Tinpotter. $1\frac{1}{2}$ Dusin Tallerkener. Et Tinhaandfad. En Tinlysestage. I Stegerset: 4 Tinfade noget store. 3 smaa do. 11 Tintallerkener. Et stort Tinkovsken. 2 langlige Tinbækken. En Tinlysestage. — 27. 8. 1595. 9 Tinlysestager (heraf 3 i Stegerset). 60 Fade, store og smaa. Et Tinfad med mange Huller udi. 3 Tinvandpotter. 47 Tallerkener. 6 Tinkovsken. 2 Brændevinskovsken. 2 Vinkander. 3 Smørfade. En Brændevinskande. 20 Tinkander og Tinpotter, smaa og store. — 31. 1. 1596. 7 Tinfade og et Salsirken med et Saltkar 21 R à 5 β . 5 Tinpotter, en Halvpot, en Natpote, 16 R à 5 β . — 16. 3. 1597. En Kande. 2 Potter. En Planke (= $\frac{1}{2}$ Pot). 2 Salser (= Salsirken). Et lidet Saltkar. 2 Fade. Et Smørfad. Ialt $17\frac{1}{2}$ R à 8 β . — 22. 6. 1597. 3 Tinpotter 6 R . Et Kovsken, et Smørfad, et Saltkar, en Salsirken, en Bordkrans, en Tinstob 2 R . 2 Tinpotter 3 R . En Halvpotte 1 R . 4 smaa Brændevinskovsken 1 R . — 8. 9. 1597. En Tinflaske 1 Ort. En indiansk Nød $\frac{1}{2}$ D. 4 smaa Tinfade og et Kovsken $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. Et Smørfad 5 β . — 7. 7. 1598. I Stuen: 5 Tinfade paa østre Side. 4 Tinpotter. En liden Tinkande. Et Tinstob med Laag paa. Paa den vestre Side i Stuen: 8 Tinfade, smaa og store. 2 Vinpotter. En «Mosterpote» (Sennepspotte?). Et Kovsken. 3 Tinbægere. 8 Tintallerkener. — I Stegerset: 6 Fade. 2 Kander. 2 Potter. En Smørkande. 4 Kovsken. En Vandpotte. 3 Tallerkener. Et Saltkar. En Halvpotkande. 2 Salsirkener. — 19. 5. 1602. 16 Kander og Potter. 4 store Fade. 3 noget mindre Fade. 10 Fade, lige store. Et dybt Tinfad. 8 Tallerkener. 6 Salsirken. Et lidet Kovsken. En liden Flaske. 12 Tinskeer. En Vandpotte. En liden Tragt. — 14. 9. 1602. 10 Lis R 14 R Tin à 10 β pr. R . — 14. 12. 1603 nævnes bl. a. en Tinplade at sætte en Kande udi, og en Tingryde. — 4. 2. 1605. Bartskaarredskab: 12 Tinfade. 9 Tinbøsser med Medikamenter m. m. — 14. 8. 1605. To Nodder indlagte i Tin, 2 Fade, 2 Salsirkener, 1 Kovsken, 1 Tallerken, 6 Skeer, 1 Kande, 1 Pot. — 10. 6. 1608. 27 Lis R Tin à 3 D. 12 Lis R 12 R Bly à 2 β pr. R . — 20. 1. 1612. 6 Tinpotter à 1 R . 9 Fade, 43 R à 1 R . 3 Vinkander 9 R . 2 Sengepotter 1 D. Et Kovsken 1 R . En Halvpotkande 1 R . 3 Salsirken $1\frac{1}{2}$ R . En Bliksi 12 β . 13 gl. Tinfade 28 R à 12 β . 8 Tintallerkener og 5 Salsirken 10 R à 12 β . 3 Kovsken og en Sennepspotte 10 R à 12 β . Gl. Tin 23 R à

12 β . — 9. 3. 1612. Bartskeerredskab: 70 Tinbøsser à 3 \mathcal{R} , m. m. — 26. 6. 1612. 39 Fade 9 Lis \mathcal{R} 8 \mathcal{R} . 10 Flasker og 12 Stykker Tin udi et Flaskefoder 3 Lis \mathcal{R} 6 \mathcal{R} . 2 Kander og 2 Urtepotter 1 Lis \mathcal{R} . Alt Stegerstin 3 Lis \mathcal{R} 6 \mathcal{R} . Nok 6 \mathcal{R} . Alt à 3 Rd. 2 β pr. Lis \mathcal{R} . — 26. 4. 1616. 14 \mathcal{R} Tin à 12 β . — 26. 7. 1617. En vælsk Nød beslagen med Tin $1\frac{1}{2}$ \mathcal{R} , m. m. — 20. 3. 1618. 28 Tinfade, 6 Vinduespotter, 1 Smørkande, 2 Saltkar, 7 Lis \mathcal{R} 4 \mathcal{R} à 1 R \mathcal{R} . 3 Vinkander $8\frac{1}{2}$ \mathcal{R} à 1 R \mathcal{R} . 23 \mathcal{R} gl. engelsk Tin à 1 \mathcal{R} Mønt. En Postejpande $4\frac{1}{2}$ \mathcal{R} à 1 R \mathcal{R} . 4 Lis \mathcal{R} 11 \mathcal{R} Mangods à 14 β pr. \mathcal{R} . — 28. 4. 1618. 4 Fade, 2 Tallerkener, en Vinkande, 18 \mathcal{R} . 10 Køkkenfade 1 Lis \mathcal{R} . En Kande, 3 Potkander, 2 Halvpotter, et Smørfad, 18 \mathcal{R} . Et Vandfad 4 \mathcal{R} . 3 Kovsken, 2 Natpotter, 2 Smørfade, et Saltkar, 2 Salsirken, et Sennepskar, 14 \mathcal{R} . Et Skrivetøj og en gl. Smørkande 6 \mathcal{R} . — 1. 12. 1618 nævnes bl. a. et Dørslag, $4\frac{1}{2}$ \mathcal{R} , og et Kovsken med Laag. — 3. 2. 1620. 6 Lis \mathcal{R} engelsk à 16 β pr. \mathcal{R} . $2\frac{1}{2}$ Lis \mathcal{R} 1 \mathcal{R} ringere Tin à 12 β pr. \mathcal{R} . — 12. 2. 1620. 4 Fade. 6 Tallerkener. Et Kovsken med Laag. Et Smørfad. En Salsirken. Et Kruslaag. En Ske. Ialt 19 \mathcal{R} à 10 β . — 7. 3. 1620. Engelsk Tin: 19 Fade 4 Lis \mathcal{R} 9 \mathcal{R} à 16 β pr. \mathcal{R} . 12 smaa Drikkekander 12 \mathcal{R} à 16 β . 7 Vinkander smaa og store, 1 Lis \mathcal{R} $4\frac{1}{2}$ \mathcal{R} à 18 β pr. \mathcal{R} . Et Stob, et Saltkar, et Smørfad, 10 \mathcal{R} à 18 β . — Gemen Tin: 7 Fade og 2 Tallerkener, 18 \mathcal{R} à 12 β . 3 Potter, 2 Urtepotter, 1 Vinpotte, en halv do., 2 smaa Kovskener, et Sennepsfad, et Saltkar, en Stob; 1 Lis \mathcal{R} à 12 β pr. \mathcal{R} . — 23. 3. 1620. En Vandkande af Blik 2 Ort. — 5. 9. 1620. 13 Lis \mathcal{R} 2 \mathcal{R} engelsk Tin à 16 β pr. \mathcal{R} . $5\frac{1}{2}$ Lis \mathcal{R} gemen Tin à 12 β pr. \mathcal{R} . — 3. 11. 1620. 99 \mathcal{R} engelsk Tin à 16 β . 108 \mathcal{R} godt Tin, dantziger Prøve, à 14 β . 222 \mathcal{R} gemen Tin à 12 β . — 21. 6. 1621. Et stort Fad 10 \mathcal{R} à 20 β . Et do. 6 \mathcal{R} à 20 β . Et do. 6 \mathcal{R} à 20 β . 3 do. 15 \mathcal{R} à 16 β . Et do. 5 \mathcal{R} à 16 β . 1 do. $4\frac{1}{2}$ \mathcal{R} à 16 β . 1 do. $4\frac{1}{2}$ \mathcal{R} à 20 β . 4 do. 11 \mathcal{R} à 16 β . 4 smaa do. 8 \mathcal{R} à 16 β . Et Vandfad og en Kande 9 \mathcal{R} à 20 β . 2 Tallerkener $2\frac{1}{2}$ \mathcal{R} à 16 β . 11 do., dantziger Tin, 12 \mathcal{R} à 16 β . 5 do. 5 \mathcal{R} à 20 β . 11 Konfektallerkener 7 \mathcal{R} à 16 β . Et Fad 3 \mathcal{R} à 16 β . Et do. $3\frac{1}{2}$ \mathcal{R} à 16 β . Et do. $2\frac{1}{2}$ \mathcal{R} à 16 β . 1 do. $2\frac{1}{2}$ \mathcal{R} à 16 β . 2 Dækkefade 6 \mathcal{R} à 16 β . 1 Fad $2\frac{1}{2}$ \mathcal{R} à 16 β . 1 do. $1\frac{1}{2}$ \mathcal{R} à 16 β . 1 do. $1\frac{1}{2}$ \mathcal{R} à 16 β . 1 do. 2 \mathcal{R} à 16 β . 1 do. $2\frac{1}{2}$ \mathcal{R} à 14 β . 1 do. $2\frac{1}{2}$ \mathcal{R} à 16 β .

En Smørbrik og 2 Salsirken $1\frac{1}{2}$ R à 16 β . En Kande 6 R à 16 β . 1 do. 6 R à 16 β . 1 do. 6 R à 16 β . 8 slette Tallerkener 6 R à 16 β . En Vinkande 7 R à 16 β . 1 do. 6 R à 16 β . En Kande $5\frac{1}{2}$ R à 16 β . 1 do. $4\frac{1}{2}$ R à 16 β . 1 do. 4 R à 16 β . Et Fad $2\frac{1}{2}$ R à 16 β . En Kande 3 R à 16 β . 1 do. 3 R à 16 β . 2 Urtepotter 3 R à 16 β . En Bordkrans $1\frac{1}{2}$ R à 16 β . En Sengepotte 2 R à 16 β . 2 do. $5\frac{1}{2}$ R à 16 β 1 do. 2 R à 16 β .

I Forhold til Tintøjets Hyppighed er det simplere Husgeraad af Træ og Ler ret sjældent, muligvis til dels fordi det ikke er særskilt registreret paa Grund af Genstandenes ringe Værdi. Saadanne Ting er selvfølgelig blevne forfærdigede i Helsingør selv; dog indførtes vistnok endel Trækar direkte fra Dantzic. De Pottemagere, som forfærdigede Kakkelovnene, har selvfølgelig ogsaa brændt almindelige Lerpotter til Husgeraad. 4. 4. 1592 nævnes Henrik Pottemager (Ovn, Lærred, Formerredskab og Kakkelovnen i Stuen vurderes til 1 D.). 19. 7. 1592 Ambrosius Pottemager. 3. 12. 1619 Kristoffer Smitt, Pottemager («Kakkelovnsotter og andre Potter, brændte og ubrændte, 2 D.»). Endvidere nævnes nogle Bødkere (16. 8. 1591. Hans Bødker; 27. 6. 1610. Jesper Bødker), en Drejer (26. 7. 1617 Aksel Drejer), samt et Par Bæger- og Skaalemagere, der har forfærdiget Træskaale og Fade; 7. 8. 1592 registreres sal. Gertrud Bægermagers Gods; 25. 5. 1597 Esbjørn Jensen Klokkers, Skaalemagers, Gods; i denne sidstes Bo findes: 130 smaa hvide Bægere 5 R . 550 hvide Tallerkener 11 R . 400 smaa hvide Skaaler 8 R . 236 smaa gule Skaaler, ikke aldeles færdige, 6 R . 140 smaa farvede Skaaler 7 R . 250 store farvede Skaaler $37\frac{1}{2}$ R . 100 farvede Fade 8 R . 40 farvede Stobe 2 R . 230 hvide Træfade og Sier 12 R . 2 Dusin Sleeve 6 β . — Husgeraadet af Træ har, som det vil ses, for en stor Del været malet; naar der tales om røde, farvede o. s. fr. Fade og Tallerkener, kan man da gaa ud fra, at det er Trævarer, der

menes, selv om dette ikke siges udtrykkelig; «hvide» Fade betegne vistnok, at Fadet er umalet.

Foruden disse for det meste simple Sager forekommer dog ogsaa lidt finere Ting af Stentøj, Fajence og Glas, sikkert altsammen indført. Stenkrusene er utvivlsomt de bekendte Varer fra Rhinegnene; de træffes først i Slutningen af 16. Aarh.; de vurderes gennemgaaende ikke synderlig højt. Ogsaa andre glasserede Lervarer forekommer; overhovedet kan man gaa ud fra, at naar Ordet «Krus» anvendes, menes der et Drikkekar af Ler- eller Stentøj, som Regel med et Tinlaag. Enkeltvis forekommer nogle Stykker af udenlansk Fajence samt af kinesisk Porcelain («indiansk Stengods»), der nævnes første Gang 1598.

Endelig forekommer der en Del Glasvarer, Flasker i Flaskefodere, Drikkeglas (Rømere, Pasglas o. s. fr.). Et Uddrag af Stoffet vil oplyse Enkelthederne:

22. 2. 1578. En liden Kiste med nogle Træfade, Trætallerkerner og Lerpotter. — 14. 8. 1583. Et Flaskefoder med 2 Glasflasker og en ledig Flaske. — 29. 7. 1584. En Træflaske m. m. — 29. 10. 1590. 5 Stenkruse $2\frac{1}{2}$ Ort. 3 Glas m. m. 3 Ort. En Grydesten 1 β . En gul Drikkeskaal 1 β . 28 Øser à 1 β . 2 gl. Træfade, 18 Tallerkener og en liden Bøtte, 1 Ort. Et stort Eddikekrus 6 β . — 21. 2. 1592. To Trækander paa 6 og 3 Potter. — 25. 4. 1592. 4 Stenkruse. — 27. 4. 1592. To Træfade. 7 Brikker. 18 røde Tallerkener. 2 Stenkruse. — 28. 4. 1592. Et Flaskefoder med to Flasker i af «fordels» Glas (tvedelte eller tvefarvede). — 15. 7. 1592. 2 Stenkruse 1 Ort. Et Flaskefoder med 2 Glasflasker udi 1 D. — 1. 9. 1592. Stenkrus og Vinglas i Kælderens $1\frac{1}{2}$ D. — 3. 10. 1593. En Kurveflaske. 12 Timeglas. 3 Knipper Stenflasker. 8 Stenkander, store og smaa. — 4. 3. 1595. 2 Glasflasker. 8 Stenkrus, smaa og store. Nogle hvide Tallerkener og et Tækkefad. Et stort malet Træfad. — 5. 3. 1596. 2 Stenkrus, men intet Tin. — 7. 12. 1596. En Stenvinkande $\frac{1}{2}$ D. — 8. 9. 1597. 2 Stenkrus 5 β . — 14. 2. 1598. 4 Dusin Trætallerkener. 1 Dusin Træfade. — 4. 7. 1598. 5 Stenkrus. En Kurveflaske. En Stenskaal. En Glasflaske. Et Stenkrus. En spansk Stenskaal.

— 16. 10. 1598. 3 Stenkrus, deraf 2 hvide, 1 Ort. Allehaande Træredskab og Træskeer. — 14. 11. 1598. To indianske Stenfade. — 30. 1. 1599. Et Flaskefoder. Nogle Glasflasker. Stenkrukker og Flasker i Apotekerboden. De Glasflasker med Brændvand udi. 7 Flasker med Vand og 3 smaa trinde Glas med Vand. — 18. 5. 1599. Nogle indianske Skaaler og Stenfade. — 16. 10. 1599. 3 smaa Stenfade. 2 Træfade. 2 Trækander. 4 Tallerkener. Intet Tin. — 27. 5. 1600. En rød Trækande 4 β . — 4. 9. 1600. Paa Loftet: Stenkrukker, Vandglas, Kurveflasker, Vinglas, Pasglas (inddelte Glas), mestendels sønderslaget, item nogle finske Aske, tilsammen 8 D. — 28. 5. 1601. 16 Stenkrus 1 D. 10 Stykker indiansk Gods af Sten 1 D. — 10. 6. 1601. To Trækander $1\frac{1}{2}$ \mathbb{A} . En Glasflaske 6 β . $1\frac{1}{2}$ Dusin Trætallerkener og 8 Stenfade 2 \mathbb{A} . — 15. 12. 1601. 6 Stenkrus $2\frac{1}{2}$ \mathbb{A} . 4 «Bendeken» Glas 4 β (Glas med Tværbaand?). 2 Glasflasker og 2 smaa Flasker 12 β . — 4. 7. 1603. 8 Stenkrus $1\frac{1}{2}$ D. 4 Dusin Trætallerkener med nogle Spande og Kurve $3\frac{1}{2}$ D. Nogle Drikkeglas $1\frac{1}{2}$ D. Et Spejl og et Krystalglas 1 D. 6 bugede Krus 3 \mathbb{A} . Baljer, Spande, Tallerkener, røde Fade, Potter, Pander, 4 D. 3 indianske Kopper $1\frac{1}{2}$ D. — 21. 8. 1603. Et blaat Krus 10 β . Et brunt Krus 6 β . Et lidet Krus 4 β . En Glasflaske 4 β . — 9. 12. 1603. 3 Stenkrus. 5 Stenkar. 2 spanske Kummer af Sten. — 14. 12. 1603. En Stob af «Elsben» (Elfenben). — 21. 1. 1607. 3 Glarflasker med Skruer 1 \mathbb{A} . En stor rød formalet Skaal og 2 smaa Stenfade 1 \mathbb{A} . — 27. 3. 1607. 4 Stenfade 2 \mathbb{A} . Intet Tin. — 24. 4. 1607. En svarret Kande af Birk. En Pebermølle af Træ. Et Træsaltkar. 2 ryske (russiske) Træskeer. — 8. 2. 1609. 35 røde Tallerkener. 9 Krystalglas. 4 «Rimmer» (Rømere). 3 brune Glas. Et Halv-Passeglas. En Stenskaal. 10 smaa og store Stenkar. 6 Glasflasker. 11 brune Krus. 11 blaa Krus. En Bimpel Vineddike. En Kurv med Stenkar. Af Tintøj kum en Sennepspotte. — 3. 4. 1609. En Tingest til at hænge Glas paa, 4 β . En gl. Trækande 4 β . — 3. 6. 1609. $1\frac{1}{2}$ Dusin røde Tallerkener. 4 Stenfade. — 10. 6. 1609. 20 spidse Glas og Rømere. 9 Stenkar 9 D. — 20. 1. 1612. (Mattis Povelsen Apoteker). Stenkrukker med Glasflasker 20 D. — 28. 2. 1612. Et stort Stenfad 4 β . En stor Kovsken med et Stenfad 3 \mathbb{A} . 3 Stenkrus $1\frac{1}{2}$ \mathbb{A} . — 9. 3. 1612. Bartskeerredskab: 39 «Bussen» (Bøsser), smaa og store, à 3 β . 15 «Holten» (Træ) Bøsser à 3 β . 39 Glasflasker à

5 β . 31 Stenkrucker à 4 β . — 15. 8. 1612. 12 Stenfåde à 12 β . 4 Stenkovsken 1 \mathbb{A} — 15. 8. 1614. 2 Vinkrus med Tinlaag $\frac{1}{2}$ D. Nok 4 Stenkrus $\frac{1}{2}$ D. — 15. 11. 1615. Et blaåt Krus med Tinlaag 1 \mathbb{A} . Et Stenkrus med Tinlaag 12 β . Et grønt Krus uden Laag 6 β . 2 Glasflasker 1 \mathbb{A} . — 26. 4. 1616. 2 Lerkrus 2 \mathbb{A} . Et stort malet Træfad 1 \mathbb{A} . En Strudsæggeskal. — 4. 6. 1616. 8 Stenkrus og en Stenflaske 2 \mathbb{A} . 3 Træfåde og 6 Tallerkener $\frac{1}{2}$ \mathbb{A} . En Trækande 4 β . — 11. 10. 1616. 3 Glasflasker $1\frac{1}{2}$ \mathbb{A} . 2 Træstobe $\frac{1}{2}$ \mathbb{A} . 2 Stenfåde 2 \mathbb{A} . En liden Stenskaal $\frac{1}{2}$ \mathbb{A} . Et stort Krus 20 β . Et hvidt Krus 10 β . Et lidet Krus 4 β . — 9. 1. 1617 opføres blandt Kramgods 6 Hornskeer, 1 \mathbb{A} . — 21. 7. 1617. 3 Lerkar $1\frac{1}{2}$ Ort. 2 blaa Krus $1\frac{1}{2}$ \mathbb{A} . En «Stoucke» (Dimunitiv af Stob) $\frac{1}{2}$ R \mathbb{A} . 7 Glasflasker à 3 β . En blaa Flaske $\frac{1}{2}$ Ort. 5 Glas à 4 β . — 29. 11. 1617. Et Stenkrus med Tinlaag. — 1. 3. 1618. 5 Krus af Glas. 4 Vinkrus. 50 Lerpotter. — 29. 4. 1618. 17 Stykker indianske Skaaler og Fåde. 7 Lerkrus, smaa og store. Et indisk «Geitkar» (Støbegods). 10 Glaskar og en Flaske. — 10. 6. 1619. 29 Skaaler og 6 «Hoveder» 4 Rd. — 28. 1. 1620. 8 malede Lerkar $\frac{1}{2}$ D. — 12. 2. 1620. Et Kruslaag af Tin. — 19. 2. 1620. En Glasflaske og en «Marbo»-Kande (Marburg-Fabrikat?) $\frac{1}{2}$ Ort. — 28. 4. 1620. En malet Bøtte 10 β . En rød Bøtte 8 β . En malet Spand 8 β . Stenværk og Glasværk 2 D. — 25. 8. 1620. 3 hvide hollandske Skaaler. 16 malede Fransk-Glas-Krucker m. m.

Uundværligt i alle Huse var Messing- og Kobbertøj. Af Messing var Lysestager og Lysesakse samt i mere velstillede Huse Lysekronen i Stuen; endvidere Bækkener, der dels brugtes som Vaskefåde, dels som Dekoration i Stuen; enkeltvis forekommer Kander (vistnok til Vand) og Spande af Messing. Af støbt Malm var ogsaa som Regel den uundværlige Bordkrans til at sætte varme Fåde eller Gryder paa det dækkede Bord. Sleeve, Skummeskeer og lignende Køkkentøj er ogsaa som Regel af Messing. I Køkkenet fandtes Kedler drevne i Kobber, af rund eller aflang Form, saavel store «Bøstekedler» til en hel Flæskeside som mindre Kedler. Endvidere fandtes Gryder, støbte

i Kobber. De største Kedler var Bryggekedlerne; i adskillige Huse fandtes ogsaa Brændevinstøj af Kobber eller Tin. Baade Messing og Kobber vurderes efter Vægt; Kedelkobber er altid mere værd end Grydekobber. — Nogle Haandværkernavne viser, at en Del af disse Sager er gjorte i Helsingør By:

18. 7. 1592. Morten Kedelsmed. I hans Bo nævnes følgende Smederedskab: 2 Bælge 10 D. Ambolten 12 D. 6 Tænger 1½ D. 1 «Kuldsted» 1 D. 3 do. 3 D. 3 ⚒. 3 smaa do. 2 ⚒ 4 β. 2 Forhamre og 3 Sidehamre 3 D. 1 ⚒. En Stoksaks 1½ D. Endnu en Forhammer og et «Køelsted» 1½ D. 1 Ort. 22 smaa Hamre. 2 «Nøgel thou» (vistnok = Nøgletorne, til at smede Nøglepiber over) 1 ⚒ 4 β. 22 «Semdræff» (Sømdrag) og Brøde (Braadder) tilsammen med et Stykke Jern ½ D. En Bugsav 1½ Ort. 2 Fyrrespid og en Essekvist 1½ Ort. En Form ½ D. Et langt Rør med en stor Hat 3 D. 2 Bismere ½ D. 1½ ⚒. — 19. 6. 1609. Oluf Thygesen Kedelsmed. — (26. 6. 1612. Hans Bautz, «Arkelimester» paa Kronborg. Han ejer 17 store og smaa «Ragitter»-Forme; til Rakter?). — 6. 6. 1616. Mester Hans Wulff Entfelder, kgl. Maj. Geitmester (Støbemester). I hans Bo findes: Kedelkobber for 47 D. (17 Kedler, en Bradpande, et Dørkslag (Si), 2 Vægtskaaler, 4 Dækler (Laag) m. m. Klokkekobber, Mortere o. desl. for 69 D. 1 ⚒ 2 β (6 Klokker, hvoriblandt 1 Urklokke; 8 Mortere; en liden «Sprettværk», 6 ⚒ à 6 β; en Posthane, 7 ⚒ à 1 R⚒; 3 Stødere). Messing for 46 D. 8 β (et Vandkar, et Fyrbækken, et stort drevet Bækken, en Messingkrone, en Lygte, 10 Stager, 3 Bordkranse, 2 Kander, et Fyrfad, 5 «Rachiibt-Stager» (Raket-Stager?) 6 Rd., nogle Instrumenter, 2 Cirkeler (∩: Passere), en «Lodfeir», 6 Instrumenter, en Krumcirkel m. m.). — 29. 11. 1617 blev beskrevet i Kobbermøllen hvis som befandtes Kobbersmeden Jochum Achtstenigt var tilhørende. Kobberkar, som var Kedeler, Bækkener, Flasker og sligt, paa et Par er Jernfodder, Haandfang og Jerngjorder, var 31 Stykker, smaa og store, vejede 10 Lis⚒.

Desuden forekommer 4 Krogemagere.

Udvalg af Stoffet: 12. 4. 1573. Et lidet Messingbækken

8 β . En Bryggekedel paa 32 \mathbb{R} , gl. og brugt, 15 \mathbb{Z} . Nogle smaa Pibekar, en Saa (Trækar) og andet Bryggeredskab 2 \mathbb{Z} . En liden Kobberkedel med Grebe, $2\frac{1}{2}$ \mathbb{R} , 15 β . En Gryde 5 \mathbb{R} à 6 β . En Messingkedel med Jernjord $2\frac{1}{2}$ \mathbb{Z} . En smaa Kedel 1 \mathbb{Z} . 2 do. med Ben 1 \mathbb{Z} . — 5. 10. 1573. Messing: Et Bækken 20 β . En Lysestage med 2 Piber $1\frac{1}{2}$ \mathbb{Z} . En liden Stage med 2 Piber, 12 β . En enpibet Stage, bruden, 12 β . — En stor Gryde 9 \mathbb{R} à 4 β . En do. $4\frac{1}{2}$ \mathbb{R} à 4 β . En do. 6 \mathbb{R} à 4 β . En stor Kobberkedel $5\frac{1}{2}$ \mathbb{R} à 5 β . En Fodkedel 3 \mathbb{R} à 6 β . En Kedel $3\frac{1}{2}$ \mathbb{R} à 5 β . 2 Kar med «Houen» 2 \mathbb{Z} . Bryggekedlen 18 \mathbb{Z} . En gl. Kobbermorter uden Stængel 5 \mathbb{R} à 6 β . — 20. 3. 1574. En Lysekrone af Messing 3 \mathbb{Z} . Andet Messing: 4 Bækken 2 \mathbb{Z} . Et stort Vandbækken $2\frac{1}{2}$ \mathbb{Z} . 2 Bordkranse 12 β . — Kedelkobber: En Bryggekedel 63 \mathbb{R} à 8 β . En Kedel 12 \mathbb{Z} . En Vandkedel 8 β . En Fodkedel og en anden Kedel $2\frac{1}{2}$ \mathbb{Z} . En Messingkedel 6 \mathbb{Z} . — 28. 2. 1578. Messing: 3 Bækken, 2 Bordkranse, et Fyrfad, et Pottelaag, 7 \mathbb{R} à 6 β . To Lysestager med en Pibe. En Lysesaks 4 β . — En Brændevins-hjelm af Mangot (Tin). 3 Kobberkedler $21\frac{1}{2}$ Skaal \mathbb{R} à 8 β . 2 Gryder og en Kobberpande 27 \mathbb{R} à 6 β . En Messinggryde og en Messingpande med Jern om og Jernfodder, $4\frac{1}{2}$ \mathbb{Z} . En Postejpande 2 gl. D. En liden Messingkedel eller Gryde 1 Ort. En Messingpande 24 β . En Bradepande 8 β . 2 Jerngryder 3 \mathbb{Z} . — 29. 1. 1585. $2\frac{1}{2}$ Lis \mathbb{R} 3 Skaal \mathbb{R} Kedelkobber à 2 D. pr. Lis \mathbb{R} . $7\frac{1}{2}$ Lis \mathbb{R} Grydekobber à 5 Ort. — 2. 10. 1585. 5 Gryder 2 Lis \mathbb{R} 15 \mathbb{R} à 3 β gode pr. \mathbb{R} . 2 gl. Kedler 20 \mathbb{R} à 3 β . — Messing: 3 gl. Bækken $3\frac{1}{2}$ \mathbb{R} à 2 β gode. En gl. Messingmorter 1 Lis \mathbb{R} à 3 β gode pr. \mathbb{R} . Et brudent Fyrfad, et Bækken, 2 Lysestager, en Bordkrans, tilhobe 5 Ort. 3 gl. Plader $2\frac{1}{2}$ β gode. En Messings Vandspøjte $1\frac{1}{2}$ D. En Bryggekedel 12 D. — 22. 7. 1586. En Brændevinspande med sin Hjelm, m. m. — 4. 10. 1586. En stor Messings Molle (Vandfad) 1 D., m. m. — 9. 9. 1589. $1\frac{1}{2}$ Lis \mathbb{R} 6 Skaal \mathbb{R} Kedelkobber. $3\frac{1}{2}$ Lis \mathbb{R} 3 \mathbb{R} Grydekobber. 25 \mathbb{R} Messing. En Messinglysekrone med 12 Piber, 9 \mathbb{R} ; m. m. — 29. 10. 1590. En stor Kobbergryde 12 \mathbb{R} à 4 β . En do., 6 \mathbb{R} , 3 Ort. En do. 5 \mathbb{R} , $2\frac{1}{2}$ Ort. En liden do. 2 \mathbb{R} , 1 Ort. Et Fyrbækken $\frac{1}{2}$ D. En Haandpande 6 β . Et gl. Bækken 4 β . En gl. Stjærtepande og en Skumske $\frac{1}{2}$ D. En Fyrpande 1 Ort. En Klokke $1\frac{1}{2}$ D. 2 Lysestager og en Bordkrans $4\frac{1}{2}$ \mathbb{R} à 4 β . En Kobberpibe 5 \mathbb{R} à 4 β . En

Sparebøsse 1 Ort. En Puderbøsse 1 Ort. Et Messingskrivetøj 6 β. — 16. 8. 1591. 6 gl. Bækken 6 ♁. Et Fyrbækken 1 ♁. 2 Platter 1 Ort. En Messingkedel 1 Ort. 3 Lysestager 3 Ort. En Morter $1\frac{1}{2}$ D. En Lygte 8 β. Et Haandfad 1 D. 2 Pander 1 Ort. Kobberkedler $3\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. Kobbergryder $4\frac{1}{2}$ Ort. En Kedel i Badstuen 3 Ort. En Kobberspand 1 Ort 2 β. Et bredt Haandbækken $\frac{1}{2}$ D.; m. m. — 12. 4. 1592. En Kobberpande 1 D. En Fjerdings Kobberkedel 3 D. En Brændevinspande med Hjelm og Tønde med dobbelt Pibe, 6 D. En liden Kedel 8 β. En Kobbergryde 3 ♁. — 15. 7. 1592. Messing: 5 Bartskebækken og et andet Haandbækken $3\frac{1}{2}$ D. En Messingkande 1 D. 2 Messingarme og 2 Lysestager $1\frac{1}{2}$ D. En Messingkedel $\frac{1}{2}$ D. Et Skrivetøj 1 Ort. 2 smaa Saltkar 1 Ort. — 14 Kedler med 5 Kobbertækken (Laag), fortinnede, 53 ℞ à 10 β. En Kobberpande $\frac{1}{2}$ D. — 9. 8. 1592. En Bryggekedel paa 2 Tønder med sin Trefod og en Brændevinskedel med Tilbehør, begge i Kamret i Gaarden. 2 Messinglysestager og 2 Bordkranse i Stuen. 2 Kobbergryder, en Tjærekedel og en Kobberpande i Køkkenet. — 29. 3. 1593. Gl. Kedelkobber 38 ℞ à 8 β. 4 Kobberkedler 30 ℞, $3\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. En Kobberkedel 36 ℞, 5 D. Messing: Et Haandfad 2 ♁. 2 Bækken 3 ♁. 2 Lysestager 5 ♁. 5 Messingsstølper (til at holde Maden varm under) med 2 Messings Vejeskaale 2 ♁. — 15. 10. 1594. Messing: 2 Lysestager med 2 Piber à $\frac{1}{2}$ D. En do. med 1 Pibe 1 Ort. Et gl. Bækken og en Bordkrans 1 Ort. Et Bækken 1 Ort. — Kedelkobber: 2 Brændevinspander med deres Tønder, Piber og hvis dertil hører, 6 D. En Fjerdingskedel 2 D. En liden ny Kedel $\frac{1}{2}$ D. En Kedel med Fødder 1 Ort. — 4. 3. 1595. En liden Messingvægt. Et Fyrslag (pistolformet Fyrstøj). 2 Kobberhaner. Et Messing Fyrbækken. En Skumkedel. 2 Stikpiber. En Puster. Et Bækken. 4 Kedler. 2 Gryder. 2 Lysestager. — 2. 2. 1596. En Lampe. Et Hjortehoved med 2 Messingpiber. Et Fyrslag, stod paa Skorstenen. En Lysepibe. En Lysesaks. En Guldvægt. — 7. 7. 1598. Messing i Stuen: En Messingarm over Døren til Stegerset. 2 Bordkranse. En Lyseplade. — I Stegerset: 4 Kobberkedler. 2 Messingkedler. En Messingpande. 4 Messinglysestager. En liden do. Et Haandfad. 5 Kobbergryder. En Kobberpande. En Morter. En Pande. 2 Fyrfade. — 14. 11. 1598. En Guldvægt og 2 andre smaa Vægte. En Klokke. En Puster. 2 Lysesakse. En Messing Vandspøjte.

En Messing Plade. Et Fyrbækken af Messing. 6 Lysestager og 2 Bækken af Messing. — 30. 1. 1599. En Sukkerkedel 2 D. 2 Laterner $3\frac{1}{2}$ D. Nogle Kompas, m. m. — 1. 7. 1600. En Messings Destillérpande 12 R , 2 D., m. m. — 4. 7. 1603. Messing: 14 Lysestager 2 Lis R à $\frac{1}{2}$ R pr. R . 2 Mortere 12 R , $3\frac{1}{2}$ D. En Lygte $2\frac{1}{2}$ D. 2 Fyrbækken $2\frac{1}{2}$ D. Et stort Bækken 2 D. 1 Ort. Gl. Messing 2 Lis R à 8 β pr. R . En Messingkroner 5 D. Et Spejl i Stuen 1 D. En Messinglygte 1 D. 4 Lysesakse 2 R . Kedelkobber $15\frac{1}{2}$ D. 8 β . Grydekobber 29 R à 6 β . — 21. 1. 1607 nævnes blandt Kramvarer 2 Messingknive, 8 β . — 28. 6. 1611. En indmuret Kedel, «som syes (sydes) Hvedebrød udi»; m. m. — 20. 1. 1612. Et Konfektbækken og et Dørslagbækken af Messing $6\frac{1}{2}$ R à 12 β .; o. s. fr. — 28. 2. 1612. En Lyseform af Kobber 4 Rd.; en indmuret Kedel 12 D.; o. s. v. — 9. 3. 1612. En Kobbermorter 33 R à $\frac{1}{2}$ R . En Destillérpande 8 R à 12 β . En Kobbergryde 6 R à 6 β . En Kobberpande at varme Duge paa 6 R . Messing: 5 Par Lysestager, 1 D. + 3 + $2\frac{1}{2}$ + 2 + 1 R . En Stage med 2 Piber 2 R . En gl. Stage $\frac{1}{2}$ R . 2 Messingarme 1 D. En gl. Lyseplade 12 β . Et Fyrfad 1 D. En Vandspøjte 2 D. Et Kobberdækken 1 R . En Bordkrans $\frac{1}{2}$ R . Et Fyrbækken 1 D. — Bartskaarredskab: 3 Skærbækken à 3 R . En liden Morter 5 R . 2 Messingkander à $2\frac{1}{2}$ R . 13 Spegelbækken à $\frac{1}{2}$ D. 5 Stangbækken à $\frac{1}{2}$ D. 6 smaa Messingbækken à 6 β . 2 Laagbækken à 1 R . En Messing-Laagkedel 5 R . — 26. 6. 1612. Messing: 3 Lysekroner, 9 Lysestager, et Bækken, en Bordkrans, 4 Lis R . 8 Bækken med en Morter $1\frac{1}{2}$ Lis R . Et Haandfad og 2 Lysestager $\frac{1}{2}$ Lis R . Alt à 2 D. pr. Lis R . 2 smaa Messinginstrumenter 4 D. Et do. 12 D. Et Fyrbækken 1 D. — 2 store Kobberkedler, som brugtes udi Badstuen og er indvendig fortinnede, 8 Lis R 6 R . En Destillérkedel 1 Lis R 7 R . 6 gl. Kedler, en Bradepande, 2 smaa Dækken, 6 Lis R . Alt à 4 D. pr. Lis R . Grydekobber 1 Lis R . — 11. 10. 1616. En Puster med Messingpiber $1\frac{1}{2}$ R . Et Fuglebur 1 R ; m. m. — 20. 3. 1618. En aflang Saltmadskedel 1 Lis R $\frac{1}{2}$ R à 1 R , o. s. fr. — 29. 4. 1618. Kobber: En Kedel med Dækkel 13 R . 2 do. med Dækkel 1 Lis R . Et Fyrstøj af Kobber. Et fortinnet Kobberfad. — Messing: 3 Stager, en Bordkrans, en Plade, en Skummespaan, en Kedel, et Fyrstaal, 14 R . 2 Lysearme og en Lysestage 9 R . Et Fyrbækken. 2 Brandbukke med Messingknopper. — 5. 11. 1618. To Kilker (lang-

skafte Øser) og en Destillérhat m. m. — 3. 2. 1620. En Bøstekedel 18 R à 16 β . 2 Kedler og en Postejpande 18 R à 14 β . En Bryggekedel paa 7 Fjerdinger, indmuret, 8 D. En Kedel, sydes Brød i, indmuret, 4 D., o. s. fr. — 28. 4. 1620. Messing: Et Par høje Nürnbergs Stager $1\frac{1}{2}$ D. Et Par Stager 1 D. Et Par gl. do. $\frac{1}{2}$ D. En Morter og en Støder, 6 R , 3 Ort. Et Fyrfad $\frac{1}{2}$ D. Et Fyrbækken 3 Ort. En «Fyrstølper» (vist til at holde Mad varm under) $\frac{1}{2}$ D. En Plade 10 β . Et Bækken 1 Ort 12 β . 2 gl. Bordkranse $1\frac{1}{2}$ Ort. 2 Skummeskeer 10 β ., o. s. fr. Kobber: En lang Kedel, 10 R à 16 β . En do. $1\frac{1}{2}$ Lis R , o. s. fr. — 5. 9. 1620. 4 Lis R 14 R Messing à 12 β . Kobber: En Bøstekedel 12 R à 1 R . En do. 1 Lis R à 1 R pr. R . 2 smaa Kedler 8 R à 1 R . En Brændevinspande 27 R , 5 D. 1 Ort 12 β . En Bryggekedel 5 Lis R à 4 D. Mønt. — 21. 6. 1621. En lang Kedel, 8 R , 2 D. En gl. Kedel 18 R à 16 β . 5 andre Kedler. En Kobberkande $4\frac{1}{2}$ R à 20 β . En Bradepande 6 R à 20 β . En Kobberflaske 9 R à 20 β . En do. 3 R à 20 β . En liden Kobberpande $1\frac{1}{2}$ R à 20 β . — En Gryde 18 R à 12 β . 4 do. 26 R à 8 β . — Messing: Et Vandfad 7 R à 12 β . En Morter 8 R à 12 β . Et drevet Bækken $3\frac{1}{2}$ R à 16 β . En Si $2\frac{1}{2}$ R à 12 β . 3 gl. Bækken $3\frac{1}{2}$ R à 12 β . En Messingarm $2\frac{1}{2}$ R à 12 β . En stor Lysestage $3\frac{1}{2}$ R à 16 β . En do. 2 R à 16 β . 2 gl. do. $2\frac{1}{2}$ R à 12 β . Et Par gl. høje do. 3 R à 12 β . En Bordkrans 2 R à 12 β . En Stjærtépande 1 R , 12 β . Et lidet Vandfad, 1 R , 12 β .

Vi gaar dernæst over til Jerntøjet. Dette bestaar væsentlig af Køkkentøj som Trefødder, Bradspid, Kedelkroge etc., sjældnere Jerngryder, samt Lysestage af Jern; endvidere Økser, Save og lignende Værktøj. Af Smede nævnes en Del; saaledes forekommer 7. 8. 1577 Morten Kleinsmed; 7. 12. 1592 Henrik Kleinsmed. I dennes Bo findes: 4 beslagne Hjul til en Arbejdsvogn og 4 beslagne Hjul til en «Kutsvogn» (Rejsevogn, lukket Vogn) og 2 Vognreder til samme Kutsvogn, 8 D. Et Anker til en Koggegarns Baad og Garn, 2 D. 10 Skruestykker à 5 D. 5 Spærhager à 6 R . 4 Ambolte à 2 D. En stor do. 16 D. En liden do. 2 D. En stor Spærhage 8 D. 2 dob-

belte Bælg 20 D. En Jernnagle 1 D. (Et Jernskrin i Stuekammeret 40 D., jfr. ovenfor. Et Jernsprinkelværk om en Kakkelovn 16 D., jfr. ovenfor). En liden Kurv med «Stelling» hørende til Laase. Endvidere bemærkes, at Kleinsmeden har faaet en Agestol til Reparation samt en Jernplade, som han skulde gøre en Jerndør af for en Kakkelovn. — 4. 4. 1592. Peder Grovsmed. I hans Bo findes: En dobbelt Bælg 2 D. En Spærhage 4 D. En Ambolt 12 D. En Slibesten med Aksel $1\frac{1}{2}$ D. 3 Haandtænger 1 \mathbb{A} . 2 Sidehamre, en Forhammer, en Haandhammer, en Fusthammer (= Haandhammer), 1 D. 4 Brøde (Braadder) og et Øksejern 1 \mathbb{A} . En Genhammer, 2 Knive-tænger, en Værkmesser, en Rasp og et «Muntesper» $1\frac{1}{2}$ \mathbb{A} . — 24. 4. 1594. Brede Smeds Gods. 2 smaa Egekister, hvori: Et Ørejern til Økser. En Fusthammer. Et Brød (3: Braad). En Form at lægge Bælgepipen udi. 3 Jern-tænger. 7 Jernhamre. En Bikke (Spidshammer). En Buglænke (til Heste). 2 Nageltog (Naglekramper). Et Mundejern. En Feille (Fil) til at hule Spjudejern.

Uddrag af Stoffet: 7. 8. 1577. En Rist og en Trefod 12 β . — 2. 10. 1585. En Sav 6 β gode. En Bismer 10 β gode. Et Jern til et Fyrbækken 2 β gode. 2 Brandjern, vog $1\frac{1}{2}$ Lis \mathbb{R} 4 \mathbb{R} , $1\frac{1}{2}$ D. — 29. 10. 1590. 2 Trefødder $1\frac{1}{2}$ Ort. En Jernrist 1 Ort. Et Bradspid $\frac{1}{2}$ D. 3 Jerngryder 2 D. En Jernpande 1 Ort. En Kedelkrog $1\frac{1}{2}$ D. Et Rivejern 2 β . En Peberkværn 2 β . En Puderbøsse 1 Ort. 2 Hasper 4 β . En do. 4 β . 2 Løshager 1 Ort. En beslagen Junge (Brøndspand) $\frac{1}{2}$ D. En gl. Økse $1\frac{1}{2}$ Ort. En Jernstang 10 β . En Spade 1 Ort. 2 Isløbere (Skøjter) 1 Ort. — 16. 8. 1591 (Hans Bødker). 2 Jerngryder 3 Ort. 2 Trefødder 2 Ort. 2 Rister $\frac{1}{2}$ Ort. Et Bradspid $\frac{1}{2}$ Ort. En Vedsav $\frac{1}{2}$ Ort 4 β . To Økser 1 Ort. En Sav $1\frac{1}{2}$ Ort. 3 Baandknive $1\frac{1}{2}$ Ort. 2 store Økser $1\frac{1}{2}$ Ort. En dobbelt Kistelaas 1 D. Et stort Flæskejern, en Jernskoffel, et «Skabejern», en Jernjord, en Jernfork, $1\frac{1}{2}$ \mathbb{A} . Gl. Jernfang og Ringe til Junger og andet, 1 D. 5 Bødkerøkser, 3 Tængsler, 2 Høvljern og andet gl. Jern 2 D. — 26. 4. 1592. En Bliklygte. — 28. 4. 1592. En

Ljusemoder (Standstage) 4 β . En Trefod og en Rist 12 β . En Sav $1\frac{1}{2}$ \mathbb{A} . En Økse 4 β . — 27. 8. 1595. En Jernpande med en Tinhjelm paa (til Brændevin). — 31. 1. 1596. En Jernalen 3 β . En Rist 4 β . En Trefod 4 β . 2 Skrædersakse $\frac{1}{2}$ D. — 25. 10. 1597 opføres blandt Købmandsvarer 7 Fade Osmundjern 26 D. 1 Ort. — 1. 3. 1604. En Rist, et Brandjern, et Bradspid, en Kulhage, $1\frac{1}{2}$ D. En Flæskgaffel 8 β . — 12. 3. 1604. En Uldsaks — 18. 2. 1607. En Peberkværn af Jern 1 D. — 15. 5. 1607. En Ildtang, en Puster, en Rist, en Gaffel m. m. — 21. 5. 1612. En Jernsmørsøger m. m. — 26. 6. 1612 (Hans Bautz, Arkelimester paa Kronborg) opføres under Jernfang: En liden sølvbeslagen «Plutz» (kort bred Dolk) 6 D. En jernbeslagen ny Vogn 10 D. 10 Lis \mathbb{B} usmedet Jern à 2 \mathbb{A} . En Bly- og en Kobbervægt med Lodder 6 Rd. 5 Bradjern 5 \mathbb{A} . — 26. 4. 1616. En Rist og en Hængetrefod 2 \mathbb{A} . — 9. 1. 1617 opføres blandt Kramvarer: 8 Skomagertænger à 5 β . $3\frac{1}{2}$ Bundt Knibtænger à $2\frac{1}{2}$ \mathbb{A} . 3 Dusin enkelte Skrabere à 2 \mathbb{A} 12 β pr. Dus. Et Dusin dobbelte do. 1 D. 1 \mathbb{A} . 6 Bundt Hugesjern à $2\frac{1}{2}$ \mathbb{A} . 17 Uldsakse 1 D. 11 Bundt File à $2\frac{1}{2}$ \mathbb{A} . 4 Bundt Bor à $2\frac{1}{2}$ \mathbb{A} . 14 Krogemagertænger à 3 β . 3 Bartskærsakse à 1 \mathbb{A} . $1\frac{1}{2}$ Bundt Høvlejern à 5 \mathbb{A} . 4 Skomagerknive à 6 β . 6 do. à 4 β . $3\frac{1}{2}$ Dusin Guldsmedefile à 3 \mathbb{A} . 4 Bundt «Svikkeler» (Kiler?) à 5 \mathbb{A} . $1\frac{1}{2}$ Dusin Sakse 3 \mathbb{A} . 13 Skrædersakse à 14 β . 3 Dusin sortskallede Knive 3 D. «Platknive» 2 D. 14 Par hjortskallede Knive $2\frac{1}{2}$ \mathbb{A} . 10 Par hvidhovedede Knive $1\frac{1}{2}$ D. Nogle hvidskaftede kølnske Knive $1\frac{1}{2}$ D. 9 Par Børneknive $1\frac{1}{2}$ \mathbb{A} . 2 Dusin Penneknive 2 \mathbb{A} . En dantsker Skrædersaks 3 \mathbb{A} . Et Par Issporer 8 β , m. m. — 29. 4. 1618. Jernfang: 3 Gryder. 2 ubrugelige do. 2 Ildtænger. 2 Rister. En Lysesaks. Et Dørslag. En Bradpande af Blik. En Sukkerbøsse af Blik. 2 Lygter. 2 Kedelkroge af Jern. 2 do. af Træ, beslagne med Jern. — 26. 10. 1619. 7 Bradvendere. 3 Bradspid. 3 Trefodder. 3 Pandejern. 2 Kokknive. En Lysemoer. En Jerngryde. 2 Save. En Skruesav. — 25. 3. 1620. En gl. Gryde $\frac{1}{2}$ D. Et Pandejern 4 β . En Trefod 1 Ort. En Skuffel 1 Ort. Et gl. Bradspid $1\frac{1}{2}$ Ort. En Lysemoer 2 Ort. En stor Pande 1 Ort 4 β . En Økse $\frac{1}{2}$ Ort. En Bækkenkrans $\frac{1}{2}$ Ort. — 15. 5. 1620. 6 smaa Bradspid 1 D. 16 β . 4 Kedelkroge 1 D. 2 Pandejern med Dækler $\frac{1}{2}$ D. 2 Hængetrefodder 1 Ort. En ubrugt Peberkværn 1 Ort. Et Brandjern $\frac{1}{2}$ D. En Kakkellovnsfod 1 D. 2 Jernstænger

og en Skruestik 2 D. — 5. 9. 1620. Udi Sengkamret: 2 Brandjern og en Fyrtang med Messingbeslag, 4 D. Udi et andet Kammer: 2 Brandjern og en Ildtang 4 D. Udi Køkkenet: en Bradvender, 2 Kedelhager, et Bradspid, 2 gl. Brandjern, 3 D.

Desuden findes i Husene forskellige større og mindre Redskaber af Træ, saasom Bismere, Kværne, Spinderokke, Manglebrætter o. l. Ogsaa Væve forekommer enkeltvis i Hjemmene.

Uddrag af Stoffet: 5. 10. 1573. En Kværn 2 fl. — 20. 2. 1578. En Spinderok med Ten 2 fl. . Et Bryggekar og et Dejntrug 14 fl. — 15. 5. 1581. En Malekværn med Behør 8 fl. — 2. 12. 1592. En Hegle. 3 Hjulrokke. — 29. 10. 1590. Et Brætspil 1 D. En Manglejæl og Træ 2 β . En Hjulrok $\frac{1}{2}$ D. En Retterbænk i Stegerset $\frac{1}{2}$ Ort. En Klædekost 2 β . — 28. 4. 1592. En Manglefjæl $\frac{1}{2}$ D. — 8. 9. 1597. Et Skiferstenbræt at skrive paa $\frac{1}{2}$ D. 2 andre Skrivebrætter $1\frac{1}{2}$ Ort. — 17. 10. 1605. En Haandkværn 2 D. — 3. 4. 1609. 2 Bismere og et Mangletræ $\frac{1}{2}$ fl. — 15. 5. 1611. En Garnhaspe. 2 Spinderokke. En Hegle — 28. 2. 1612. En Manglefjæl med Træ $\frac{1}{2}$ fl. — 25. 1. 1620. En Manglefjæl 4 β . 2 Hegler 1 Ort. 3 smaa Kurve $1\frac{1}{2}$ Ort. En Æske 8 β , m. m. — 28. 4. 1620. 4 Hegler $2\frac{1}{2}$ D. 3 Manglefjæle 1 Ort 4 β . 2 Baller $1\frac{1}{2}$ Ort m. m.

Vi gaar dernæst over til «Federklæderne» og Linklæderne i Datidens Huse. De sidste bestaar selvfølgelig af Lagen, Duge, Haandklæder o. l., ofte broderede i hvid Søm eller spraglet Søm; ved Federklæderne forstaas ikke blot Sengklæder (Dyner, Puder, etc.), men ogsaa Sengetæpper, Spærlagen, Bordtæpper samt de uundværlige Bænkedyner, Hynder og Agedyner. En Del af disse vævede og syede Sager skyldes sikkert Husfid; saaledes nævnes 1. 6. 1592: Et Spærlagen af Krammen (o: Kramvare) og et hjemmegjort. 7. 8. 1592: Et Sengklæde, som stander paa Væven; 21. 1. 1607: En flamsk Bænkedyne, som endnu stander i Væven, og er forfærdiget deraf 6 Al. à

3¹/₂ Å ; og om de broderede Sager gælder dette naturligvis i endnu højere Grad. Men meget er dog sikkert enten indført (nürnbergske Sengklæder er yderst almindelige) eller tilvirket af professionelle Vævere, hvoraf der nævnes en Del (hvoriblandt en enkelt Linnedvæver):

22. 4. 1578. David Væver. — 22. 7. 1587. Hans Væver. — 21. 4. 1591. Sander Væver. — 28. 4. 1592. Kornelius Jansen Linnedvæver. I hans Bo findes: 11 Væveredskaber 2 Å + 28 + 26 + 25 + 24 + 23 + 22 + 21 + 20 + 18 + 12 β . 4 Drejlskamme 2¹/₂ Å + 2 Å 4 β + 10 β + 4 β . 5 Vindskeder 3¹/₂ Å 4 β . 8 «Skafte» 2 Å . Nogen do. 8 β . 5 Redekamme 2¹/₂ Å 5 β . 3 do. 6 β . 3 Par «Sprøtt» (Sprøder) 20 β . Et Slagbræt med Fødderne 10 β . 4 «Kroner» med Stokkene 12 β . 2 Spolerokke 18 β . Et Spolebord 2 β . En Væv 6 Å . En do. 8 D. En «Skerrem» 7 Å . — 15. 9. 1593. Hans Væver. — 28 5. 1594. David Reimer, Væver. — 24. 3. 1620. Hans Wisch, Væver. I hans Bo findes: En Væv 6 D. 1 Ort 12 β . 2 do. 11 D. 6 β . En Rende og Rendekisten ¹/₂ D. 8 β . En Spolrok 16 β .

«Flamske Hynder», der idelig omtales, betegner sandsynligvis Hynder i Hautelissevævning; ellers omtales Vævemønstre sjælden; kun en enkelt Gang nævnes et Spærlagen «vævet i Fugle». Broderierne ses stundom at have forestillet Roser, Græskar eller Enhørninger. Værdien af disse Varer er selvfølgelig højst varierende, men gennemgaaende er dog Vurderingsprisen forholdsvis høj for Sengklæder og Bænkedyner. — Blaargarnslærred vurderes betydelig lavere end Hørgarns Lærred; det fineste er selvfølgelig hollandsk Lærred, der kun forekommer i enkelte velhavende Hjem, hvor ligeledes Kniplinger findes som Mellemværk paa Pudevaar o. l. Charles Ogier roser (1634) de fine hvide Lagener i Helsingør, men klager over de tykke Federdyner, som man ligger med om Sommeren og som hindrer én i at sove. Særlig beundrer han Barberstuernes Udstyrelse med fint Lintøj.

Et Udvalg af Materialet vil give tydeligere Forestilling

om den ofte særdeles rigelige Forsyning med Sengklæder og Bænkedyner:

12. 3. 1572. Et Bænkedynevaar 6 fl. Et gl. do. $1\frac{1}{2}$ fl. Et Par Blaargarnslagen 1 fl. 2 Par do. à 2 fl. En Blaargarnsdug 12 β . En blaarandet grov Dug $1\frac{1}{2}$ fl. En tveskæftet Dug 3 fl. Et Hørgarns Lagen $1\frac{1}{2}$ fl. Et gl. grovt Lagen 4 β . 2 gl. Haandklæder og et Snippeklæde (Hovedklæde) 2 fl. Et Pudevaar 8 β . En Rye (Uldtæppe) 3 fl. Et gl. Sengklæde 8 β . 2 do. 2 fl. Et nyt do. $2\frac{1}{2}$ fl. — 21. 5. 1573. Et langt Bænkedynevaar, syet, 4 fl. En stakket Bænkedyne, gammel, syet, med gl. randet Vaar 2 fl. En gl. syet Bænkedyne 1 fl. Et syet Krucifikshynde 24 β . Et syet Hynde 24 β . Et Hynde 12 β . En Sengedyne med gl. blaarandet Vaar 6 fl. En gl. Dyne 6 fl. En ny blaarandet Dyne, den bedste, 21 fl. En liden do. do. 10 fl. En hvid Hoveddyne 24 β . En gl. randet do. 1 fl. En do. do. 20 β . 4 Blaargarns Lagen à 1 fl. Et stort Lagen 8 β . Et do. 1 fl. En Dug $1\frac{1}{2}$ fl. Et Hørgarnslagen $1\frac{1}{2}$ fl. En gl. smaa Blaargarnsdug 12 β . En tveskæftet Dug 3 fl. Et slidt Nürnbergerklæde $3\frac{1}{2}$ fl. En liden Pude med Vaar 8 β . Et gl. dantsker Sengklæde 8 β . Et do. do. 2 fl. Et andet graarandet Sengklæde 8 β . Et do. do. 1 fl. 4 β . En Ry $2\frac{1}{2}$ fl. — 10. 4. 1577. 3 Hynder af smaa Giørn (Garn) à 2 fl. En Bænkedyne med gl. Skind 2 fl. En Agedyne. Et Nürnbergerklæde 6 fl. En blaarandet Drættedug 24 β . En blaarandet Skivedug 2 fl. Et Pudevaar, besyet, 8 β , o. s. fr. — 19. 1. 1585. En Skivedug syet udi Hvidsøm, 3 D. Et Par Hørgarns Lagen 5 Ort. Et enkelt do. 1 D. 2 Hørgarns Haandklæder 1 D. Et Par Blaargarns Lagen $\frac{1}{2}$ D. En liden Bænkedyne $1\frac{1}{2}$ D. — 29. 1. 1585 nævnes bl. a.: En silkesyet Dug, 3 D., og et silkesyet Haandklæde, $1\frac{1}{2}$ D. — 2. 10. 1585. En Sengedyne med hvidt Vaar 5 D. En do. med blaarandet Vaar $3\frac{1}{2}$ D. En liden do. 2 D. 5 do. af ringere Værd. En Hoveddyne 1 D. 6 do. af ringere Værd. Et Tæppet 1 D. Et gl. flamsk Sengklæde $1\frac{1}{2}$ D. Et judsk do. $\frac{1}{2}$ D. Et nürnberggs do. 1 D. En Rye $1\frac{1}{2}$ Ort. En Bænkedyne syet med flamske Giørn $8\frac{1}{2}$ D. En flamsk Bænkedyne 7 D. En gl. do. do. $2\frac{1}{2}$ D. En stakket do. do. $1\frac{1}{2}$ D. En do. do. do. 1 D. 2 do., lidet fyldte, à $\frac{1}{2}$ D. 2 Hynder 1 + $\frac{1}{2}$ D. — 24. 4. 1583 nævnes bl. a. En lang gl. silkesyet Dug $2\frac{1}{2}$ Ort. En Dug syet med engelsk Søm 3 Ort. Et Par Hørgarns

Lagen med 3 Bredder udi, $5\frac{1}{2}$ D. Et Pudevaar af hollandsk Lærred, $1\frac{1}{2}$ D. o. s. fr. — Endvidere: 3 dantsker Sengklæder 3 D. Et rødt do. 1 D. Et do. $1\frac{1}{2}$ D. Spærlagen, Sengklæde og Kappe til en Seng, brandgult, 8 D. En Bænkedyne, 6 Al. l., $4\frac{1}{2}$ D. Et Bænkedynevaar af Klæde 1 D., m. m. $2\frac{1}{2}$ R lydet (farvet) Giørn $1\frac{1}{2}$ D. 2 β gode. 3 R ufarvet Giørn $1\frac{1}{2}$ D. $1\frac{1}{2}$ Ort. — 22. 6. 1590. En blaadiktens (blaastribet) Sengedyne og en Hoveddyne 5 D. En do. og do. 4 D. En Sengedyne 1 D. 1 Ort. En lang Bænkedyne $3\frac{1}{2}$ D. 5 Hynder $1\frac{1}{2}$ D. $\frac{1}{2}$ Ort. Et flamsk Sengklæde 14 D. — 24. 2. 1591. En syet Bænkedyne 2 D. En do. med rødt Klædevaar 3 D. — 6. 7. 1591. 4 Salveter $1\frac{1}{2}$ D. 4 Haandklæder 5 Ort, m. m. — 20. 7. 1591. Et grønt Sengklæde $2\frac{1}{2}$ D. En Rye $\frac{1}{2}$ D. 2 flamske Bænkedyner 10 D. 3 gemene do. 3 D. 7 Hynder 7 D. En silkesyet Dug og et silkesyet Haandklæde 6 D. En spranget (frynset?) Borddug 2 D.; m. m. — 2. 12. 1591. Et Sengklæde, Sætværk (appliceret Arbejde?), 2 D. 2 gl. Kapper med Halvspærlagen, grønne, $1\frac{1}{2}$ D. En gul Kappe med gult Spærlagen 3 D. En Bænkedyne under Vinduet i Stuen 8 D.; m. m. — 21. 2. 1592. Et nyt Overtæppe, rødt og gult, udi Drejl vævet. En Kristneble; m. m. — 10. 3. 1592. 33 Al. Hørgarnslærred à 12 β . 20 Al. Blaargarnslærred à 6 β . Et Par Hørgarns Lagen med Hulsomme for Enderne, nye, 14 Al., 2 D. Et Par grove Blaargarnslagen $\frac{1}{2}$ D. En liden gl. Skivedug $\frac{1}{2}$ Ort. En gl. do. med blaåt isprængt, 4 Al., $\frac{1}{2}$ D. Et Pudevaar med «Udskjør» (Udskæringer) 1 Ort; m. m. — 4. 4. 1592. Et Spærlagen grønt og hvidt vævet, med Kappen, 1 D.; m. m. — 4. 7. 1592. 2 overdragne Puder med Vaar $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. En stribet Haanddug 1 Ort. 3 Hynder at sidde paa $\frac{1}{2}$ D. $1\frac{1}{2}$ Ort, o. s. fr. — 15. 7. 1592. Et rødt Skivetække $1\frac{1}{2}$ D. Et grønt Skiveklæde 1 D., o. s. fr. — 1. 6. 1592. 17 Par Hørgarnslagen. 20 Par Blaargarnslagen. 38 Skiveduge, hvoriblandt 2 lange Duge. 16 Haandduge. 16 Pudevaar. Et Stykke (o: 50 Al.) Blaargarn (o: Blaargarnslærred). 14 Stykker grove Sengklæder. 6 Sengklæder af smaat Garn, var gjorte. Et Spærlagen af Krammen og et hjemmegjort. Kappen om Sengen, 4 Stykker. Hørgarnslærred hos Væveren 100 Al. 20 Sengedyner. 26 Hoveddyner. 8 Dunpuder. 6 Dundyner. 6 Bænkedyner. 8 Hynder. 4 Agedyner. — 18. 8. 1592 nævnes bl. a. et Par «Spangeduge» 2 D. 4 Biliggere (Servietter el. lign.) $1\frac{1}{2}$ R . — 26. 8. 1592. 2 smaa grønne, et rødt Seng-

klæde, et grovt Blaargarnslagen at sprede over Sengen, m. m. — 1. 9. 1592. 2 skaanske Vadmeldyner med en Hoveddyne $1\frac{1}{2}$ D. 1 Å . 3 røde Sengklæder $1\frac{1}{2}$ D. 9 Sengklæder og 2 Ryer 2 D. 1 Å ; m. m. — 27. 9. 1592. En Bænkedyne med grønt «Gytterst» (Klæde fra Göttingen) under, 2 D. — 18. 12. 1592. 1 Kammerset ved Stuen 2 lange flamske Bænkedyner og 6 flamske Hynder; paa Sengen 2 Hørgarnslagen, 3 Puder, et nürnbergsk Sengklæde. — 23. 4. 1593. 4 grønne Stykker Spærlagen omkring Sengen, med Kappen, $5\frac{1}{2}$ D. — 15. 5. 1593. Spærlagen paa Loftskamrene 2 D. Spærlagen paa Strandkamrene $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. Udi det lidet Kammer i Gaarden farvede Lærredsspærlagen for $\frac{1}{2}$ D. $1\frac{1}{2}$ Ort. Et flamsk Sengklæde 5 D. Et Silketæppet 1 D. m. m. — 31. 7. 1593. Et Stykke farvet Drejl, 26 Al., til Spærlagen, 5 D. Ialt Sengklæder for 110 D. — 14. 2. 1594. Hver af de to ældste Døtres Lod af Linklæder: 6 Par Hørgarnslagen à $2\frac{1}{2}$ D. 6 Par Drejlsduge à $2\frac{1}{2}$ D. En Damaskesdug 3 D. Den tredje Søsters Lod: 6 Par Hørgarnslagen 15 D. 2 Drejlsduge af Lærred 5 D. En Lærredsdug, syet med hvid Traad, 4 D. 2 Blaargarns Drejlsduge 2 D. Et gl. Lærreds Hængeklæde med Silke syet, $\frac{1}{2}$ D. 3 gl. Lærreds Pudevaar 1 D. — 18. 2. 1594. Et syet Hyndesvaar, grønt og gult, $1\frac{1}{2}$ Ort. Et flamsk Bænkedynevaar $1\frac{1}{2}$ D. Et gl. do. $2\frac{1}{2}$ Ort. Alle Sengklæder, Linklæder m. m. $97\frac{1}{2}$ D. $\frac{1}{2}$ Ort. — 11. 6. 1594. Bænkedyner og Hynder i Stuen: En B., 6 Al. l., 4 D. En stakket B., $1\frac{1}{2}$ Al., $1\frac{1}{2}$ D. En B., rød under, 3 D. En B. ved Kamret $3\frac{1}{2}$ D. En B., 4 Al. l., 2 D. En ny Glimmings (Kanevas-Syning?) B. med rødt Lask (Klæde fra Leiden) Underdræt, 6 D. 2 Agedyner 3 D. Et Bordklæde $\frac{1}{2}$ D. 2 røde do. 2 D. Sengklæder 86 D. 1 Ort. Linklæder 102 D. — 21. 9. 1594. Et rødt Stykke Tække paa en Seng. Et «Bladtække» m. m. — 26. 11. 1594. En Bænkedyne, 4 Al. l., med sort «Sætte» paa (appliceret?), 4 D. En ny Bænkedyne med grønt over og sort Sæt under, 7 D. En gl. do. 1 D. 1 Ort. 3 Hynder 2 D. — 25. 4. 1595. En Hovedpude med grøn Overtog (Overtræk), m. m. — 6. 8. 1595 nævnes bl. a : 3 Hynder med Enhorn paastikket, 1 D. — 27. 8. 1595. Grønne Gardiner om Sengen i Stuen. 2 Bænkedyner med rød Læder Underdræt. 5 Sengedyner (3 blaarandede), 3 Dundyner, 6 Hoveddyner. 1 Kamret: en Sengedyne, en Dundyne, et Par Lagen, 3 hvide Skindbænkedyner, 10 Hynder, 3 grønne Bordklæder. — 18 Pudevaar. 2 Skiveduge. $5\frac{1}{2}$ Par Lagen. 5 Haandduge. 10

andre Duge. — 22. 10. 1595 nævnes bl. a. En hvid Dyne, hjemmegjort Vaar, 3 D. Et Glimmingshynde $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. Et flamsk Hynde $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. Et «Bonde» Sengklæde 1 D. Et rødt og gult Spærlagen med Kappe 2 D. Et grønt do. med Kappe 2 D. — 31. 10. 1595. 3 skaanske Sengklæder $\frac{1}{2}$ D. Et Hynde, stoppet med Hø, m. m. — 29. 1. 1596. Sengklæder: Et gult og grønt Drejls $2\frac{1}{2}$ D. Et Trips 6 D. Et Drejls og et grønt Drejls 5 D. Et nürnberg 1 $\frac{1}{2}$ D. Et syet 1 D. Et lidet jysk 1 D. 2 Skindtækken 1 $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. Et syet Skivetækken 8 D. — Hynder: 2 flamske 4 D. 1 do. 4 D. 4 syede 6 D. 2 vævede 1 + 1 $\frac{1}{2}$ D. Et Hynde udi Sætværk 1 $\frac{1}{2}$ D. 4 Hynder 2 D. 2 syede 1 $\frac{1}{2}$ D. — Bænkedynen og Agedynen: En stakket syet B. 3 D. En vævet do. 1 $\frac{1}{2}$ D. En do. 1 D. 1 Ort. En vævet B. 6 D. En vævet B. 6 D. En vævet B. med grønt under, 6 D. En syet B. med grønt Klæde underdraget 8 D. En grøn B. 2 D. En vævet B. 6 $\frac{1}{2}$ Al. à 3 D. 1 Ort. En vævet B., 4 $\frac{1}{2}$ Al. à 3 D. 1 Ort. En B., 4 Al. à 3 D. 1 Ort. En syet B. med rødt Klæde under, 3 Al. à 1 $\frac{1}{2}$ D. En vævet B. 6 $\frac{1}{2}$ Al. à 3 Ort. En syet B. 2 D. 1 Ort. Et gult Spærlagen med Kappen dertil 3 D. Et do. 3 D. — 7. 12. 1596. 12 Sengedyner 53 D. 9 Hoveddynen 8 D. Et Par Hovedpuder med rødt Silkedræt for Enden 3 $\frac{1}{2}$ D. Et Par med gult Silke for Enden 2 $\frac{1}{2}$ D. Et Par med Rødt for Enden 2 D. 3 Puder à 3 Ort. 2 Sardugs (halvt linned, halvt uldent Stof) do. 1 D. 1 Ort. 2 gl. do. $\frac{1}{2}$ D. — Sengklæder paa Loftkammerset: Et hvidt 1 $\frac{1}{2}$ D. Et do. 2 D. Et gl. do. 1 $\frac{1}{2}$ Ort. Et Drejls 2 D. Et broget 1 $\frac{1}{2}$ D. Et «jydts» 1 D. Et rødt 1 D. Et rødt foret 1 $\frac{1}{2}$ D. Et blaat 1 $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. Et andet 1 $\frac{1}{2}$ D. Et hvidt 1 $\frac{1}{2}$ D. Et grønt Drejls 1 $\frac{1}{2}$ D. Et syet 1 D. 1 Ort. Et hvidt Skotte Sengklæde 1 Ort. Endnu et 1 Ort. Et broget $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. — Federklæder i Stuen: En Bænkedyne med grønt Underdræt 2 $\frac{1}{2}$ D. En lang do. 3 D. En rød do. 1 D. En grøn do. 1 D. 1 Ort. En liden do. med Læder under, $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. En liden do. 1 Ort. 8 Hynder 3 D. 1 Ort. — Linklæder 29 D. 2 β. — 17. 3. 1597 nævnes bl. a. en sort Bænkedyne, en Bænkedyne, der laa under Vinduet, en do. ved Skiven, 2 flamske Hynder m. m. — 25. 10. 1597. Bænkedynen: En Glimmings, 4 Al. l., 3 $\frac{1}{2}$ D. En flamsk, 6 Al., 8 D. En gl. flamsk 2 D. En syet, 5 Al., 2 D. En flamsk med rødt Klæde under, 5 Al., 3 D. 3 andre 6 D. 1 Ort. En flamsk

Agedyne $1\frac{1}{2}$ D. Et flamsk Hynde 1 D. 1 Ort. Et Glimmings Hynde 1 D. 4 gl. Hynder $1\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. — Sengklæder 96 D. 1 Ort, nemlig 11 Sengedyner, 6 Dundyner, 2 Sardugs Dupuder med grønt Dræt for Enderne, 11 Hovedpuder, 8 Hoveddyner, samt følgende Sengklæder (3: Sengetæpper): 2 syede 7 D. Et vævet $1\frac{1}{2}$ D. Et Nürnbergers 1 D. Et gult og rødt $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. Et Tæppet $\frac{1}{2}$ D. Et andet $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. Et gl. 6 β . Et rødt Drejls $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. — Af Spærlagen og Lærred er Børnsens Part vurderet til 49 D. $2\frac{1}{2}$ β , nemlig 16 Haandklæder, 18 Duge, 15 Par Lagen, 3 enkelte Lagen, 11 Par Blaargarns Lagen, 4 enkelte do., 7 Pudevaar. Et Lagen med Knipling blev Else Mikkelsdatter givet, og Faderen (Mikkel Snøkkel) gav hende sit Lagen dertil, som i lige Maade var med Knipling udsyet. Summa paa Børnsens Part af alle Federklæder, Lærred og Linklæder 254 D. $4\frac{1}{2}$ β 3 Hvid. — 10. 1. 1598. En Græskar-Bænkedyne 1 D. 1 Ort; m. m. — 14. 2. 1598. Bl. a.: 3 Bænkedyner. 8 smaa Hynder, røde og grønne. — 7. 7. 1598. Bl. a. en formalet Kappe til en Seng. — 10. 11. 1598. Hynder: 4 flamske. En hollandsk. En Glimmings. En gl. syet. — 30. 1. 1599. Bl. a. et hvidt spansk Sengklæde. 4 udsyede Pudevaar, det ene syet og udskåret. — 2. 1. 1600. Bl. a. et hvidt fransk Tæppe. — 8. 8. 1600. Et Haandklæde i Stuen $\frac{1}{2}$ β . Et indiansk Skivetæppe 1 D.; m. m. — 28. 5. 1601. En Jernstang med blaat Rilaken (Forhæng) 1 β . Endnu en hvid Ry 3 β . — 3. 12. 1601. Bl. a. 2 maledede Hynder $\frac{1}{2}$ β . — 14. 12. 1603. 2 Bænkedyner syede i Glinding. Et Haandklæde paa Væggen. Et blaat og gult indsprængt Bordklæde, o. s. fr. — 1. 3. 1604. 2 flamske Hynder 1 D. 2 spanske do. 2 β . — 21. 1. 1607. En Lærredsdug i engelsk Søm 3 D., etc. — 24. 4. 1607. Et Haandklæde syet med engelsk Søm. En grøn lugtende Pude, m. m. — 3. 2. 1610. Et Lagen, besyet med blaat og rødt, 2 D. En rysk (russisk) Bænkedyne 2 β . En syet do. 28 β . En do. med hvidt Læder 28 β . Et grønt Bordklæde $\frac{1}{2}$ β ; m. m. — 28. 11. 1610. Linklæder, Sengedyner. Bænkedyner, Hynder og Sengklæder 240 Rd. Heriblandt: 2 silkeindvævede Hynder. — 20. 1. 1612. Et spansk Bordklæde 2 D.; m. m. — 26. 6. 1612. 85 Al. Lærred à 22 β . 61 Al. à 18 β . 8 Par Lagen 5 D. 1 β . 5 Drejlsdug $4\frac{1}{2}$ D. 9 Pudevaar $2\frac{1}{2}$ D. 3 Haandklæder 1 D. 1 β 4 β . 5 Sengedyner, 2 Dundyner, en Dyne, 3 Hoveddyner, 4 Par Sardugspuder, et flamsk Sengklæde; alt f. 30 D. 1 β . En lang Bænkedyne med grønt

Klæde og Læder under, $2\frac{1}{2}$ D. En do. til et Forsæde 1 D. 1 fl. 2 grønne do. 7 fl. 5 smaa grønne Hynder 6 fl. — 9. 3. 1612. En Pude med sort Fløjl 3 fl. 2 tavlede Puder à $\frac{1}{2}$ D. 2 spraglede Puder med rødt, 2 D. Nogle spanske Hynder og et Græskarhynde. En Hvidsømsdug 2 fl. ; o. s. fr. — 16. 9. 1613. Dækken: Et grønt med hvidt underdraget 3 D. Et rødt $2\frac{1}{2}$ D. Et grønt nürnbergsk 3 D. Et grønt nürnbergsk med hvidt under, $2\frac{1}{2}$ D. Et hvidt $2\frac{1}{2}$ D. Et hvidt med hvidt under, 3 D. To grønne, det ene nürnbergsk med hvidt under og omkring, $4\frac{1}{2}$ D. Et gl. rødt med hvidt under, 6 fl. Et rødt med hvidt under, 2 D. 2 hvide 3 D. — 22 Lagen og Duge $46\frac{1}{2}$ D., 8 Sengedyner 49 D., o. s. fr. — 15. 8. 1614. 2 Hynder med Enhørning vævet, 2 D., etc. — 26. 4. 1616. 2 Sætværks Skivedækken 7 D., m. m. — 9. 1. 1617 opføres blandt Kramvarer: 4 Stykker Gardinværk à 15 fl. Et Stykke gult og rødt do. 2 D. 3 fl. 2 Stykker do. à 7 fl. ; m. m. — 29. 11. 1617. En Olmerdugs (Tøj fra Ulm) Dundyne. 10 fl. usødet Garn; m. m. — 29. 4. 1618. 28 Serveter. 8 smaa Duge. En lang Dug. Et langt Haandklæde med blaa islagen (Islæt). 3 smaa Drejls do. Et Par Lagen og et Haandklæde om Sengen. 7 gl. Lagen. 22 Pudevaaer. 4 smaa gl. do. 4 Hoveddyne-Lagen. 4 blaastrerede Sengedyner. 3 Hoveddyner. 9 Puder, de to med Straa udi. En gl. Sengedyne og en Hoveddyne, som Drengen ligger paa. Et gl. grønt Tæppe til en Seng. Et grønt Sengedække vævet i Fugle. Et hvidt Sengedækken. Et blaat do. Et rødt Skivedækken. Et Par røde Hynder, besyete derpaa 2 Vaaben med Silke og nogen faa Perler paastukne. 2 gl. hollandske Hynder. En liden grøn Bænkedyne. 5 gl. Hynder med Fjer udi. 3 gl. do. med Fjer udi. 8 do. med Straa udi. 2 Stykker Spærlagen og en Kappe af rødt Arask (Tøj fra Arras). 3 grønne Stykker do. og en Kappe. 3 do. do. do. og 1 do. — 5. 11. 1618. En blaastriget Dyne 4 D. En Sardugs Dundyne $1\frac{1}{2}$ D. En blaatavlet Drejlsdyne $1\frac{1}{2}$ D. En gl. do. do. 1 D. Et Par Puder med grønt Taft $1\frac{1}{2}$ D. 3 Hoveddyner à 3 fl. En Pude med brandgult for, $\frac{1}{2}$ D. En Underdyne med smaa blaa Striger (Striber) 3 D. En do. med brede blaa Striger $3\frac{1}{2}$ D. En gl. hvid do. 2 D. En hvid Dundyne med et grovt Vaar, halvt linned og halvt uldet, 2 D. En hvid Dundyne med et grovt Vaar 1 D. En blaa Drejls Dundyne 2 D. En blaa Drejls Hoveddyne 3 fl. 4 smaa do. à 2 fl. 4 Børnepuder à 1 fl. 13 grønne Senge-

tæpper à 6 β . Et hollandsk Tæppe, grønt og gult, 4 D. 3 Stykker Silkespærlagen med en gl. Kappe, 3 D. 3 Stk. gl. do. do. med en do. 1 D. Et gl. Drejls Spærlagen 3 \mathcal{A} . Et gl. grønt do. $1\frac{1}{2}$ D. Et gl. blaate Makei (Uldstof) do. 1 D. Et grønt Skivedækken 1 D. 2 gl. Bænkedyner à 5 \mathcal{A} . 5 grønne Hynder à $\frac{1}{2}$ D. 3 gl. do. 3 \mathcal{A} . Et Par Hørgarnslagen $2\frac{1}{2}$ D. 4 Par gl. do. 4 D. 7 Par Blaargarnslagen à $\frac{1}{2}$ D. 2 Par Pudevaar à 3 \mathcal{A} . En liden gl. Damaskes Drejls Dug med et Haandklæde 2 D. 12 Haandklæder à $\frac{1}{2}$ D. 12 Drejlsduge à 3 \mathcal{A} . — 28. 1. 1620. 2 spanske Hynder 3 Ort. 2 Bænkedyner af skotsk Glinding med ringe Fylding udi, tilsammen 7 Al., 1 D. 3 Ort. O. s. fr. — 7. 3. 1620. 6 smaa Hynder af skotsk Glinding à 24 β . 2 syede Hynder 1 D. Et grønt Sengetæppe 2 D. Et rødt Tæppe 3 Ort; m. m. — 25. 3. 1620. 2 forgyldte Hynder $\frac{1}{2}$ D. Et hvidt spraglet Sengklæde $\frac{1}{2}$ D.; m. m. — 28. 4. 1620. Linklæder 45 D. 3 Ort 12 β . Hertil regnes bl. a.: 19 \mathcal{R} heglet Hør à 14 β . 12 \mathcal{R} smaat Blaargarn à 16 β . 5 \mathcal{R} raat Garn à 12 β . $3\frac{1}{2}$ \mathcal{R} sødet Garn à 16 β . — Sengklæder 58 D. 1 Ort. Heriblandt: et grønt, et rødt, to gl. hvide, et flamsk, et nürnbergsk, 3 Rudeværks; et grønt Bordtække. — Endvidere findes 10 Bænkedyner, hvoraf 2 «Græskars», 2 syede og 1 flamsk, samt 7 Hynder, hvoraf 1 «Græskars», 1 syet og 1 flamsk. — 15. 5. 1620. 2 gl. Rudeværks Bænkedyner 1 D.; etc. — 18. 9. 1620. En gl. Dug med Rødt ivævet $1\frac{1}{2}$ D. Et Par hollandsk Lærreds Lagen 8 D. En liden Damaskes Dug til en Skænkeskive 1 D.; o. s. fr. 2 Trips Bænkedyner, 4 + 6 Al., 5 D. En Græskarstakket do. $\frac{1}{2}$ D. o. s. fr. — 10. 9. 1620. 2 ny Hynder 3 D. En Græskarhynde 3 Ort. En Glindings Hynde $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. En gl. flamsk Hynde 2 Ort. 2 syede Hynder 1 D. 2 gl. forslidte Hynder $1\frac{1}{2}$ Ort. 2 spanske Hynder $\frac{1}{2}$ D. En Hynde 4 β . En halv grøn Bænkedyne $\frac{1}{2}$ D. En ny do., 4 Al., 4 D. En gl. do., 6 Al., 1 D. 16 β . En do., 3 Al., 3 Ort. En Glindings do., 6 Al., 2 D. En gl. grøn do. 5 Ort. En grøn do. $1\frac{1}{2}$ D. — En Sengedyne i Slagbænken 3 Ort, samt mange andre Sengklæder. — 21. 6. 1621. Sengklæder: 15 Dyer, 14 Hoveddyner, et Par og 8 enkelte Puder, $112\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. — Bænkeklæder 37 D. 1 Ort, nemlig 7 Hynder og 5 Bænkedyner, hvoraf en med «List», en Glindings og en flamsk, de to sidste à 10 D. — Linklæder 77 D. 1 Ort 16 β , nemlig 3 Par Pudevaar, 10 Par og et enkelt Lagen, 9 Duge, 4 Haandklæder. — Et Spær-

lagen, 3 Stykker og en Kappe med Silke-Frynser, rødt og gult, 7 D. Et uldent Spærlagen, grønt, rødt og hvidt, $2\frac{1}{2}$ D. Et livfarvet (o: kødfarvet) og blaat do. 2 D. Et gult og rødt Sengklæde 2 D. Et blaat linned Spærlagen $2\frac{1}{2}$ D. Et grønt do. $1\frac{1}{2}$ D. Et uldet Damask Sengklæde 2 D. Et rødt og hvidt Sengklæde 1 D. 3 Ort. Et Nürnbergs Bordklæde 2 D. Et Sengklæde med lange Streger 1 D. Et Tæppe med Rudeværk 1 D.

Vi gaar nu over til den Del af Boet, der maa regnes til personlige Fornødenheder eller Luksus: Klædedragt, Smykker, Vaaben, Bøger etc.

Smykkerne er uden Tvivl for en væsentlig Del indenbys Arbejde (jfr. Guldsmedefortegnelsen ovenfor Pag. 47—8). Guldringe er ikke sjældne; meget almindelige er Sølvkæder med Hængeplader el. lign. i; endvidere Sølvhægter og Spænder til at hægte Klædningen sammen med, samt Sølvknapper og Sølvkospænder. Desuden gaar Kvinderne hyppig med et Sølvbælte, hvori der hænger en Dolk; ogsaa Mændenes Bælte er ofte sølvbeslaget, og ved Bæltet hænger en sølvbeslagen Taske og en Kniv eller Dolk. Perlesmykkede Kvinde-Huer findes ogsaa; baade disse og Sølvbælterne omtales af Charles Ogier (1634). Mange af disse Smykker ses at være Fæstensgave; hos de velhavende Borgere bestaar denne gerne i en Guldkæde. Ædelstene og Koral forekommer ogsaa. Et Uddrag af Stoffet vil oplyse Enkeltheder:

27. 2. 1573. Et hvidt Sølvbælte 17 Lod à 2 $\frac{1}{2}$. Noget hvidt Bæltesølv gjort som Dopper, 13 Lod à 2 $\frac{1}{2}$. — 1. 4. 1573. Faderens Signetring, som nu blev slagen eller knuget Mærket sønder paa, og Faderens Bælte med Taske og Kniv. Enken har i Boet en liden forgyldt Borde (kaldes senere: et Bordesølv med Solle og Sko, o: Hægte og Malle, med 7 Dopper; Borde = Bræmme, Bort); et Kors og en Ring med 8 Par forgyldte smaa Spænger, alt vurderet til 18 $\frac{1}{2}$ (8 Lod à 2 $\frac{1}{2}$ 4 β); dette samtyktes hende at beholde forlods, ti det var hendes Fæstensgave. Desuden findes et lidet forgyldt

Bælte, 15 Lod à 2 $\frac{1}{2}$. — 21. 5. 1573. Et Sølvkors, gl., forgyldt. 2 forgyldte Knapper. Et Par Skoringe. 14 forgyldte smaa Sølvspænger, Hovedsølv, og tynde som Løv. — 5. 10. 1573. Den store Guldring 11 $\frac{1}{2}$. En do. med en Perle paa 5 $\frac{1}{2}$. En do. med en grøn Sten 2 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$. Et forgyldt Sølvbælte 22 Lod à 3 $\frac{1}{2}$. — 14. 3. 1576. En Guldring med en Turkos (Turkis) 4 D. En do. med en liden Demant 6 D. En do. med en Lilje udi, 3 D. En do. med en Demant og en Rubin 3 D. En do. med en Rubin udi 3 D. En slet (glat) Ring, er tyk, 4 D. — 17. 3. 1576. Kvindesølv: Et forgyldt Bælte med Sko og Sølle. Et forgyldt Bordesølv med Sko og Sølle. 3 Kjortelsølv, de to til Overkjortler, det tredje til en Underkjortel, alle forgyldte. — 7. 4. 1576. 4 Par lange forgyldte Spænder eller Kjortelsølv med to Kaaberinge, 7 Lod ÷ 1 Kvint. — 26. 2. 1577. Et forgyldt Sølvbælte paa brunt Fløjl, 20 Lod à 1 gl. D. Et do. do. paa grønt Fløjl, 18 Lod à 3 Ort. En forgyldt Kæde, en forgyldt Ske m. m., 45 $\frac{1}{2}$ Lod 1 $\frac{1}{2}$ Kv. à 1 gl. D. pr. Lod. Andet forgyldt Sølv, Kors, Spænder m. m. 10 Lod $\frac{1}{2}$ Kv. à 3 Ort pr. Lod. Forgyldt Bordesølv paa en rød Borde, 3 $\frac{1}{2}$ Lod à 3 Ort. 4 Ringe af rinsk Guld 1 $\frac{1}{2}$ Lod. 3 Ringe af ungarsk Guld med en Kæde og et Tavlesmykke udi, 6 Lod. — 10. 4. 1577. Kvindesølv: Et forgyldt Sølvbælte paa grønt Fløjl 15 Lod. En Sølvdolk, som Skeden vejede 39 Lod, vejede lige 48 Lod; med Kniv og Knap og Krysbeslaget vurderet for 24 gl. D. Et Sølvbælte paa rødt Fløjl, Sko og Sølle, og dertil 21 Spænger hvidt Sølv, vejer med Rem og Fløjl 14 Lod. 4 Guldringe (2 med grøn, en med blaa, en med brun Sten) 1 Lod 1 Kv. — 4. 2. 1578. Et forgyldt Bælte med alle sine Stykker 23 Lod. En forgyldt Kæde og Tavle 3 Lod 1 Kv. Et hvidt dagligt Sølvbælte 13 $\frac{1}{2}$ Lod. 4 Guldringe af ungarsk Guld. 2 do. af rinsk Guld. — 4. 9. 1579. Nils Barfods Skifte med Stifdatteren Marine. Et forgyldt forbøjet Sølvbælte 32 Lod. Et forgyldt Bælte med Bogstaver 16 Lod. 2 Vindelsnore, og var paa dem baade forgyldte Spænger, 38 Lod. 2 Guldringe 1 $\frac{1}{2}$ Lod 1 Kv. Allehaande brudet Sølv, 10 Lod ÷ 1 Kv., antvordedes Lavrs Guldsmed at forarbejde til Pigen Marine og gøre et Panserbælte af, som hun bruger daglig. 10 Par forgyldte Spænder, 4 Par Maller, 2 forgyldte Knapper, tilsammen 12 Lod 1 $\frac{1}{2}$ Kv., hvilket Marine samtyktes at beholde hos sig og bruge udi sine Klæder. End antvordedes Marine en Pansersølvkæde med en Tavle udi, som hun skal holde hos sig

og bruge til Højtid og Værtskab, v. 8 Lod ÷ $1\frac{1}{2}$ Kv. End antvordedes Marine 2 smaa Knivskeder, blev gjorte udi én, at bruge hos sig selv, v. $9\frac{1}{2}$ Lod. — 15. 2. 1581. Salig Povls Signetring af Sølv. Et gl. hvidt Sølvbælte af grov Gerning, findes paa Skoen at veje 14 Lod; dette Bælte har Povl Slagter tilforn givet sin Stifdatter Sidse til en Foræring. — 30. 5. 1586. Fæstensgave: En Kæde med 3 Ringe og en dobbelt Dukat, $6\frac{1}{2}$ Lod rinsk Guld à 4 D. Et forgyldt Bælte, 21 Lod à $2\frac{1}{2}$ Ort. — 9. 9. 1589. 4 forgyldte Sølvkæder med 2 Tavler og 2 Penninge, $32\frac{1}{2}$ Lod à 20 β gode. 2 smaa forgyldte Bælter paa blaat Fløjl, $17\frac{1}{2}$ Lod à 20 β gode. Et forgyldt Bælte, gl. Gerning, 55 Lod à 3 Ort. End 3 forgyldte Bælter $83\frac{1}{2}$ Lod à $2\frac{1}{2}$ Ort. 9 Lod ungarsk Guld à 6 D. 6 «Kroner» (Guldmønter) à 5 Ort. 2 Guldringe, v. $2\frac{1}{2}$ Krone, er 3 D. $\frac{1}{2}$ Ort. En Guldkæde, 15 Lod ungarsk Guld à 6 D. Faderens Signetring, 2 Lod Guld, 12 D. Nogle Hægter og Knapper af Sølv. Et Corelle (Koral) Baand. Et amuleret (emalleret) Sølvbælte 31 Lod. — Pantesølv: Et Brystsølv og en Sølvske 7 \mathcal{L} 6 β . 6 Par Sølvspænder 10 \mathcal{L} . 2 Par do. 26 β . En Bindike (Hovedtøj) 15 \mathcal{L} . Et Bordesølv og en Sølvske $6\frac{1}{2}$ \mathcal{L} 4 β . — 12. 9. 1589. Ialt Guld og Sølv for 1000 D. Heriblandt: Et forgyldt Armbaand $5\frac{1}{2}$ Lod. Et Guldarmbaand 2 Lod. Guld i Tavler og Ringe 8 Lod. — 11. 5. 1590. Sølv: En Knivskede med Lænkebælte 30 Lod à $\frac{1}{2}$ D. En Punge-Kæde $2\frac{1}{2}$ D. $1\frac{1}{2}$ Ort. 2 Ringe af Kroneguld, den ene med en Sten udi, 4 D. 5 β gode. En Tankering, vejer 3 Engelotter = $6\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. 9 Par Maller og en Sølvmale, 5 Lod, $2\frac{1}{2}$ D. — 29. 10. 1590. En Taske med Laas udi og 2 Par Brillor $1\frac{1}{2}$ D. Et Signet af Sølv. — 20. 7. 1591. Peder Elling Guldsmeds Bo. 6 Bælter paa 20 Lod hver, er 60 D. Smaat gjort Sølv 60 Lod, er 30 D. (Som bekendt førte Guldsmedene ikke synderligt af færdige Genstande paa Lager, men forarbejdede det Sølv, der leveredes dem). — 27. 4. 1592 nævnes i en Tjenestepiges Dødsbo: En Guldring. Et Sølvbeslag. Et Fingerbøl af Sølv. En Snøre-naal. — 5. 7. 1592. 4 Guldringe $1\frac{1}{2}$ Lod à 5 D. 2 forgyldte Sølvspænder $13\frac{1}{2}$ Lod à 20 β gode. En forgyldt Sølvkæde med en Tavle udi, 4 Lod à 1 D. Et forgyldt Sølvbælte $11\frac{1}{2}$ Lod à 3 Ort. — 1. 9. 1592. En Guldring med 3 Ringe i hinanden 6 D. 3 \mathcal{L} . 2 andre Guldringe med en rød Sten og en Kam hos, 3 D. En Knivskede, et Lænkebælte, et Nøglebaand, et Fingerbøl, 46 Lod (Sølv) à $\frac{1}{2}$ D. — 7. 11.

1592. Noget Beslag til et spansk Bælte, ogsaa til at hænge et Rappir (Stødkaarde) udi, 27 Lod à $\frac{1}{2}$ D. Nogle Sølvhægter, 4 Lod, skal Sønnen sammen med den Tesak (Dolk, Daggert) imod det Sølvbælte, Moderen daglig bærer, beholde. Udsat i Pant er: En Sølvdaggert. En Guldring. Et forgyldt Sølvbælte, 42 Lod à $2\frac{1}{2}$ fl. Et forgyldt Bælte 9 D. 1 Ort. — 15. 5. 1593. Guld: En Guldkæde med en Tavle udi, ungersk Guld, 12 Lod 1 Kv. à 6 D. pr. Lod. En Kæde af rinsk Guld med et Krucifiks udi, $5\frac{1}{2}$ Lod $\frac{1}{2}$ Kv. à 4 D. pr. Lod. 5 Guldringe af rinsk Guld med en Schau (Skue)-Pending udi (nemlig Kong Christians Konterfej), 3 Lod $1\frac{1}{2}$ Kv. à 4 D. Et Gyldensmykke med en Smaragd udi, 25 D. — Sølv: Et forgyldt Sølvbælte paa rødt Fløjl 40 Lod à $3\frac{1}{2}$ Ort. Et do. do. 39 Lod 1 Kv. à 3 Ort. En forgyldt Knivskede $7\frac{1}{2}$ Lod à 3 Ort. 2 forgyldte Sølvkæder 6 + $4\frac{1}{2}$ Lod à 3 Ort. Et forgyldt Bælte 17 Lod à $\frac{1}{2}$ D. Allehaande Pantessølv, bares frem i en formalet Æske, 38 Lod à $\frac{1}{2}$ D. Et hvidt Bondebælte 16 Lod à 13 β . En Sko og en Sølle til et Kvindebælte $6\frac{1}{2}$ Lod 1 Kv. à $\frac{1}{2}$ D. pr. Lod. — Nok var der to Perlelad, bekom Moderen det Overlad og Børnene derimod det Underlad med en Perlesnor i deres Lod. — 31. 7. 1593. 4 smaa Guldringe og 2 smaa Guldager 5 D.; m. m. --- 11. 6. 1594. En Guldring med en Demant 10 D. En Ring med Rubin udi, 7 D. En Ring med Turkis 6 D. En Ring med en Smaragd 5 D. En Ring med «Pøntkens» Rubin og en Smaragd 6 D. En Ring med Zitrin 3 D. En Pitzer (Signet)-Ring og en Øreske 6 D. Et Guldarmbaand $7\frac{1}{2}$ D. En Kæde af rinsk Guld 9 Lod à $4\frac{1}{2}$ D. Et Smykke med 10 Ædelstene af Demant, Rubin og Smaragd 50 D. — En forgyldt Panserkæde af Sølv 5 D. Et forgyldt Sølvbælte 38 Lod 1 Kv. à 3 Ort. Et Sølvortbaand (Dopsko til en Dolk). En Sølvdaggert og et Beslag paa et Livgjordel 33 Lod à $\frac{1}{2}$ D. En Perlesnor 13 D. En liden do. 8 D. Forgyldte Spænder $22\frac{1}{2}$ Lod à 3 Ort. — 24. 1. 1595. En Guldkæde 5 Lod Kroneguld à 5 D. 3 Guldringe $2\frac{1}{2}$ Lod Kroneguld à 5 D. Et Lænkebælte med en Sølvknivskede 25 Lod à $\frac{1}{2}$ D. Et Lænkebælte, Knivskede, Nøglebaand og en Desmerknop (=: Lugtæble) $37\frac{1}{2}$ Lod à $\frac{1}{2}$ D. 3 Guldringe $5\frac{1}{2}$ D. 6 β . — 4. 3. 1595. En forgyldt Messings Tankering m. m. — 24. 9. 1595. Et Stykke Guld paa 5 D. En Tænkering af Guld med 4 Traie (Traade) udi. 3 smaa Guldringe. Sal. Hans Dønners Signetring. En Messingstankering. En Sølvring, for-

gyldt gl. Arbejde. En Sølv-Knivskede med et Hængebælte. — 29. 1. 1596. En Panserkæde af ungersk Guld $18\frac{1}{2}$ Lod à 6 D. En Murstenskæde af do. 2 Lod 1 Kv. à 6 D. pr. Lod. Et Smykke af Guld med en Safir udi, 2 Lod $\frac{1}{2}$ Kv., 40 D. Et lidet Hjærte af Guld med en Perle udi, $1\frac{1}{2}$ Kv., 3 D. — Guldringe: En dobbelt Ring med en Demant og en Rubin 12 D. 4 Ringe af ungersk Guld 12 D. 4 Ringe af Kroneguld, $2\frac{1}{4}$ Lod, 11 D. 1 Ort. 2 Ringe med Granater udi og en Ring med en Perle, $3\frac{1}{2}$ Kv. Kroneguld, 8 D. — Et forgyldt Lænkebælte 22 Lod à 3 Ort. Sølvmallen m. m. $11\frac{3}{4}$ Lod. En Sølvdaggert; der syntes være paa Sølv saa meget som 30 Lod. — 23. 7. 1596. Et Pitzer (Signet) udgravet i Sølv, med Benskaf. En liden «Syfflet» (Fløjte?) af Sølv. 8 Livbælter. — 25. 10. 1597. En Knivskede med et Lænkebælte og et Livbælte 44 Lod. En Sølvknivskede med en Hængekæde og et Livbælte $32\frac{1}{2}$ Lod. 7 Par forgyldte Spænder i Moderens Klæder 9 Lod. — Giver Faderen, Mikkel Snøkkel, tilkende, at han haver givet sin trolovede Fæstemø Kirstine Hansdatter en Guldkæde, $10\frac{1}{2}$ Lod Kroneguld à 5 D., beløber sig uden Arbejdsløn $52\frac{1}{2}$ D. 7 Guldringe 3 Lod $\frac{1}{2}$ Kv., $15\frac{1}{2}$ D., nemlig: 2 med Granatstene, en med Smaragd, en med «Haand i Haand» (altsaa en Trolovelsesring) og 3 slette. 7 andre Guldringe. — 4. 7. 1598. Guld: En Daler med en Ring omkring. En «Moschelets» Ring (Moskus-Ring?). — Et Læderbælte med et Sølvsmække. — 10. 10. 1598. Et forgyldt Kvindebælte paa rødt Fløjl 40 Lod 1 Kv. à 3 Ort. En Øreske. En liden Sølvlænke med Børnehjærte hos. Et Beslag af Sølv til en Kniv. Nogle Dusin Sølvknapper til 4 Trøjer og nogle Sølvhægter. En forgyldt Sølvring. 2 Guldringe, værd 3 Kroner. — 30. 1. 1599. 12 Guldringe og en liden Guldkæde med et Hjærte udi, 6 Lod 1 Kv., 50 D. Et Livbælte og et Nøglebaand af Sølv. En liden Perlesnor af Guld og Perler, 6 D.; m. m. — 21. 5. 1599. Sølv: Et Lænkebælte med Nøglebaand 45 Lod. En Knivskede med en beslagen Kniv 21 Lod. En Signetring. Et Hjærte. Et Fingerbøl $1\frac{1}{2}$ Kv. 5 Guldringe $3\frac{1}{2}$ Lod. En forgyldt Sølvring $1\frac{1}{2}$ Kv. — 2. 1. 1600. 8 Guldringe. 2 Sølvknapper. En forgyldt Sølvring. 3 Par forgyldte Sølvmallen. 2 Armbaand af røde «Krellesten» (Koral). — 31. 3. 1600. En Fløjls Borde med forsolvet Smække paa, m. m. — 30. 5. 1600. En Brunsvigs Hat (Skibshue, Baadsmanshat) med Panserkæde-Hattebaand og en liden Perlesnor, etc. — 14. 12. 1603. En Guld-

kæde med en Portugaløser (Guldmønt), Annes Fæstengave. Broder Jensens Pitseer af Guld. 4 forgyldte Sølvknapper. En Sølvring. Et Søvlænkebælte. 2 Trommestikker med Sølv beslagen, er pantsatte. En Sølvknivskede med et Bælte, med Sølv beslaget. — 28. 12. 1604. Anne Thor Schmedes Gods. Ungersk Guld à 6 D. pr. Lod: En Kæde 35 Lod 1 Kv. Et Armbaand 7 Lod 1 Kv. — Konning Frederiks Konterfej af Kroneguld $1\frac{1}{2}$ Lod à 5 D. En Skuepenge, Kongens af Polen, af ungersk Guld, $2\frac{1}{2}$ Lod à 6 D. 4 Guldringe, ungersk Guld, 2 Lod 3 Kv. à 6 D. Et Pitseer med noget andet Kroneguld 2 Lod 3 Kv. à 5 D.; m. m. En Perlesnor 12 D. Et Bælte med en forgyldt Sølle og Sko, 22 Lod, 10 D. — Guldringe med Ædelstene: 4 Demantringe 12 + 10 + 6 + 2 D. En Ring med en Rubin 4 D. — Et Sølvbælte, nogle Sølvbaand og en Sølv-Desmerknop (Lugteæble). — 4. 2. 1605. Abraham Bartskeer. 4 Guldringe, de to med «Hyatheinchen» (Hyacinth = mørk Amethyst), de to foruden Stene; etc. Et Instrument af Sølv, som man skraber Tungen med. — 31. 5. 1606. Guldringe: En Pitseerring. En Ring med en rød Sten. En Ring foruden Sten. En Trolovelsesring. En Kvinding; m. m. — 21. 1. 1607. Guld: 2 Guldringe, $2\frac{1}{2}$ Kv., $12\frac{1}{2}$ fl. . Et Jesunavn $1\frac{1}{2}$ Kv., $7\frac{1}{2}$ fl. . — 17. 11. 1608. Sølv: En forgyldt Skuepenning, 3 Dusin Knapper m. m. To Perlesnore, den ene med Glasstene. — 10. 6. 1609. Guld: En Kæde med 4 Kontrafejer, Kroneguld, 22 Lod à 5 D. En Guldring med en «Padesten» (en Art Forstening) 20 D. En Guldtrandstikker 10 D. Et Guldarmaand og 8 Guldringe, $12\frac{1}{2}$ Lod, er pantsatte for 70 D. 11 Guldstifter paa et Hattebaand 15 D. — Sølv: $3\frac{1}{2}$ Dusin Sølvknapper, $6\frac{1}{2}$ Lod; o. s. fr. — 28. 11. 1610. Hans Davidsen Raadmand. En Guld-kæde, 23 Lod $3\frac{1}{2}$ Kv. Kroneguld à 6 Rd. pr. Lod. Et Smykke med Ædelstene 80 D. En «Sophie» (Safir) Ring 15 D. En spids Demantring 18 D. En kantig do. 18 D. En liden do. 6 D. En Ring med 4 Rubiner og en Demant 5 D. En Ring med en Smaragd 4 D. En Ring med en do. $5\frac{1}{2}$ D. En Ring med en Demant og en Rubin 6 D. Et forgyldt Bælte med Perler 20 D. Et do. do. paa rødt Fløjl med Perler udi, 87 D. Et forgyldt Bælte 50 D. En liden Halskæde $7\frac{1}{2}$ D. Et Armbaand $25\frac{1}{2}$ D. Et do. 20 D. Yderligere en Guld-kæde og 3 Guldringe af ungersk Guld, 13 Lod à 7 Rd. Enken beholder sin Fæstengave, en Guld-kæde og et Armbaand. — 11. 3. 1612. Et Sølvbælte 24 Lod à $\frac{1}{2}$

D. En Guldring, hvilken var hendes Fæstengave. — 6. 6. 1616. Hans Wulff, kgl. Maj. «Geitmeister» (Støbemester). Guld: En Skuepenge af ungersk Guld, møntet her i Byen, $2\frac{1}{2}$ Lod à 6 Rd. En do. med en Ring paa, $2\frac{1}{2}$ Lod à 6 Rd. En liden Ring med en Smaragd 1 D. 3 Ort. — Sølv: En Talstok 3 Lod 1 Kv., $1\frac{1}{2}$ D. 8 β . $3\frac{1}{2}$ Dusin Knapper 12 Lod à $\frac{1}{2}$ D. 4 Par Skospænder 2 Lod $1\frac{1}{2}$ Kv., 1 D. 12 β . 2 forgyldte Sølvringe $\frac{1}{2}$ Lod, 1 \mathbb{A} . Et Sølvlivgørtel og et Gehæng 14 Lod à $\frac{1}{2}$ D. 4 Dusin og 9 enkelte Knapper og en Kappelkrog med 2 Ringe, $10\frac{1}{2}$ D. En Perlesnor 16 D.; m. m. — 23. 9. 1616. En Søfløjte af Sølv, $1\frac{1}{2}$ Lod, 3 \mathbb{A} . — 9. 1. 1617 nævnes blandt Kramvarer 15 Guldstifter med uægte Demanter (til Hattebaand antagelig), 3 Lod $\frac{1}{2}$ Kv. à $5\frac{1}{2}$ Rd., samt forskellige Taskelaase o. l. — 25. 1. 1619. Et Sølvbælte med et Nøglebaand $41\frac{1}{2}$ Lod à 36 β . En Nøglekrog. Et Beslag til en Knivskede med en Lænke 17 Lod à 32 β . 30 Knapper $2\frac{1}{2}$ Lod à 2 R \mathbb{A} . — 16. 8. 1620. 5 Guldringe $1\frac{1}{2}$ Lod 1 Kv. à 6 D. Kurant. Et Guldkonterfej, Kurfyrsten af Brandenburg, $1\frac{1}{2}$ Lod, 9 D. En liden Kæde, en forgyldt Penge, et Kors, et Firben, en Øreske og 2 Knivskafter, $6\frac{1}{2}$ Lod à 3 \mathbb{A} Mønt. Et Koralbaand med en Sølvpenge udi. En Pung af rødt Fløjl med nogen Sølvknapper udi.

Hyppeg findes Beholdninger af rede Penge i Guld og Sølv; herpaa skal kun anføres et Par Eksempler, da Stoffet vil virke for trættende uden statistisk Bearbejdelse:

4. 2. 1578. En Rosenobel. En Englot. En ungersk Gylden. Rede Penge $175\frac{1}{2}$ D. — 4. 9. 1579. 6 Rosenobler à 4 D. 7 Dobbeltdukater à 3 D. 2 Englotter 2 D. 1 Ort. 2 Millereiser à 3 D. 6 ungerske Gylden à $1\frac{1}{2}$ D. 2 Kroner og en Krusat 4 gl D. 9 Guldgylden à 1 D. 3 β gode. $1\frac{1}{2}$ Prinsedaler, $1\frac{1}{2}$ D. Udi enkelte Dalere $19\frac{1}{2}$ D. — 15. 2. 1581. Rede Penge: Gamle Firehvide 12 \mathbb{A} . Andre danske Penninge og adskillige Smaamønt 11 \mathbb{A} $3\frac{1}{2}$ β . Gamle Seks- og Tolvskillingsstykker 2 \mathbb{A} 4 β . Danske Hvide 3 \mathbb{A} 11 β 1 Hvid. —

Vi gaar dernæst over til Vaabnene, hvoraf de aller fleste Huse rummer et eller flere. Spyd, Økser og lignende Vaaben er sikkert blevet forfærdigede af de lokale Smede;

der forekommer ogsaa et Par Bøsemagernavne (4. 4. 1592 Klavs Bøsemager og 14. 3. 1620 Kristen Bøsemager); dog er utvivlsomt en stor Del af Skydevaabnene indførte fra Udlandet. Ogsaa Harnisk forekommer, og meget hyppig omtales Stormhatten. Følgende Uddrag vil give en Forestilling om de helsingørske Borgeres Vaabenudstyr:

5. 10. 1573. Et Harnisk med Krav og Stormhue 9 R . — 15. 2. 1581. Et langt og et stakket Rør (Pistol). — 1. 7. 1581. Et Rør, et Spjud, en Degen (Kaarde), 3 D. — 8. 11. 1583. Et Harnisk med sin Rustning 5 D. — 2. 10. 1585. En Hellebard 3 Ort. Et Federspjud $\frac{1}{2}$ D. En Spits (Spyd) 3 Ort. — 29. 10. 1590. En Krudtflaske og 2 Krudthorn $\frac{1}{2}$ Ort. — 25. 4. 1592. Et Harnisk. En Stormhue. En Langbøsse. Et stakket Rør. En Degen. En Krudtflaske. Et «Køcken» (Kogger). En Daggert. — 28. 4. 1592. En lang Hage. Et stakket forbenet (indlagt med Ben?) Rør med Hyllet (Hylstret). En forbenet Flaske. Et langt Sværd med $\frac{1}{2}$ «Mullkorn» (vistnok = Mulekurv, Parérplade), tvéhændet. — 15. 7. 1592. En Langbøsse 5 D. Et stakket Rør 2 D. En dansk «Rytting» (Kaarde) til 2 Hænder, $1\frac{1}{2}$ D. En Degen med en italiensk Klinge 3 D. — 18. 7. 1592. Et Langrør med en stor Hat 3 D. — 9. 8. 1592. Et Rappir (Stødkaarde). En Stormhat. Et Par stakkede Bøsser med Krudtflaske og Spænder. — 7. 11. 1592. Alt Faderens Værge, Bøsser, Harnisk, Spjude, Degen, og hvis som findes paa Rustkammeret. En Staalbue m. m. — 28. 3. 1593. Et Rappir $1\frac{1}{2}$ D. — 26. 9. 1594. Et Harnisk. 2 Stormhuer. En lang Spits. En stakket Bøsse. En «Plite» (kort, bred Dolk). En Hagelskudsform. — 25. 4. 1595. En Karabiner med Hylster og Krudtflaske. Et Rapir. — 24. 9. 1595. En Rustning med et Slagsværd og Panserkrave. Et langt Rør og 2 Sabler. — 29. 1. 1596. En ny Rustning med Stormhue og Jernhandsker 15 D. Et Slagsværd 3 D. En Langbøsse 4 D. 3 stakkede Rør, et sølvslaget Værge, en sølvslagen Tassek (Daggert), 2 forbenede Krudtflasker, ialt 8 D. — 2. 2. 1596. Hænger paa Væggen et Langrør, en Degen, en Økse, en «Pamphoffuer» (Pampert, Dolk), en Sabel, en Krudtflaske, et Spjud. — 7. 12. 1596. En gl. Musket 1 D. — 3. 3. 1597. Et Slagsværd med et Panserskørt og en Tasseke 8 D. En Jern-«Wischtaske» 1 D.; m. m. — 25. 10. 1597. Rustningen uvurderet, skal blive hos

Gaarden. — 10. 10. 1598. En Rustning med en lang Spits og en Jernhat. En Stormhat 1 D. 1 Ort. En Langbøsse med en Krudtflaske og Spænder $3\frac{1}{2}$ D. En do. med «Svampe» (Svappe, Svuppe?) Laas $1\frac{1}{2}$ D. Et Slagsværd 3 D. 3 stakkede Bøsser foruden Spænder og Krudtflaske $1\frac{1}{2}$ D. En sølvslagen Tasseke 3 D. En sølvslagen Degen $3\frac{1}{2}$ D. En do. 1 D. 3 Haandøkser 3 Ort. Et slet Rør $\frac{1}{2}$ D. Et Spjud og en Spjudstage $\frac{1}{2}$ D. — 14. 11. 1598. Hængte paa Væggen ved Skiven en Staalbue med et grønt «Køkerskrin» (Kogger). — 28. 11. 1598. En Hellebard med et Felttegn $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. Et lidet Landsknægtkvindespjud 1 Ort. — 10. 6. 1601. En skotsk Pundert (Dolk) med Bælte og alt, $1\frac{1}{2}$ D. — 26. 11. 1603. I Forstuen et sort Harnisk med en Stormhue og lang Spits. — 6. 2. 1605. Fandtes i et Skab i Forstuen: en Rustning med al sin Tilbehør, et Slagsværd, en Langbøsse, 2 stakkede Bøsser, en Tisak m. m., 20 D. — 24. 4. 1607. En Stridshammer. En Benkrudtflaske. En Sølvpundert med 2 sølvslagne Knive. 2 forbenede Krudtflasker. — 10. 6. 1609. Et Harnisk, 2 Langbøsser, en stakket Bøsse, 2 Pistoler, 2 Rapirer, 2 stakkede Værger. Endvidere nævnes en «Kalbinkerappe» af graat Klæde. — 20. 1. 1612. Et langt Rør med et Bandolér samt en Krudtflaske, 6 D. En Stormhue 1 D. Et Rapir med Gehæng 1 D. En rød og hvid «Fedder» med en spids do. 2 D. En anden højrod Fedder $1\frac{1}{2}$ D. Et rødt og gult Felttegen med Guldknipling 2 D. — 26. 6. 1612. En liden sølvslagen «Plutz» (kort, bred Dolk) 6 D. En bar Klinge foruden Fæste $1\frac{1}{2}$ D. 2 Staalbuer 6 + 4 D.; m. m. — 6. 8. 1612. 3 Musketter à 1 D. 2 Pistoler à 3 $\frac{1}{2}$. En Staalbue med sin Vinde 2 D. Et Rapir med sit Gehæng 10 $\frac{1}{2}$. — 29. 4. 1618. Et Harnisk. Et Slagsværd. 3 lange Bøsser, den ene er en Musket. Et Par Staalhandsker. En stakket Spits. En Degen, beslagen med Sølv. 3 Gehæng. 2 Pampertes. 2 Pander. Et Rapir. Et Bandolér. — 5. 11. 1618. Rustning og Gever 48 Rd. — 10. 6. 1619. En forsølvet Pampert 3 Rd. 16 β . Et forsølvet Rapir 2 Rd. En anden Degen 1 Rd. 2 $\frac{1}{2}$ 8 β . — 9. 2. 1620. Et Par Achens Pistoler med Perlemoder indlagte. En Pistol. Et Par Messing-Pistoler. En Pampert forgyldt paa Fæstet. En Bandolérbøsse. En Vogenbøsse. En Kortlaas. — 15. 3. 1620. Et Rygstykke af et Harnisk. En Kraft (3: Bryststykke af et Harnisk). 2 Handsker. Et Bandolér. Ialt $1\frac{1}{2}$ D. — 28. 4. 1620. En Langbøsse og en Gaffel (til at støtte Bøssen

paa) $3\frac{1}{2}$ D. En gl. Bøsse 1 D. En Stridshammer $\frac{1}{2}$ D. Et Rapir 2 D. Et do. 1 D. En Pampert $1\frac{1}{2}$ D. En Krudtflaske og Kulsæk 1 D. Et Par Sko $\frac{1}{2}$ D. 2 Punderter $\frac{1}{2}$ D. En Taske og en Krudtflaske 1 Ort. Et Gehæng $\frac{1}{2}$ D. En «Fier» $\frac{1}{2}$ D. En Stormhat 1 D. Et Hylster $\frac{1}{2}$ D. En Klokke 1 Ort. — 5. 9. 1620. Et Skab med 2 Pistoler, 2 Bøsser, 2 Rappirer, et Harnisk med en Muskete, en Stormhat, 2 Krudtflasker, 2 Stridshamre, 2 Værger, et Slagsværd, 20 D. En Hellebard 2 D. 16 gl. Spitsstager 1 D.; m. m. — 21. 6. 1621. Gevær: 3 Bøsser 3 + 2 + $1\frac{1}{2}$ D. Et Rapir 2 D. En Hammer $\frac{1}{2}$ D. En Gaffel 1 Ort. —

Gangklæder løber ret ofte højt op i Værdi, da de hyppig (for de velhavende Folks Vedkommende) er forfærdigede af kostbare indførte Stoffer. De er uden Tvivl i stor Udstrækning blevet syede i Byen; der findes mange Skrædere, og heller ikke Skomagere og Hatstofferere savnes. Blandt Skræderne bærer en Prædikaten «kongelig» (Peter Eckart, 19. 5. 1602). I det Hele er Mandsklæderne mere værd end Kvindeklæderne. Navnlig Overtøjet er ofte af dyrt Klæde og skindforet; nogen synderlig Forskel synes der iøvrigt ikke at være paa Mandskappen og Kvindekaaben (jfr. Charles Ogiers Beskrivelse 1634: naar Kvinderne gaar ud, tager de en Kappe paa, der ikke afviger meget fra Mændenes). Et særligt Stykke Overtøj er den lange Samarie. Baade Mænd og Kvinder gaar klædte i «Kjortler» (for Kvindernes Vedkommende Over- og Underkjortel); Mændene har desuden Bukser, Kvinderne Skørter. Indtil 1585 nævnes dog hyppig ved Siden af Bukser de saakaldte «Overtog» i spaltet og udskaaret Arbejde (jfr. Troels Lund, Dagligt Liv i Norden i det 16 Aarh. Klæde- dragt. S. 71 ff.). Inderst paa Kroppen har Kvinderne vistnok som oftest haft en linned Særk, hvorimod Mændenes Skjorter lige saa ofte synes at have været uldne (hyppigst røde) som linnede. Kvinderne bærer paa Hovedet Hovedlin og Huer (Charles Ogier taler om Kvindernes

halvmaaneformede Hovedsæt af Silke), Mændene Hatte eller Skindhuer. Enkeltheder vil bedst oplyses af følgende Ud-
drag af Stoffet:

12. 3. 1572. Kvindeklæder: En rød engelsk Kjortel 10 fl. . En blaa gl. Kaabe $4\frac{1}{2}$ fl. . En brun Kjortel og en gl. sort Kaabe $14\frac{1}{2}$ fl. — 1. 4. 1573. Mandsklæder: En foret sort Klædekjortel. En blaa Gorneje (Overkjortel, Kittel). Et Par Bukser. En Bonnet (Hue). 2 Filtsocker. En sort Kappe 15 fl. . En gl. Kappe med gult Foer under. — 27. 7. 1574. Kvindeklæder: bl. a. 2 Par Halværmmer og 2 Hovedklæder med en gl. rød Hue. — 7. 4. 1576. En sort engelsk Kappe 12 fl. . En sort engelsk Livkjortel 6 fl. . Et Par blaa Bukser, underforede, 5 fl. . Et Par sorte Bukser og 2 Hoser 3 fl. . En rød ulden Skjorte, sleden, 3 fl. . En sort Klædehue, underforet, 1 fl. — Kvindeklæder: En brun engelsk Overkjortel 20 fl. . En sort engelsk Kaabe 15 fl. . En rød Underkjortel 10 fl. . En gl. sort Hverdagskaabe med Lærred under, $2\frac{1}{2}$ fl. . Et Par Kvindehoser, ny, 1 fl. . En sort engelsk Krave 12 β . — En Hørlærreds Skjorte og 2 grove Skjorter $7\frac{1}{2}$ fl. — 10. 4. 1577. En blaa og hvid Damaskes Krave, et blaa og hvid Damaskes Overtog (bukseformet Overklædning over Hoserne), med hvidt Skellert (et Stof, spillende i flere Farver) uddraget (foret), en Damaskes Trøje, en blaa Fløjls Hat, item brunt og hvidt til Strømper. En Damask Trøje og Overtog af rødt og gult Skellert uddraget. Et brunt Klædeovertog med Skellert udtaget og brune Strømper dertil. Et Fløjls Overtog af blaåt og rødt og Trøje dertil af samme Slag. En sort Fløjls Trøje med Skellert paa Ærmerne. En gl. Damaskes Trøje, var vendt. En sort Fløjls Hat med en hvid Feder udi. Rødt Klæde 5 Al. ÷ 1 Kvarter, 18 fl. — En graa Kvindekjortel 12 fl. . En brun Overkjortel 16 fl. . En blaa Kjortel 6 fl. . En brandgul Kjortel 12 fl. . En sort Kjortel 9 fl. . En gl. Kaabe 10 fl. . 8 Al. sort Arrask 4 fl. . 4 Al. sort Klæde $13\frac{1}{2}$ fl. . — 3. 5. 1577. En gl. sort Kappe uforet og en gl. rød ulden Skjorte 8 fl. — 28. 2. 1578. Frants Birks Gangklæder: En sort Rævskinds Kjortel 18 gl. D. En sort Kappe af dobbelt Dusin (engelsk Klæde) 18 fl. . Et Par Bukser og en Trøje af sort «Gaasiø» (Gaaseøje, et nupret Vævemønster) 20 fl. . Et Par Lærreds Bukser 4 fl. . En anden Kappe med Fløjls under Kraven 24 fl. . En sort foret gl. Kjortel 6 fl. . End en sort

foret Kjortel 12 fl. . Et Par Bukser og Trøje af brunt «Gaasiø» 8 fl. . — Hans Hustru Elines Gangklæder: En Samari og en sort Kaabe 11 gl. D. En sort Saiens (fint Uldstof; latinsk: sagum; fransk: saie) Kjortel 18 fl. . En gl. Hverdagskaabe 8 fl. . End en gl. Kaabe 6 fl. . En gl. Trøje 3 fl. . Et Foer med Dvællik (Dvælg, sort, grovt Lærred) over, 4 fl. . En brun Kvindekjortel 21 fl. . En sort Kirsei (grovt Uldstof) Samari med Graaværk 9 gl. D. En gl. sort Saiens Samari med gl. Foder 12 fl. . En brun Skindkjortel med Foder 20 fl. . 3 Al. Dusins Klæde og 8 Al. Kirsei, som ikke vurderedes, men aflagdes Børnene til bedste til Klæder. — Blandt Linklæder opføres: 7 Hovedklæder 13 fl. . Hatte for $6\frac{1}{2}$ fl. . 2 Korsklæder og en rød Hue $2\frac{1}{2}$ fl. . 7 Forklæder $15\frac{1}{2}$ fl. . 4 Særke 2 fl. . 12 Halsklæder 6 fl. . 3 Oplodder (Kvindelivstykke af Linned) 4 fl. . 2 Skjorter 13 fl. . 3 Al. Skeverdig (fint Lærred, Kammerdig) 18 fl. . 4 Nerdele (Nederdele) 3 fl. . — 15. 2. 1581. Mandsklæder: To engelske Kapper, den ene ny, den anden gl. En sort engelsk Livkjortel. En rød ulden Skjorte. Et Par sorte engelske Bukser. Et sort Overtog med Arask undertaget. — Kvindeklæder: En sort engelsk Kaabe. En brun og en sort Underkjortel. En sort Trøje. En sort engelsk Krave. To Kvindehuer (en brun af Skellert), baade underforede. — 20. 6. 1582. Kvindeklæder: En grøn engelsk Kjortel 12 fl. . En rød do. do. 16 fl. . En sort Kaabe 12 fl. . 2 Forklæder 24 β . 5 gl. Halsklæder 2 fl. . 3 Kvindehatte 12 β . En Oplod 1 fl. . — 8. 11. 1583. Mandsklæder: En Kappe 10 D. En stakket foret Kjortel og et Par Bukser, bræmmed med Fløjls, 10 D. De øvrige (gamle) Klæder beholder Enken med samt sine egne Klæder, der ikke var saa gode som hans. — 9. 7. 1585. Mandsklæder: 2 Korduans Køllerter. Et Fløjls stukket Overtog og en Fløjls Krave. Et sort Overtog, stukket, med Skellert under. — 20. 8. 1585. En Brunsvigshat. En Maarskindshue. 5 Linskjorter. En rød ulden Skjorte m. m. — 11. 5. 1590. Moderens Gangklæder: En hvid Elftshuds (Elsdyrskinds) Trøje, som var sal. Hans Kiøns. En hælvsleden sort engelsk Kaabe. Et Sidendorts (Silkestof) Livstykke med Frynser. Et sort Sidentafts (Silkestof) Livstykke. En Saiens Underkjortel med Sidendorts Liv. Et Saiens Livstykke med Ærmer at bruge til samme Underkjortel. En sort engelsk Trøje med Hermelin under Kraven. En sort Saiens Samari med «Neckefoder» (Foer af Dyrs Nakkeskind) under og Hermelin under Kraven. En ny engelsk

Kaabe med blaat Damask Foer under. Et rødt engelsk Skørt med rødt Kamelots (damaskvævet Stof) Liv, foret med grønt Klæde. En sort Fløjls Hue. — Linklæder: 2 Forklæder. 8 Halsklæder. 5 Oplodder. 2 Hovedklæder. 2 røde Huer. 3 Nederdele. 5 Hatte. 2 grove Skörter. Et Bindeklæde. — 6. 7. 1591. Arent ten Radis Gangklæder: En Kappe med Taft (Silkestof) under, 12 D. En Kappe med Sidendort under, 12 D. En halvsleden Kappe 6 D. En Kjortel med Kaninfoder 10 D. En Paltsrok (Pelskjortel) 3 D. En Kjortel med Ræve under, 6 D. En halvsleden Kjortel med Sølvhægter i 2¹/₂ D. En Kjortel med Bai (Uldstof) under, 8 D. Bukser og Trøje af Siden-Grovgrøn (Halvsilkestof, fransk «grosgrain») 10 D. Et Par engelske Bukser med Border besat, 4 D. Nok et Par Bukser 4 D. En Grovgrøns Trøje med Sølvknapper i. Et Bindeliv af «Buras» (Borat, Uldstof) 1 D. Et Par Bukser og Bindeliv 1¹/₂ D. 2 Par Strømper 1¹/₂ D. 2 forede Huer 4 D. — Linklæder: 6 Skjorter 12 D. — 15. 10. 1591. Bl. a. et Par Læderstrømper, 2 Læderlivstykker, et Par Læderbukser. En Filthat 24 β. — 21. 2. 1592. Et halvsledet sort Kvindeskørt med Klæde underforet. Et gl. sort Skørt, er vendt. En gl. vendt Kaabe, med rødt Makei (Uldstof) til Forslag (Hagesmæk?). En gl. forslidt sort Kaabe med grønt Underfoer. En gl. sort Trøje med gl. livfarvet (kødfarvet) Atlask under Kraven. 3 Hørgarns Forklæder. Et Blaalgarns Skørt. 4 smaa Halsklæder. 3 smaa Hatte. Et Korsklæde. En hvid «stykke» Natlue. En «rott rette» Hue (vist Fejlskrift for Rotværk, rødt Pelsværk). En sort engelsk Hue med Hermelinsbrømme. — 4. 4. 1592. Henrik Pottemager og Hustru. 2 Par Strømper 2 ♣. Et Livstykke af «Baret» (Borat) 1 D. En Grovgrøns Trøje med Frynser og Border 2¹/₂ D. Et Par engelske Bukser 1 D. Et rødt engelsk Skørt med 2 Rader Fløjls Border 4 D. Et Dvælgs Skørt 3 ♣. Et blaat gl. Skørt og en gl. Trøje 1 D. En brun Mys (Hue) 1 D. Et Par gl. Læderbukser 1/2 ♣. En gl. Kappe 6 ♣. En gl. do. 1 D. 5 Kvindemysser 1/2 D. 5 Kraver 1/2 D. En Nederdel 1/2 ♣. En Skjorte 1 ♣. Et Par Fløjls Tøfler 1 ♣. 2 Kelekraver 1/2 ♣ (Kel, Halsstykke af et Skind). 5 Forklæder 1¹/₂ ♣. En Graaværks «Hylle» (Hætte) 1/2 ♣. 2 Næseduge 6 β. En Hat 1 ♣; m. m. — 27. 6. 1592. En Flonelslue 1 D. 1 Ort. 5 Linhatte 5 β; m. m. — 15. 7. 1592. I Mester Hans Bartskaers Klædekiste fandtes: En sort Klædekappe med Fløjls Foer under, vel bered, 24 D. En anden Kappe

med Siden-Atlask Foer under, 20 D. Et Par sorte Fløjls Bukser, med en Siden-Atlask Trøje, besat med megen Silkesnor, 40 D. En Silke askefarvet Klædning, Bukser og Trøje, Trojen bikeneret (o: piqué, rudret), 26 D. En askefarvet Damaskes Klædning, Hoser og Trøje, Hoserne med Taft underdragne, 18 D. En sort Damaskes Klædning, Hoserne med brun Silke underdragne, 18 D. En sort Klædelivkjortel med Sølvhægter udi og brede Snore paa, med Hoserne, dertil hører, 16 D. En sort Sindeldorts Trøje 8 D. En gl. graa Sindeldorts Klædning, Trøje og Bukser, 4 D. 3 Al. nyt Sindeldort à 20 β. 7 Al. Sardug (et halvt linned, halvt uldent Stof) $1\frac{1}{2}$ D. $1\frac{1}{2}$ Ort. En Sindeldorts Livkjortel med Fløjl forbræmmet og Sølvhægter udi, 4 D. En gl. Klædekappe 2 D. 3 Al. sort Engelsk 3 D. 6 Al. rødt Engelsk 6 D. Et Par Klædebukser $1\frac{1}{2}$ D. En gl. Sidendorts Trøje 1 D. En Bomsiden (Bommesis, mønstret Bomuldsstof) Trøje 1 D. 2 Par ny knyttede (strikkede) Strømper, et Par røde, et Par graa, 3 D. Et Par Handsker $1\frac{1}{2}$ D. Et Par Støvler 1 D. To Par Sko 3 Ort. — Linklæder: 7 gl. halvslidte Skjorter. 2 Næseduge, en rød og en hvid. Nogle gl. Næse- og Bartskaerduge. — 18. 7. 1592. En Klædetrøje med sorte Sidendorts Ærmer ved og 24 Sølvknapper og 2 Krystalknapper i Ærmerne. En Taftes Hue med et Maarbræm, og rødt Klæde underdraget; m. m. — 19. 7. 1592. En gl. Kaabe at gaa til Torvet med; m. m. — 9. 8. 1592. Jakob Reslas Klæder: En Brunsvigs Hat. En grøn Hat. En «Vischtaske». En sort engelsk Kappe. En Læderklædning, Trøje og Bukser. Et Par lange Støvler. En Klædning af Bommesis med uddragne Hoser, stukne med hvid Silke. Hans bedste Bukser; der fandtes i to Sølgubletter paa 24 Lod. En brun engelsk Kvindekjortel. En sort engelsk Trøje. 2 Al. Sardug m. m. En Rytterkjortel med Folder. En Grovgrøns uddragen Klædning. En stakket Kjortel med Fløjl omsat. En grøn engelsk stakket Kjortel med Border omkring. En Hofmands Ridekjortel. Et Par Rytterhandsker. En Klædesæk. En Bomsiden Trøje med 18 Sølvknapper og med Fløjl besat. Et Par Læderbukser. En Fløjls Hue. Et Par røde strikkede Strømper. En Skjorte og 4 Stuver (Stykker) Lærred. Nogle gl. Snore, som var skaaret af Klæder. — 26. 8. 1592. Kvindeklæder: Et brunt engelsk Skørt med Fløjl neden omkring, 10 D. En sort Kjortel af Grovgrøn med Fløjls Border paa, 16 D. En sort Klædekaabe, den bedste, med sort Damask Foder under, 18 D. En anden sort Kaabe med brun Kamelot under, 6 D. En hol-

landsk Kaabe 8 D. En liden Mantel med Graaværk under, 3 D. En sort Kvindekjortel med Fløjl omkring, 8 D. En sort Saiens Kjortel 6 D. En rød Skarlagens Kjortel 8 D. En gammelagtig sort Saiens Kjortel 4 D. En sort Saiens Overkjortel 5 D. En gl. Agekappe 1 D. En sort Damaskes Trøje 5 D. En rød Sammet (Fløjls) Kjortel med Foder under, 5 D. Et Damaskes Livstykke 1 D. En Damaskes Halsdug 1 D. 1 fl. En sort Siden-Grovgrøns Trøje 4 D. En Klædetrøje 2 D. En do. 2 D. En sort Siden-Kamelots Brystdug 1 D. Et sort Grovgrøns Livstykke 3 Ort. En ny Klædetrøje $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. 2 smaa Brystduge, en sort og en brun, 1 D. 2 røde bundne (knyttede, strikkede) Ærmer 1 D. En Stuv Fløjl 2 D. En Pattebrog 1 D. En sort Taftes Samari 4 D. 4 Al. sort Engelsk à 3 D. Findes af Silke 4 Grovgrøns Forklæder à 1 D. 11 Særke 10 D. 14 Forklæder, onde og gode, 4 D. 10 Halsklæder 4 D. — 13. 9. 1592. En Lædertrøje med Læderærmer, derudi 2 Krystalknapper med Sølvstøvler igennem. En Korduans Læderkoller (Køllert) med 21 Sølvknapper og en Krystalknap; m. m. — 27. 9. 1592 opregnes Indholdet af en Thomas Jakobsen Skotte tilhørende Klædepakke, hvoriblandt forekommer en Mængde engelsk Klæde af forskellige Farver, samt en Del «Gyttersk» (fra Göttingen) og «Garleffsk» (fra Gørlitz i Schlesien) m. m. Disse sidste Stoffer vurderes kun til 6 β à 1 Ort pr. Al., det finere engelske Klæde til 1 D. pr. Al., engelsk Dusin-Klæde til 3 Ort pr. Al. Desuden findes blandt Varerne 10 Klædekapper, nogle sammenbundne Kramlagen m. m. — 14. 10. 1592. Et slidt Livstykke eller Køllert. Et Par knyttede Høsebaand. Et spansk Bælte. En Pung af en Kat m. m. — 28. 10. 1592. 3 Par strikkede Strømper. Et Par islandske Strømper. Et Par Karken- (Kork) Sko m. m. — 7. 11. 1592. Henrik Kleinsmeds Klæder. En Rævskinds Livkjortel med 7 Par Hægter af Sølv, 8 D. En liden Grovgrøns Livkjortel med «Morringer» (Maarskind) foret, med 7 Par Sølvhægter i, 4 D. En gl. Sidendorts Trøje med Fløjl besat $1\frac{1}{2}$ D. En graa Kjortel med Ulv underforet. En graa Klædning, Kjortel og Bukser, af «bensk» (bøhmisk?) Klæde, med et Par Sølvhægter udi og med 3 runde Snore besat, 8 D. Et Par Sidendorts Bukser med Snore og Kvaster paa Lærred 2 D. Et Par uddragne Hoser, Læder Snit og brunt Kartekke under, $2\frac{1}{2}$ D. Et Par uddragne Hoser, sorte, Sidendorts Snit, med Fløjl besat, $1\frac{1}{2}$ D. En Lædertrøje med Sidendorts Ærmer

1 D. En sort engelsk Kappe med Fløjls Foer under og 3 Stikkinger, 16 D. En sort engelsk Kappe 5 D. End en blommet Fløjls Lue 8 D. End en Fløjls «Spannier» (Hue, Lue) med Feder udi, 3 D. En gl. Fløjls Lue 1 D. Ialt 55 D. — Hustruens Klæder: En rød Klædekjortel med Damaskes Liv $6\frac{1}{2}$ D. En brun Saiens foret Kjortel med Mantel-Foer under, 4 Par Sølvhægter, 5 D. Et rødt Skørt med Atlaskes Liv og 4 Par Sølvmaljer udi, $3\frac{1}{2}$ D. En sort Saiens Kjortel med 4 Par Sølvmaljer udi, $1\frac{1}{2}$ D. En Klædesamari med Graaværk under, 3 D. En Kvindekaabe med brunt Siden-Kamelot under, 6 D. Ialt $25\frac{1}{2}$ D. — 28. 3. 1593. Et Par røde Strømper 4 fl . Et Par hvide Silkestrømper 3 D., m. m. — 8. 4. 1594. En hollandsk engelsk Klædekaabe 12 D. m. m. — 25. 4. 1595. Seiger Jakobsen, Kukenbager (Kagebager) af Amsterdam. En Ulveskindskjortel paa polnisk gjort, uden Foer. En Klædning af Boras (Borat). En Grovgrøns Kjortel med Bukserne dertil. Et Par Bukser af Boras. Et Læder Livstykke med Bomsiden Ærmer. Et Par Borat Ærmer. En Klæde «Kapkagel» (Kappe-Hagel?). En rød ulden Skjorte. Et Par brune Bukser. Et Par røde Underbukser. To Par strikkede Strømper, det ene Par sort, det andet Par graat. Et Par graa Strømper at rejse med. En Fløjls Mytse af Trip med Rævskind underforet. En Hat af Filt med Fløjl ved Randen. En sort Kappe af Klæde med Fløjl under Kraven. 2 Natuer, en af Fløjl, en af Borat. En anden Filthat med «Lamsbund». En Lærredskasak (Kittel) med Bukserne. En hollandsk Jakke af indsprængt grønt Klæde. En Bjørnehud og et Par Ruslæders Handsker med Bjørneskind underdraget. En Søkjortel af engelsk «Frisz» (Klæde). En Klædesæk. Et Par Støvler. Et Par korduanske Sko. — Linklæder: 6 Skjorter. 5 Kraver med lange Ru (Linninger). 19 Forstrømper. 10 Tørklæder. 2 Par Lærredsbukser. 11 Par Lærreds-Sokker. 2 Par Lærreds-Strømper m. m. En rysk Kat (Pung af Katteskind) m. m. — 26. 5. 1595. Thomas Thennckers Klædelager: Et helt Stykke grønt Terning Klæde. 2 Stk. indsprængt kentisk Klæde. 2 brune rottegraa (!) hele Stk. Klæde. Et Stk. lavendelfarvet Klæde. Et Stk. brunt Engelsk. 3 halve Stk. rottegraa Kentisk. 3 Stk. askefarvet «Defension» Kirsei. 2 Stk. sort Bai. Et Stk. rødt Gørlisk (fra Gørlitz i Schlesien). Et Stk. hvidt Kirsei. Et halvt Stk. grønt Engelsk. $6\frac{1}{2}$ Dusin askefarvede Strømper. 21 Al. graat Terningklæde. 6 Al. grønt do. do. 12 Al. «Kolør de Roi». 17 Al. fiolbrunt Engelsk. 14 Al. rødt

do. o. s. fr. 4 Stk. blommet Saien. 13 Par sortebrune knyttede Strømper. 5 Par gule Strømper. 12 Par graa do. 18 Par graa uldne do. 17 Par blakkede og røde do. 4 Par sorte og graa do. 6 Par adskillige Slags do. 19 Par hvide Handsker o. s. fr. — 27. 8. 1595. Et hvidt Livstykke eller ulden Skjorte. En lang fiolbrun Klæde-Natkjortel med Ulvskind foret; o. s. fr. — 31. 1. 1596. Desmer Skræders Klæder. En «Kolor de Roi»s Trøje med Silkesnore besat, med Ærmer af «Hunskot» (hollandsk Lærred?), 3 D. Et Par Grovgrøns Bukser 2 D. En sort engelsk Kappe $6\frac{1}{2}$ D. En Lædertrøje med «Hunskot»-Ærmer 2 D. En hvid pikeneret Lærreds-Trøje 2 D. En gl. Hat og en gl. Hue $\frac{1}{2}$ D. — Konens Klæder: En Kvindekaabe 8 D. En rød Kjortel 4 D. — 2. 2. 1596. Bl. a. en «Kaphat». — 23. 7. 1596. Et Kamhus med sin Indbehør. 8 Skjortekraver. 8 Livbælter. 6 smaa Breve, derpaa 18 Dusin Knapper, o. s. fr. — 30. 1. 1599. Blandt Kvindeklæder: 10 Skærdugs (fint Lærred, Kammerdug) Mytser. — 21. 5. 1599. Bl. a. en Næsedug med sort Silke besyet. — 22. 10. 1599 nævnes i Villum Dasous Klædelager: en Mængde skotsk Klæde; 144 Al. hvidt og spraglet skotsk «Plinding»; 8 Al. islandsk Vadmæl; 17 skaanske Bastreb; 4 Par pommerske og et Par skotske Hoser o. s. fr. $5\frac{1}{2}$ Dusin Skotte-Handsker, 19 hvide skotske Bælter m. m. 5 Par gytterske Hoser. 6 Par ryske (russiske) Handsker. 12 hvide skotske Skind. Endvidere 3 Uldsakse, 4 Horseklokker, 7 Par Glarøjne, en Pose med Svovl, 4 Hueblokke m. m. — 2. 1. 1600. Et Par udhugne Hoser med Koller (Kraver) til af rødt Fløjl, o. s. v. — 12. 6. 1604. Et Par prentet Fløjls Bukser med brun Atlaskes Bund m. m. — 31. 5. 1606. En Hat med et sort perlestykket Hattebaand. Et Hattebaand af en Guldborde m. m. — 21. 1. 1607 nævnes blandt Kramvarer: 8 Par bundne Hoser à 8 β . Et Dusin blaa Baadsmanshatte à 8 β . 24 Par islandske Vanter à 2 β . Hattebaand 8 β , o. s. fr. — 24. 4. 1607. En Pung af sømsk Læder (Semslæder, hvidt Vaske-læder). En rød Fløjls Pung. En spansk Læderpung. 5 silkesyede Tørklæder. 5 Forklæder med Knipling m. m. — 10. 6. 1609. En udhuggen Lærtrøje. En Køllert af «Elandtshud» (Elsdyrskind). Et Par Bukser af Læder, besat med hvide Snore. En «Kalbinnerkappe» (til en Karabin) af grønt Klæde. En grøn Regnkappe. En graa Hat med et Perlehattebaand. Et tyrkisk Grovgrøns Skørt m. m. — 10. 10. 1610. En Landstrygers Varelager: 2 Handsker, 5 Par Børnesko, en Barnehue

af Fløjl, en Æske med Lærreds Barneklæder, 2 Barnebleer m. m. Et Gehæng bestykket med Silke. En Æske med et Stykke Sæbe. En Krave af Atlask o. s. fr. — 28. 11. 1610. Hans Davidsen, Raadmand. En rød foldet Kjortel med et Damaskes Livstykke uden Foer og Border. Et sort Kamelots Skørt med 2 Rader blommet Fløjl og neden om sorte Frynser. En sort Silke-Grovgrøns Samari med et bredt blommet Fløjls Brømme og Frynser forneden, uden Foer. Et rødt Siden-Kamelots Skørt med 3 Rader røde Silkeborder og røde Silkefrynser forneden. Et blaat og rødt Vædderskins Skørt med et bredt blommet Fløjls Brømme omkring. Et rødt engelsk Klædeskørt med 3 Rader Fløjlsborder neden omkring. En rød opskaaren Saiens Overkjortel uden Liv og Snore. En engelsk foldet Kaabe med sort blommet Fløjls Foer under og en bred glat Fløjls Strig (Stribe) forneden. En sort halvslidt Atlaskes Trøje med 2 Rader Fløjls Border. Et sort gl. Atlaskes Livstykke. En «tamette» brun (fransk «tanné», brun som Bark) blommet Fløjls Krave. — 20. 5. 1612. Linklæder: 12 Kniplingshuer 6 D. 3 Hovedklæder 4 D. 6 Mandsskjorter 6 D. Et Ageklæde $1\frac{1}{2}$ D. 9 Tørklæder 3 D. 12 Mandskraver 10 D. En Hue med hvid Brømme 4 D. 23 Halsklæder $5\frac{1}{2}$ D. 1 $\frac{1}{2}$. — Mandsklæder: En Trips Trøje med udhugne brune Atlaskes Ærmer og Trips Bukser, 14 D. Et Par Grovgrøns Bukser med Trøje 6 D. Et Par sorte Klædebukser med Trøje 6 D. En Atlaskes udhuggen Trøje 3 D. En sort Klædekappe 5 D. En sort foret Hue 1 D. En rød ulden Skjorte $1\frac{1}{2}$ D. En Hat $\frac{1}{2}$ D. — Kvindeklæder: Et sort Klædeskørt med 2 Fløjlsborder neden omkring, 10 D. Et Saiens Skørt med en Fløjls Borde neden paa, $3\frac{1}{2}$ D. En Klædetrøje, noget gl., $1\frac{1}{2}$ D. En do. med Fløjls Border 4 D. En «Herrens» Saiens (Halvsilkestof) Trøje med Fløjlsborder 3 D. En Pattebrog 2 D. — 28. 2. 1612 opføres blandt Kvindeklæder: En sort engelsk hollandsk Kaabe 8 D. Et rødt kermesinfarvet (karmoisinrødt) Skørt 6 D. o. s. fr. — 26. 6. 1612. Mandsklæder: En sort Klædekappe, foret, med Fløjl under, 22 Rd. En anden do. med blommet Sammet 12 D. 3 Par Sammet Bukser 18 + 12 + 2 D. En Trips Trøje 5 D. En Taftes Trøje med Guldsnøre 4 D. En «Erlands» Læderkøllert (Elsdyrskind?) med Guldsnøre 6 D. En sort Hue foret med Odder $1\frac{1}{2}$ D. En Klædehue 6 D. En lang Natkjortel med Sølvhager 22 D. En Fløjls Hue med Sobel foret, 2 D. En anden Hue foret med Vildkat 1 D. En engelsk Hund, 3 franske

Ræve og anden Smaafoder 3 D. 3 Par Karteks Hosebaand à 11 β. En sort Hat med en Guldsnor omkring, 1 D. 2 blaa Hatte 1¹/₂ D. En gl. Brunsvigshat med et forsølvvet Hattebaand 1 D. 2 Par gl. Silkestrømper 2 D. — 16. 9. 1613. 24 Rukraver, 3 slette Kraver, 3 Nathuer, 16 Rd. 7 Skjorter 8 Rd. — Mandsklæder: Et Par Bommesis Bukser 3 Rd. En rød ulden Skjorte 3 Rd. Et Par Grovgrøns Bukser 2 Rd. — Kvindeklæder: En Kofte af Saien 3 Rd. En Grovgrøns Trøje 4 Rd. En Kasiak 3¹/₂ Rd. Et sort Klædeskørt 10 Rd. En Hue med Maar 4 Rd. — 9. 12. 1614 optegnes «Gods og Formue, som fandtes efter den skotske Mand Jørgen Smidt, efter han sig selv havde ihjelskudt»: 7¹/₂ Al. Trip à 5 #. 3¹/₂ Dusin og 3 enkelte Sakse à 4¹/₂ #. 4 Par forede Handsker à 12 β. 6¹/₂ Al. sleidsk (schlesisk) Lærred à 1 #. Et Stk. Lærred 11 #. 43 Stk. Knipling, 6 for 1 D. 14 do. do. à 2 # 4 β. 7 do. do. à 3 #. 9 do. do. à 2 #. 2 do. do. à 5 #. 14 do. do., 6 for 1 Rd. 2 Ⓔ ÷ 4 Lod Silkegaloner og Snore à 6 D. pr. Ⓔ. 9 Stk. Mellemværk à 3 #. 5¹/₂ Al. Skiverdug à 2 D. 2 Par Handsker 3 #. 10 Grøtken (Gros) Haarknapper 10 #. 26 Al. Kniplinger à 4 β. 5¹/₂ Al. Stovlekniping à 8 β. Nogle uægte Sølvsnore 1¹/₂ #. 8 Stk. Knipling à 2¹/₂ #. 4 do. do. à 2 D. 2 do. do. à 3 #. 12 do. do. à 2 #. 16 do. do. à 14 β lybsk. 4 do. à 6 #. 25 do., 6 for 1 D. 6 do. à 3 #. 11 do., 6 paa 1 D. 2 do. à 3 #. Et do. 2 #. Et Dusin og 3 enkelte Sakse à 1 D. pr. Dus. 7 Par Knive à 2 #. 3 Par Knive 1 D. 1 #. 3³/₄ Al. Skiverdug à 2 D. 1¹/₂ Dusin Strømper 6 D. Et Stk. Spærlagen 2 Rd. 4 Al. tyrkisk Grovgrøn à 3¹/₂ #. 7³/₄ Al. Lærred à 10 β. 11¹/₄ Al. do. à 12 β. 4¹/₄ Al. do. à 2 #. 21 Al. Hosebaand à 1 β. 2 Grøtken (Gros) Knapper 2 #. Rede Penge 6 #. — 9. 1. 1617 findes blandt Kramvarer i Karsten Kocks Bo: 2 Par brüsselske Strømper à 3 #. 9 Al. Augsburger Bommesi à 14 β. 35 Al. Kron-Bommesi à 1 #. 64 Al. sleidsk Lærred à 14 β. 11 Al. «Buren Capf» (uægte Fløjl?) à 2¹/₂ #. 3³/₄ Al. Kamfas (Hampelærred, Sejldug) à 20 β. Vipper til Tørklæder 1 D., o. s. fr. — 1. 12. 1618 nævnes bl. a. en hollandsk Kvindepung af grønt Fløjl med et Par Knive, 1¹/₂ Rd. — 10. 6. 1619. Peter Schyrhof. Kvindeklæder: En Silke-Borats Trøje 8 D. En sort Klædetrøje 3¹/₂ D. En Trøje af «ungesneden» (uskaaret) Kaf-Fløjl 4 D. En Borats Trøje 6 D. En hollandsk Klædetrøje 2¹/₂ D. En gl. Trøje af Silke-Grovgrøn 1¹/₂ D. En hol-

landsk Klædetrøje med Fløjlsborder $2\frac{1}{2}$ D. En gl. Trøje af blommet Saien 3 fl . En Agekaabe af sort Klæde 6 D. En fin Kaabe af sort Klæde 20 D. Et sort Klædeskørt med Fløjls Border 8 D. Et brunt do. med en do. 8 D. Et rødt Skørt af Klæde 10 D. Et Vædderskinds og Taftes Skørt 16 D. Et gl. sort Klædeskørt 4 D. Et Skørt af «Risen» (fra Ryssel [Lille]?) Saien 7 D. Et sort Borats Skørt 8 D. Et Overliv med Sølvmailer udi $2\frac{1}{2}$ D. Et gl. Skørt 2 D. — Mandsklæder: En Fløjls Klædning 20 D. En Borats do. 3 D. En sort Klædekappe 15 D. En brun Klædning af Kirsei 6 D. En brun Atlaskes Trøje og et Par Kirseis Bukser med 3 Rader Sølvsnore 8 D. En udhuggen Bommesis Trøje 4 D. En gl. sort Atlaskes Trøje 3 D. En askefarvet Trøje af Silke 6 D. Et Par sorte Fløjls Handsker 5 fl . Et Par purpurfarvede Silkestrømper 4 D. Et Par gl. sorte do. $2\frac{1}{2}$ D. Et Par brandgule do. 3 D. Et Par gule do. 4 D. Et Par hvide do. 5 fl . Et Par do. 6 fl . — Noget indsprængt Klæde til en Klædning 10 D. Et Par brandgule Silkehosebaand med Sølvkniplinger 5 D. Et Par brune do. $1\frac{1}{2}$ D. Et Par sølvfarvede Hosebaand 5 D. Et Gehæng og et Bælte med Sølvbeslag 10 D. Et sort stukket Gehæng uden Livgørdel 3 D. 2 Hattebaand $7\frac{1}{2}$ D. En Hat. 6 Al. Klæde, som haver været brugt om nogle Lig, 15 D. Et uldent Skørt $1\frac{1}{2}$ D. En gl. Søkjole 3 D. m. m. — 12 Forklæder 12 fl . 10 Skjorter 8 D. Rukraver 4 D. 5 slette Kraver og 2 Nathuer 5 fl . 14 Linhuer 3 D. 8 Særke 3 D. 6 Forklæder 3 D. 17 Halsklæder 5 D. — 7. 7. 1619. Johan Pomeresks Gods: 11 Hatte med Kartekke à 2 fl Mønt, $1\frac{1}{2}$ Dussin à 10 R fl pr. Dus., 3 Dus. smaa Hatte à 2 Rd. o. s. fr. — 26. 10. 1619. Blandt Linklæder: 10 Oplodder. 14 Særke. 9 Forklæder. 7 grove Blaargarns do. 16 Halsklæder. 12 Korsklæder. 10 Snørehuer. 6 store do. 10 Forklæder. — 5. 9. 1620. Johan Krafts Gods. Fandtes udi Klædeboden: Et Stk. staa graat Klæde, 16 Al. à 7 fl Mønt. 22 Al. do. do. à 7 fl Mønt. 19 Al. do. do. à 7 fl Mønt. Et Stk. «Tarnetebrunt» (barkbrunt, jfr. ovfr.) $10\frac{1}{2}$ Al. à $1\frac{1}{2}$ D. 8 β . Et Stk. graat Klæde 24 Al. à 2 D. Et Stk. indieblaat 24 Al. à 2 D. Et Stk. nellikefarvet Klæde 24 Al. à 1 D. 4 Al. Klæde à 6 fl . 6 Al. à 4 fl Mønt. 4 Al. Dusinklæde à 1 D. Mønt. 2 Al. Klæde $1\frac{1}{2}$ D. 8 β . $7\frac{1}{2}$ Al. brandgult Klæde à 1 D. Kurant. 16 Al. Perpetuan à 24 β . 12 Al. grønt Bai à 16 β . $8\frac{1}{2}$ Al. gult Bai à 12 β . 40 Al. rødt og blaat Bai à $1\frac{1}{2}$ D. Et Stykke Gørlisk 4 D. — Gangklæder: Et Klæde

Livstykke uden Ærmer 3 D. Et Par Fløjls Bukser 5 D. Et Kirsei Livstykke 1 D. En sort Kirseis Trøje $1\frac{1}{2}$ D. En gl. engelsk Saiens Trøje 3 Ort. Et Klæde Overtræk med sorte Silkesnore $1\frac{1}{2}$ D. Et Par Klædebukser 3 D. Et Par gl. blommede Saiens Bukser 1 D. 1 Ort. Et Klæde Overtog med gl. Atlaskes Snore 1 D. En Trøje af prentet Atlask 1 D. En blommet Saiens Trøje 1 D. En gl. Borats Trøje $\frac{1}{2}$ D. En Atlaskes Trøje 4 D. En Feld-Froshue $1\frac{1}{2}$ D. (Vielfrass, Jerv). En Kappe 8 D. — Kvindeklæder: En Agekaabe 5 D. En blommet Saiens Trøje $1\frac{1}{2}$ D. En Atlaskes Trøje $2\frac{1}{2}$ D. Et blommet Saiens Skørt 6 D. Et brunt Kamelots Skørt 3 D. Et gl. Taftes Skørt $1\frac{1}{2}$ D. En gl. Silke Atlask engelsk Kjortel med Skellert under, 4 D. En blaa engelsk Kamelot Kjortel med rødt «Linnen» under, 6 D. Et «Pralsagts» (blommet Halvsilkestof) Skørt 6 D. En hvid Taftes Trøje 1 D. — Linklæder: 9 Skjorter à 3 Ort. 8 gl. do. à 2 fl. . 7 Par Linbukser 2 D. 1 Ort 12 β . — 21. 6. 1621. En Kappe 30 D. En Sobelshue 12 D. En Klædetrøje med Foer under, 6 D. En Kafs Trøje 7 D. En Grovgrøns Klædning 14 D. En «fri» Klæde (Frisklæde, jfr. ovfr.) Klædning 16 D. En «Brix» (brüsselsk?) Bommessis Klædning $2\frac{1}{2}$ D. En «Overkiks» Trøje 1 D. En Hat 1 D. 1 Ort. En Bjørnehud 2 D. En Ulveskinds Kjortel 12 D.

Bøger er ikke særdeles almindelige, og tyske og latinske Bøger forekommer langt hyppigere end danske. Hyppig forekommer blot en dansk eller tysk Bibel og nogle opbyggelige Bøger. 3. 4. 1609 nævnes Lavrids Prenter, saa det ses, at der har været Bogtrykker i Byen. Uddrag af Stoffet:

28. 2. 1578. En dansk Bibel 12 fl. . — 20. 7. 1591. En Bibel samt nogle andre Bøger 6 D. — 1. 6. 1592. En dansk og en tysk Bibel med flere Bøger. — 5. 7. 1592. Bøger, i Stuen stander, 21 Stk., 4 D. — 15. 7. 1592 (Hans Bartskaar). En tysk Biblia 5 D. En Arsenikonstbog (Lægebog) $1\frac{1}{2}$ D. Ausburgesk Confession $\frac{1}{2}$ D. 2 smaa Bøger, heder Postille, $\frac{1}{2}$ D. En liden Salmebog 1 Ort. — 13. 9. 1592. En liden Bønebog. — 26. 9. 1594 findes i Voldborg Povelsdatters, Anders v. Borchheims Efterleverskes, Bo følgende Bogsamling: En Huspostilla Lutheri, tysk, 1 D. Huspostilla Mathei (vist Fejlskrift for Mathesii), 2 Dele, udi Octava, indbunden, $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. Et

ny Testamente, tysk, $\frac{1}{2}$ D. «De onde siuff i Fandens Carnoffel» (Karnoffel synes at betegne Broksskade) 1 Ort. Den tyske Psalter. Vergilius tyske. «Rollwagen» (rimeligvis Jörg Wickrams Samling humoristiske Anekdoter «Rollwagenbüchlein», 1555). Evangelii Bog græsk og latine $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. — 24. 9. 1595. En Bibel. En Huspostilla. En Jagt- og Weidebuch. — 8. 9. 1597. Stefan Henning af Groningen: En tysk Bibel $3\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. Biblia latine $1\frac{1}{2}$ D. Theatrum exemplorum 1 D. Psalterium Seneceri 2 D. $1\frac{1}{2}$ Ort. Theologia Welleri 1 Ort. Biblia paa hollandsk $\frac{1}{2}$ D. D. Simon Paulli in agta (!) Germ. $1\frac{1}{2}$ Ort. D. Matthesius in vitam M. Lutheri 1 Ort 2 β . En tysk Bønnebog 1 Ort. Altvetter Betbuch 1 Ort. Det ny Testament paa Danske $\frac{1}{2}$ D. Sarcerii Creutzbuch 1 Ort. Petri Palladii Bønnebog $\frac{1}{2}$ Ort. «Wendell Schimpf» $\frac{1}{2}$ Ort. Feuerzeug, Christliche Andagt og Catechismus Lutheri $\frac{1}{2}$ Ort. Chronica Lutheri $\frac{1}{2}$ Ort. (Landkarten paa Væggen 1 D.) — 25. 10. 1597. Liberiet i Stuen stander, 6 D. — 20. 1. 1612. Mattis Povelsen, Apoteker: En hollandsk Bibel. 2 store Paracelsi Bøger. 3 Partes Jacobi Wickeri. 4 store Apotekerbøger. 6 Doctoris Nicolai Bøger. En hollandsk Historiabog. 8 af Doctor Anders Lavridsens Bøger. 9 hollandske Medicinbøger. 10 gammel og ny Testament Bøger. En practicæ medicinæ Bog. En liden Apotekerbog. En Juristebog. En Apoteker (!) de tuenda bonsa (!) valetudine. En Publius Terentius. En Bog over Interim. De lege naturæ. — 18. 4. 1614. En Bibel og en anden Bog 3 D. En Arkelibog (om Skyts) 2 β . — 11. 7. 1614 (Morten Suelund): Plinius. Valerius Maximus de acta (!) Romanorum. Adagia Erasmi. Formularbuch Abrahami. Biblia latina. Promptuarium exemplorum in 4^o. Loci theologici Philippi. Historia Lutheri p: Johan: Mat.: Navis stultifera. Postilla Spangebergi. De 4 «Monal hier» (Monarchier?). Descriptio Bredenbergh in 8^o. Novum testamentum. Hustafflen. Encheridion Lutheri. Epistolæ Bembi. Sermones convivales. De maleficis 2 tomi. Psalterium Davidis. «Cordisiano». Loci theologici Phil.: Conciones Lutheri offuer det 7: cap: Johan: E.: Comedia Plauti. Evangelia Crelli. Sprüche aus dem Psalter d: Lutheri. Carmina Hesiodi. Chronica Carionis. Carmina Lucani. Bønnebog absque titulo. De hist: reipub: Francisci pat.: Margarita theolog: Spang:. Computus ecclesiast: Spang:. Vom Nachtmal Johan: Situani. De monetis sacræ scripturæ in 16^o. Jomfruens Ehrenkrantz. Aulicus politicus. Flores poetarum. Officia Ciceronis. Bønnebog Ha-

bermans. Alle Propheter. — 6. 6. 1616. Hans Wulff Entfelder, kgl. M. Geitmester: 1 medianeske Bibel 3 D. 1 Opera Titi Livii in fol. 6 fl. . 1 Wendische Geschichte Crantii 2 fl. . Itinerarium und Kindes Postill wie auch Postilla Corvini gebunden in einem Buch in fol. 5 fl. . Cronica Sleidani in fol. 1 D. 1 Wapenbuch deutscher Nation in fol. 24 β . 1 Instrumentbuch in fol. 1 fl. . 1 Augspurgischen Confession in 4^o, 1 fl. . 1 Trachten aus allerlei Nation 1 fl. . 1 Calendarium und Hausapotek 12 β . 1 Erklärung des 91 Psalms 8 β . 1 von der indische Reisen 8 β . 1 Bericht von Gotteslästerung 6 β . 1 vom «Buchsem Meisterug» 12 β . 1 deutsch Gesangbuch ohne Titul 12 β . 1 Cronica Keiser Karls in 8^o, 12 β . 1 Gürtel des Lebens in 8^o, 12 β . 1 Beschreibung der mittnachtischen Länder 12 β . 1 Kircken Kalender in 8^o, 8 β . 1 Cantzeleibuchlein 4 β . 1 Epistola Ciceronis in 8^o, 12 β . Der Heiligen Brotkorb 6 β . Eulen spiegel 4 β . 1 Busspredigten Schlüsselburge 4 β . 1 vom ewigen Leben 12 β . 1 deutsche Evangelium 8 β . — 14. 8. 1616 (Dorete Jespersdatter, en fattig Kvinde). En Bog «Forgiet mig ikke». — 1. 3. 1618. 11 Søkort af Pergament. 9 Søbøger. — 5. 5. 1618. Anders Jørgsensens Gods. Blandt et betydeligt Antal theologiske Bøger findes ogsaa: Cronic: Crantius regnor: Aquil: 7^{1/2} fl. . Cornu copiae latinæ linguæ 7^{1/2} fl. . Commentori (!) in Plinium 3^{1/2} fl. 4 β . Commentori Ceceris (!) de rebus Galli (!) 1 fl. 14 β . Homeri Elias (!) 1 fl. 4 β , m. m. — 25. 3. 1620. Mester Povel Bartskær: En tysk Bibel, Meckelborig Sprog, 2 D. En tysk Bog, Thesaurus Lutheri, 1 D. En tysk Husbog, Forklaring over Sakramenterne 1 D. Lutheri Dischreder 2 D. En Ligprædiken ^{1/2} D. Auenarii Postille 3 Ort. En Arsenibog, Frankfurts Sprog, 3 Ort. — 10. 9. 1620. Anders Nielsen: Spangenbergs Postille ^{1/2} D. En Bog, Udlægning paa Epistelen 16 β . En Bønnebog 8 β . Et ny Testament 10 β . 2 Regnebøger 8 β . Habermands Bønnebog 6 β . Davids Salter 8 β . Menschen Spiegel 4 β . Sjælens Urtegaard 2 β . En Bog om Dommedag 10 β . En liden Bønnebog 10 β . En Historiebog med Billeder 10 β . — 21. 6. 1621. Morten Knudsen. I hans Bo findes Bøger af Værdi 101 D. 3 Ort 14 β , hvoriblandt Cronica Holst: Germ: 3 Ort. Cron: Saxon: d: res (!) Germ: 1^{1/2} D. Formular, tysk, at skrive Epistler og Missiver efter, 3 Ort. En gl. Munkebog med Billeder udi 2 Ort; o. s. fr.

Som Prøve paa forskellige Smaasager og Luksusgen-

stande skal anføres et Uddrag af Karsten Kocks Kramvare (9. I. 1617):

18 Spejle $\frac{1}{2}$ D. Skrivetavler 1 fl. $4\frac{1}{2}$ Dusin Syringe à 1 fl. pr. Dus. 2 Lysesakse à 14 β . Et Dusin Taskelaase 1 D. 1 fl. Et Dusin Hjærtelaase $2\frac{1}{2}$ fl. 6 Dus. Knivskeder 3 fl. 4 store Skiltlaase 1 D. 1 fl. Et Dus. trinde Laase $\frac{1}{2}$ D. $1\frac{1}{2}$ Dus. Hornkamme 9 β . 4 Par Sporer 1 D. 4 Dus. Bondespejle $1\frac{1}{2}$ fl. 2 Gehæng 1 D. 16 Livgørtler 2 D. Fedelstreng 1 fl. 4 β . 7 Dus. Mundharper à 6 β . 11 Baller Tærninger à 4 β . 11 Dus. dobb. Fingerbøl 2 D. 3 fl. 100 enkelte do. $3\frac{1}{2}$ fl. $2\frac{1}{2}$ Dus. smaa Hornkamme à 4 β . 200 Skopinde 1 fl. 4 β . 1000 Bøsserene 2 D. 5 Fjerdinger Elfenbenskamme 2 D. 2 Par Pistoler med Hylster 10 D. 3 Buskfeder med 2 Spidsfeder 8 D. Hestetøj og et Par Stænger $1\frac{1}{2}$ D. Et Harnisk 20 D. Et do. 12 D. En Brevskruer 1 fl. 10 Bøger gemen Papir 1 D. o. s. fr.

Det staar endnu tilbage at anføre en Række forskellige Uddrag af Skifteforretningerne, der ikke kan henføres under nogen bestemt af de ovenfor anførte Rubriker, men dog kan antages at have en vis Interesse. Bl. a. kan der nævnes forskellige Navne paa Haandværkere og andre Næringsdrivende, som til dels ikke er blevne anførte i det foregaaende. Saaledes findes Navnene paa to kgl. Kapelmestre, Arnoldus de Fine (3. 5. 1587) og Gregorius Trehou (16. 8. 1620); endvidere Mester Hans Lauridsen, Organist (17. 11. 1608) og Anders Bull, Spillemand (4. 12. 1618). Desuden findes en kgl. Mundkok (Hans Møller 28. 11. 1608); Sognepræsten Rasmus Lavridsen (18. 6. 1593) og den tyske Prædikant Herman Malkhan (24. 1. 1595). Af Haandværkere, der ikke tidligere er anførte, findes endvidere et Par Rebslagere, en Brøndemester, en Remsnider m. fl. — Endvidere findes i en Del Skifter Optegnelser om Kvægbesætning, om Fiskerbaade, om Befordringstøj o. l., der kan frembyde Interesse. Et Par Steder er Udgifterne til den afdødes Begravelse specificerede. Stundom er ogsaa Husets Beholdning af Spisevarer opregnet. Ogsaa andre

karakteristiske Enkeltheder vil kunne findes, f. Eks. Forekomsten af Tobakspiber allerede 1606, o. s. fr.

Et Udvalg af Stoffet vil oplyse alle disse forskelligartede Detailler:

1. 4. 1573. En Ko og en Kalv 15 fl. — 21. 5. 1573. En Ko 12 fl. . En Baad 12 fl. . En Tredjedel Hornfiskevaad. Et Anker og Tov 9 fl. . En Koggegarns Streng af Hamp 2 fl. . (Kogge, fladbundet Fartøj). En Tøndeline 1 fl. . En do. 1 fl. . 2 «Tantheikroge» 1 fl. . Et lidet Stykke smaat Hampetov 4 β . Et nyt Koggegarn 4 fl. . Et do. 4 fl. . Et do., slidt, 2 fl. . 3 gl. Garn à 1 fl. . 2 «Tøllner» med «Flede» 2 fl. . Et lidet Tov 10 β . — 5. 10. 1573. 6 Svin 12 fl. . $\frac{1}{3}$ Bundgarn 9 fl. . — 19. 11. 1574. En Ko med 2 Øg, Vogn, Seler og Tømme 48 fl. . En ung Ko 12 fl. . En ung Mær 18 fl. . — 7. 4. 1576. Tømmer og Deller 8 fl. . Snedkerredskab 8 fl. . Saltet Nødekød 5 fl. . En Ko 18 fl. . 2 unge Stude 28 fl. . — 12. 1. 1578. 50 D. i tilstaaende Gæld (Rente 6 $\frac{0}{10}$). Rede Penge: 3 Rosenobler, en ny Engelot = 2 D., 20 enkelte gl. D. 3 smaa Sider Flæsk og nogen Tørfisk. $\frac{1}{2}$ Td. dantsker Øl. — 18. 2. 1578. Den Sten, som ligger paa sal. Alhed v. Gellers Grav, 21 gl. D. — 4. 6. 1578. Hans Ternings Sjølegave skal holdes ved Magt. — 2. 10. 1578. Item havde Povl Matsen gjort sin Datter med Bent en Bryllupskost hjemme i sit Hus, og var en Aftenkost og gjordes udi Fælle, siden Moderen døde; derom er samtykt, at P. og hans Svoger B. skal udrette efter deres Anpart, som de kunde forenes, at betale til Drengen Lavs 3 gl. D. — 4. 9. 1579. Niels Barfods Købmandsvarer: 16 $\frac{1}{2}$ Læst hvidt Salt à 10 D. 4 store Læster og 6 Tønder graat Salt, som baade var i Norge og herhjemme, à 8 gl. D. pr. Læst. Alle Tønder, «Heringbond» (Tøndebaand) og andet, 66 Læster à 2 gl. D. Hamp for 20 gl. D. o. s. fr. Malt 4 Pund à 3 D. Mjød 3 Td. à 7 gl. D. Humle 5 gl. D. Søm og Klinkejern 2 $\frac{1}{2}$ gl. D. 5 Tylter Skibbord 3 $\frac{1}{2}$ gl. D. 2 Baade 25 gl. D. 34 Manser Norgegarn à $\frac{1}{2}$ D. pr. Manse (Sildegarn paa 10 Favne). 3 Mærer og Føl, 6 Ungsvin i Skoven og Gaarden, 16 D. Rede Penninge 307 gl. D. 2 Ort, og end 2 Rosenobel i Guld. — 15. 2. 1581. 2 gl. Vognheste. 4 Mærer i Marken. 6 sommerfødte Grise, nu i Skoven. 11 Sider Flæsk ($\frac{1}{2}$ Skippund), laa endnu udi Salt. En Td. salt Sild. — 29. 5. 1581. Povl Kleinsmeds Skifte med sin Stifdatter:

Item hvis Smederedskab i Boet var, havde Kirstine selv saa forordnet, at Povl skal det beholde til Sjølegave, og derimod havde Kirstine tillagt hendes Datter nogen Sølvvare, Spænder og Skeer Item havde K. i samme Sjølegave givet P. Halvpart af en Sølvdolk. (Som det vil ses, betegner Sjølegave det samme som testamentarisk Bestemmelse paa Dødslejet, saa at Ordet ganske som i Folkeviserne ikke har Spor af kirkelig Biklang). — 1. 7. 1581. En Ko 18 \mathcal{L} . 2 unge Kvier 22 \mathcal{L} . En gl. Ko 8 \mathcal{L} . 6 Faar og 5 Lam 8 gl. D. 2 Søer med Grise 2 D. 2 Heste med en Vogn 10 D. Rebslagerredskab 6 D. 1 Ort. Gæld 13 $\frac{1}{2}$ D. Tilstaaende Gæld 30 D. Rede Penge 110 D. — 23. 5. 1587. En gl. Skude med tilhørende Redskab og Baad 20 D. En Baad af Bøg paa 1 Læst, 5 D. — 9. 9. 1589. Klavs Nielsen Byfoged: Jordegods 5180 D. Købmandsvarer: 7 Td. Rug. 33 Td. Byg. 4 Læster 2 Td. Malt. 13 $\frac{1}{2}$ Td. Havre. 12 $\frac{1}{2}$ Td. hvidt spansk Salt. 11 Td. graat fransk Salt. 1 Td. norsk Tjære. 2 $\frac{1}{2}$ Tylt og 3 Stk. Savdeller, som fandtes paa et Loft udi Hovedgaarden. 1 $\frac{1}{2}$ Tylt do. paa Logulvet udi Ladegaarden. 90 Klapholt, som findes baade udi Hovedgaarden og Ladegaarden. 2 $\frac{1}{2}$ Tylt «huriske» Vogenskud. $\frac{1}{2}$ Skip \mathcal{L} 8 Lis \mathcal{L} 1 Skaal \mathcal{L} Hør. 3 Lis \mathcal{L} Hamp. 9 Lis \mathcal{L} 1 Skaal \mathcal{L} Kabelgarn. 8 savskaarne Brædder. 5 $\frac{1}{2}$ Læst og 4 tomme Tønder. 14 tomme Halvtønder. $\frac{1}{2}$ Skip \mathcal{L} 6 $\frac{1}{2}$ Lis \mathcal{L} 4 Skaal \mathcal{L} Flæsk. 2 Tønder Oksekød. 1 Td. Sild. $\frac{1}{2}$ Td. Hornfisk. $\frac{1}{2}$ Læst dantsker Øl. 4 Td. «Fordeels» Øl. 3 Køer. 3 aargamle Kalve. 2 to Aar gl. Studlinge. 27 Faar. En Tønde med to Sildegarn udi. En beslagen Færdesvogn. Halvparten af en Skude, ligger udi Raae (Raa-aa?). En Vognfading. En Kane. Et helt Bundgarn, 36 D. 2 halve do. Hvis Ruser, Rader, Kubber, Krabbetov og Stivereb (o: forskellige Dele af Aaleruser) som findes. Børnenes Anpart i en Hest 2 D.; i alle Slags Trævarer 51 $\frac{1}{2}$ D. En Læst Kalk 1 $\frac{1}{2}$ D. Hele og halve Mursten og Tagsten udi Ladegaarden 5 D. Børnenes Part af 12 Svin 6 D.; i Arbejdsvogn og Hjul 1 D.; i 8 Sække 1 $\frac{1}{2}$ D.; i en Bundgarnsbaad 2 $\frac{1}{2}$ Ort; i en større Baad 2 D. 1 Ort. — 4. 3. 1590. Skifte mellem Henrik Rottmand og hans Stif søn. Udgæld: For 5 Læster Mel 120 D. «Faasche» Tømmermand for en Klædning 25 D. Diderik Tønnesen for han brød Sten udi Gurve til Kirkespiren, 14 D. Bernt Blytækker for Spiren at tække 36 D. Indgæld 200 D., af hvilken en Part var uvis. — 29. 10. 1590. En Taske med Laas udi og

2 Par Brillor, $1\frac{1}{2}$ D. 8 Bundt Flyndere 1 Ort. 3 Par Høns og 3 Ænder 5 Ort. Nogen Stived (korte Rafter o. l.) $2\frac{1}{2}$ D. o. s. fr. — 29. 4. 1591. En Bolig paa St. Anne Gade, blev forhyret for aarlig Husleje 11 D. — 6. 7. 1591. Arent ten Raade. 9 Skibsparter $2262\frac{1}{2}$ D. Udgæld $988\frac{1}{2}$ D. Tilstaaende Gæld 2142 D. 1 Ort. 1 Guld og rede Penge 300 D. Købmandsvarer: 6 Deger Oksehuder. 2 Skip[Ⓜ] Humle. En Td. Smør. $1\frac{1}{2}$ Læst Grovsalt. Jernkloder for 12 D., vog $\frac{1}{2}$ Skip[Ⓜ] ÷ 14 Skaal[Ⓜ]. — 12. 10. 1591. Else Jørgen Sandersens. Til Børnenes Fædrene er af Boet udlagt: $\frac{1}{16}$ udi det Skib, Romert Cornelisen fører, 225 D. End skal annammes hos forn. Skipper 50 D. $\frac{1}{4}$ udi det Skib, Arent Tønnesen fører, 150 D. En Læst skaanske Sild 50 D. Rede Penninge i Boet 50 D. — Købmandsvarer findes udi Boet: Hos Skipper Anne Tønnesen i Holland 184 D. Halvparten udi en Kreger (mindre Skib), 80 D. 20 Læster spansk Salt à 14 D. 12 Skip[Ⓜ] Bergfisk à $7\frac{1}{2}$ D. Bygningstømmer 50 D. Mursten 25 D. Tilstaaende Gæld 350 D. 2 Fiskerbaade med deres Redskab 20 D. $\frac{1}{3}$ Bundgarn 6 D. Aaleruser 4 D. 8 Læster ny Hæringbaand à $3\frac{1}{2}$ fl gode. Deller 12 D. Kvæg 20 D. Et Anker til Kregeren 10 D. 4 Tdr. Hornfisk 16 D. Indhøstet Sæd 30 D. 10 Td. Skottesalt à $3\frac{1}{2}$ Ort. $1\frac{1}{2}$ Skip[Ⓜ] Hamp 18 D. 3 Td. gullandsk Tjære à 2 D. 1 Ort. 2 Stykker Kabelgarn, vejer 6 Lis[Ⓜ] à 3 Ort. 4 Oksehuder 5 D. Tilstaar hos Svend Bosøn $117\frac{1}{2}$ D. Brændeved, som fandtes udi Gaarden, 80 D. Gæld 660 D. — 28. 2. 1592. Alt Vognredskab, som er 2 gl. Læderseler, 2 Bastsele med Hammelreb, $\frac{1}{2}$ D. En Træhammel, beslagen, $1\frac{1}{2}$ fl . En Vogn med 4 halvsledne Hjul 1 D. 4 gl. Hjul 1 fl . — 29. 3. 1592. Johanne Dirks Tjenestepige giver sin Broder Per Brolægger til Sjølegave 6 fl . — 28. 4. 1592. Hans Skrøder, kgl. Badskær. Et forgyldt Kompas med Kongens Billede. — 4. 7. 1592. Peder Rebslager. Udi Rebslagerboden fandtes: 13 «Drifte», store og smaa, 1 Ort 4 β . 5 gl. «Verfle» $2\frac{1}{2}$ Ort. «Stempen», Krone og Hjulet 1 D. $\frac{1}{2}$ Ort. 2 Jernbolte $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. Spillet, som stander for Boden, 1 D. En liden Slæde $\frac{1}{2}$ Ort. 4 store Jernverfle og 2 Hegler $1\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. — 1. 6. 1592. Oluf Pedersen Raadmand: Gaard og Haver 1565 D. Udgæld $658\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. Købmandsvarer: 22 Td. Mjød i Kælderen. 17 Lis[Ⓜ] 42 Skaal[Ⓜ] Voks. En Fjd. Honning 2 D. 2 Td. saltet Kød. 1 Td. «bydeltt» Mel 2 D. 1 Ort. 6 Td. grovt Mel. 22 Kornsække. 6 Sække Humle

6 Skip $\text{\textcircled{R}}$ + $7\frac{1}{2}$ + 6 Lis $\text{\textcircled{R}}$. En Sæk med Humle, som er opskaaret. 3 Læster 10 Td. hvidt spansk Salt i Kælderen til Gaden. 27 saltede Huder. $\frac{1}{2}$ Td. skaanske Sild 3 D. 3 Td. Lüneburgersalt à $2\frac{1}{2}$ D. 20 Sider Flæsk. Bergfisk og anden Tørfisk. 1 Td. Sementer Kalk. Udi Salterboden til Stranden 3 Læster graat Salt à 18 Td. 11 Lis $\text{\textcircled{R}}$ og 5 Skaal $\text{\textcircled{R}}$ Hør. Hamp: 1 Steen 2 Fjd. Træskuffer og finske Spande. Flotholt. 6 Jernstænger. En sort og en rød Ko og en Kalv. 11 Stk. unge og gl. Svin. En jernslagen Vogn. 16 Læster 10 Td. Malt. — 15. 7. 1592. Hans Bartskeer. Først blev oplæst og besigtiget sal. Mester H.s Feltskrin, hvorudi befandtes alle hans Bartskeerinstrumenter med Olie, Apotekeri og Salve, hvilke han plejede at bruge, naar han «følgede» (fulgte) kgl. Maj. — 18. 7. 1592. En Æske med et Pergaments Stokkenævn og 2 Haandskrifter udi. — 26. 8. 1592 findes Fortegnelse over sal. Sibilla Thettis Dotters Sjølegave, «hvis hun haver givet hendes Brødre og saa Søsterbørn». — 1. 9. 1592. Lisabet Tønneses. En Læst og 5 tomme Tønder 1 D. 1 Ort. Stived og anden Brændevad 10 D. — I Boden til Gaden: 5 Oste à 1 $\text{\textcircled{R}}$. 80 $\text{\textcircled{R}}$ Lys à $2\frac{1}{2}$ β gode. — I Kælderen 4 Td. Salt 4 D. 1 Fjd. Sæbe 2 D. Stenkrus og Vinglas $1\frac{1}{2}$ D. — Udgæld: 126 $\frac{1}{2}$ D. 4 β ; enkelte Poster heraf er følgende: Tjenestepigen Johanne stander $1\frac{1}{2}$ Aars Løn til, $4\frac{1}{2}$ D. om Aaret, 6 $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. Anna, Stuepigen, ogsaa $1\frac{1}{2}$ Aars Løn, $4\frac{1}{2}$ D. om Aaret. Kirstine, som nu tjener til Lavrids Mikelsen, $\frac{1}{2}$ Aars Løn, 2 D. 1 Ort. For $\frac{1}{2}$ Ame Vin $9\frac{1}{2}$ D., 2 Td. Tyskøl $4\frac{1}{2}$ D., 2 do. $4\frac{1}{2}$ D., 2 Td. Mel $3\frac{1}{2}$ D. 1 $\text{\textcircled{R}}$, 7 Potter Vin $3\frac{1}{2}$ Ort 1 β , nogen Silkeboder $\frac{1}{2}$ D. 1 β , Lærred $\frac{1}{2}$ D. 1 $\text{\textcircled{R}}$, o. s. fr. Endvidere udlagt for Lisabets Jordefærd: M. Søren Tordendal, Sogneherre, 1 Engelot. M. Herman (den tyske Prædikant) 1 D. Hr. Anders 1 D. Skolemester 1 D. Klokkerne 2 D. $1\frac{1}{2}$ Ort. Graven at grave $\frac{1}{2}$ Ort. For de tyske Klokker 1 D. De som tilbar Ligbøren, 2 β . Tyge Snedker 5 D. De, som sang over Graven, $\frac{1}{2}$ Ort. Kvinden, som klædte hende og bad Folket, $\frac{1}{2}$ D. 9 Al. Lærred at slaa paa Kisten $4\frac{1}{2}$ D. Lys $1\frac{1}{2}$ D. Klædet over Liget $\frac{1}{2}$ Ort. Søm til Kisten 1 Ort 2 β . Jernhanke i Kisten $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. Et Lys 1 Ort. Yderligere $1\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. — Yderligere Udgæld 108 $\frac{1}{2}$ D. $\frac{1}{2}$ Ort. — 2. 9. 1592. Søren Skrædersvend. Et Persejern 3 β . Et Jernskohorn med 2 Stykker Jern og en Cirkel (Passer) $\frac{1}{2}$ Ort. — 7. 11. 1592. Eline Henrik Kleinsmeds. Udi Brønden 2 Par Junger med

Jernlænker og Skiver 16 D. 4 beslagne Hjul til en Arbejdsvogn og 4 do. do. til en Kutsvogn (Rejsevogn, lukket Vogn) og 2 Vognreder til samme Kutsvogn 8 D. Et Anker til en Koggegarns Baad og Garn 2 D., o. s. fr. — Moderen beholder Linklæderne mod, at Sønnen faar Faderens Vaaben; dog lover hun af god Vilje hendes Søn, «naar hans gode Lykke kommer,» 2 Par Hørgarns Lagen, 2 Par Blaargarns Lagen, en Drejls-Skivedug og en Haandddug. — 30. 1. 1593. 6000 Stikholt og Bræveded 5 D. 70 Skovle. 10 Knipper Kork. 7 Fjd. Smør. 28 Krukker med Olive og Oliver. Udi Kælderen hvidt og graat Salt. 6 Lygter, 12 Timeglas, 3 Knipper Stenflasker m. m. — 8. 5. 1593. Mads Lavridsen. Udgæld: Til Skolen, som Herluf Trolle og Fru Birgitte Gøye haver givet dertil, 300 D. Anden Gæld 22 D. 17 Stk. Svin à 3 Ort. $\frac{1}{3}$ Bundgarn 5 D. 13 Stk. Øg, Føl og Foler à 3 D. 2 Køer 5 D. Part i 2 Baade 8 D. En Læst hvidt spansk Salt 12 D. Faar og Lam 24 D. — 15. 5. 1593. Hans Nielsen. Jordegods, se ovenfor Pag. 2. Udgæld 4674 $\frac{1}{2}$ D. En Mandsstol i St. Olufs Kirke 20 D. End en Kvindestol neden for Prædikestolen 20 D. 2 Stude 12 D. 3 Mølleheste à 7 D. 2 Køer à 5 D. 10 Svin 4 D. Hænger paa Plankeværket i Gaarden 2 gl. Baadsankere, 2 D. Vogn og Vognredskab 20 D. End stander i Gaarden en Ligsten, 12 D. Nogle gl. Sildegarn og Kroge 2 D. 3 Sten Bundgarn 3 D. Paa Loftet fandtes 4 Læster Halvtønder, som er sammensat af gl. Tøndestaver, à 4 β pr. Stk. 2 Pund Korn paa Loftet 6 $\frac{1}{2}$ D. ÷ $\frac{1}{2}$ Ort. 1 Pund Malt 3 $\frac{1}{2}$ D. I Kælderen 10 Td. Skibsol à $\frac{1}{2}$ D. 2 Td. Dobbeltøl à 1 D. — 25. 10. 1597. Heila, Mikkel Snøkkels Hustru: $\frac{1}{2}$ Læst spansk Salt 18 D. $\frac{1}{2}$ Læst Kød 24 D. $\frac{1}{2}$ Læst Aal 36 D. 2 Skipfl ren Hamp 24 D. 1 Skipfl Humle 12 D. 1 $\frac{1}{2}$ Læst Byg og Malt 94 $\frac{1}{2}$ D. 2 Td. skaanske Sild 12 D. 20 Tylter Savdeller 25 D. $\frac{1}{2}$ Læst Tjære 12 D. 7 Fade Osmund Jern (Jern i Klumper) 26 D. 1 Ort. En Kiste hessisk Glas 9 D. 2 Arbejdsheste 40 D. 3 Køer 14 D. 4 smaa Stude 11 D. 17 Faar, unge og gamle, à $\frac{1}{2}$ D. En Papegøje 7 D. Vogn og Vognredskab 10 D. 4000 Astrag 13 D. — 14. 2. 1598. Katrine Hygis Gods. Fetalie: En grov Tønde med Oksekød. En Td. med saltet Kød. 4 Td. dantsker Brød. 1 Td. hollandske Tvibag. 1 Td. med Byggryn. 1 Fjd. hollandsk Smør. 2 smaa Bimpler «Svetzken». 1 Fjd. med «Mostert Saett» (Sennepskorn?). 6 Sødmeleksoste og en grøn Ost, ligger udi Stuen. 1 Td. med Eddike, ligger

udi Forstuen. Udi Salthuset 3 Læster spansk Salt. — 30. 1. 1599. Nille Bohmlos Johansdatter. Apotekerboden med Skuffelader, Læddiker, allehaande smaa og større Æsker, Stenkrukker og Flasker, Vejeskaaler, en stor Morter, en liden Jernkværn m. m. — 22. 10. 1599. Villum Dasou. Paa Loftet: 2 Bremer Tønder Krigsæbler. $\frac{1}{2}$ Td. Nødder. 1 Td. dantsker Tvebak. 8 Oste i en Tønde. 2 Td. lollandske Ærter m. m. Desuden 7 Par Glarøjne, en Pose med Svovl, en Pung, derudi 47 polske Døtchen ($\frac{1}{16}$ Daler), m. m. — 14. 9. 1602. Brændevad 6 D. 6 Læderspande, som bruges udi Ildsvaade, à $\frac{1}{2}$ D., o. s. fr. — 4. 7. 1603. En sort rysk Slæde $\frac{1}{2}$ D. — 4. 5. 1606. Magdalene Jensdatter, Oluf Pedersens Hustrus Gods. Bl. a. en Symfoni (omtr. = Klavikord, Instrument med Tangenter). — 2. 12. 1606 nævnes blandt en Mængde Kramgods (hvoriblandt Annis, Brisselholz, Sæbe osv.) 1 Dusin Tobakspiber $\frac{1}{2}$ \mathcal{R} . — 10. 6. 1609. En liden Vogn til 1 Hest. En Arbejdsvogn. 2 gl. Sadler. — 7. 2. 1611. Jordegods 340 D. 2 Heste og en Vogn 8 D. 24 Faar à 3 \mathcal{R} . 10 Td. Byg à 5 \mathcal{R} . 4 Barkehuder 8 D. — 20. 1. 1612. Mattis Povelsen, Apoteker. Urter udi Boden 49 $\frac{1}{2}$ D. 2 $\frac{1}{2}$ β . Stenkrukker med Glasflasker 20 D. — 28. 2. 1612. Gert v. Egen, Bilthugger. Udi det islandske Kompagni 150 Rd. En Have udi St. Anne Gade, hart op til Gethuset (Støbehuset), 30 Rd. — 23. 9. 1616. Fribytteren Thomas Tuecker: Et hollandsk Søkort. 2 Cirkeler. 2 Passtokke. Et lidet engelsk Søkort. Et Bund «Tabecke» (Tobak), 4 $\frac{1}{2}$ \mathcal{R} à 1 $\frac{1}{2}$ R \mathcal{R} . Et Bundt do. 5 \mathcal{R} à 1 R \mathcal{R} . 3 Bimpler «Støer» à 2 Rd. En Søfløjte af Sølv, 1 $\frac{1}{2}$ Lod, 3 \mathcal{R} ; m. m. — 11. 10. 1616. Et Fuglebur 1 \mathcal{R} , m. m. — 1. 3. 1618. 1 $\frac{1}{2}$ Oksehoved Brændevin. 4 engelske Korduanskind m. m. — 5. 11. 1618. Hans Skreiter. 2 smaa Boliger liggende paa Lappen 80 Rd. Vangen i Marken 100 Rd. 8 Heste 160 Rd. En Vogn med sin Behøring 100 Rd. En do. 16 Rd. Nok en Knobvogn 2 Rd. (Vogn af ét Stykke Træ, Blokvogn). 4 Tylter Deller à 1 Rd. Forgangen Sommer er solgt 12 Læster Malt f. 120 Rd. 105 Td. Rug à 6 \mathcal{R} . Gaarden er solgt til Alexander Robi v. Papenheim for 2050 Rd. Summa paa alt Gods 3832 $\frac{1}{2}$ Rd. 1 $\frac{1}{2}$ Ort 7 β . Bortskyldig Gæld 3039 Rd. 3 $\frac{1}{2}$ β danske (Renten er omtrent 6 $\frac{0}{10}$ p. a.) — 26. 10. 1619. I Spisekamret findes: 2 Td. Lammekød. 1 Td. Oksekød. 1 $\frac{1}{2}$ Fjd. Makrel. 1 $\frac{1}{2}$ Fjd. Torsk. 1 Otting Graasej. 1 Td. tørre Hvillinger. 1 Fjd. Smør. 1 $\frac{1}{2}$ Lis \mathcal{R} Smør. $\frac{1}{2}$ Skæppe Ærter.

2 Lisŕ Lys. Endv. 14 Sække, en Beggryde, en liden be-
 slagen Vogn, $3\frac{1}{2}$ Kister Glas m. m. — 28. 1. 1620. Anders
 Kristensen Bager. Hovedgaarden 500 D. Den Gaard i St.
 Kirkestræde 300 D. Vejrmøllen paa Langebjærg 300 D. 4
 Td. Hvede paa Loftet og Møllen 10 D. 32 β . Et Pund Rug
 6 D. 32 β . 6 Skæpper Hvedemel 5 D. 4 Skp. sigtet Rug-
 mel 2 D. 1 Ort 8 β . 16 Td. «Grøft» (Grut, grovt malet
 Korn) paa Loftet à 3 \mathbb{H} . — 15. 5. 1620. Mogens Jespersen.
 Paa Loftet: 20 Stk. Klapholt (Smaaplanker, væsentlig til
 Bødkerbrug) 1 D. 3 Egefjæle og en Slæde $\frac{1}{2}$ D. 2 Tylter
 Deller 2 D. 35 Øser $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. 42 Spøjter 2 D. Nogen
 gl. Tønder $\frac{1}{2}$ D. Adskillige Trævarer 1 D. Nogen Skibs-
 tavel 4 D. $\frac{1}{2}$ Tylt Deller $\frac{1}{2}$ D. m. m. — Hovedgaarden
 med en liden Bryggekedel 800 D. 5 Boliger i Morten Jensens
 Stræde 250 D. 4 Boder med en Have ved Gethuset 250 D.
 — Stenværk og Jernvare i Boden uden Døren 4 D. 1 Kæl-
 deren 4 Sække Humle à 15 D. — Apotekeri: 8 \mathbb{H} Annis 3
 Ort 4 β . 16 \mathbb{H} «Rusz» (Planten Rude?) 3 Ort 4 β . 18 \mathbb{H}
 «Fiplis» Kommen à 4 β . Ingefær 15 β . 12 \mathbb{H} Galæbler $1\frac{1}{2}$
 D. Muskatblomme 1 Ort 16 β . — Er udskibet til Holland
 4 Læster Tjære à 20 D. End $2\frac{1}{2}$ Læst 3 Td. à 20 D. pr.
 Læst, er 55 D. — 28 Sække à 10 β . Hamp $\frac{1}{2}$ D. — 11.
 8. 1620. Povel Fynbo, Skomager. 5 Par Mandssko à 2 \mathbb{H} 4 β .
 2 Par Kvindesko à 28 β . 26 Par Sko à 20 β . — 16. 8. 1620.
 Gregorius Trehou, k. M. Kapelmester, som boede her i Hel-
 singør og døde i København forledet Aar. Hans Datter An-
 neke er gift med Hollænderen Villum v. Niendall. Denne
 fremlægger en Vidisse af Øvrigheden i Utrecht, lyder paa 6
 «Morgen» Lande ved Utrecht, hvoraf Gr. T. haver tilsagt sin
 Datter «Halvpart, hvis for samme Land kan bekommes.»
 Endvidere et Dokument under Utrecht Stads Segl, at forn. 6
 Morgen Lande er solgte i Marts 1603 for 1887 Carolus-Gylden
 6 Styver = 370 Rd. in Sp. 3 Styver. — Til Brudeskat har
 Anneke derudover faaet 300 Gylden. — Under bortskyldig
 Gæld opføres: St. Nicolai Kirke for Gr. T.s Lejersted 100
 D. Bekostet paa hans Begravelse og i hans Sygdom $87\frac{1}{2}$ D.
 8 β . Gæld til Lisebet Klaus de Vals $5\frac{1}{2}$ D. 6 β + $16\frac{3}{4}$
 D. Sønnens Sørgeklæder 24 D. 3 Ort 12 β . Datterens do.
 $32\frac{1}{2}$ D. 14 β . Hodvig Jakobsen, Hatstofferer i Kbh., 5 D.
 Leje af Stolestader i Kirken 1 + $\frac{1}{2}$ D. Et Aars Haveleje
 4 D. Pigens Løn udi $2\frac{1}{2}$ Aar 20 D. Pigen har udlagt til
 Kost og Korn 12 D. 4 β . Øl og Korn 11 D. ÷ 2 β . Brød

4 D. 12 β . Krydderi 5 D. 3 Ort 12 β . Mester Albret Bartskær for adskillig Kur og Umage 6 D. 1 Ort. Sko 3 D. 3 Ort. Brædder Huset at tilnagle $1\frac{1}{2}$ D. Vognleje for Pigen til København, som sal. G. var død, $1\frac{1}{2}$ D. Vin 14 D. 1 Ort 4 β . Kost, Øl og Vin ved Skiftet 21 D. 1 Ort. Fremdeles $37\frac{1}{2}$ D. — Af tilstaaende Gæld findes en Haandskrift af Mathias Hansen paa 1000 Rd. in specie, og velb. Sten Bildes Haandskrift paa 200 Rd. in specie og 800 Rd. kurant. — 21. 6. 1621. Morten Knudsen. 2 Køer 11 D. 2 Heste og en hængende Vogn med Seler og al sin Behøring 50 D. En Arbejdsvogn med sin Behøring 8 D. 3 Kaner 3 D. 2 gl. Slæder 1 D. 2 gl. Vognreder 1 D. En Vogn 240 D. (l).

Til Slut aftrykkes et Udvalg Skifteforretninger i deres fulde Udstrækning for efter alle de spredte Uddrag ogsaa at give et Helhedsindtryk af disse Dokumenter; kun paa enkelte Steder er nogle mindre betydende Forkortninger foretagne. Udvalget er foretaget under Hensyn til, at saa mange Afskygninger og Arter af Dødsboer som muligt skulde faa deres Plads her; man vil derfor her finde den rige Købmands private Ejendele og Varelager, men ogsaa Præstens, Kapelmesterens, Slotsskriverens, den mindre Købmands, Smaahaandværkerens og Tyendets Eftterladenskaber. Det Mosaikbillede, som herved dannes, er for saa vidt et nødvendigt Supplement til den øvrige Fremstilling, som denne paa Grund af hele sin Ordning ikke saa tydeligt har kunnet belyse de store Afgivelser, der beror paa Forskel i Rigdom og social Stilling; men netop herover vil dette Udvalg af fuldstændige Skifteforretninger kaste et tydeligt Lys. — I de foregaaende Uddrag er det i det hele søgt undgaaet at medtage Notitser fra disse Skifteforretninger.



Udvalg af fuldstændige Skifteforretninger.

I.

3. April 1571. Skifte efter Sakarias Markvordsen, Drabant.

Kobber: 3 gl. Kobbergryder, den ene noget stor. 2 Messingkedler. 1 Messingpande. 2 Kobberkedler. 2 Messingbækken. 1 Bradepande. 1 Bradspid. 1 Morter. — Tin, fandtes i Stuen: Paa Slopbænken 3 store ny Tinfade og to Tinlysestager ulige Slag Paa Panelen mellem Vinduerne og Døren ud i Stegerset 8 lempelige Tinfade. Udi Kandeskabet 6 temmelig ny Tinfade End 3 smaa Tinfade, var brugede. End i Skabet 15 Tintellerken ulige Slag. 3 smaa Tinkovsken og 1 stor Kovsken. 6 ny Tinpotter og 1 Halvpot. End 3 gl. Tinpotter brugede. Item 2 Tinkander paa 2 eller 3 Potter. — End Stegersfade af Tin, som er brugede, tilsammen 4 Fade. 9 gl. Tintallerken. — Et stort Messingbækken over Døren i Stuen til Stegerset. — Sengklæder: 4 Sengedyner, som hører Boet til. Hoveddyner 6. Puder 6. Sengklæder 6. Lagen, onde og gode, som de forefindes, 7 Par. Haandklæder 4. Bordduge 3. 4 Hynder og de Bænkedyner, som laa paa Bænkene, sagde Anne (S. M.s Enke) at høre Lisebet Jens Povensens til. — Sakarias' Klæder: En sort Kappe og en Rævskinds foret Livkjortel. De andre hans Klæder var intet duelige. — Træværk: 1 Slopbænk og 2 gl. Skiver. — Sølv: 8 Sølvskeer, var Taffelskeer, alle ens Form og med Sakarias' eget Mærke. Deraf fik Fit (S. M.s Broder) straks en

Ske, som Sakarias havde skænket ham, og end en Tessak med Sølv, ved Pas 2 Daler paaregnet. — Rede Penninge: Fandtes udi danske Markstykker 59 Daler, regnet 3 Mark 1 Daler. — Tilstaaende Gæld efter Haandskrifters Lydelse: (Her opregnes 6 Forskrivninger paa ialt 238 D.) — Herimod var Gæld, som efter Register skulde udbetales af Boet, 391 D.

2.

10. Oktober 1571. Skifte efter Johan Bus.

Om Jordegodset: Johan Busses Hovedgaard, han selv i boede, hvoraf Grunden hører til Helliggestes udi Helsingør, og gives aarlig Leje af efter Breves Lydelse, er alt, Hævd (Hegn) og Bygning, vurderet for 1800 R danske. Den Gaard paa Kageholmen, som købtes udaf gamle Peder Kæmpes Arvinger, er fri Ejendom, Hus og Jord vurderet for 300 R danske. Den fri Ejendoms Have paa Sanden med hvis Gærdsel eller Hævd der paa findes, vurderet for 72 R danske. Den Hævd og Gærdsel paa den Havejord mod Sletten, som Grunden hører til Byen, er Hævdn og Gærdsel vurderet for 60 R danske. Summa paa alt Jordegodset 2232 R . — Salig Johan Bus og hans Skipper Lavrids Iserlov havde tilsammen en Stangkreger (Kreger, et mindre Skib eller stor Baad; Stang maa vel her betyde Mast) med al Behøring og Redskab, som de brugede Sejladsen med, og hver havde lige megen Anpart der udi; samme Kreger med sit Redskab er altsammen vurderet for 160 D. — Tilstod til Johan Buses Bo for en Læst Salt, som for nogen Tid var udskibet med en Skipper ved Navn Hans Skomager af Hamborg. — Den Tid Nils Barfod og Kirstine (J. B.s Enke) kom tilsammen og havde deres Bryllupskost, bekendte Kirstine at have dertil anvendt af Fællesbo 120 D. udi danske Penge, hvorimod hendes Barn skulde have saa meget til Vederlag. — End var til Johans Bo et Bundgarn, som med sin Behøring er vurderet for 24 R , hvilke tilkommer Nils Barfod og Johans Barn, er hver Part 12 R .

Af det efternævnte Gods tilkommer fornævnte Barn Halvpart: Bryggeredet, som er en Kedel, 2 Kar, med al anden

Tilbehøring, vurderet for 48 fl. — Træværk i Stuen: En Egeseng, vurderet for 15 fl. Et Kandeskab 10 fl. En Skive 9 fl. End en Skive 3 fl. En Slopbænk af Eg, panelet, 6 fl. Hvis andet Træværk i Stuen findes, Paneler, Bænke og andet saadant, skal være til Husens Bedste. — Udi Herberg hos Stuen: En Egeseng 8 fl. En Tresor af Eg 12 fl. Et jernbundet Skab 4 fl. Et lidet Bord 4 fl. Et Kandeskab 4 fl. En Kiste 2 fl. — Udi Forstuen: En stor Kiste eller Ørk 15 fl. En Foldestol 1 fl. — Udi den lille Stue der næst hos: Et Egebord 3 fl. En Kiste 2 $\frac{1}{2}$ fl. 2 Fyrrebænke 1 $\frac{1}{2}$ fl. — Udi det lille Kammer der hos: 2 Senge og Fodskamler 4 fl. — Udi det første Herberg paa Hjørnet, tvært fra Bryggerset: En Egeseng 8 fl. Et Egeskab 9 fl. En Skive 2 fl. 2 Kister à 2 fl. — Det lille Skorstensherberg: En Fyrreseng 5 fl. — Det Herberg der hos næst: 3 Senge under ét, med deres Fodskamler, 3 fl. — Det Herberg der neden for: 3 Senge 9 fl. En Fyrreskive 3 fl. — Det Herberg der neden hos: En Fyrreskive 4 fl. En Egeseng 15 fl. End en panelet Egeseng 6 fl. En Slopbænk 6 fl. En Foldestol 1 fl. — Item Tømmer og Lægter, som fandtes i Gaarden, vurderet for 90 fl. — Item en Fiskebaad med al sin Behøring og Brug i Sundet; item en anden Baad til Bundgarnet; baade for 45 fl. Item to Ankere for 15 fl. Item Koggegarn, Norgegarn, med al anden Fiskeredskab for 22 fl.

Tilfaldt fornævnte Barn for sin egen Anpart¹⁾ af Svin 18 fl. og en Ko for 12 fl. — Barnsens eget Kobber: 6 Kobbergryder, en Kobberpande og et Løvkar (Badekar), 65 Skaal fl. 3 Kedler, vejede alle 27 Skaal fl. — Barnsens eget Tin: Godt fint Tin udi Kander, Potter, Tallerkener og andet, vejede 114 Skaal fl. Mangot, Barnsens Part, 40 Skaal fl. — Messingsværk, Barnsens Part, 44 Skaal fl. — Item var i Boet 2 store Kobberkedler, den ene vejede 3 $\frac{1}{2}$ Lis fl. 4 Skaal fl. , den anden 1 $\frac{1}{2}$ Lis fl. 2 Sk fl. (disse beholder Kirstine mod at godtgøre Barnet dets Part med godt Kedelkobber). — Barnsens egne Sengklæder: En Sengedyne 18 fl. 2 do. à 15 fl. 1 do. 13 fl. 2 do. à 12 fl. 1 do. 9 fl. 2 Dundyner, hver med Sardugsvaar, hvide, à 10 fl. 1 do. 9 fl. 1 blaarandet do. 4 fl. 2 Hoveddyner à 4 fl. 2 do. à 3 fl. 3 do. à 2 fl. 2 do. à 2 fl. 3 Puder med deres Vaar à

¹⁾ I det følgende opføres alene Barnets Part, altsaa kun Halvdelen af Indboet.

2¹/₂ ₤. 2 do., hver med Vaar, 3 ₤. En Dunpude med Sardugsvaar og Lærredsvaar 2 ₤. En do. med Lærredsvaar 2 ₤. 2 Puder med Lærredsvaar 3 ₤. 1 do. 1 ₤. 2 do. à 12 β. Item 6 Hynder, flamske og syede, onde og gode, det ene bøder det andet, à 3 ₤. En stakket flamsk Bænkedyne, 3 Al., 6 ₤. 3 syede Bænkedyner med Skind, hver 3 Al., og hver for 9 ₤. En lang Bænkedyne, 7 Al., flamsk Vaar, 12 ₤. En liden Agedyne 1 ₤. 3 Hynder 3 ₤. Et flamsk Sengklæde 30 ₤. Et Nürnbergs Klæde 4 ₤. 2 Dansker (Dantziger) Sengklæder 5 ₤. 2 Skinddækken 2 ₤. — Barnsens egne Linklæder: 10 Par Hørgarns Lagen à 6 ₤. 10 Par Blaargarns Lagen à 3 ₤. En Damask Dug 6 ₤. 6 Skiveduge à 2 ₤. 4 Haandklæder 4 ₤. — Johan Busses Gangklæder: En sort Overkjortel med Illekens (∴ Ilderskinds) Foder 30 ₤. En sort Livkjortel af Saien 16 ₤. En sort Kappe, noget slidt, 12 ₤. En sid Søkjortel 9 ₤. End derforuden en gl. Damask Trøje, 2 sledne Overtog, 2 Bukser, som ikke duede at vurdere. — Barnsens eget Sølv: Først et forgyldt Sølvbælte udi firehjørnede Spænger, med Sølle og Sko, vejer 29 Lod 1 Kvintin¹⁾. End et forgyldt Bælte-Sølv udi lange smalle Spænder, med Sko og Sølle, vejer 13 Lod 1 Kv. 7 Par forgyldte Spænder, vejer tilsammen 8 Lod 2 Kv. 7 Sølvskeer, uforgyldte, vejer tilsammen 17 Lod ÷ 1 Kv. — End tilfaldt Barnet og Moderen tilsammen en Sølvstob, vejede 12 Lod 1 Kv. — Sammeledes var der og en Guldring med en blaa Sten, vejede til 3 Gylden udi rinsk Guld; og en liden Tavle sat i Guld, er en Krone udi Guld paa, og paa Tavlen staar: In manus tuas dñe commendo sp̄um (∴ spiritum) meum. — Item Barnet tilfaldet paa sin egen Anpart et Underbinding eller Vindelsnor, var 15 forgyldte Spænger (Brystspænder med tilhørende Snørelænke); og et Perlelad, er sat udi Hjorte, er og Barnsens eget.

Gæld i Boet: 70 D. 2 ₤ danske Penninge.

¹⁾ Bæltet har, som det ses, været sammenleddet af aflange, firkantede, støbte Led; ved Sølle og Sko forstaas Bæltets Lukke, der antagelig, som paa bevarede Bælter fra Renaissancetiden, har bestaaet i en Knap, der passede ind i en rund Øskenring.

1583, vor Frue Aften dyre, 14. Avg. Skifte efter Klavs Pomerening (mellem Enken Gertrud og Mikkel Snøkel paa hans Hustrus og hendes Medarvingers Vegne). Først er de 7 Bolige, som sal. Klavs lod bygge, delte i 2 Parter udi saa Maade, at Gertrud skal have og beholde de 4 Boliger, som ligger næst til Slottet; derimod skal M. S. beholde de tre Boliger, som ligger næst Hospitalstræde. End er M. S. tilfaldet en Skibspart i en Pinneke (Pinke, let Skib), som kosted første Køb 100 D. — Gertrud har Part i en Gaard i Oldenborg; sal. Klavs havde Part i en Gaard i Ekelnfjord (Egernfjord, Eckernförde). — Haver M. S. bevilget Gertrud hendes Fæstengave ubeskaaren, at skulle beholde, som er 12 Rosenobel eller andet deres Værd. Sammeledes skal hun ogsaa beholde hendes Morgengave ubeskaaret, som er en Rosenobel, 2 Kroner, 3 Guldringe, en Biodsten (Sten, som mentes at kunne standse Blødning) gjort som et Hjærte, indlagt udi Guld, en Oddertunge (forstenet Fisketand eller Hajtand), indlagt udi Guld; og saa hendes bedste opredte Seng. Herimod haver M. S. annammet sal. Klavses Sadel og Ridetøj, Støvler, Sporer, Bidsel, et Sadelrør med Hylster, Krudtflaske og Spænder, desl. hans Sølvdolck, som var paa 42 Lod, og hans Ride-sværd. End beholdt Gertrud sin egen Pungeske (Mundske, som man bar med sig i Pungen), derimod beholdt M. S. sal. Klavses Pungeske, som vejede 4 Lod. Item blev Gertruds Klæder vurderet stykkevis, som hun dog beholdt selv: En sort Regnkaabe $3\frac{1}{2}$ D. En sort Hoved-Smuds-Kaabe 3 D., halvslidt. En sort Saiens Underkjortel 5 D. En sort Trøje med Frynser belagt 2 D. En sort foret Klædetrøje 3 D. Et sort Knippeskørt (tætssluttende Skørt?) $1\frac{1}{2}$ D. 6 Al. sort Klæde à 1 D. Derimod haver forn. M. S. entfanget alle sal. Klavses Gangklæder: Et Overtog underdraget med brunt Skellert, 6 D. Et sort Overtog med Grovgrin udtaget, belagt med Fløjl, 7 D. En Bommesitrøje med Fløjl paa 4 D. En sort Lædertrøje $4\frac{1}{2}$ D. Et Livstykke af Dvælg 3 $\#$. En graa Klædning, Kjortel, Bukser og Vanter, 4 D. En sort stakket Klædekjortel, foret med Rævskind, belagt med Fløjl, 7 D. En halvsleden Sidendorts (Silkestofs) Trøje 3 D. En gl. Dusin Kappe 2 D. En sort engelsk Kappe 9 D. Et Par sorte Handsker og et Par Strømper, 1 D. En sort Silkehat

med en gul Feder udi, belagt med Søvlad, 5 D. En graa Hat og en sort Filthat 1 D. End Sølvhægter og Knapper, som fandtes udi Klæderne, vurd. for 7 D. En sort Siden-tafts (Silkestofs) pikéret Hue, underforet altsammen med Maar, 6 D. Klavses Klæder er 43 D. 1 $\frac{1}{2}$ bedre end Gertruds, der derfor skal have det halve af denne Sum i Godtgørelse af M. S. — Item haver og M. S. annammet, som hannem og hans Medarvinger er tilfalden imod Gertruds Part udi godt gjort og brugeligt Sølv, Stobe og Skeer, 48 Lod Sølv. End fik M. S. en Guldring og en ungersk Gylden, som vejede 1 Lod Guld. — Item beholdt M. S. ogsaa sal. Klavses lange Hage, som blev vurderet for 8 D. Imod Gertruds Part i samme Hage er hende bleven igen tilvurderet en liden Bryggekedel paa 1 Td., 4 Tinfade, 6 Tallerkener, for 8 D. — Desl. blev vurderet 2 Heste, 2 Hors, 2 Horsjoringer (Fjoring, et aargammelt Føl), et Føl, for 30 D., hvilke M. S. annammede til sig. Derimod blev Gertrud tilvurderet 2 Køer for 8 D., og derpaa bliver M. S. hende skyldig 11 D. Endnu tilfaldt M. S. en Vogn med sin Behøring, Haver (Sidefjæle) og Fjæle, vurd. for 2 D. Derimod fik Gertrud en Brændevinskedel med Hat og Pibe, vurd. f. 2 D. — Item tilfaldt M. S. et rødt Skivetækken; derimod beholdt G. et sort Skiveklæde, som laa paa Bordet i Stuen. End tilkom M. en Skive gjort af Ask, som stod paa Loftskammeret, og en Seng, vurd. f. $3\frac{1}{2}$ D.; derimod fik G. en Seng paa Loftet, en liden Skive udi Stuen, en Foldebænk i Stuen og en liden Skive, som stod i hendes Sengeskammer. — Item fik M. til Sengklæder: 2 Sengedyner med hvide blaarandede Vaar; en Dundyne med et Vaar; 3 Hoveddyner med blaadiktens Vaar; 2 Puder, med smaat Lærred overdragen, og gult for Enderne; 2 Dunpuder med Sardugs Vaar; 7 vævede Sengklæder, 1 Skindtækken, 4 Par Hørgarns Lagen, 5 Par Blaargarnslagen, 2 Drejlsduge, 2 Lærredsduge, 1 lang Dug, 2 Haandklæder, 1 Bænkedyne, 5 Hynder; 3 Al. sort Gytterst, som var et Skivetækken. End Tvist, som noget var begyndt paa at sy, $6\frac{1}{2}$ Al. langt à 6 β . 11 Stk. og 3 Nøgler Garn adskillig farvet. 6 Skjorter. En gl. Lædertrøje vurd. f. 1 $\frac{1}{2}$. Et tilgjort hvidt Sælskind 1 $\frac{1}{2}$. 2 sømske Skind (Semsælæder, Vaskeskind) $1\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$. Nok fik han andet gl. smaat Stykke-Foder af adskillige Slags. — Item til Fetalie fik M. $2\frac{1}{2}$ Td. saltet fuld Sild, Købmandsgods; $5\frac{1}{2}$ Sider røget Flæsk. — Item tilfaldt ham dette efternævnte Tin: En Stobekande, som stod paa Skabet i Stuen. Et hol-

landsk Tinfad. Et Glas. En Skrueflaske af Tin. En Stobekande. 3 Tinpotter. En Halvpot. En stor Kovsken. 2 smaa Kovsken. 2 Saltsirken. En Smørkande med Laag paa. 3 slette Tallerkener. 2 hule do. 6 Tinfade; hvilket forn. Tin, foruden det, paa Skabet stod, vejede 50 Skaal $\text{\textcircled{R}}$. — Item tilfaldt ham Messing og Kobber: En stor Messingspand; en liden Messingkedel; 2 store Bækkener; 2 smaa do.; en Bordkrans; en Lysepibe, er en Plade; 3 Lysestager; en Morter med Støder udi, en Messing Stjertepande, en Kobberpande. — Item udi Jernfang tilfaldt M.: 2 stakkede Rør med et dobbelt Hylster. 2 Haandøkser, den ene var belagt Skaftet med Ben. Et Tængsel. Et Spigerbor med et Jernskaft; 2 Isbrodder, 2 Par ny Bidselstænger, 4 Par ny Mundstykker; 2 «Køcker» (Koggere?), en stor Trefod, en liden do.; 13 dobbelte Laase, nogle ny Hestesko med andet smaat Jernfang, baade ny og gl. Spiger. — End tilfaldt hannem en stor beslagen Egekiste med helt Jern over og under, vurd. for 7 D. End fik M. 2 smaa beslagne Egekister, et beslaget Egeskrin. End tog M. hjem med sig Klavses beslagne Degen. — Endnu tilfaldt M. 8 Tdr. $3\frac{1}{2}$ Skp. Malt. 1 Td. $2\frac{1}{2}$ Skp. Byg. 8 Skp. Humle à 12 β . 3 Kornsække. 43 Basteliner. 15 Tdr. graat løst Salt. 10 Tdr. graat Salt pakket udi Træ. $\frac{1}{2}$ Læst tomme ny Rostocker Tønder à 10 β . 134 nye tilskaarne Tøndegjorde. 2 Knipper Splitter (Vidjebaand) til Tøndegjorde. En Tylt tørre Savdeller. $3\frac{1}{2}$ Trave Skaft-Havre (Havre i Straaet). En hvid høj Bagstol. En liden grøn Bagstol. — Imod alt dette fornævnte Gods haver Gertrud sin Anpart bekommen. End udi Stuen er hende tilvurderet en Egeskive, en Foldebænk, et lidet Skab for 6 D. End alle Klavses Bøger skal hun beholde, som blev vurd. f. 3 D. Af disse 9 D. skal G. godtgøre M. $4\frac{1}{2}$ D. End beholdt G. et Flaskefoder med 2 Glasflasker udi, og en ledig Flaske, vurd. f. 2 D., deraf skal godtgøres M. 1 D. — Hvis Svin der findes, skal blive gaaende paa Skoven til Slagteriet og da skiftes mellem begge Arveparter. — (Blandt de under «tilstaaende Gæld» opførte Poster skal her kun fremhæves enkelte: Anders Jensen i «Weybrøde»¹⁾ 24 Skp. Byg à 13 β ; derpaa haver han sæt et Sølvbælte i Pant, som er sat paa en sort Rem og gjort udi firkantede Spænger, gammel Gerning. Anders, sal. Klavses gl. Tjener, 14 D., derfor haver han i Pant sæt et lidet Sølv-

¹⁾ Vejenbrød ved Nivaa i Nordsælland.

bælte, Lænkeværk, 2 brede Guldringe og 2 Sølvskeer. Lange Margrete 5 fl , der er et Sølvvaaben i Pant for. End findes 2 brede Sølvskeer, som en Bonde haver sæt udi Pant. — Udi den ny Kro ved Frederiksborg for 3 Tdr. Rostocksøl à 9 fl ; o. s. fr. — Blandt den bortskyldige Gæld kan nævnes Omkostningerne ved Jordefærden: Hr. Rasmus Lavridsen, Sogneherr, 3 D. 1 Ort. Skolemesteren for Skolen 1 D. Givet 4 Pusiller (Peblinge), som sang over Graven, 1 fl . Klokkeren 11 $\frac{1}{2}$ fl . Snedkeren 19 fl . Givet dennem, som om gik, 1 fl . En Kvinde, som bad til hans Lejersted, 1 fl . End den, som tillagede Graven igen, 1 fl . — End skal Pigers og Drengens Løn betales til Mikaëlis af Fællesbo, er tilsammen 22 fl og 2 Par Sko. End er Omkostning sket over sal. Klavses Lig, der de bevaagede hannem, 1 Td. tysk Øl, 8 $\frac{1}{2}$ fl 4 β . — End hvis Bekostning, som er sket med de Dannemænd, som haver lignet og lagt mellem Gertrud og s. Klavses Arvinger, at betales af begge Parter: 1 Td. Tyskøl 9 fl . Brød for 2 $\frac{1}{2}$ fl . Høns 1 $\frac{1}{2}$ fl . En Laks 2 fl . Et Lam 2 fl . Kokkekvinden 1 fl . Bystjenere, som gik allesteds efter Folk og andensteds, som de bleve udsendte, 1 fl).

4.

3. Maj 1587. Skifte efter sal. *Arnoldus de Fine*, kgl. Maj.s Kapelmester (mellem hans Enke Barbara og Børnene).

De to ældste Børn, Peder og Karine, af første Ægteskab, skal have deres Mødrene udbetalt, der er 650 D., og for deres Anpart udi Bo og Boskab har A. lovet hver af dem, naar de kommer til deres myndige Aar, en god opredt Seng med sin Tilbehøring, et godt Par Engelsk Klæder og en Sølvske paa 4 Lod. Sammeledes skulde Pigen, Karine, beholde forlods alle hendes Moders Gangklæder. — Til fornævnte at betale er dette efterskrevne dem udlagt af Boet: 4 Haandskrifter paa i alt 450 D. Adskillige Slags Tin, som Agate Johan Klavsens havde betalt sal. A. udi Gæld for en Haandskrift paa 50 D. Rede Penge 50 D. Item udlagdes baade Peder og Karine en god opredt Seng med sin Tilbehøring, og hver en Sølvske paa 4 Lod. Endvidere hver til 2 Par Klæder, tilsammen 40 D. Item udlagdes Karine hendes sal. Moders Gangklæder: En

sort Engelsk Kaabe. En sort Saiens Underkjortel. En brun do. do. En gul Damaskes Krave. 2 Fløjlskraver. Et Graaværks Bugefoder (Foerværk af Bugeskind) — Hermed er de 2 ældste Børn (af første Ægteskab) fyldestgjorte for deres Mødrene.

Herpaa følger selve Skiftet mellem Barbara og Børnene, som her opregnes: Peder, nu myndig og sin egen Væрге; Karine, trolovet Hr. Hans i Tikøb; Barbaras egne Børn: Jeronimus, Hans, Arnoldus, Frederik, Kristoffer, Anne. — Til det første er fremlagt møntet Guld og rede Penninge: 352¹/₂ D., hvoraf Peder og Karine, som nævnt, faar 50 D., samt 40 D. til et Par Klæder til hver, for deres Mødrene. Resten kommer til Skifte mellem B. og alle Børnene. — Gjort Guld og Sølv, som udi Boet fandtes, efter sin Vægt og Vurdering 553 D. 1 Ort; heraf er B.s Part 276¹/₂ D. ¹/₂ Ort og hendes 6 Børns Part 217 D. 1 Ort; til denne forskrevne Sum blev dennem (3: Børnene) udlagt og afvejet: 1 Kæde Kroneguld, v. 7¹/₂ Lod 1 Kv. à 5 D. pr. Lod. 2 smaa Guldringe og et lidet Hjærte, v. til 5 D. Et Bælte paa 42 Lod à 3 Ort. Et Bælte paa brunt Fløj, v. 19 Lod, 14 D. 1 Ort. En Borde paa 8 Lod, 6 D. 5 Gubeleter, gyldte inden udi, v. 41 Lod à 3 Ort. En liden buget Kande paa 30 Lod, er 15 D. En Kovsken, 18 Lod 1 Kv., er 9 D. ¹/₂ Ort. En Skaal, vog 20¹/₂ Lod, er 10 D. 1¹/₂ Ort. En Skaal med en Fod paa 12¹/₂ Lod, er 6 D. 1 Ort. 2 Sølvstobe af én Gerd (af samme, ens Udførelse), 25¹/₂ Lod, er 12¹/₂ D. 1 Ort. 10 Sølvkeer, en Hammer, nogle Knapper og en Sølvkæde, vog tils. 52¹/₂ Lod, er 26 D. 1 Ort. Rede Penninge 10 D. — Af Jordegods falder udi Skifte en Gaard udi København, vurd. f. 650 D.; en Havehævd uden Byen, 100 D.; end en Have, 40 D. — Tilstaaende Gæld 846¹/₂ D. Uvis do. do. 76 D. 6 β. — Item er der et Stolestade udi Helliggejsthuskirke, det bliver til Gaarden. — Dette efternævnte er Børnene tilfaldet af alt Bohave og Indhavegods: Adskillige Slags Tin, 9 Lis[Ⓔ] à 10 β, før gik, pr. Skaal[Ⓔ]. Kedelkobber 1¹/₂ Lis[Ⓔ] à ¹/₂ Ort pr. Sk[Ⓔ]. Grydekobber 18 Sk[Ⓔ] à 6 β, før gik. Messing for 6 D. 1¹/₂ Ort. Jernfang for 6 D. 1¹/₂ Ort. — Instrumenter: Beløber sig Børnsens Part udi et Positiv med et Simfoni derhos, desl. udi 2 andre Simfonier og et Klavikordium, 50 D.¹). — Af

¹) Baade Symfoni og Klavikord er klavérlignende Strenginstrumenter (med Tangenter).

alt Træværk beløber sig Børnsens Part udi Tresur, Skiver, Skab, Slagbænke, Sengesteder, Kister og Skrin, item Bogstole med 2 Flaskefodere og en Kurveseng, 37 D. — Hynder og Bænkedyner samt en ulden Vadsæk 19 D. — Børnene tilkommer af en Bryggekedel paa 2 Tdr. og 2 smaa Kar, 6 D. — Af alt Indboet tilkommer hver Broder 24 D. 3 β, hver Søster 12 D. 1½ β. Peders Lod udbetales ham med et Instrument og et Klavikordium for 10 D. og i bare Penninge 14 D., Karines Lod i det store grønne Skab og det lille Vraaskab, efter Vurderingen for 12 D. — Linklæder: tilfaldt hver Søn paa sin Anpart 1½ Par Blaargarns Lagen, 1 Par Hørgarns Lagen, 2 grove Drejls Duge, 2 Drejls Haandklæder, et Pudevaar, en Skjorte. Hver Datter det halve. — Item gav Barbara tilkende om noget Træværk, som staar udi Roskilde, Kolding og København, som var vurderet for 9 D., hvorom saa blev forhandlet, at Peder paa egne og Karines Vegne annammede sin Faders Signetring af Guld, som var sønderslagen, og deres Part dermed betalt.

5.

8. Nov. 1589. Skifte mellem David Hansen, kgl. Maj's Tolder, og hans Børn, efter hans sal. afgangne Hustru Karine Hansdatter.

Hovedgaarden, næst op til Anders Hes, 3000 D. Den Ejendomsgaard østen for sal. David Lejels paa Stengaden, 2500 D. Den Gaard paa Stengaden, Kristen Bager i boer, 400 D. Det lille Stenhus paa Kirkegaarden 600 D. Den Have ved Rosenkilden med Hus, Dam og Gærdsel, 200 D. Den ny Gaard, som David haver bygt paa den Jord, Hans Skaaning forudm tilhørte, 1000 D. Den anden Gaard paa samme Jordsmon, liggende paa Hjørnet ud til Færgestrædet, med en Havehævd, 1000 D. De 3 Boder paa Sudergaden 300 D. Den Gaard ved Stranden 400 D. De 2 Haver bag hos Thomas Truelsens Gaard, 150 D. En Gaard udi Malmø 500 D. — Gjort Guld og andre Klenodie frembaaren paa Skifte: En Kæde, gjort udi Møllesten, v. 11 Lod 1 Kv. à 6 D. pr. Lod. En Panserkæde med en Guldtavle, v. 19 Lod 1 Kv. à

6 D. pr. Lod. En liden Murstenskæde, 3 Lod à 6 D. 10 Ringe af ungersk Guld, $4\frac{1}{2}$ Lod à 6 D. 10 Ringe af Kroneguld, 4 Lod 1 Kv. à 5 D. pr. Lod. End 2 smaa Guldringe, den ene med en Safir, den anden med en Rubin, og 2 smaa Demanter, baade for 30 D. En Perlekrans 40 D., hvilken Perlekrans David siden haver skænket sine Døtre Bente og Lisebet, dog at B. betaler hendes Søster den halve Part. Sølv efter sin Værd og Vægt takseret: 309 Lod gjort hvidt Sølv à $\frac{1}{2}$ D. Et Bælte, 31 Lod, noget forgyldt, dog ikke at regne uden for hvidt Sølv, à $\frac{1}{2}$ D. Loddet. 2 forgyldte Pantebælter i Pant for 33 D. Forgyldt Sølv 36 Lod à 28 β gode. End derforuden findes en Panserkæde med et Stykke Guld paa, 5 dobbelte Dukater, v. 23 Lod ÷ 1 Kv., er gjort af Lisebets Fadderpenninge; end et lidet forgyldt Bælte paa rødt Fløjl. Hvilken Kæde og Bælte er samtykt Lisebet at skulle forlods ud beholde. — Af rede Penninge, tilstaaende Gæld og Købmandsvarer beregnes Børnenes Lod til 6000 D. — Adskillige Slags Tin, nyt og gl., 625 \mathbb{R} à 4 β gode. Messing, nyt og gl., 123 \mathbb{R} à 6 β gode. Kedelkobber, nyt og gl., 139 \mathbb{R} à 5 β gode. Grydekobber 103 \mathbb{R} à $3\frac{1}{2}$ β gode. — Andet adskilligt Indhavegods, Træværk, Sengklæder og Federklæder m. m.: Først paa Strandloftet: En Træseng 15 D. En Skive $1\frac{1}{2}$ D. 3 Sengedyner 34 D. 3 Hoveddyner 8 D. En Dundyne 4 D. Et rødt og gult Tækken $1\frac{1}{2}$ D. Et grønt Spærlagen 4 D. Et Nürnbergerklæde 1 D. 3 Bænkedyner 32 D. En Træskive 1 D. 9 Hyndesvaar $15\frac{1}{2}$ D. Et lidet Bænkedynevaar $1\frac{1}{2}$ D. Et Cypresskrin 3 D. 4 Stk. Silke Spærlagen 16 D. En grøn Kappe 3 D. En liden Træskive $\frac{1}{2}$ D. — Udi Stuen til Gaden: 3 Sengedyner 9 D. 3 Hoveddyner $2\frac{1}{2}$ D. 3 Sengklæder 1 D. 5 Bænkedyner 18 D. Et Sengklæde $\frac{1}{2}$ D. — Udi gammel Stue: En Træseng og Slagbænk 10 D. Spærlagen om Sengen 2 D. En Træskive 1 D. 4 Sengedyner $28\frac{1}{2}$ D. 3 Hoveddyner 7 D. En Dundyne 4 D. 2 Sengklæder $2\frac{1}{2}$ D. 2 Bænkedyner 6 D. — Faders Kammer: En Træseng 9 D. Et lidet Foldebord 1 D. 3 Sengedyner 17 D. 2 Hoveddyner 3 D. En Dundyne 4 D. Et grønt «Vessers» Klæde¹⁾ $2\frac{1}{2}$ D. 2 Sengklæder $1\frac{1}{2}$ D. 2 Stykker Spærlagen om Sengen 3 D. 2 Stykker Bænkedyne 3 D. — Store Skorstenskammer: En Træseng 6 D. En Skive 1 D. 2 Sengedyner 16 D. 2 Hoved-

¹⁾ Muligvis = gewässert, vatret.

dyner 4 D. En Dundyne 4 D. 2 Sengklæder 2 D. 1 Ort. Rødt Spærlagen om Sengen 6 D. Et vævet Skivetækken $\frac{1}{2}$ D. 2 Bænkedyner 6 D. $1\frac{1}{2}$ Ort. En Slagbænk $1\frac{1}{2}$ Ort. — Lille Skorstensammer: En Træseng 5 D. En Skive 1 D. En Sengedyne 8 D. En Hoveddyne $1\frac{1}{2}$ D. En Dundyne 2 D. Et Nürnbergsklæde $1\frac{1}{2}$ D. 2 Stk. Spærlagen 1 D. — Gilleberts Kammer: 2 Træsenge af Fyr $1\frac{1}{2}$ D. En Skive $1\frac{1}{2}$ D. 2 Sengedyner 20 D. 2 Hoveddyner 3 D. 2 Ryer 4 D. Et Sengklæde 1 D. En Bænkedyne 4 D. Et Skive-tækken $\frac{1}{2}$ D. — Klare Kammer: En Træseng 4 D. En Sengedyne 5 D. En Hoveddyne 1 D. En Rye 2 D. Et Sengklæde 3 Ort. — Tredje Sengekammer: 3 Sengedyner 17 D. 3 Hoveddyner $2\frac{1}{2}$ D. 3 Sengklæder $1\frac{1}{2}$ D. 3 Fyrre-senge 2 D. 1 Ort. En liden Skive 1 D. — Dreng-Kammer: 3 Træsenge 2 D. 1 Ort. 2 Sengedyner $6\frac{1}{2}$ D. 2 Hoveddyner $2\frac{1}{2}$ D. 2 Sengklæder $1\frac{1}{2}$ D. En Rye 1 D. — Udi Bryggerens Seng: En Sengedyne, en Hoveddyne, 2 Sengklæder, alt for 1 D. — Puder til alle Sengene udi Huset er tilsammen 29, vurd. for $33\frac{1}{2}$ D. — Indlagt udi den store Kiste paa Loftet: 9 Hynder, 14 D. 2 sorte Hynder 2 D. En sort Agedyne 2 D. 3 stakkede do. $6\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. 3 vævede Sengklæder 22 D. 2 Vuggeklæder 6 D. Et Bænkedynevaar $1\frac{1}{2}$ D. En ny stoppet Glindings Dyne 9 D. En Klædesæk 1 D. 1 Ort. — Udi det Spingel¹⁾ i gammel Stue: Et syet Sengklæde 4 D. Et Vessers Klæde $1\frac{1}{2}$ D. — Fandtes paa Strandloftet udi 2 Kister disse efternævnte Linklæder: Smaa Hørgarns Lagen: 2 Par smaa hollandsk Lærreds Lagen, det ene Par f. 14 D., det andet Par f. 12 D. 1 Par smaa Lagen 10 D. 1 Par do 10 D. 1 Par do. 10 D. 1 Par do. 9 D. 2 Par 14 D. 2 Par 14 D. 2 Par 10 D. 4 Par 20 D. 4 Par 18 D. 4 Par 18 D. 4 Par 14 D. 1 Par 5 D. — Grove Hørgarns Lagen 14 Par à 2 D. Blaargarns Lagen 10 Par à $3\frac{1}{2}$ Ort. — 5 Damaskduge à 3 D. 1 do. $1\frac{1}{2}$ D. 14 Damask Billiggere à 1 Ort. En Dug med hvide Syninger 4 D. En silkesyet Dug 5 D. 8 smaa Drejlsduge à 3 D. 10 do. à 3 D. 8 do. à 3 D. 12 do. à $2\frac{1}{2}$ D. 8 do. à 2 D. 17 do. à 2 D. 1 do. 4 D. 1 do. $2\frac{1}{2}$ D. 2 do. 6 D. 6 Drejlshaandklæder à $2\frac{1}{2}$ Ort. 5 Pudevaar 6 D. 8 do. 2 D. En gl. Lærreds Dug $\frac{1}{2}$ D. En liden Drejlsdug $1\frac{1}{2}$ D. En do. do. $\frac{1}{2}$ D. Et

¹⁾ Dette Ords Betydning kender jeg ikke.

Silkesengklæde 10 D. — Fandtes udi den store Kiste udi Forstuen: 3 hele Stykker nyt grovt Blaargarnslærred, tilsammen 167 Al. à $2\frac{1}{2}$ β gode. 1 Stuv (Stump, Stykke) af fornævnte Slags, $9\frac{1}{2}$ Al. 1 Kv. à $2\frac{1}{2}$ β pr. Al. Et Stuv nyt Blaargarnslærred, 26 Al. à 3 β gode. 40 Al. smaat Blaargarnslærred udi Drejl à 5 β gode. 150 Al. nyt smaat Hørgarnslærred à 5 β gode. $28\frac{1}{2}$ Al. smerre nyt Hørgarnslærred à $\frac{1}{2}$ D. — Disse efternævnte Linklæder haver Boel udi Regnskab og Forvaring: Hørgarns Lagen: 7 Par à 1 D. 2 Par à 5 Ort. 2 Par $2\frac{1}{2}$ D. 3 Par à $1\frac{1}{2}$ D. 2 Par 2 D. 1 Ort. 1 Par $\frac{1}{2}$ D. 5 Par 3 D. — Blaargarnslagen: 3 Par à 3 Ort. 2 Par, $\frac{1}{2}$ D. 1 Par $1\frac{1}{2}$ Ort. 2 Par $\frac{1}{2}$ D. 2 Par 1 Ort. — Duge: 3 Drejlsduge à $1\frac{1}{2}$ D. 8 Duge 8 D. 4 do. $1\frac{1}{2}$ D. 4 do. 1 D. Haandklæder: 4 Drejls, 2 D. 2 do. 1 D. 4 do. $1\frac{1}{2}$ D. — Pudevaar: 8 for $2\frac{1}{2}$ D. 4 f. 3 Ort. 8 med Kniplinger for 4 D. — David Hansens Skibsparter: Med Skipper Romert Kornelissen $\frac{1}{8}$, takseret for 500 D. Udi det Skib, Klavs Isebrands lod bygge, $\frac{1}{8}$, 500 D. Med Skipper Sivert Helmers $\frac{1}{4}$ udi den Baad, han selv i dette Aar haver ført, 435 D. End haver David tilsagt ham at holde $\frac{1}{4}$ udi en ny Baad: 174 D. Med Skipper Kornelis Bovesen $3\frac{1}{2}$ Ottendepart, $262\frac{1}{2}$ D. End haver David tilsagt ham at holde $\frac{1}{4}$ udi en ny Baad, 348 D. Med Skipper Morten Seerink $\frac{1}{4}$, hvorpaa er betalt den halve Part, 375 D. Med Skipper Anne Tønnisen $\frac{1}{4}$, 150 D. End haver David ham Skibet paa $\frac{1}{4}$, 217 D. Med Skipper Tønnes Annesen $\frac{1}{8}$, 200 D. Davids «Krab Skiøtte»¹⁾ tilkommer hannem $\frac{7}{8}$, 200 D. — For den fri Bryllupskost med anden Hjemgift, som Kornelius Villumsen fik med sin Hustru Bente Davidsdatter, er samtykt hannem fri bevilget uden nogen Vederlag.

6.

2. Marts 1592. Anne Rasmusdatters Gods, som tjente Bente Frans Skrivners (barnefødt udi Fyn ved Nyborg). Først udi en Kiste, som Bente havde laant sin Pige, fandtes: Et

¹⁾ Krabbe er en Slags Anker; «Skiøtte» er vel = Skøjte, fladbundet Fartøj.

forgylt Sølvbælte paa rødt Fløjl, 60 fl. . 2 ny forgyltde Sølvskeer 24 fl. . Et Par forgyltde Kaabespænder og en gl. forgylt Sølvring 6 fl. . Et lidet Sølvkors med et Jesunavn 1 fl. . En rød Fløjls Pung med Sølvborder og et Par Sølvknapper, 4 fl. . En sort Fløjls Hue med Hermelins Bræmme, laa i en grøn Æske, 4 fl. . Et Par Hørgarns Lagen 10 fl. . Et rødt Skørt med Sadens Overliv 10 fl. . En brun Underkjortel 10 fl. . En sort Siden-Atlask Kvindekrave 3 fl. . En gl. Bønnebog $\frac{1}{2}$ fl. . Et Kvartér rødt blommet Fløjl 4 fl. . Et fiolbrunt Skørt uden Overliv, 16 fl. , var med brune Possemente-Fløjls-Border besat. En rød Underkjortel med et rødt «Brøgis Settenis»¹⁾ Overliv 16 fl. . Et fiolbrunt Skørt med brunt Overliv, 24 fl. . En sort engelsk Kaabe med en Fløjls Kordel (et Reb, her vel i Betydning af Lidse) og Makei Opslag 40 fl. . Et Sadens Livstykke med Frynse og Fløjls Border 5 fl. . Et lidet Sølvlad med nogen smaa Flitter udi, 1 fl. . En sort Engelsk Trøje med Frynser 2 fl. . En sort engelsk Skygge (til en Hovedbedækning) med Frynser 2 fl. . 1 Stuv ny sort Dvælg 12 β . Et Klædelivstykke med Frynser 4 fl. . Et lidet Agedynevaar, syet i Roser, 4 fl. . Et lidet Hyndevaar 2 fl. . 2 do. 3 fl. . 2 udkast (udsyede?) do. 2 fl. . En Grovgrins Trøje med Frynser og Border 10 fl. . En liden Messinglysestage 10 β . 5 Halsklæder 5 fl. . Rede Penge 5 fl. 4 β . Tilstaaende Løn fra Mikkelsdag til 7. Febr. 6 fl. . — Et smaat Lærredsskørt, der udi var indbunden alle Haande Slags smaa Klæder og Stykker nyt Klæde, tils. 4 fl. . 4 Blaargarnsskorter 4 fl. . Et sort Skrin, hendes Klæder laa udi, 4 fl. . Nok havde Anne 3 Hyndesvaar i Pant, de 2 er flamske, det ene er syet, for 4 fl. . Summa 304 $\frac{1}{2}$ fl. 4 β .

7.

18. Juni 1593. Skifte efter sal. Hr. Rasmus Lavridsen, for-
dum Sogneherre i Helsingør.

En Have 90 D. En do. 12 D. En do. med Fiskepark
30 D. En do. paa Hjørnet i Sudergaden 90 D. En Bolig

¹⁾ Setteni er et Silkestof; «Brøgis» betegner maaske: fra Brügge i Flandern.

udi Sudergaden 120 D. Hovedgaarden paa Stengaden 600 D. — Udgæld $27\frac{1}{2}$ D. — Sølv: En liden Sølvkande, 22 Lod $\div \frac{1}{4}$. Et Sølvbæger med Laag paa, var noget forgyldt, 34 Lod. Et Sølvstob 16 Lod. 13 Sølvsker 42 Lod. En Desmerknep 2 Lod. En Sølvknivskede 24 Lod $\div \frac{1}{4}$. En forgyldt Ring med en Perle udi, $\frac{1}{2}$ Lod. En liden Sølvtafle 3 Kv. End berettes at være til Kokkens i Klostret udsat et lidet Sølvstob for 3 D., og vejer til 5 D. $\div \frac{1}{2}$ Ort. — En liden Guldring saa god som 1 Krone, 1 D. 1 Ort. En do., $\frac{1}{2}$ Krone = $\frac{1}{2}$ D. $\frac{1}{2}$ Ort. En do. med en grøn Sten udi f. 1 Krone = 1 D. 1 Ort. En do. med Jesu Navn paa 1 D. — Tin skiftes i to Parter; Datteren Marines Lod ($\text{c}:$ $\frac{1}{8}$ af Boet) er: 2 Lis t Tin, samt af Messing: en gl. Morter, 1 Bækken, 2 Lysestager, ialt 10 t . En Kobbergryde 7 t . En Morter med Køllen 8 t . — Af Federklæder og Linklæder er Marines Lod: en blaastribet Sengedyne, en Dundyne, en vævet Bænkedyne, en Agedyne, 2 Hynder, et Spærlagen, en Ry, et vævet Sengklæde, et Hørgarns Lagen, et Blaargarns do., en Drejls Dug, en Damaskes Dug. — Trævare udi Stuen: Skiven 2 D. En panelet Slagbænk 3 D. Et Skab med 2 Rum og en Skufflad udi, $2\frac{1}{2}$ D. Et Kandeskab $1\frac{1}{2}$ D. En liden Skive $1\frac{1}{2}$ Ort. Et Skab for Vinduet 2 D. — Udi Læsekammeret: En Træseng 2 D. En Kiste 2 D. En liden Skive 1 D. Et Skab at sætte Bøger udi $1\frac{1}{2}$ D. — Item en Kiste af Vogenskud 2 D. En Skive af Løn 2 D. En do. $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. 2 Sengesteder i hveranden, $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. En Klædekiste af Fyr 2 D. Et Kontor 4 D. Et Vraaskab 3 D. Et andet slet Skab $1\frac{1}{2}$ D. 2 Fyrrekister $1\frac{1}{2}$ D. — Trævare paa Stueloftet: En Træseng $1\frac{1}{2}$ D. En Seng 1 D. En do. $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. En do. $1\frac{1}{2}$ Ort. Et gl. Bord 1 D. En gl. Skive $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. Et Skiveblad $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. — Item fandtes i Stuen 4 Skrin, et jernbundet, 3 D., og 3 andre, 3 D. — Sal. Hr. Rasmus Lavridsens Gangklæder: En foret Hundskoten Samari 4 D. En Klæde Samari med 3 Par Sølvhægter 4 D. En do. med Lammeskind under, 1 D. En Livkjortel af Saien, underforet, 3 D. Et Par Klædebukser $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. Et Par Bukser af Hundskoten $\frac{1}{2}$ D. En sort Engelsk Kappe 10 D. En anden Kappe $2\frac{1}{2}$ D. Et Par Læderbukser $\frac{1}{2}$ D. En Hat overdragen med Taft 1 D. Et Bonnet $\frac{1}{2}$ D. Et gl. Foder $1\frac{1}{2}$ Ort.

17. Okt. 1595. *Jørgen Mahrs Gods.*

Sølv: 12 Skeer, $36\frac{1}{2}$ Lod à $\frac{1}{2}$ D. Et Sølvstob, som stander paa 3 Bjælder, $22\frac{1}{2}$ Lod à $\frac{1}{2}$ D. Et Kalkebæger $16\frac{1}{2}$ Lod à $\frac{1}{2}$ D. Et lidet Kovsken 12 Lod à $\frac{1}{2}$ D. St. Olufs Skaale med Sølv beslagen, 8 D. — Godt Kedelkobber: 1 Halvtøndekedel, 19 \mathbb{W} , $5\frac{1}{2}$ D. En Kedel med 3 Ben, 9 \mathbb{W} , $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. En Kedel, 7 \mathbb{W} , $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. En aflang Kedel, 7 \mathbb{W} , $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. En liden Grebekedel 5 \mathbb{W} , $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. — Ikke brugeligt Kobber: En Kedel, 16 \mathbb{W} , $1\frac{1}{2}$ D. En Kedel, 10 \mathbb{W} , 1 D. $1\frac{1}{2}$ Ort. En Kedel, 20 \mathbb{W} , 2 D. 10 β . En Kedel, 6 \mathbb{W} , $\frac{1}{2}$ D. 4 β . En Kedel, 8 \mathbb{W} , $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. — En Kedel, halv Kobber, halv Messing, 13 \mathbb{W} , 1 D. En stor brugelig Messingkedel, vejer med Jern og alt 20 \mathbb{W} , vurd. f. 3 D. En Kobberkedel, 12 \mathbb{W} , 1 D. $\frac{1}{2}$ Ort. 2 Bradepander af godt brugeligt Kobber, 13 \mathbb{W} , $1\frac{1}{2}$ D. $\frac{1}{2}$ Ort. 2 gl. smaa Kobberkedler, 6 \mathbb{W} , $1\frac{1}{2}$ Ort. Et Vandkar af Kobber, 2 \mathbb{W} , 1 D. Et Bækken af Kobber, 4 \mathbb{W} , $\frac{1}{2}$ D. — Brugeligt Grydekobber: En stor Gryde 2 D. En liden do., 8 \mathbb{W} , $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. En do., 8 \mathbb{W} , $\frac{1}{2}$ D. $\frac{1}{2}$ Ort. En do., 7 \mathbb{W} , $\frac{1}{2}$ D. 3 β . En do., 4 \mathbb{W} , 1 Ort 4 β . En gl. do., 11 \mathbb{W} , $\frac{1}{2}$ D. 12 β . En gl. do., 7 \mathbb{W} , 1 Ort 12 β . En gl. do. 9 \mathbb{W} , $\frac{1}{2}$ D. 4 β . En gl. do. 6 \mathbb{W} , $1\frac{1}{2}$ Ort. — Brugeligt Messing: Et stort Messingbækken, 18 \mathbb{W} , $2\frac{1}{2}$ D. 8 brugelige Lysestager og en liden Morter, 18 \mathbb{W} , 3 D. Et Bækken $\frac{1}{2}$ D. 2 do. $\frac{1}{2}$ D. Et Bartsærøbækken $\frac{1}{2}$ D. Allehaande brugeligt Messing 12 \mathbb{W} à 2 β lybsk, $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. Et gl. Fyrfad og en Skaal til en Lysestage $\frac{1}{2}$ Ort. En Jern«søe» (Øse?) $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. En Fyrpande $\frac{1}{2}$ D. — Brugeligt Tin udi Fade 160 \mathbb{W} à 10 β . Tintallerkener 40 \mathbb{W} à 10 β . 11 Vinkander 63 \mathbb{W} à 10 β . 2 Trepottekander, $12\frac{1}{2}$ \mathbb{W} à 10 β 5 gl. Potter af Mangods, $12\frac{1}{2}$ \mathbb{W} , $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort 12 β . 3 Tinlysestager, en Topottekande, en Smørkande, 2 smaa Tinpotter, 15 \mathbb{W} à $\frac{1}{2}$ Ort. — Jern: En gl. Rustning 3 D. En Sav 1 D. En jernslagen Buk at sønderslaa Ved med, item 4 Jernvegge (Jernkiler) og en Økse, tilsammen vurd. for 3 D. — Brændeved i Gaarden og paa Vedhammeren for 12 D. — Træfang udi Stuen: Den bedste Skive med Skifersten udi, 15 D. Et Trisor udi Stuen 10 D. En Skive med Skuffad 4 D. 5 Stole

1 D. 1 Ort. De Tavler, som stander paa Panelet omkring i Stuen, 45 D. Kakkelovnen 18 D. Et langt Rør 4 D. Et Slagsværd 3 D. — Udi Stuekammeret: En Træseng 9 D. Et Skab 5 D. En Kiste $2\frac{1}{2}$ D. En Kistebænk 4 D. En liden Skive $1\frac{1}{2}$ D. — Træfang paa Strandkammeret: En Skive af Løn $1\frac{1}{2}$ D. De Bænke rundt omkring, som er rødt anstrøgne, med Fodskamler, $2\frac{1}{2}$ D. En Siddebænk i Forkammeret $1\frac{1}{2}$ Ort. En Skive $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. En rød Bænk 1 Ort. En Træseng, gult anstrøgen, $1\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. En Slagbænk og en Kistebænk $1\frac{1}{2}$ D. En Kumpferkiste (Kamferkiste? Kuffert?) $1\frac{1}{2}$ D. — Udi Skorstensammeret paa vester Side i Gaarden: En Skive med Lister omkring, 2 D. En Seng af Fyr 4 D. En Egeseng 3 D. En gl. Kiste ved Døren 1 D. 1 Ort. En stor Kiste 3 D. En dantsker Kiste 1 D. 2 Himlinger og 3 Stole, 5 D. 1 Ort. — Træfang udi Johanna Jørgensdatters Kammer: En liden Egeskive $1\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. En Træseng af Vogenskud 2 D. En Slagbænk $1\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. Et Egeskab 3 D. En Himling over Skiven $1\frac{1}{2}$ Ort. — Udi Malthuskammerset: En Egetræseng $3\frac{1}{2}$ D. En dantsker malet Seng. En lang Skive at uddrage, 3 D. En Slagbænk 1 D. 1 Ort. En sort jernbunden Kiste 2 D. End en dantsker Kiste 1 D. En anden gl. Kiste $1\frac{1}{2}$ Ort. — Træfang i Spisekammeret: Et stort Egeskab 5 D. Et andet Mælkeskab 4 D. En sort Kiste 3 D. En Rendekiste 4 D. — Udi Stegerset et sort Skab at sætte Mad udi, $1\frac{1}{2}$ D. Et andet Skab 1 D. 1 Ort. — Paa det Sengekammer over Stuen til Gaden: En Træseng af Vogenskud 16 D. En anden Egetræseng 5 D. En Egeskive 3 D. En Himling derover 2 D. En lang Siddebænk $1\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. En anden Bænk $\frac{1}{2}$ D. En Stol 1 Ort. — Udi det fjerde Sengekammer: 2 Træsenge af Eg 4 D. 2 andre Senge i hverandre 3 D. En Skive $1\frac{1}{2}$ D. En Bænk 1 D. — Til Conrad Buvinkhuses en ny Træseng, berettes at høre Boet til, 12 D. — 4 Stole i Forstuen 1 D. 1 Ort. — Udi den Bolig næst op til Hovedgaarden: Paa det Kammer til Gaden over Forstuen en Træseng af Vogenskud, $2\frac{1}{2}$ D. — Udi det andet Kammer en Træseng, 2 D. En Skive af Fyrrebrædder $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. En Kistebænk med 2 Rum $2\frac{1}{2}$ D. En Siddebænk 1 Ort. — 2 Træsenge, stod paa Loftet, 2 + $1\frac{1}{2}$ D. — Udi Stuen dersammesteds: En panelet Træseng $2\frac{1}{2}$ D. En Haandklædestok $\frac{1}{2}$ D. En Slagbænk $1\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. En dobbelt Kistebænk 3 D. En Kistebænk for Bordenden, $1\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. Endnu en Slagbænk $1\frac{1}{2}$ D. Et

Vraaskab, stander hos Skiven, er gjort af Vogenshud, 2 D. Skiven $1\frac{1}{2}$ D. — Bryggerede: En Bryggekedel paa 8 Tdr. 30 D. Et stort Bryggekar 1 D. 1 Ort. Et andet gl. Kar $1\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. 3 smaa gl. Fibekar 1 D. — 23 Sengedyner, $124\frac{1}{2}$ D. 6 Dundyner, $27\frac{1}{2}$ D. 19 Hoveddyner, 26 D. 1 Ort. $9\frac{1}{2}$ Par Hovedpuder, 28 D. 3 Ort. 4 Bænkedyner 10 D. En Agedyne $1\frac{1}{2}$ D. 20 Hynder, ny og gl., onde og gode, 24 D. 1 Ort. Sengklæder, onde og gode, «Billede» (med Figur-fremstillinger), niirnbergiske og danske (o: dantziger) Sengklæder, 20 Stykker, $76\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. Et grønt og et hvidt Tække paa Sengen 1 D. Et grønt do. $\frac{1}{2}$ D. 2 Bordklæder, et gult og et grønt, $2\frac{1}{2}$ D. 5 Bænkedyner: a) $7\frac{1}{2}$ Al. 1., 5 D. b) 5 Al. 1., $3\frac{1}{2}$ D. c) 5 Al. 1., $3\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. d) $3\frac{1}{2}$ Al. 1., 2 D. e) stakket, $1\frac{1}{2}$ D. En do. 4 D. En Agedyne 2 D. — Bænkedynevaar: a) $5\frac{1}{2}$ Al. à 3 Ort. b) 5 Al. à $1\frac{1}{2}$ Ort. c) $7\frac{1}{2}$ Al. à $2\frac{1}{2}$ Ort. Et Hyndevaar $\frac{1}{2}$ D. — 28 Par Lagen, Hørgarns og Blaargarns, onde og gode, $41\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. 20 Skiveduge, Drejl, Hørgarn og Blaargarn, 28 D. 2 Ort 12 β . Haandklæder, blaarandet Drejls og slette Haandklæder, 12 Stykker, 7 D. $\frac{1}{2}$ Ort 6 β . 4 Pudevaar $2\frac{1}{2}$ D. $1\frac{1}{2}$ Ort. — Spærlagen af Silke, som er gl., 14 Stykker, 5 D. Kapper til Senge: 1 gul og rød, 6 D. 2 do. med Knapper hos hængende, 3 D. 2 gl. Silke do. $1\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. 1 do. 1 D. 1 brun do. $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. 2 do. $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. 1 gl. do. $1\frac{1}{2}$ Ort. 3 do. 1 D. 1 Ort. Spærlagen til Senge: 1 grønt og gult $1\frac{1}{2}$ D. 3 Stk. grønt Arrask 1 D. 3 Stk. rødt og grønt Spærlagen 1 D. 3 grønne Stk. do. $1\frac{1}{2}$ D. 3 Stk. gule og brune do. 2 D. 1 Ort. 1 sort do. med Kap-pen 1 D. 3 gl. gule og grønne $2\frac{1}{2}$ D.

9.

25. Maj 1597. Skifte efter Esbjørn Jensen Klokker,
Skaalemager.

Sengen 4 D. — Skaaler, Bægere og anden Trævare:
130 smaa hvide Bægere 5 $\#$. 550 hvide Tallerkener 11 $\#$.
400 smaa hvide Skaaler 8 $\#$. 236 smaa gule Skaaler, som
ikke er aldeles færdige, 6 $\#$. 140 smaa Skaaler, som er far-

vede, 7 fl. 250 store farvede Skaaler 37 $\frac{1}{2}$ fl. 100 farvede Fade 8 fl. 40 farvede Stobe 2 fl. 230 hvide Træfade og Sier 12 fl. 2 Dusin Sleeve 6 $\beta.$ — Gl. Tønder med Ved m. m. 4 fl. En Kobbergryde 3 fl. En liden Gryde med en Kedel 3 fl. Et Tinfad, en Tinpotte, et Kovsken, 2 fl. Gangklæder 6 fl. Gl. Hyndér og Puder 1 $\frac{1}{2}$ fl.

10.

8. Sept. 1597. *Stefan Hennings af Grøningen hans Gods.*

Federklæder 8 $\frac{1}{2}$ D. Linklæder 11 D. 1 $\frac{1}{2}$ Ort. — Træfang: En Træseng 1 $\frac{1}{2}$ D. En Skive af Skifersten 6 D. Et Skriverskrin 1 D. En Slagbænks Kiste $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. Et lidet sort Skab 1 $\frac{1}{2}$ Ort. Ét Skrin af Fyr, jernbundet, 3 D. Et lidet sort Skrin $\frac{1}{2}$ D. 4 Siddestole $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. Et Skiferstenbræt at skrive paa, $\frac{1}{2}$ D. 2 andre Skrivebrætter 1 $\frac{1}{2}$ Ort. En malet Tavle af Jesu Fødsel med 2 Døre for, 3 D. En Kurv $\frac{1}{2}$ Ort. En Lædersæk $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. En «Weschtaske»¹⁾ af Sælskind $\frac{1}{2}$ D. En anden Lædertaske $\frac{1}{2}$ Ort. En Lispundvægt $\frac{1}{2}$ D. En Rist 1 Ort. Martini Lutheri og Philippi Contrafactur under Glas, $\frac{1}{2}$ D. — Libriet: En tysk Bibel 3 $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. Biblia latine 1 $\frac{1}{2}$ D. Theatrum exemplorum 1 D. Psalterium Seneceri 2 D. 1 $\frac{1}{2}$ Ort. Theologia Welleri 1 Ort. Biblia paa Hollandsk $\frac{1}{2}$ D. D. Simon Pauli in agta (?) germ. (?) 1 $\frac{1}{2}$ Ort. D. Matthesius in vitam M. Lutheri, 1 Ort 2 $\beta.$ En tysk Bønebog 1 Ort. Altvetter Betbuch 1 Ort. Det ny Testamente paa danske $\frac{1}{2}$ D. Sarcerii Creutzbuch 1 Ort. Petri Palladii Bønebog $\frac{1}{2}$ Ort. «Wendell Schimpf» $\frac{1}{2}$ Ort. Feuerzeug, Christliche Andagt og Catechismus Lutheri, $\frac{1}{2}$ Ort. Chronica Lutheri $\frac{1}{2}$ Ort. — Landkarten paa Væggen 1 D. Et Hjortehoved med 2 Messingpiber 1 $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. Et Krucifiks 1 D. (stander paa Skorstenen). — Værge: Et langt Rør med Krudtflaske 1 $\frac{1}{2}$ D. 1 $\frac{1}{2}$ Ort. Et Spyd 1 Ort. En Degen $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. En Tasseke $\frac{1}{2}$ D. En «Pamphoffr» (= Pampert) 1 D. En liden Økse 1 $\frac{1}{2}$ Ort. — En Messingpande 5 $\beta.$ 2 gl. Skummeskeer 3 $\beta.$

¹⁾ Ordet er mig ukendt.

— Tin: en Tinflaske 1 Ort. En indiansk Nød $\frac{1}{2}$ D. 4 smaa Tinfade og 1 Kovsken, $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. Et Smørfad 5 β . — 3 Lamper 1 Ort 1 β . 2 Stenkrus 5 β . En Gryde $\frac{1}{2}$ D. Et Bækken 5 β . En Guldvægt 1 D. En Ask med nogle Knapper udi, 1 Ort. — Item var der i Kisten en Sølvstob med 3 Gubelitter udi, vejer 43 Lod à $\frac{1}{2}$ D. End 18 Sølvknapper, 3 Lod $2\frac{1}{2}$ Kv. à $\frac{1}{2}$ D. pr. Lod. Et lidet Sejerværk 5 D. En Ziter 2 D. En Guldkrampering 2 D. 1 Ort 4 β . Et Sølvhjerte med Sølvmallen 2 D.

II.

2. Decbr. 1606. Anne Dirik Pipers Gods.

Kramgods: 2 Stk. Trip à 11 D. 3 Stk. rødt og gult indsprængt ulden Gardiner à 14 \mathcal{L} . 3 andre «ulden Linen» Gardiner à 2 D. 3 Stk. indsprængt ulden Makeier à 4 D. 2 Stk. slet indsprængt Makeier à 11 \mathcal{L} . 28 Al. Hunskot à 2 \mathcal{L} . 11 Al. do. à 28 β . 23 Al. Kapf (Kaffa, Fløjsstof) à $2\frac{1}{2}$ \mathcal{L} . 16 Al. do. à $2\frac{1}{2}$ \mathcal{L} . 2 Al. Hunskot, hver udi en egen Stuv, à 2 \mathcal{L} . 27 Al. tyrkisk Grovgrøn à $2\frac{1}{2}$ \mathcal{L} . 58 Al. allehaande Kolør af «Stufen»-Bombasin (Bommes). «Stufen» maa vel betyde «i Stuver», mindre Stykker) à 18 β . 23 Al. brüggisk Bombasin i Stuver, à $1\frac{1}{2}$ \mathcal{L} . 12 Al. linned sort Trip i Stuver, à 1 D. 10 Al. ulden Trip à $2\frac{1}{2}$ \mathcal{L} . 25 Al. sort Borat udi Stuver, à $2\frac{1}{2}$ \mathcal{L} . Et Stk. uopskaaren «risk» Saien (rysselsk? Fra Ryssel [Lille] i Flandern?) 10 D. 34 Al. allehaande Stuffer af Saien à 2 \mathcal{L} . 48 Al. allehaande Kolør af Stuffer Makeier, à 10 β . 7 Al. hvidt «forleien» (forligget, ubrugeligt) Kanefas, à 1 \mathcal{L} . 103 Al. ulden Kamperts (Løj fra Kampen i Holland?) à 10 β . 25 Al. Silke do. à 24 β . 5 Al. i Silke «Curliier» (Kolør?) à 8 β . 2 Al. dobbelt Sardug til Dundyner à $1\frac{1}{2}$ \mathcal{L} . 20 Al. «smalken» Striber til Spærlagen à 6 β . Et helt Stk. hvidt Haardug 2 D. 53 Al. allehaande Kolør Haardug udi Stuffer, à 10 β . 14 Al. Stuffer sort og askefarvet Dvælg à 10 β . 6 Al. sort Damask à 5 \mathcal{L} . $1\frac{1}{2}$ Al. Stuf-Damask 1 D. $6\frac{1}{2}$ Al. sort gemen Atlask à 1 D. 20 Al. sort Silke Gansaugens¹⁾ à $4\frac{1}{2}$ \mathcal{L} . 8 Al.

¹⁾ Ejendommelig Vævemaade med nopret Overflade.

sort Silke Grovgrøn à 1 D. 2 Al. og 1 Stk. Stuf sort Fløj, glat, tilsammen 9 D. 3 Al. sort Kaf-Fløj à 7 fl. . 104 Al. allehaande Farve af Stuffer «Kiertechen» (et vævet Stof, Kartekke) à 1 fl. . 18 Al. Silke Kamelot à 2 fl. 12 β . 1 Stuf gult Damask 3 D. 66 Al. «gevesert» (gewässert, vatret) askefarvet Sindeldort à 1 $\frac{1}{2}$ fl. . 3 Al. rødt og 1 Stuf dobbelt Taft 15 fl. . 89 Al. rødt og gult Sindal (Silkestof) à 5 β . 6 $\frac{1}{2}$ Al. Kammerduge à 5 fl. . 21 fl. Possementsnøre à 6 $\frac{1}{2}$ D. 2 $\frac{1}{2}$ fl. fine do. à 9 D. 3 $\frac{1}{4}$ fl. Stik- og Sysilke af allehaande Farver à 7 D. 1 $\frac{1}{4}$ fl. smaa Silkesnøre af alle Farver, à 9 D. 18 Al. Silke-Kamperts à 24 β . $\frac{1}{2}$ fl. «Takkesnøre» (takkede i Kanten?) 5 D. 20 Al. rødt og gult Sindal udi Felttegn à 5 β pr. Al. 1 fl. fin hvid Dukke-Traad 3 $\frac{1}{2}$ D. 1 $\frac{1}{2}$ fl. do. do. 9 fl. . 3 Stk. hvid linned Bændel 2 fl. . Allehaande uldent Garn af Farve 2 fl. . Allehaande Mailands Silke 4 fl. . 14 Stk. uldne Flettebaand à 2 fl. . 9 Ruller uldne Hosebaand 9 D. En grønt Atlaskes Sypude 6 fl. . Et grønt Syhynde af Klæde 4 fl. . Et grønt Syskrin overdraget med Taft, 5 fl. . 19 Par allehaande Farve leidiske strikkede Strømper à 7 fl. . 25 Par allehaande Farve gemen strikkede Strømper à 4 $\frac{1}{2}$ fl. . Dukketraad 5 fl. . 12 Dusin allehaande Farve Silkeremme 6 fl. . «Cappitundi» (Floksilke?), Frynser og nogle andre uldne Border, 2 D. 16 Par røde og gule Børnestrømper 1 D. 3 Bogspejle à 2 fl. . 2 røde bundne (strikkede) Baadsmands-huer 2 fl. . 8000 Brev-Knappenaale à 10 β pr. 1000. 2 Fløjls-gehæng 10 fl. . 11 Sælkskindsgehæng à 8 β . 3 Læderhæng à 4 β . 54 Al. rødt Sindal à 5 β . 2 Stk. Traad-sorte Hosebaand 1 $\frac{1}{2}$ fl. . 2 fl. uægte Guldpossement 4 D. Et Stk. Fløj af $\frac{1}{2}$ Al. og nogen anden Silke Stuffer 1 D. Blaa, rød og gul Traad 2 fl. . 2 $\frac{1}{2}$ fl. blaa og hvide Bændler à 3 $\frac{1}{2}$ fl. . 28 Stykker brune Krudtflaskehæng à 4 β . Allehaande uldne Baand af Kolør 6 fl. . Allehaande Remme 5 fl. . En grøn og gul indsprængt Kappe 2 fl. . — 3. Decbr.: 2 Fløjls Livgørtel 1 D. 8 fl. Bomuld à 1 fl. . 2 $\frac{1}{2}$ fl. Flekfrynser (flettede Frynser?) à 2 $\frac{1}{2}$ D. 1 fl. fine sorte Frynser 6 D. 37 Al. fine brede sorte Silkebaand à 4 β . 100 Al. fine smalle Silkebaand à 1 $\frac{1}{2}$ β . Et gl. Stk. brunt fint Silkebaand 5 fl. . 10 Lod allehaande Kolør smalle Silkebaand à 12 β . 7 Lod «takke» (takkede?) smaa Silkesnøre à 12 β . 42 Al. smaa sorte «eichen»-¹⁾

¹⁾ Eichen maaske = Eichel, Agern, et Ord, der bruges om Possementarbejde.

Silkesnore à $1\frac{1}{2}$ β pr. Al. Allehaande hvide Kniplinger 3 fl . 23 Al. Silkesnore à 1 β . 26 Lod Silkesnore à 12 β . 52 Al. Kolør smalle Fløjls Border à 3 β . 85 Al. fine sorte Fløjls Border à 10 β . 53 Al. allehaande Fløjls Border à 7 β . 16 Al. dobbelte «Eschensnore» (Eschel, blaa Farve?) à 3 β . 11 Al. andre Fløjlsborder à 6 β . 100 Al. andre Fløjlsborder à 6 β . 100 Al. smalle smaa Fløjls Border à 2 β . 14 Al. Glas Possement à 3 β . 12 Par engelske Handsker med Frynser à 1 fl . 26 Lod gylden Possement à 2 fl . 13 Al. brede uægte Guldkniplinger à 1 fl . 2 fl 2 Lod uægte gylden Possement à 2 D. pr. fl . 79 Al. bunte (broget) uægte Possement à 4 Hvid. Allehaande smalle Snore med uægte Sølv indsprængt, 6 fl . 33 Dusin lange brune Snøremme à 3 β pr. Dus. 20 Livgørdeler af Læder og Sælskind à 8 β . 3 Dusin smaa Skrivetavler à 1 fl pr. Dus. $7\frac{1}{2}$ fl hvide Bændler à $3\frac{1}{2}$ fl . 11 Al. sort Bommese à 1 fl . 19 Al. sorte Lister à 1 β . 35 Al. uldne Frynser, som man plejer hænge om Senge, af Kolør, à 3 β . 11 Al. Silke Kolør Frynser, som man hænger om Drætter, à 12 β . Et lidet Skrin med allehaande «Naater» (Naale?) udi, 6 fl . 2 fl grønne Vokslys 2 fl . 7 Jernskovle 1 D. Et Par engelske Handsker, bestukket med Guld og Perler, 2 D. $2\frac{1}{2}$ Dusin smaa Børnesko à 5 fl pr. Dus. 17 Bøger Papir à 6 β . Et brunt Gehæng og Livgørdel, stukket med Silke, 2 D. 2 Dusin Knappenaale à 6 β pr. Dus. 5 smaa Spejle, sort indfattet, à 8 β . Et Antal Boller¹⁾, indbundne i et Stk. Garn, 1 fl . 11 fl Annis à 8 β . 5 fl Brisselholt (Brasilietræ) à 6 β . 16000 Knappenaale à 8 β pr. 1000. Nogen hvid Dukketraad udi en Æske 2 fl . $5\frac{1}{2}$ Dusin Kort à 2 fl . 3 Dusin smaa Børnepiber à 2 β pr. Dus. $8\frac{1}{2}$ fl rullet Messing à 1 fl . 4 fl dantsker Sæbe à 6 β . 6 Dusin Guld Pæle (Stifter) à 10 β pr. Dusin. 3 Grøteken (Gros) brune Remme 1 D. 7 do. do. à 1 fl . Rokkesnore 10 β . 4000 Messingnagler à 2 fl pr. 1000. 2000 Messingstifter à 1 fl pr. 1000. 2 Dusin gemen Bønder Spejle à 12 β pr. Dus. 1 Dusin gemene smaa Spejle 12 β . $1\frac{1}{2}$ fl gult og blaat Traad 3 fl . 17 Skrivetavler à 3 fl . 2 Grøtken Messingknapper à 24 β . 7 Hængelaase à 8 β . 2 fl Punsler til Guldsmede à 8 β . 6 store Skrædersakse à 12 β . 4 Par sorte Sporer à 6 β . 7 Knibtænger 1 fl . Nogle Finger-

¹⁾ Smaaskaale? Maaske = Bøller (Fingerbøller). Kan ogsaa være = Balger (Skeder).

borer (Fingerbøller) 2 fl. 5 smaa Blikspejle 4 β . 3 smaa skotske Pistoler à 3 fl. $2\frac{1}{2}$ Bundt Kobberhaner à $2\frac{1}{2}$ fl. pr. Bundt. — 4. Decbr.: 11 Skok Huggejern og Høvlejern à 2 fl. 4 β . 6 Dusin hollandske Knive à 3 fl. 2 Dusin engelske Knive à 2 fl. 19 Par Knive 1 D. 1 Dusin Lysestager 2 fl. $\frac{1}{2}$ Dusin Sakse $1\frac{1}{2}$ fl. $2\frac{1}{2}$ Dusin «fore Sakse» (ukendt) à $2\frac{1}{2}$ fl. 5 Dusin smaa fortinnede Dørhængsler à 3 fl. 5 Hageforme (Hægteforme) à 6 β . 4 Barbertænger 6 fl. 2 Bøsselaase à $2\frac{1}{2}$ fl. 8 Dusin Fyrjern à 8 β . 17 Spænder 1 D. 2 Dusin smaa fortinnede Dørhængsler à 2 fl. 16 Cirkeler (Passere) 1 D. 6 Skomagerknive à 4 β . 6 Skrabere à 5 β . 15 Tappebor 2 fl. 2 Stænger og Mundstykker 1 D. Nogle Hægter 4 fl. 80 Stk. Spigerbor $2\frac{1}{2}$ fl. 3 Grøtken Knapper à $1\frac{1}{2}$ fl. Et lidet Skrin med Knapper udi, 3 fl. Et Dusin Messingkradsere, som Guldsmedene bruger, 2 fl. 4 β . 300 Seglnaale 2 fl. 2 Bundter Kobberhaner à 2 fl. 1 Bundt File 2 fl. 1 Bundt Maller 1 fl. 1000 Kobbernagler 2 fl. 6 Spejle $1\frac{1}{2}$ fl. 6 Hængelaase 2 fl. $\frac{1}{2}$ Dusin Sakse 8 β . 3000 Knappenaale $1\frac{1}{2}$ fl. $1\frac{1}{2}$ fl. Benkamme à 7 fl. Nogle Ben- og Træskeer 1 fl. 1 Dusin Hornkamme 5 β . 1 Dusin Spejle 1 fl. 8 Dusin Knivskeder à 8 β . 10 Skrivetavler à 3 β . 18 Dusin Knivskeder à 8 β . 6 Par smaa Børnehoser à 3 β . En liden Messingmorter 6 fl. 3 Mundstykker til Trommeter 1 fl. 3000 Seglnaale 2 fl. 8 Knivskeder af Horn à 3 β . 2 Jernskuffer 1 fl. 5 Drivejern (til at drive Metal med) à 4 β . 36 Savblade à 8 β . 3 Klædekeste à 8 β . 6 Dusin forgyldte Spænder 3 fl. 1200 spanske Naale à 8 β . pr. 100. 20 fl. Voks à 1 fl. Allehaande smaat Gods 2 D. 16 Messingkroge 1 D. 3 Dusin Kroge à 1 fl. 1 Skok Huggejern 2 fl. Nogle smaa Spigerbor 22 β . 8 Pundert-Klinger 1 D. Nogle Fingerbøl 12 β . 16 «Bimse» (?) Knive 20 β . 8 «Forritter» (ukendt Ord) 6 β . 8 do. 12 β . 7 Dusin fortinnede Skruer à 8 β . 1 Dusin Bøssespænder 2 fl. $1\frac{1}{2}$ fl. Elefantben à 2 fl. $1\frac{1}{2}$ Dusin Messingtrisser à $2\frac{1}{2}$ fl. pr. Dus. 3 Dusin Lysepiber à 6 β . 7 smaa Messingklokker 1 D. 3000 Knappenaale $1\frac{1}{2}$ fl. 4 gult Skinds Tasker 8 β . Allehaande Haarknapper 6 D. Nogle Laase og Sakse $\frac{1}{2}$ D. 45 smaa malede Æsker à 1 β . 8 fl. Seglgarn à 6 β . Allehaande smaat Kramgods $2\frac{1}{2}$ D. 5 Kurveflasker 1 fl. Nogle Skummeskeer og et Blikslag $\frac{1}{2}$ fl. $1\frac{1}{2}$ Dusin «Pannarium»¹⁾ $1\frac{1}{2}$ fl.

¹⁾ Er Latin og maa betegne noget til Tøj henhørende (Knapper?)

Nogle Tarme-Rokkesnore 1 D. 38 Breve store Syle à 3 β .
 1 Dusin Tobakpiber $1\frac{1}{2}$ fl. ¹⁾. Nogle Bøsestene 1 D. Nogle
 Snoreremme 12 β . 2 Jern, som man stikker under Hestehove
 med, og en Smørsøger, $2\frac{1}{2}$ fl. . $1\frac{1}{2}$ fl. Blaarstivelse $1\frac{1}{2}$ fl. .
 16 Glarøjne 2 fl. . Nogle Ben-Øreskeer 12 β . 1 Dusin Spække-
 naale 12 β . 1 Dusin Breve Garn 12 β . 8000 Kramsøm af
 allehaande Slag, à $1\frac{1}{2}$ fl. pr. 1000. 7 Par Hængsler à 4 β .
 Nogle Messingrosen i en Æske 1 fl. . Nogle sorte Stene 12 β .
 5 Hovedborster 10 β . 37 malede Breve 1 D. Nogle sorte
 Stene 1 fl. . Nogle Jernsyle 1 fl. . Nogle Tærninger 1 fl. . 36
 blaa Hatte à 1 fl. . 14 Timeglas à 4 β . $1\frac{1}{2}$ Dusin Krus à 1
 D. pr. Dus. $1\frac{1}{2}$ Dusin Iygter 3 fl. . 1 Dusin Blækhorn 2 fl. .
 7 Bliktragter à 4 β . Nogle Voksllys 1 fl. . 2 Blækhorn, 1
 Saks, 1 Gehæng, 2 fl. . Nogle Skytter 2 fl. . Nogle Nagler
 1 fl. . 4 smaa Save 1 fl. . 10 Save à 6 β . 2 fl. «Krans-
 øgen» (Kranskage, et Brækmiddel) 1 fl. . Nogle Markmus 1
 D. 7 fl. «Wisten» (ukendt Ord) à 6 β . 10 fl. «Mynne»
 (Mønje) à 3 β . 6 fl. «Roschill» (Risgel, tysk Rauschgelb, rød-
 gul Arsenikfarve) à 6 β . 8 fl. Kanarifro à 2 β . 8 fl. «Blii-
 gell» (Blyglid, Blyglød, Blyforbindelse) à 4 β . 2 fl. Salpeter
 1 fl. . 4 Lis fl. Hornlim à 1 D. 6 fl. Svovl à 3 β . En Æske
 med noget smaat Gods udi, 1 fl. . 8 Al. Hunskot à 2 fl. . 6
 fl. Gallas (ukendt. Galle?) à 6 β . 68 Al. grovt Klæde à 1 fl. .
 8 Al. Bai à 2 fl. . 11 Al. rødt Bai à $2\frac{1}{2}$ fl. . 10 Al. do. do.
 à 2 fl. . 8 Al. rødt «Friis» Klæde à 2 fl. . 35 Al. sort
 dansker Klæde à $2\frac{1}{2}$ fl. . $6\frac{1}{2}$ Al. brunt hollandsk Klæde
 à $3\frac{1}{2}$ fl. . 36 Al. grønt Klæde à 3 fl. . 6 Al. Bænkedynevaar
 à 2 fl. . $7\frac{1}{2}$ Al. fint sort Kirsei à 6 fl. . 47 Al. Blaarlæred
 à 5 β . 3 Glasflasker 1 fl. . — 5. Decbr.: 8500 «Pompesøm»
 (ukendt Ord) à 20 β pr. 1000. 2 Ris graat Papir à 20 β .
 3000 Kramsøm à 20 β pr. 1000. 2000 Pustersøm à 8 β pr.
 1000. 8 fl. Blækpulver à 4 β . Gult Klæde 1 fl. . Nogle Glas-
 knapper og Mundharper $1\frac{1}{2}$ fl. . 38 Stk. hvid Sæbe 2 fl. . 2
 Dørlaase 7 fl. . 8 fl. Ingefær à 12 β . 8 fl. Annis à 8 β . 10
 fl. Bligel à 6 β . 3 Lis fl. Brisselholt à 1 D. 4 Lis fl. Allun à
 1 D. Smaa Kramsøm 6 fl. . 1 Bimpel Tjære 1 fl. . $4\frac{1}{2}$ Lis fl.
 Stivelse à 3 fl. . 4 fl. Spanskgrønt à 2 fl. . Nogle Hestesko
 og Klinkejern 2 fl. . Et Brætspil $1\frac{1}{2}$ fl. . 20 Vandspøjter à
 12 β . 7 Værger à $2\frac{1}{2}$ fl. . 2 Bøsser, $2\frac{1}{2}$ D. Nogle Nøgler

¹⁾ Dette er, saavidt vides, første Gang, Tobaksrygning omtales i Dan-
 mark.

1 D. 7 hængende Søkompas 5 fl. . 17 smaa Kompas 1 D. 2 Rappirer med Fløjls Balge og en Pundert, $4\frac{1}{2}$ D. 13 Bøger Karduspapir à 10 β . En Td. Kønrog 3 fl. . $5\frac{1}{2}$ Dusin stafferede Hatte à 8 D. pr. Dus. 31 stafferede Bondehatte à 1 fl. . $1\frac{1}{2}$ Dusin stafferede Hatte à 14 fl. pr. Dus. 7 stafferede Hatte med Fløjls, à 5 fl. . 80 fl. Peber à $1\frac{1}{2}$ fl. . Et Spejl 6 fl. . $2\frac{1}{2}$ fl. renheglet Hor à 12 β . 450 store Spigere à $3\frac{1}{2}$ fl. pr. 100. Nogle «Sille» Ringe (ukendt Ord) paa et Baand, $1\frac{1}{2}$ fl. . Nogle Søm og noget Gods 2 D. En Lyseform af Kobber, v. $1\frac{1}{2}$ Lis fl. , à 2 D. En Sølvstob, som var pantsat, indløst for 5 fl. . 12 røde Kander à 2 β . 2 Bradepander 5 fl. . Et gl. Flaskefoder 1 D. Nogen hvid Flok (= Flokuld) 2 D. 4 fl. Hamp 1 fl. . 3 Stangjern og nogle Kiler, 3 D. — Udi Kælderen: Nogle Glas 1 D. 6 Fade Osmundjern à 4 D. Noget Beg $1\frac{1}{2}$ D. 3 Bimpler Tjære 3 fl. . 8 Hellebarder à 3 fl. . En Stormhat 1 D. Nogle Hjortetakker $1\frac{1}{2}$ D. 74 lange Spisser, udi enhver Knippe er 740 à $\frac{1}{2}$ fl. .

Tilstaaende Gæld 589 D. 1 fl. 15 β , hvoraf 281 D. 3 fl. er regnet for vis. Rede Penge: 3 gl. Rosenobler, 11 D. 1 fl. . 2 Guldgylden 9 fl. . 385 Rigsdaler = 397 D. 2 β Mønt. 50 slette Daler = $50\frac{1}{2}$ D. Summa 461 D. 3 fl. 2 β .

19—21. Jan. 1607. *Indhavegods:*

Sølv $63\frac{1}{2}$ D. Tin, Kobber, Messing, 48 D. 3 fl. 7 β (heriblandt en Lysekrone af Messing 9 fl.). En Jernkakelovn 12 D. Gangklæder 84 D. Federklæder 106 D. $1\frac{1}{2}$ fl. (hvoriblandt en Bænkedyne og 2 Hynder, der er syede i Græskar, 6 Glindingshynder m. m.). Linklæder 101 D. 3 fl. . Træfang 79 D. 3 fl. 4 β , nemlig: Et Egeskab 20 D. En dobbelt Egeskive 3 D. En Egeseng 8 D. Et Fyrreskab $2\frac{1}{2}$ D. En dobbelt Egeskive 2 D. Et lidet Skab 6 fl. . En Bænk 1 D. En Kiste $3\frac{1}{2}$ fl. . En dantsker do. 5 fl. . En Bænk $\frac{1}{2}$ fl. . En do. 4 fl. . Et Kunststykke 6 D. 2 Egebænke 24 β . En grøn Stol 1 fl. . 1 dantsker Seng 2 D. 2 Kister $4\frac{1}{2}$ fl. . 3 Skrin, 2 D. + 6 fl. + 1 D. En Fyrreskive 3 fl. . En Kiste $2\frac{1}{2}$ D. En dantsker Seng 3 D. 5 smaa Tavler og Kontrafejer à 1 fl. . 3 do. à 2 fl. . 1 papistisk Kontrafej 1 fl. . 1 Kontrafej 6 fl. . En Kistebænk 2 D. En Slagbænk af Eg 6 fl. . En do. af Fyr $2\frac{1}{2}$ fl. . En Kistebænk 6 fl. . Et grønt Skab 3 D. En Skive 3 fl. . 1 Slagbænk $1\frac{1}{2}$ fl. . En Bænk 8 β . En Skive 1 D. Et jernbundet Skrin 2 D. — Summa af bortskyldig Gæld 603 D. 1 fl. 3 β .

14. Novbr. 1610. *Morten Jespersens, Slotsskrivers paa Kronborg, Gods.*

Vaningen med alt, hvad nagelfast er, item en Jernkakkelovn, Drætter samt Bænke udi Stuen, 350 Rigsdaler. Den Vaaning der næst op til, 200 Rdl. Til Kirken skyldes 168 Rdl., nemlig 18 D. i resterende Husleje, og Gaarden er desuden pantsat til Kirken for 150 D. Summa af Jordegods 382 Rdl. = 441 D. 2 fl 12 β . — Sølv: 2 smaa spidse Rømere, en liden Skaal, 5 Skeer, et Lænkebælte med Knivskede, ialt 67 Lod à 2 fl . Et Livgørtel paa 30 Lod à 2 fl . Et Bælte paa en Rem, pantsat for $8\frac{1}{2}$ D. 1 fl 4 β . En Sølvske pantsat for 1 D. 4 Dusin Knapper, 10 Lod, 5 D. Et Krus med et Sølvlaag 2 D. — $10\frac{1}{2}$ Lis fl 2 Skaal fl Tin à 14 β pr. Sk fl . — Kedelkobber: En Iyseform, 2 Lis fl à 20 β pr. fl . En fortinnet Kedel med et Laag, 11 fl à 24 β . Nok 2 Lis fl 7 Sk fl à 14 β pr. Sk fl . En Destillerekedel, 23 fl à 24 β . Et Dragehoved af Kobber, 12 fl à 1 fl . En Kedel, $1\frac{1}{2}$ Lis fl 5 Sk fl à 20 β pr. fl . En Pantekedel. — Grydekobber: 5 Lis fl 2 Sk fl à 10 β pr. Sk fl . 5 Pantegryder. — Messing $1\frac{1}{2}$ Lis fl à 1 fl pr. fl . Et Fyrbækken 1 D. — Bly 6 Lis fl 7 Sk fl à $2\frac{1}{2}$ fl pr. Lis fl . — Gangklæder: En Kappe af Kolørklæde 18 D. En «Karbiner»kappe (til at bære en Karabin over) 10 D. En ulden Grovgrøns Klædning 12 D. En Barats Trøje 8 D. Et Par Trips Bukser 6 D. En Korduans Trøje 6 D. En Klædning af Kolør Klæde, Kjortelen foret, 12 D. Et Par «Køler» (Kolør?) Klæde Bukser 5 D. Et rødt Klædeskørt, pantsat for 5 D. En Hue 4 D. En Hat 2 D. Et Par brune strikkede Strømper 1 D. — Træfang i Stuen: En udtrækkende Skive af Eg 10 D. Et Tresur 35 D. Et beslaget Egeskrin 8 D. 4 indfattede Hjortehoveder 4 D. Et lidet Fyrrebord 3 fl . En Bagstol 2 fl . En Himmel over Bordet 6 fl . Et Sejerværk 10 D. Et grønt Skab 4 D. Et Spejl 3 fl . — I Kammeret i Forstuen: En liden Stenskive 6 D. En beslagen Egekiste 6 D. En do. 5 D. Et Flaskefoder 2 D. Et do. 3 fl . Et Forsæde 2 fl . — Paa det største Kammer paa Loftet: En liden malet Tavle $1\frac{1}{2}$ fl . En Skrivetavle 2 D. Et jernbundet Skrin 4 D. Et formalet Bord af Eg 6 D. En stor Kiste af Eg 16 D. En Rejsekiste 4 D. Et Forsæde 2 fl . En lang Bænk

3 fl . En stakket Bænk 2 fl . Et Sengested 7 D. Et Haandklædebræt 4 D. — Paa det Kammer næst op til paa Loftet: Et Sengested, formalet, 7 D. 3 gule Forsæder 6 fl . En Fyrreskive 6 fl . — Paa det øverste Loft: 2 $\frac{1}{2}$ Tylt Deller à 7 fl . — I Stalden: 2 Tylter Deller 2 D. — I Stegerset: et Kandeskab 3 $\frac{1}{2}$ D. — Federklæder: 2 Puder med Vaarene 10 fl . En Græskar-Bænkedyne 5 D. En gul do. 3 $\frac{1}{2}$ D. En stakket do. i Glinding 5 fl . En flamsk do. 10 D. En do. do. 5 D. En stakket do. do. 10 fl . 2 grønne Hynder 2 D. 1 do. 3 fl . 1 Sengedyne 7 D. 3 ny do. 24 D. 1 gl. do. 4 D. 2 smaa Hoveddyner 2 D. 1 do. 6 fl . 1 gl. do. 3 fl . En Dundyne med blaa Striber 4 D. Et Spærlagen, hvidt og brunt, med Kappe, 4 D. Et brandgult Sengklæde 2 D. Et sølvfarvet do. 1 $\frac{1}{2}$ D. — Linklæder: 11 fl Garn à 12 β . 4 Par Blaargarnslagen à 5 fl . 5 Par Hørgarnslagen à 4 D. 1 Par do. do. 3 D. 5 Drejls Haandklæder 5 D. 6 Drejls Duge, 3 + 2 D. + 10 + 5 + 5 + 3 fl . 4 Skjorter 4 D. 10 Kraver à 3 fl . 7 Forklæder 7 fl . — 2 Kalbiner (Karabiner) 6 D. 2 lange Bøsser med Hylstrene 8 D. Et Rappir 12 fl . En Stridshammer 1 D. En Lodbue 2 D. En Hellebard 6 D. Et Harnisk med en Spids (Spyd) 7 D. 2 Sadler 20 D. 2 do. 15 D. 1 do. 4 D. En beslagen Vogn 35 D. 3 Kaner 8 D. En beslagen Arbejdsvogn 12 D. Et nyt Hestetøj 6 $\frac{1}{2}$ D. 2 gl. do. 5 D. — Jernfang: Et Anker 6 fl . En Sav 1 D. En langskæftet Økse 1 fl . Et Tængsel og en Haandøkse 1 D. En Trefod 1 D. Et Bradspid 6 fl . 2 Brandjern, en Tang, en Ildske, 4 $\frac{1}{2}$ D. 3 Nav 6 fl . 2 Vedøkser 1 D. — 23 Bøger, 8 D. 1 fl 12 β . 6 Tdr. Mød à 8 D. 2 Glaslygter 1 $\frac{1}{2}$ D. En anden ny Lygte med Horn, 2 D. 2 allunede Huder 3 D. 9 Sække 9 fl . Et Par Støvler og et Par Sokker 2 D. En Slibesten 1 $\frac{1}{2}$ D. En Læst Rostockerøl à 7 $\frac{1}{2}$ fl pr. Td. — 3 Køer. — Tilstaaende Gæld: 719 Rdl. + 297 D. 1 fl 3 β + 251 Tdr. Havre.

13.

25. Avg. 1620. *Johan Thor Møllens efterladendes Gods.*

Kedelkobber: En aflang Børstekedel (Børste = Flæske-side). En Kedel paa 1 Spand. — Grydekobber: En Gryde.

En Pande. — Messing: 2 smaa Kedler. En Pande med 1 Ben, ubrugelig. 2 Vægtskaaler. Et Fyrbækken. 5 Lysestager. En Stage uden Piben. Et Laag af et Fyrbækken. 2 Lysepiber. En Messingspand. En Skummeske med Jernskaft. En lille Kobbermorter med Jernstøder. — Jernfang: En Lysemor (Standstage) med en Messingpibe. En Lysestage med 2 Piber. En Bradpande. Et Bradspid. En Jernpande. En liden Rist. 3 Trefødder. 1 Ildtang. 2 Kokkeknive. — Sølv: 4 Skeer. — Tin: 13 Fade, smaa og store. 5 Vinpotter. 2 Maalepotter. En Halvpotte. 2 Pæle. En halv Pæl. 2 Kovskener, det ene med et Dækkel. En Kande paa 1½ Pot. En Smorkande. Et Saltsirken. 4 høje Saltkar. — 3 hvide hollandske Skaaler. — I Stuen: 6 Stk. «Skielder» (Skilderier). Trævare: En udtrækkende Egeskive. En liden Fyrreskive. En Slagbænk. 4 Bænke. 2 grønne Lister. Gl. grønne Drætter omkring Stuen. Et Spejl indlagt. En dantsker Kiste. 2 dantziger Stole. En grøn hollandsk Stol. En Spinderok. — Kammeret over Stuen: Et gult Fyrresengested. 2 Bagstole. 2 dantsker Stole med rødt «Redder»¹⁾. 2 Landtavler. En lang malet Tavle, 5 Sind (∴ den forestiller de 5 Sanser). En Skive. 2 Bænke. En hvid Fyrrekiste. ½ sort beslagen Kiste. En grøn Liste med Spaanmaatter. 16 malede fransk Glas Krukker. Et Sengested. En Slagbænk. 2 Klædekurve. — I Forstuen: 3 grønne Stole, ny. 2 gl. Stole. 76 Træskuffer. 74 lange Æsker med Kønrog. — Lerkrukker og Krus, som Fedde beretter at have købt, som er ubetalt, for 5 D. kurant. 3 grønne Stole. Fiskesnører og Bly til Fiskeri f. 2 D. 1 Ort 12 β. — Gangklæder: En sort engelsk Kappe. En gl. Firdraads (et Stof) Trøje. En gl. Bommesis do. En brun do. do. Et Par Trips Bukser. Et Par grønne isprængte Klædebukser. Et Par sorte do. do. Et Par gl. Bommesis Bukser. Kvindens Gangklæder ubeskrevet. — Sal. Johans Pung af Katteskind med hans Sølvsignet. — Sengklæder: Grønne Spærlagen om en Seng. Et grønt Sengedækket. Et hvidt Sengklæde. En blaarandet Dyne. En Hoveddyne. Et grovt Lagen. 2 Puder med Vaar. — I en anden Seng: en liden Dyne, en Hoveddyne, et Lagen, et grønt Dække med hvidt under, en Pude med Vaar. — I et Kammer derhos: En streget Dyne, 2 Lagen, et grønt Sengklæde, et hvidt do., 1 Pude med Vaar. — En Pude. 2 smaa gl. do. En gl. Dun-

¹⁾ Hvad der menes hermed, ved jeg ikke.

dyne. Et grønt Sengklæde. Et hvidt do. Et Lagen. — Lin-
klæder: 6 Skjorter. 6 Kraver. — I Gaarden, i Kammeret:
En stor Bog. En gl. Vadmel's Sengedyne. En Hoveddyne.
Et Par Lagen. 2 Puder med Vaar. Et grønt Sengedækken.
Et Spejl. En Kiste. Nogle Stenkrus og Fade. En grøn Stol.
En Haspe. En Kurv med Laag. 6 Bøtter. Nogle Trætaller-
lærkener og Fade. Nogle Fisketrug. — I det lille Kammer
ved Stuen: 3 smaa Bænke. 5 Bøsser. Et Bandolér. En Hat.
En grøn «Støer» (ukendt Ord). — Bænkeklæder: 2 ny franske
Hynder med Læder under. 3 gl. Bænkedyner, den ene med
Grønt under. 3 gl. Hynder. — Nok Linklæder: 8 Duge. 6
Par Lagen (2 Hørgarns, 4 Blaargarns). 19 Pudevaar. En
blaarandet Sengedyne i Stuen. 6 smaa Haandklæder. — Ad-
skilligt: 17 Glasflasker. 12 Dusin Tobakspiber. 1 Dusin
«Bendkenglas» (Bennikeglas, smalle Drikkeglas?). 2 Ris graa
Papir. 2 Dusin Rømere. 4 Dusin Trætallerkener. — I Kæl-
deren: $\frac{1}{6}$ Oksehoved Brændevin. $\frac{1}{4}$ Oksehoved fransk Vin.
Nogle Læddiker, Oksehoveder og Tønder. — (Gælden, der
ikke er adderet, beløber sig til o. 200 D.).

14.

3.—8. Novbr. 1620. Skifte efter Mette Klavsdatter mellem
hendes efterladendes to Børn, Dorete Lavrsdatter (hendes Hus-
bonde Didrik Mahr, Raadmand) og Klavs Lavrsen.

Guld beløb tilsammen 289 D. kur. 3 Ort 8 β . Deraf til-
faldt Søstren: En vreden Kæde med en Skuepenge udi, 7
Lod à 6 D. kur. 12 Ringe og en Marne (Spænde), Krone-
guld, $5\frac{1}{2}$ Lod 1 Kv. à 7 D. pr. Lod. En Signetring og 2
andre smaa Ringe, ungersk Guld, $1\frac{1}{2}$ Lod 1 Kv. à 8 D. pr.
Lod. En ungersk Gylden 2 D. 8 β . Udi Penge, som hendes
Broder skulde lægge fra sig, 11 β 1 Hvid. Klavs Lavrsen
bekom: En Murstens Mønster Kæde $10\frac{1}{2}$ Lod $\frac{1}{2}$ Kv. à 7 D.
pr. Lod. 10 Ringe, 6 Lod $1\frac{1}{2}$ Kv., Kroneguld, à 7 D. pr.
Lod. En Tavle med 3 Perler udi, 1 Lod $\frac{1}{2}$ Kv. à 7 D. pr.
Lod. Nogle smaa Stifter $2\frac{1}{2}$ Lod à 6 D. En Portugaløs
med en Marne 24 D. En dobbelt Rosenobel 10 D. 2 dob-
belte Dukater 8 D. 1 Ort 12 β . 3 ungerske Gylden 6 D. 1

Ort 4 β . 2 halve Kroner 1 D. 3 Ort 4 β . $\frac{1}{2}$ Lod Perler 1 D. — Sølv beløb tilsammen 479 $\frac{1}{2}$ D. 9 β . Heraf er Søstrens Lod: En Pottekande 60 $\frac{1}{2}$ Lod à 2 Ort 8 β . En Trepæle-Kande 43 Lod à 2 Ort 8 β . En Halvpottekande 26 Lod à 2 Ort 8 β . Et Kovsken uden Laag 32 $\frac{1}{2}$ Lod à 2 Ort 8 β . 2 Knarbægre (Bægere med «Knorrer», 5: Bukler, Buler) forgyldte inden, 7 $\frac{1}{2}$ Lod à 2 Ort 8 β . 11 Skeer 35 Lod à 2 Ort. Noget smaat Sølv 5 $\frac{1}{2}$ Lod, 2 $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. Noget gl. brudet Sølv 61 Lod à 2 Ort. En Ske, forgyldt, 4 Lod 1 Kv. à 3 Ort pr. Lod. Et forgyldt Armbaand 2 D. 3 Ort 16 β . Rede Penge: 4 D. 1 Ort 2 β 2 Hvid. End herforuden bekom hun, som Ellen Nils Klavsøns havde hende foræret, en forgyldt Kredens 21 $\frac{3}{4}$ Lod. Klavs Lavrsens Lod: En forgyldt Kredens, 21 Lod à 3 Ort 4 β . En slet Kande, 88 Lod à 2 Ort 8 β . En stukken og dreven Kande 77 Lod à 2 Ort 8 β . En Halvpottekande 32 $\frac{1}{2}$ Lod à 2 Ort 8 β . En Pælekande 22 Lod à 2 Ort 8 β . Et stort Kovsken med Dækkel 58 $\frac{1}{2}$ Lod à 2 Ort. Et lidet do. med do., 30 Lod à 2 Ort. En Konfektskaal 28 $\frac{3}{4}$ Lod à 2 Ort. En Vinskaal 17 Lod à 2 Ort 8 β . Et lidet Kovsken 4 Lod ÷ 1 Kv., à 2 Ort 8 β pr. Lod. Et lidet Bibæger 10 $\frac{3}{4}$ Lod à 2 Ort 8 β . Et lidet Rømer 3 $\frac{1}{4}$ Lod à 2 Ort. Et Saltkar 10 $\frac{1}{4}$ Lod à 2 Ort 8 β . 16 Skeer 51 $\frac{1}{2}$ Lod 1 Kv. à 2 Ort pr. Lod. En forgyldt Kredens 19 $\frac{1}{2}$ Lod à 3 Ort 4 β . 2 forgyldte Skeer 8 $\frac{1}{2}$ Lod à 3 Ort. En Perlemoder, beslagen med forgyldt Sølv¹⁾, 55 Lod à 3 Ort 4 β . Rede Penge af Fællig: 20 D. 3 Ort 1 β 1 Hvid. — Tin: Dorettes Lod 33 Skaal R engelsk Tin à 16 β . 36 Skaal R godt Tin, dantziger Prøve, à 14 β . 74 Skaal R gemen Tin à 12 β . (Klavs' Lod er af alle 3 Dele det dobbelte). Messing: Dorettes Lod: Et Fyrbækken 3 Ort. En Spand 5 R à 16 β . En Lygte 1 $\frac{1}{2}$ D. En gl. do. 3 Ort. Et Par Stager 1 D. Nok brugeligt Messing 17 Skaal R à 16 β . Gl. Messing 2 Skaal R à 10 β . Klavs' Lod: En Krone, 50 Sk R à 20 β . Et Fyrbækken 1 $\frac{1}{2}$ D. En Skummeske 16 β . Et Par smaa Stager $\frac{1}{2}$ D. En Getkande (støbt Kande) og en Kelke (Øse) 1 Ort 4 β . 34 Sk R brugeligt Messing à 16 β . 18 Sk R gl. Messing à 10 β . — Grydekobber: D.s Lod: 12 Sk R godt brugeligt G. à 12 β . 23 Sk R gl. G. à 8 β . (Klavs' Lod det dobbelte). — Kedelkobber: D.s Lod: 4 Lis R 15 Sk R godt brugeligt K. à 20 β . 40 R gl. do. à 16 β .

¹⁾ Der menes utvivlsomt en Navtilpokal.

(Klavs' Lod det dobbelte). — Jernfang: Bradvender med Buk og Spid 5 D. 2 Bradspid 1 D. 2 gl. Trefødder $\frac{1}{2}$ D. Et Pandejern 12 β . En Jernalen 16 β . 2 Kokkeknive 10 β . 2 Økser 1 Ort 4 β . En Ildske med Messing 3 Ort. En Fyrtang med Messing 3 Ort. En Ildske 10 β . En Ildtang 10 β . 3 smaa ny Skummeskeer 1 Ort. 1 do. 10 β . Harnisk og Spitz blev besluttet at blive ved Hovedgaarden uden Vurdering. Et Sejerværk 8 D. En Smørsav $1\frac{1}{2}$ Ort. En liden Sav $\frac{1}{2}$ Ort. En Skovsav $2\frac{1}{2}$ Ort. En Stensav 3 Ort. En Vinkelhage 12 β . En stor Naver $\frac{1}{2}$ D. En Spærhage $\frac{1}{2}$ D. Et Par Dørhængsler 3 Ort. En Bradbuk 1 Ort. 7 Jernvegger (Jernkiler) 36 R à 3 β . Et Par gl. Tængsler 12 β . 2 do. 10 β . En lang do., 8 R à 3 β . En Rive 12 β . En Stang, 9 Skaal R , 1 Ort 7 β . 7 Vinduesjern, rødt anstrøgne, 16 Skaal R à 3 β . En Naver 1 Ort. En Halvøkse (Hellebard?) 1 Ort. En Dørlaas $1\frac{1}{2}$ Ort. Et Tængsel 4 β . Et Par gl. Hængsler 1 Ort. 2 gl. store do. $1\frac{1}{2}$ Ort. En gl. Dørlaas $\frac{1}{2}$ Ort. En Naver 6 β . En Stang til en Slibesten 13 R à 3 β . En gl. Laas 10 β . En liden Dørlaas 10 β . 2 Kroge 6 β . 3 Par «Kørnatz» do.¹⁾ 16 β . En Vægt til en «Bellcke» (Bjælke eller Balk?) $\frac{1}{2}$ D. En Brandfork 10 β . 2 Brandhager 6 β . En gl. Økse 8 β . Gl. Jerntøj, 3 D. Et Spjud $1\frac{1}{2}$ Ort. 2 do. $\frac{1}{2}$ D. 3 Stk. Bly, 1 Lis R 3 Ort 6 β . Summa 34 D. 10 β . — 17 Sengedyner 68 D. 8 Dundyner 26 D. 20 Hoveddyner 25 D. 3 Ort. 4 Par og 10 enkelte Puder 20 D. — Spærlagen og Sengetækkener 23 D. 1 Ort; heraf er D.s Lod: 1 Sengklæde 3 Ort. 1 do. 2 Ort. 1 do. 1 D. 1 gl. nürnbergers do. $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. 1 gl. hvidt Klæde 1 Ort. 1 grønt Tække 3 Ort. 3 Stk. Spærlagen $1\frac{1}{2}$ D. Et Sengklæde $\frac{1}{2}$ D. 3 Stk. linned Spærlagen 7 Ort. K.s Lod: 3 Stk. Spærlagen $2\frac{1}{2}$ D. 3 Stk. som er hjemmegjorte $2\frac{1}{2}$ D. 3 Stk. røde do. 1 D. Et gl. rødt Klæde 1 Ort. Et Sengklæde 2 Ort. Et hvidt do. 3 Ort. 1 do. 3 Ort. 3 Stk. Spærlagen 1 D. Et gl. Bordtække 4 β . Et Stk. Sengklæde Drejl, 21 Al. à 16 β . Et rødt Tække 1 D. — Bænkeklæder 43 D. $\frac{1}{2}$ Ort, nemlig: En stakket Glindings Agedyne $\frac{1}{2}$ D. En stakket vævet do. 3 Ort. En Læder do. $1\frac{1}{2}$ Ort. En 6 Al. lang Bænkedyne $4\frac{1}{2}$ D. En 8 Al. l. do. 9 D. En 4 Al. l. do. $3\frac{1}{2}$ D. 2 do. 4 + 3 D. En vendt do. 2 D. En do. 2 D. En gl. do. $1\frac{1}{2}$ D. 2 stakkede Agedyner à 2

¹⁾ Gennemhullede? Jfr. kørne, at hulle Jern.

D. 2 gl. Bænkedyner 1 D. 1 Ort + $\frac{1}{2}$ Ort. En gl. syet do. 1 D. 1 Ort. 2 gl. do. 3 D. + $1\frac{1}{2}$ D. En Agedyne $\frac{1}{2}$ D. 17 Hynder 9 D. — Linklæder: 16 Par og 1 enkelt Lagen. 16 Par og 3 enkelte grove Blaargarnslagen. Ialt 59 D. Pudevaar 30 D. 3 Ort, nemlig 13 Par og 6 enkelte Pudevaar, et Stykke, udsyet, til et Lagen, 4 D., 2 Nathuer $1\frac{1}{2}$ D. Duge 75 D. 3 Ort, nemlig 9 Damaskduge, en silkesyet Dug (10 D.), en do. do. ($2\frac{1}{2}$ D.), et silkesyet Haandklæde (5 D.) samt 37 andre Duge. Haandklæder: 23, 13 D. $2\frac{1}{2}$ Ort. Lærred: 60 Al. Hørgarns Lærred à 1 Ort 4 β . 44 Al. do. do. à 12 β . 69 Al. Lærred à 15 β . 11 Al. à 13 β . 18 Al. Skaaningerlærred à 6 β . 18 Al. do. do. à 6 β . 15 Al. Tvist à 8 β . 4 Al. Dynevaar à 3 β . 7 Al. Blaargarnslærred à 8 β . $15\frac{1}{2}$ Al. do. do. à 5 β . 29 Al. grovt do. do. à 5 β . $7\frac{1}{2}$ Al. do. do. à 8 β . 21 Al. Haandklædedrej à 10 β . Summa af Lærred $52\frac{1}{2}$ D. $22\frac{1}{2}$ β . Spundet Garn: 8 Skaal $\text{\textcircled{U}}$ Hørgarn à 30 β , 12 Sk $\text{\textcircled{U}}$ do. à 24 β , 4 Sk $\text{\textcircled{U}}$ raat Garn à 24 β ; Summa $7\frac{1}{2}$ D. 1 Ort 4 β . — Gangklæder: Den bedste Foldekaabe med blommet Fløj under, 28 D. En do. med slet Strimmel fortil 14 D. En do. bar slet 6 D. En ny Agekaabe 25 D. En slet do. 6 D. En do. med en Fløjls Krave 5 D. En slet gl. Klædekaabe $3\frac{1}{2}$ D. Den bedste forede Grovgrøns Kaabe 12 D. En gl. Graaværkskaabe 2 D. Et Silke Grovgrøns Skørt med blommet Fløj under, 20 D. Et askefarvet Tabins Skørt (vatret Taft) 6 D. Et nyt tyrkisk Grovgrøns Skørt 12 D. Et do. do. 4 D. Et do. do. 5 D. Et sort Klædeskørt 6 D. Et Silke Borats Skørt 15 D. Trøje 2 D. En ny Grovgrøns Trøje 4 D. En gl. kipret Borats do. 2 D. En gl. Klædetrøje $1\frac{1}{2}$ D. Et gl. Fløjls Snøreliv med Sølvmaaler 2 D. Et Herren Saiens (Halvsilkestof) Snøreliv 1 D. — Sal. Lavrs Mikselsens Gangklæder: En sort Kappe med Snore 16 D. En Trøje med Fløjls Ærmer 8 D. Et Par Bukser 3 D. Et Par gl. Trips do. 2 D. En gl. Sidendorts Trøje $\frac{1}{2}$ D. En Bommesis Trøje $1\frac{1}{2}$ D. — Sal. Mester Nils Klavssøns Gangklæder: En sort Klædekappe 12 D. En sort fin do. do. 20 D. En Præstekjortel 12 D. En halvslidt fin Klædekjortel 7 D. En Ulvskindskjortel 16 D. En Damaskes Samari 10 D. En Atlaskes do. 10 D. En ulden Grovgrøns do. 3 D. En Klædetrøje med Atlaskes Ærmer 8 D. En udhuggen Atlaskes Trøje 2 D. En Grovgrøns Trøje med Damaskes Ærmer 6 D. En do. do. 2 D. En gl. Klædetrøje med Grovgrøns Ærmer og Sølvhægter 4 D. Et Par Klædebukser 5 D. En Atlaskes

Trøje med Snore 3 D. En Sobelshue 4 D. Et Fløjls Bonnet $1\frac{1}{2}$ D. 3 Al. Atlask 6 D. $3\frac{1}{2}$ Al. Damask 7 D. $7\frac{1}{2}$ Al. leidisk Bommesi 5 D. 1 Ort. Summa af Gangklæder $370\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. — Trævare: En Skive af Løn, rødfarvet, 3 D. En gl. do. $1\frac{1}{2}$ D. En Kandestol $1\frac{1}{2}$ Ort. En rød dantsker Kiste 3 Ort. En grøn do. do. $1\frac{1}{2}$ D. En rød beslagen Egekiste 4 D. 2 smaa Stole 1 Ort. Et firkantet Skab 12 D. En ny beslagen Kiste 6 D. Et rødt Slagbord 1 D. En sort gl. Kiste $\frac{1}{2}$ D. Et beslaget Skrin 1 D. Et rødt do. do. 1 D. Et grønt do. do. 2 D. En rød Stol 1 Ort. 2 smaa Stole 1 Ort. Et Sengested 2 D. En gl. Kiste $\frac{1}{2}$ D. En gl. do. $1\frac{1}{2}$ D. En Slagbænk $1\frac{1}{2}$ D. 2 Bagstole $\frac{1}{2}$ D. 2 smaa Stole $1\frac{1}{2}$ Ort. Et Fyrresengested $1\frac{1}{2}$ D.¹⁾ — Paa Klavs' Kammer: En gl. Skive $\frac{1}{2}$ D. 2 Bænke 3 Ort. — Kammeret over den lille Stue til Gaden: Et Sengested 2 D. 2 hvide Bænke 3 Ort. Et Egesengested 4 D. — Drengeskammeret: 2 Sengesteder $1\frac{1}{2}$ D. En gl. Kramkiste $\frac{1}{2}$ D. En Skive, som man slaar Brød paa i Dejtrug, $1\frac{1}{2}$ Ort. 3 gl. Kister $\frac{1}{2}$ D. 1 Ort. — Det Kammer over den grønne Stue: Et Egesengested 6 D. En hvid Skive $1\frac{1}{2}$ D. 3 lange Fyrebænke $\frac{1}{2}$ D. $\frac{1}{2}$ Ort. En rød Slagbænk $1\frac{1}{2}$ Ort. En Stol, sammenlagt, $\frac{1}{2}$ D. En Himling 3 Ort. — Paa Svalen i Gaarden: Et Mælkeskab $\frac{1}{2}$ D. En Retterbænk 1 Ort. — Paa Lofterne: 7 Tylter finskaarne Deller 14 D. $1\frac{1}{2}$ Tylt Vrag Rafter 3 Ort. 4 Brædder 1 D. 2 slette Mejer (Mejeren = Le?) $\frac{1}{2}$ D. 4 Tylter og 4 enkelte Deller à $1\frac{1}{2}$ D. pr. Tylt. — Loftet over Porten: 5 Tylter Deller à 6 $\frac{1}{2}$ Mønt. 17 Stk. Egebrædder $1\frac{1}{2}$ D. 2 gl. Vindueskarne 2 D. En Slæde 3 Ort. En gl. do. $\frac{1}{2}$ Ort. En rød do. 1 D. En Fading med Vinger 1 D. En do. 1 D. 3 Slæder à 1 D. En Arbejdsslæde 1 Ort. En Arbejdsvogn 3 D. En lang Bænk 1 Ort. En gl. læderbeslagen Vogn med 2 Hjul, 3 D. En Vogn til én Hest med sin Behøring, 12 D. Et Sengested $\frac{1}{2}$ D. Et do. 1 D. En Skive 1 Ort. En stor Ramme $\frac{1}{2}$ D. 2 gl. Kister 1 Ort. — Bryggerset: En Fyrrekiste 3 Ort. En Kistebænk 1 Ort. En Skive 1 Ort. Bryggekar og Redskab 5 D. — I Gaarden: en rød Bænk 1 Ort. — Kammeret over Sengskammeret: En Kistebænk 3 Ort. En Bænk $1\frac{1}{2}$ Ort. En do. med 2 Rum $1\frac{1}{2}$ D. En gl. Slagbænk $\frac{1}{2}$ D.

¹⁾ Ovenstaaende Bohave maa vel tænkes at have sin Plads i Stuerne (og maaske Stuekambers), da intet særskilt Rum nævnes.

En liden Bænk $\frac{1}{2}$ Ort. En gl. Skive 3 Ort. Et beslaget Skrin $1\frac{1}{2}$ D. Et Skrin $\frac{1}{2}$ Ort. Et Sengested 2 D. — Udi grønne Kammeret: En grøn Seng 6 D. 3 lange Bænke $4\frac{1}{2}$ D. En Slagbænk 1 D. Et rødt Bord $1\frac{1}{2}$ D. En gl. Skive $3\frac{1}{2}$ Ort. En Egekiste 5 D. En Stol af Eg 1 D. En rød Stol 1 Ort. 2 do. 3 Ort. 2 Pustere 1 Ort. — Summa af Træværk 157 D. 1 Ort. — End fandtes siden dette efternævnte uskiftet, som blev vurderet og delt, som følger: Noget Tømmer, som laa udi Gaarden, 21 D. Mønt. Klavs' Part af Lægter 32 Tylter og 8, à 16 β pr. Tylt, hvorimod D. fik og sin Arvepart udi Lægter. Fremdeles tilfaldt K.: Hø paa Loftet 1 D. 3 Tdr. Kalk 2 Ort 8 β . 2 Brandjern med Messingopstandere 6 D. En Sengedyne og en Hoveddyne, som tilforn var forgæet, 2 D. En Kobbergryde, $3\frac{1}{2}$ \mathbb{E} à 8 β . En gl. Jerngryde $\frac{1}{2}$ D. Halvpart af et Hornfiskevaad 3 D. 16 β . Et Bordskrin beslaget med Sølv, bekommet i Gæld for 7 D. Imod fornævnte bekom D.: 7 Egerækker 1 D. En Dundyne $1\frac{1}{2}$ D. Noget Hestetøj med en Sadel 5 D. Nogen Fjer og Dun $2\frac{1}{2}$ D. Herforuden skal hun have af K. i redé Penge 17 β 1 Hvid. — Nok til K.: Himlingerne, Gemelder (Malrier), et Vraaskab i den store Stue, et Fyreskab i den lille Stue, som og Messingkrogene om Stuen, blev uvurderet. Derimod fik D. alle hendes sal. Moders linnede Gangklæder. — Dernæst fik K. en fordærvet Sæk Humle 2 D. Et Spejl $\frac{1}{2}$ D. Et Haandklædetræ $\frac{1}{2}$ D. 12 Skaal \mathbb{E} Voks à 24 β . Derimod fik D.: Et rundt Spejl over Bordet. Et andet Spejl. Et Haandklædetræ. 6 Sk \mathbb{E} Voks. End beholdt D. 21 Stk. Faar og Lam, vurd. f. 18 D. Mønt, deraf er K.s Anpart $9\frac{1}{2}$ D. 8 β .

21. Jan. 1621. Jordegodset: Hovedgaarden 2000 D. Den Gaard, som Reinholt Vagtmester nu i boer, 350 D. 3 Boliger med Haverum 350 D. Lergaarde (Gærder af Ler) med Boliger og Have 200 D. Vangen uden Rosenkilden 80 D. Den Gaard næst op til Hans Olsen 250 D. En Have i Sudergaden 45 D. — Didrik Mahr skylder K. 381 D. 3 Ort 13 β (heraf 59 D. 1 Ort 13 β 1 Hvid for Moderens Gangklæder, som Dorete fik). — Bortskyldig Gæld 1281 D. 1 Ort 16 β . Tilstaaende Gæld 3461 D. 1 Ort 16 β (heriblandt: Kristoffer Ulfelds Haandskrift paa 2000 Rd. in specie, med 2 Aars Rente 240 D. in specie; Jørgen Brahes Haandskrift paa 500 Rd. in specie med 1 Aars Rente 30 Rd.) — S. Mette har testamenteret de Fattige 200 D., som udlægges af 2 Haand-

skrifter, hver paa 100 D. (der ikke er medregnede i ovennævnte Sum af tilstaaende Gæld). — Didrik skylder yderligere K. 69 D. 3 Ort 3 β. — Bøgerne deltes mellem dem uden Vurdering. — Alle deres Stolestader her udi Kirken skal staa i Fællig paa Leje, indtil K. bliver sin egen Værge. — Skal og være vitterligt at være solgt et Skib til Hamborg, s. Mette havde sin Part udi. Item er indlagt i det ostindiske Kompagni 100 Rd.

Kronologisk ordnet Fortegnelse over de benyttede Skifteforretninger.

(Tallene henviser til de Sider, hvor Aftryk eller Uddrag af vedkommende Skifteforretning findes. Af de ikke benyttede Skifter er hist og her et Navn eller en Overskrift medtaget, der kunde tænkes at have Interesse. De fuldstændige aftrykte Skifter ere betegnede ved Kursiv).

1571. 3. 4. *Sakarias Markvordsen*, Drabant. 110—111.
— 10. 10. *Johan Bus* (Købmand). 111—113.

1572. 12. 3. Skifte mellem Herluf Persen og hans Børn. 54. 71. 88. (Jfr. 21. 5. 1573).

1573. 4. 2. Oluf Brændevins Hustrus Mødrene. —
27. 2. Anders Lousens Datter Annas Fædrene. 78. —
1. 4. Lavrids Mar. 54. 78 f. 88. 102. — 12. 4. Peder Mueris Barns Gods. 26. 38. 49. — 12. 4. Andres Skottes Gods. 54. 62. — 21. 5. Herluf Persen. 71. 79. 102. (Jfr. 12. 3. 1572). — 5. 10. Jens Krogemager. 26. 30. 38. 54. 63. 69. 85. 102.

1574. 20. 3. Frands Bager. 63. — 15. 4. Iver Bøsseskytter. 26. 30. 34. 38. 42. — 1. 7. Skifte mellem Henning Jonsen og hans Stifson Hans Justesen. 49. 54. — 27. 7. Gunild Daug's. — 19. 11. Peder Kæmpes Hustru Karine. 54. 102.

1575. 12. 4. Alhed Johan van Gellern hendes Gods. 30. 34. (Jfr. 18. 2. 1578).

1576. 14. 3. Isak Kurvemagers Søsterbørns Gods. 29. 49. 79. — 17. 3. Skifte mellem Rikardus Wedderborn (Købmand) og hans Børn. 79. — 7. 4. Oluf Sned-

kers og hans Hustrus Gods. 24. 79. 88. 102. — 10. 7. Hans Planke Guldsmeds Børns Gods. 48.

1577. 26. 2. Jørgen Sandersen (Købmand). 7. 18. 20. 26. 30. 38. 49. 54. 79. — 10. 4. Margrete Drabanters. 34. 38. 42. 49 f. 71. 79. 88. — 3. 5. Hans Løgemand. 88. — 24. 7. Oluf Bagges Børn. 42. — 7. 8. Margrete Morten Klejnsmeds Børn. 54. 66 f.

1578. 12. 1. Klavs Utermarks Barns Gods. 25. 102. — 4. 2. Jens Snedkers Skifte med sin Hustrus Søster. 24. 38. — 18. 2. Alhed van Gellers Børns Gods. 16. 79. 84. 102. (Jfr. 12. 4. 1575). — 22. 2. Berete Peder Staffensens Gods. 59. — 28. 2. Frants Birkes og hans Hustru Elines Gods. 50. 54. 63. 69. 88 f. 98. — 22. 4. David Vævers Børns Fæderne. 70. — 7. 5. Skomager Lavrids Holst. 29. — 4. 6. Hans Terning. 102. — 2. 10. Povel Matsens Skifte mellem hannem og hans Børn. 30. 34. 38. 102. (Jfr. 26. 8. 1584).

1579. 4. 9. Nils Barfods (Raadmands) Skifte med hans Stifdatter Marine. 48. 79 f. 84. 102.

1580. 20. 5. Lavrids Nielsens Skifte med sin Stifson. 50.

1581. 15. 2. Povel Slagters og hans Hustru Kirstine Mads Krogemagers Børns Gods. 80. 84 f. 89. 102. — 15. 5. Sidse Klavs Ejlersens Skifte med tvende sine Døtre. 26. 30. 38. 69. — 29. 5. Povel Klejnsmeds Skifte med sin Stifdatter Signe Jakobsdatter. 102 f. — 1. 7. Peiter Rebslars Børns Fæderne. 54. 85. 103. — 4. 7. Mons Tømmermands Børns Gods. 4 f.

1582. 29. 6. Peder Børresens Børns Mødrene. 89.

1583. 14. 8. *Klavs Pomerening* (Købmand). 114—117. (Jfr. 29. 7. 1584). — 8. 11. Hans Holst. 38. 50. 54. 85. 89.

1584. 29. 7. Skifte og Forhandling mellem Mikkel Snøkel (senere Byfoged) og hans Medarvinge om salig Klavs Pomerening's Gods. 59. (Jfr. 14. 8. 1583. — Om Mikkel Snøkel jfr. 22. 10. 1597 og 10. 10. 1598). — 26. 8. Povel Matsen. 20. 26. 30. 34. 38 f. (Jfr. 2. 10. 1578). — 19. 11. Aksel Karlsten. 42.

1585. 19. 1. Henrik Skrøder. 71. — 29. 1. Skifte efter Albret Guldsmed mellem hans Enke, der har ægtet Peder Elling Guldsmed, og Børnene. 4. 7. 18. 39. 48. 54. 63. 71. — 9. 7. Mikkel Malere. 12. 89. — 22. 7. Skifte

efter Peder Guldsmed mellem hans Enke, der har ægtet Frederik Guldsmed, og Børnene. 48. — 17. 8. Povel Sejermager. 16. 46. — 20. 8. Jakob Krogemager. 16. 89. (Jfr. 30. 5. 1586). — 2. 10. Klavs Biendorps Gods. 7. 12. 29 f. 34 f. 46. 63. 67. 71. 85. — 9. 10. Henrik Skomager, som blev halshuggen, hans Gods. Deraf tilkommer hans efterlevende Hustru Karine Halvparten, og anden Halvparten er forbrudt, Hælvten til Kgl. Maj., og Halvparten til den Dødes næste Arvinge, som Henrik ihjelslog.

1586. 30. 5. Fortsættelse af Skiftet efter Jakob Krogemager. (Jfr. 20. 8. 1585). — 20. 7. Lavrids Fisker. 30. 35. 42. — 22. 7. Anne Jesper Skræders. 63. — 5. 10. Skifte til Povel Ramses med hans Stedbarn. 30 f. 63.

1587. 3. 5. *Arnoldus de Fine*, kgl. Maj.s Kapelmester. 117—119. — 23. 5. Skifte mellem Mattis Snedker og hans to Døtre efter deres salig Moder Gyde Jensdatter. 24. — 23. 5. Skifte mellem Bonde Karlsen og hans Hustrus Søster. 103. — 22. 7. Hans Væver. 70. — 24. 10. Kristen Glarmester. 5.

1589. 24. 4. David Leyell, forstum Raadmand udi Helsingør. 2. 7 f. 21. 26. 31. 35. 42. 50. 71 f. — 9. 9. Klavs Nielsen, Byfoged. 4 f. 50. 63. 80. 103. — 12. 9. Skifte mellem Anders Hansen og hans Søsterbørn (o: førnævnte Byfoged Klavs Nielsens Børn) efter deres salig Mormoder Anne Kristen Skrivers, som boede udi Tølløse. 80. — 8. 11. *David Hansen*, kgl. Maj.s Tolder. 119—122.

1590. 4. 3. Skifte mellem Henrik Rottmand (= Raadmand?) og hans Stifsøn Henrik Slebus. 103. (Jfr. 19. 11. 1607). — 11. 5. Skifte efter Birgitte Hans Kiøns mellem hendes Husbond Anders Becker og hans Stifsøn Just Hansen. 26. 31. 50. 80. 89 f. — 10. 6. Gods efter Peder Klømmensen og Hustru. 54. — 22. 6. Skifte efter Anders Skriver mellem hans Enke og hans to Svogre Nils Blydækker og Oluf Jonsen. 42. 72. — 29. 10. Cornelius Hollænders Gods¹⁾. 3. 10. 26. 31. 35. 42. 46. 54. 59. 63. f. 67. 69. 80. 85. 103 f.

1591. 24. 2. Søren Madsen Ostemand. 39. 72. — 13. 4. Hans Københavns og hans Hustrus Gods. — 21. 4.

¹⁾ Findes i Protokollen under 30. 3. 1593 med følgende «Nota: Dette Gods var beskrevet paa forn. Tid (o: 29. 10. 1590), og nu i Dag, den 30. Marts, udfaaet til Gældnere.»

Sander Væver. 70. — 29. 4. Skifte efter Lavrids Busch og hans Hustru Signe. 103. — 13. 5. Skifte efter Anders Skræder mellem dennes Søn og hans Stiffader Hans Maler. (Jfr. Rettelser og Trykfejl). — 6. 7. Arent thenn Raade (Købmand). 72. 90. 104. — 20. 7. Skifte mellem Peder Elling (Guldsmed) og hans to Børn. 31. 39. 42. 46. 48. 72. 80. 98. (Jfr. 29. 1. 1585 og 18. 12. 1592, samt 14. 3. 1593). — 16. 8. Hans Bødker. 54 f. 58. 64. 67. — 12. 10. Skifte efter sal. Else Jørgen Sandersens mellem Gudmand Nielsen (Raadmand, senere Borgermester) og hans Stifbørn og egne Børn. 8. 35. 39. 104. (Jfr. 26. 2. 1577). — 15. 10. Skifte efter Morten Glarmester og hans Hustru. 5. 90. (Jfr. 10. 3. 1592). — 22. 10. Skifte efter Henrik Romor Snedker og Hustru Bente. 24. 42. — 2. 12. Herman Stenhugger. 5. 18 f. 21 f. 26. 29. 31. 37. 42. 72. (Jfr. 30. 8. 1592).

1592. 21. 2. Ellen Lucas'es Gods. 59. 69. 72. 90. — 23. 2. Jakob Kandestøbers Gods. 19. 29. 31. 35. 39. 53. — 28. 2. Rasmus Monsens Gods. 104. — 7. 3. Skifte mellem Anders Brun og hans tre Børn. 5. — 9. 3. *Anne Rasmusdatters* Gods, som tjente Bente Frans Skrivvers. 122—123. (Jfr. 26. 11. 1603). — 10. 3. Morten Mortensens Gods, Søn af Morten Glarmester. 5 f. 42. 55. 72. (Jfr. 15. 10. 1591). — 29. 3. Johanne Dirkes Piges Gods. 104. — 30. 3. Kristen Baggers Gods. 55. — 4. 4. Henrik Pottemagers og Hustru Engels Gods. 15. 58. 90. — 4. 4. Fortegnelse over Sager, udvurderede fra Klavs Bøssebager for 20 D. vitterlig Gæld. 85. — 4. 4. Peder Grovsmeds Gods. 67. 72. (Jfr. 6. 11. 1592). — 12. 4. Jens Kældersvends og Hustru Inger Eskildsdatters Gods. 42. 64. — 21. 4. Hans van Kulenbacker. 16. — 25. 4. Peiter von Limborges Gods. 31. 55. 59. 85. (Jfr. 27. 6. 1592). — 26. 4. Lavrids Hofmands Gods, der af Øvrigheden er beslaglagt som Pant «for hvis han haver forbrudt imod Byen for den Tiuf, han udførte.» 67. — 27. 4. Salig Ellene Kelsdotters Gods, som tjente Jakob Mheus. 42. 59. 80. — 28. 4. Sal. Mester Hans Skrøeders, kgl. Badskærs, Gods. 46. 59. 85. 104. (Jfr. 15. 7. 1592). — 28. 4. Cornelius Jansen Linnedvævers og Hustru Abelone Thøres efterladendes Gods. 67 ff. 70. — 30. 5. Beskrevet til Søren Snedkers, hvis Gods hans Hustru Kirstine havde efterladt. 24. 31. — 1. 6. Oluf Pedersen, Raadmand i Helsingør. 5. 8. 26. 31. 35. 39. 42. 69. 72. 98. 104 f.

— 27. 6. Peter van Limborgs Skifte efter hans Hustru med hendes Arvinger. 90. (Jfr. 25. 4. 1592). — 4. 7. Peder Rebslagers Gods. 8. 26. 72. 104. — 5. 7. Skifte mellem Karine Povels og hendes Sønner. 16. 55. 80. 98. — 8. 7. Skifte efter Lavrids Povelsen og Anna Mikkelsdatter. 42. — 15. 7. Salige Mester Hans Bartskærs Gods. 42. 59. 64. 72. 85. 90 f. 98. 105. (Jfr. 28. 4. 1592). — 18. 7. Salig Morten Kedelsmeds Gaard og Gods. 26. 42. 62. 85. — 18. 7. Jens Bondes Gods. 91. 105. — 19. 7. Ambrosius Pottemagers Gods. 15. 58. — 19. 7. Anna Zacharies Gods. 8. 19. 22. 39. 50. 91. (Jfr. 18. 8. 1592). — 21. 7. Thomas Truelsen. 19. 35. — 7. 8. Sal. Gertrud Begermagers Gods. 58. 69. — 9. 8. Sal. Jakob Reslas og Hustru Margrete Kældersvends Gods beskrevet. 50. 55. 64. 85. 91. (Jfr. 28. 3. 1593). — 18. 8. Vurdering paa fornævnte Anne Zacharises Gods. 12. 16. 31. 72. (Jfr. 19. 7. 1592). — 26. 8. Skifte mellem Haye Heddis (Skipper) og sal. Sibilla Thettisdatters Arvinge. 50. 72 f. 91 f. 105. — 30. 8. Sal. Herman Stenhuggers Bo til Gælden. (Jfr. 2. 12. 1591). — 1. 9. Lisabet Tønneses Bo og Boskab (Købmandshandel). 8. 12. 19. 22. 26. 31. 37. 39. 46. 59. 73. 80. 105. — 2. 9. Søren Skrædersvends Gods. 105. — 11. 9. Hans Lamands Bo og Boskab. 26. — 13. 9. Jochim Lestemand af Pommern (Skipper?) hans Gods. 92. 98. — 27. 9. Mads Pedersen Koks Gods. 26. 73. — 27. 9. Thomas Jakobsen Skottes (Klædekræmmers) Gods. 92. — 14. 10. Lenhart Henriksen af Harloms Gods (Skipper?) 92. — 28. 10. Markus Kykelins (Skipper?) efterladendes Gods. 92. — 6. 11. Peder Smeds Gods (Jfr. 4. 4. 1592). — 7. 11. Skifte til Eline, Henrik Kleinsmeds Efterleverske. 8. 16. 26. 29. 39. 42 f. 46. 66 f. 80 f. 85. 92 f. 105 f. — 8. 11. Fortsættelse af samme Skifte. 5. — 16. 11. Søren Torvskær. — 28. 11. Sal. Anna Brekers Gods. 31. 55. — 18. 12. Peder Ellings (Guldsmeds) Gods. 35. 43. 46. 48. 73 (Jfr. 14. 3. 1593 og 20. 7. 1591).

1593. 25. 1. Skifte til Jens Bryggers efter hans afgangne Hustru (Jfr. 31. 3. 1593). — 30. 1. Johan Petersens (Købmands) Gods. 55. 106. (Jfr. 3. 10. 1593 og 8. 4. 1594). — 14. 3. Peder Elling Guldsmeds Gods. 39. 48. (Jfr. 18. 12. 1592 og 20. 7. 1591). — 15. 3. Albert Albertsen i Lybeck hans Klæde. — 21. 3. Jakob Opgravs Gods udlagt for Husleje. 50. — 28. 3. Jakob Reslau. 85. 93.

(Jfr. 9. 8. 1592). — 29. 3. Jesper Andersens Gods. 64. — 31. 3. Jens Olsen Bryggers Gods. (Jfr. 25. 1. 1593). — 23. 4. Sal. Gert Pottes (Fisker?) Gods. 29. 35. 39. — 23. 4. Gods, tilvurderet Lavrids Mikkelsen for Husleje af Hans Stoltes Bo. 10. 31. 35. 73. — 28. 4. Helvig i Stjernen, hendes Gods beskrevet. 29. 55. (Jfr. 25. 7. 1593). — 8. 5. Skifte til Mads Lavridsens efter hans sal. Hustru Marine Klavsdatter. 26. 31. 39. 106. — 15. 5. Sal. Hans Nielsen (Raadmand). 2 f. 8. 19. 22. 35. 39. 43. 50. 73. 81. 106. — 18. 6. Sal. Her *Rasmus Lavridsen*, forhen Sogneherr i Helsingør. 123—124. — 25. 7. Heilvich Dessenbroch (i Stjernen) hendes Gods. 31. (Jfr. 28. 4. 1593). — 31. 7. Mester Henrik Gritte, Bartsvær. 29. 43. 50. 73. 81. — 16. 8. Henrik Stenhugger. 16. — 15. 9. Hans Væver. 35. 70. — 3. 10. Johan Petersens (Købmands) Gods. 55. 59. (Jfr. 30. 1. 1593 og 8. 4. 1594).

1594. 14. 2. Sal. Anders Saksen, fordum Raadmand i Helsingør. 16. 35. 39. 73. — 18. 2. Hans Løgemands Skifte med sine Børn. 29. 31. 73. — 8. 4. Johan Petersens (Købmands) Gods. 93. (Jfr. 3. 10. 1593 og 30. 1. 1593). — 28. 5. David Reimers, Vævers, Gods. 26. 70. — 11. 6. David Wedderborn (Købmand). 8. 26 f. 29. 35. 43. 50. 73. 81. — 27. 6. Kirsten Bagers Gods. 39. 55. — 21. 9. Fenne Justes Gods. 73. — 24. 9. Brede Smeds Gods. 67. — 26. 9. Anna Povl Muremesters Gods. 27. 85. (Jfr. 4. 11. 1595). — 26. 9. Voldborg Povelshatters (Anders v. Borchs Efterleverskes) Gods. 98 f. — 15. 10. Povel Arkeliskriver. 27. 55. 64. — 26. 11. Jørgen von Rønnes Gods. 27. 31. 43. 73.

1595. 21. 1. Eline Davidsdatters Gods. — 24. 1. Herman Malthan, tysk Prædikant. 81. 101. — 4. 3. Sakkell Pedersen (Styrmand). 31. 35. 46. 55. 59. 64. 81. (Jfr. 6. 8. 1595). — 25. 4. Seiger Jakobsens (Kukenbagers af Amsterdam) Gods. 73. 85. 93. — 26. 5. Thomas Thennckers (Klædekræmmers) Gods. 6. 50. 93 f. — 11. 6. Thomas Steensens Gods. 16. — 6. 8. Sakkell Petersen Styrmands Gods. 31. 35. 73. (Jfr. 4. 3. 1595). — 8. 8. Mercrete Tønnes Styrmands Efterleverske, hendes Gods. 27. 31. 35. 39. 55 f. — 25. 8. Hans Guldsmeds Gods. 27. 35. 48. — 27. 8. Johan Povelshatters Gods. 8. 56. 68. 73 f. 94. — 24. 9. Hans Dønnikers Gods. 19. 35. 39. 46. 50 f. 81 f. 85. 99. — 17. 10. *Jørgen Mahrs* (Borger-

mesters) Gods. 125—127. — 22. 10. Niels Villumsen (Købmand). 8. 10. 20. 27. 29. 35. 74. — 31. 10. Kristen Lavridsen. 31. 74. — 4. 11. Povl Murermeisters Gods. (Jfr. 26. 9. 1594). — 14. 11. Hans Hoppena, Skomager.

1596. 19. 1. Kirstine Peder Fynbos Bo. 35. — 29. 1. Karine Rikardusdatter sal. Rasmus Langes (Købmands) Gods. 8. 19. 22. 27. 31. 35. 39. 43. 51. 74. 82. 85. — 31. 1. Desmer Skræders Gods. 43. 56. 68. 94. — 2. 2. Stefan Henning af Grøningen (Skipper) hans Gods. 12. 15. 27. 46. 51. 64. 85. 94. (Jfr. 8. 9. 1597). — 5. 3. Jens Skræders Gods. 59. — 23. 7. Johan Tønnesen, Styrmands, Gods. 82. 94. — 7. 12. Dyver Jakob Mewessens Gods. 22. 27. 35 ff. 39. 43. 59. 74. 85.

1597. 3. 3. Hans Syrissen. 85. — 16. 3. Karine Sommers Gods. — 17. 3. Jokim Klavsen Skræders Gods. 31 f. 74. — 14. 4. Søren Kristensen Skrivers Gods. 27. 36 f. — 25. 5. *Esbjørn Jensen Klokker*, Skaalemager. 127—128. — 22. 6. Oluf Frandsen Bryggers Gods. 10. 12. 19. 32. 36. 39. 43. 56. — 8. 9. *Stefan Hennings* (Skipper) Gods. 128—129. (Jfr. 2. 2. 1596). — 25. 10. Skifte efter Heila, Mikkel Snøkkels (Byfogeds) afgangne Hustru. 5 f. 36. 46. 68. 74 f. 82. 85 f. 99. 106. (Jfr. 10. 10. 1598 og 27. 2. 1599).

1598. 10. 1. Jørgen Nielsen Skriver. 46. 75. — 25. 1. Kristen Melfars (Middelfarts) Gods. 39. — 14. 2. Kartrine Hygis Gods (Købmandshandel). 12. 19. 32. 36. 39 f. 59. 75. 106 f. — 28. 4. Søren Olsen Snedker. 11. 24. 40. 43. — 7. 7. Albert v. Hoff's (Købmands) og Hustru Nelchen Cornelisdotters Gods. 10 f. 32. 46. 56. 59. 64. 75. 82. — 10. 10. Mikkel Snøkkel (Byfoged). 51. 75. 82. 86. (Jfr. 25. 10. 1597 og 21. 2. 1599). — 16. 10. Jens Jørgensens Gods. 60. — 24. 10. Jørgen Hansen Styrmand. 27. — 27. 10. Jon Nielsen Brygger. 8. 19. 27. 40. — 29. 10. Jens Guldsmid af Tønder. 48. — 14. 11. Berent Hakes (Købmands) og sal. Hustrus Lissabet Povel Thyssens Gods. 12. 29. 43. 46. 51. 60. 64 f. 86. — 28. 11. Lavrids Lavridsen Skotte. 11. 16. 86.

1599. 30. 1. Nille Bohmlos Johansdatter, Jakob Hansens afgangne salig Hustru (Apotek). 8. 11. 13. 15. 40. 51. 60. 65. 75. 82. 94. 107. — 21. 2. Mikkel Snøkkel (Byfoged). 51. (Jfr. 10. 10. 1598 og 25. 10. 1597). — 1. 3. Adelheid Jørgensdatter. 32. — 16. 4. Jens Holms

Gods. 19 f. 32. 37. 51. — 6. 5. Hans Hansen, Styrmand af Lybek. 46. — 18. 5. Jan Jansen, Styrmand. 60. — 18. 5. Hans Detmarsken Guldsmeds Gods. 48. — 21. 5. Villum Henriksen (Købmand). 10 f. 13. 27. 29. 32. 36. 43. 46 f. 82. 94. (Jfr. 10. 6. 1608). — 20. 6. Peder Langes Fædrene. 7 f. 27. 40. 43. — 16. 10. Niels Gravers Gods. 60. — 22. 10. Villum Dasou (Købmand). 36. 44. 94. 107. — 30. 11. Sidse Kristen Klementsens Gods. 20. 40.

1600. 2. 1. Gertrud Kletens Gods. 51. 75. 82. 94. — 28. 2. Iver Lavridsen Baadsmads Gods. — 28. 3. Niels Ringkøbings Gods. 27. 44. 47. — 31. 3. Lucia Olufsdatter. 32. 82. — 27. 5. Peder Rasmussen. 36. 47. 60. — 29. 5. Kirstine Jens Baggers. 51. — 30. 5. Hans Bøsesko, Hofkarl. 82. — 9. 6. Hans Sveverlings Gods. 51. — 1. 7. Hans Brøndemester. 65. — 4. 7. Hans Liden, Skipper af Aberdin. 47. — 8. 8. Dirik Niemanns Gods. 36 f. 75. — 13. 8. Thomas Remsnider. — 4. 9. Karine Jensdotter, Jesper Ketels (Købmands). 8 f. 11. 20. 27. 29. 44. 47. 60. — 11. 11. Marine Hans Snedkers. 40. (Jfr. 15. 12. 1601).

1601. 28. 5. Meinert Povelsen. 60. 75. — 10. 6. Kristen Hattemager. 60. 86. — 3. 12. Jakob Gottsloffs Gods. 11. 13. 32. 37. 44. 75. — 15. 12. Hans Svitzer Snedkers Gods. 24. 60. (Jfr. 11. 11. 1600).

1602. 27. 1. Lavrids Paarup. 27. 32. 36. — 19. 5. Peter Eckart, kgl. Maj.s Skræder. 13. 22. 36. 44. 47. 56. 87. — 3. 7. Skipper Mikkell Jensen. 16. — 4. 8. Peder Povelsen Styrmand. — 14. 9. Anna Villum Kræmmers. 4. 16. 20. 27. 36. 40. 44. 56. 107. — 16. 10. Margrete Erik Baggers. 51. — 28. 10. Esbern Olsen Tørveskær. 40.

1603. 4. 7. Maren Geldsacks (Købmandshandel). 11. 13. 27. 32. 36. 40. 44. 47. 60. 65. 107. — 21. 8. Anne Hamburgeres Gods. 47. 60. — 26. 11. Bente Frans Skrivers (Raadmands). 9 f. 86. — 3. 12. Arent Zelle, kgl. Maj.s Drabant. — 9. 12. Seichen Cornelisses Gods. 16. 60. — 14. 12. Broder Klokkers (Købmands) Gods. 9. 40. 44. 56. 60. 75. 82 f.

1604. 1. 3. Allicken Peiters. 68. 75. — 12. 3. Thomis Dasses Gods. 10. 16. 68. — 5. 6. Holger Maler. 12. — 12. 6. Johan v. Etwick. 94. — 28. 12. Anne Thor Schmede, Kristian Davidsens (Købmands, senere Borgermesters) Hustru. 47. 51 f. 83.

1605. 4. 2. Abraham Bartskaers Gods. 56. 83. — 6. 2. Borgermester Jørgen Revald. 27 f. 32. 36. 44. 86. — 8. 5. Mads Jude, Tømmermand. — 16. 5. Else Draggers Gods. 13. 47. — 14. 8. Frans Murermesters Gods. 56. — 17. 10. Tyge Snediker. 24. 28. 36. 69.

1606. 4. 5. Magdalene Jensdatters, Oluf Pederzens Hustrus, Gods. 47. 107. — 31. 5. Johan Hilling. 13. 83. 94. — 26. 8. Oluf Tryne, Bøsseskytter. — 8. 10. Lucia Paaskes Gods. 4. 16. 28. 32. 36. 44. 47. — 2. 12. *Anne Dirik Pipers* Gods. (Kramvarer). 129—134.

1607. 20. 1. Jens Jude Tømmermands Gods. (Jfr. 6. 3. 1615). — 21. 1. Marine Hansdatters, Lavrids Lucassens (Kræmmers) Hustrus Gods. 13. 36. 44. 60. 65. 69 f. 75. 83. 94. — 18. 2. Jakob Hansen Tingsskriver. 22 f. 68. — 27. 3. Klavs Holstes Indbo. 13. 60. — 24. 4. Lavrids Regelsens Gods. 60. 75. 86. 94. — 15. 5. Frederik Bagers Bo. 68. — 30. 6. Alexander Leyell (Købmand). 9. 13. 28. 32. 40. 44. 47. — 21. 7. Bodil Jakobsdatter. 44. — 19. 11. Henrik Raadmands Gods. (Jfr. 4. 3. 1590).

1608. 4. 1. Dinge, Dominicus Johansens Efterleverskes, Gods. 13. 52. — 10. 6. Villum Henriksen (Købmand). 16. 44. 52. 56. (Jfr. 21. 5. 1599). — 24. 8. Hans Jakobsen Fyrbøders Gods. — 28. 10. Hans Møller, kgl. Maj.s Mundkok. 52. 101. — 17. 11. Mester Hans Lavridsen, Organist. 10. 20. 29. 36. 40. 47. 83. 101.

1609. 8. 2. Johan Thor Møllens og Hustru Hede Leuis Gods. 60. (Jfr. 25. 8. 1620). — 3. 4. Lavrids Prenters Gods. 40. 60. 69. 98. — 3. 6. Oluf Hogensens Gods. 60. — 10. 6. Margrete Hans Schreiters (Købmands) Gods. 15. 60. 83. 86. 94. 107. (Jfr. 5. 11. 1618). — 19. 6. Oluf Tygesen, Kedelsmed. 13. 62. — 24. 8. «Efterfølgende Gods er fundet hos en Kvindespersion ved Navn Marine Hansdatter, hvilken bekender sig at have til ægte Peder Lavridsen, Borgermester udi Maribo, og stakket siden uden hvis Vidskab fra hannem bortdragen med en Ungkarl ved Navn Peder Holst, hvilken fornævnte, efter at han fornåm Bys Tjenere søgte efter hannem, er undkommen»¹⁾).

¹⁾ Som Kuriosum skal her Listen over Godset aftrykkes.

² Guldringe. — Sølv: 9 Par Spænder. 1 liden Æske med noget gl. brudet Sølv. 13 Skeer. 1 liden Kæde. 3 Stobe. 2 Rømere. 1 Kovsken. 1 Perlesnor 1 Sølvbælte med en Knivskede. — Gangklæder: 3

1610. 3. 2. Barbara Kapitain Mores efterladte Gods. 75. — 27. 6. Jesper Bødkers Gods. 58. — 3. 9. Hans Pedersen Bartskærs Gods. 32 f. 40. — 10. 10. To Kister, som en Landstryger ved Navn Hans Kristensen Tumell havde indsat til Abraham Casiers, blev opladte og besete. 13. 47. 94 f. — 14. 11. *Morten Jespersens*, Slotsskrivers paa Kronborg, Gods. 135—136. — 28. 11. Hans Davidsen, Raadmand. 75. 83. 95.

1611. 6. 2. Hans Arensen Koks Gods. — 7. 2. Peder Mogensens Hustru Kirsten Jensdatter. 107. — 29. 4. Sidse Ole Hollænders. — 15. 5. Gods, som fandtes efter Mester Hald, en engelsk Mand, som boede i Ole Langs Hus paa Stengaden. 11. 13. 28. 33. 36 f. 69. — 16. 5. Lavrids Guldsmed. (Jfr. Tilføjelser og Rettelser). — 4. 6. Mester Linnert Henriksen, Bartskær. — 28. 6. Anna Andersdatters Gods (f. i Mecklenborg). 44. 65. — 7. 9. Hans Lunds Gods. 28. 52. — 11. 9. Mikkel Seydel, Byfoged, skiftede med sine Børn efter hans afgangne Hustru Margrete Baltzersdatter. — 19. 11. Kønne Fecke (f. i Hamborg). 44 f. — 2. 12. Vulf Matthisen Maler. 12. 52.

1612. 20. 1. Mattis Povelsen, Apoteker. 13. 15. 28. 40. 45. 47. 56 f. 60. 65. 75. 86. 95. 99. 107. — 28. 2. Gert van Egen, Bilthugger, og Hustru Levike Jorresdatter. 12. 48. 60. 65. 69. 95. 107. — 4. 3. Klavs Moes, Kandestøber. 53. — 9. 3. Mester Frederik Verdigs, Bartskærs, Gods. 20. 28. 37. 40. 45. 57. 60 f. 65. 76. — 11. 3. Bo Lavridsen. 83 f. — 17. 3. Jon Pedersens Arve-gods. 52. — 23. 4. Herman Gerings Gods. 28 f. 45. — 21. 5. Karen Niels Koks Gods. 68. — 25. 5. Margrete Diriksdatters, Dirik Bartskærs Hustrus, Gods. 52. — 4. 6. Dingenum Hans Skræders Gods. — 26. 6. Hans Bautz, Arkelimester paa Kronborg, hans Gods. 9. 15.

Fløjls Huer. 1 rødt Skørt med sorte Border. 1 blaat do. med do. do. 1 gl. rødt foret Skørt. 1 stakket sort Engelsk Kaabe. 2 Kaaber med Border. 3 sorte Klædes Skørter. 1 Carmeris Farves (karmoisinfarvet?) Skørt med sorte Fløjls Border. 1 gl. rødt Skørt. 1 grønt Skørt med Snore omkring. 1 sort Trips Livstykke med Sølvmallers udi. 1 gult Snørliv med Sølvmallers. 1 sort Atlaskes Trøje. 2 sorte Engelsk Trøjer. 1 rød Bais Trøje. 1 brunt Forklæde. 1 gl. Damaskes Livstykke. — Linklæder: 2 Par Lagen, en Dug m. m. En Æske med nogle Halsklæder m. m. — 1 Bøsse. 1 Væрге.

23. 28. 33. 40. 45. 57. 62. 65. 68. 75 f. 86. 95 f. — 28. 7. Niels Hansens Gods. 40. — 6. 8. Jakob Hellebarderers Gods. 86. — 11. 8. Just Hansen, Skræder. — 13. 8. Ole Jakobsens Gods. 40. — 15. 8. Janken Davidsdatters Gods.

1613. 16. 9. Johan Petersen (Købmand). 11. 17. 20 f. 28. 33. 36. 40. 45. 47. 76. 96. — 27. 9. Caspar Hubbe, Skræder. — 19. 11. Jakob Laus Gods. 9.

1614. 18. 4. Tønnes Condert, Krogemager. 52. 99. — 11. 7. Morten Suelund. 33. 99 f. — 15. 8. Villum Arriansøn. 13 f. 45. 47. 61. 76. — 9. 12. «Gods og Formue som fandtes efter den skotske Mand Jørgen Smidt (Kræmmer), efter han sig selv havde ihjelskudt.» 96.

1615. 6. 3. Karen Jakobsdatter Jens Tømmermands. 40. (Jfr. 20. 1. 1607). — 12. 10. Jakob v. Aldens, Bartskaers, Gods, 14. — 15. 11. Dorete Brændevins Bo. 61.

1616. 23. 1. En skotsk Kræmmer, Thomas Macklentos, Gods. — 26. 4. Trunne Backers Gods. 57. 61. 68. 76. — 4. 6. Johanne Peiters Gods. 61. — 6. 6. Hans Wulff Entfelder, kgl. Maj.s Geitmester. 28 f. 33. 47. 52. 62. 84. 100. — 19. 7. Hans Sandersen Skinders Gods. 11. 17. — 14. 8. Dorete Jespersdatter, en fattig Kvinde. 100. — 14. 9. Anders Povlsen, Skrædersvend. 52. — 23. 9. Gods, som fandtes efter den Fribytter Thomas Tuecker. 14. 84. 107. — 11. 10. Henrik Leddertoers Gods. 61. 65. 107.

1617. 9. 1. Karsten Kocks (Kræmmer) Gods. 6. 47. 52. 61. 68. 76. 84. 96. 101. — 24. 7. Evert Gertsen Bagers Gods. 14. 33. 47. 61. — 26. 7. Aksel Drejer. 25. 57 f. — 29. 11. «Blev beskrevet i Kobbermøllen hvis som befandtes Kobbersmeden Jokum Achtstenigt var tilhørende.» 9. 17. 21. 23. 40. 45. 47. 61 f. 76.

1618. 6. 2. Mads Olsen, Bysvend. — 1. 3. Henrik v. Mørsen. 61. 100. 107. — 4. 3. «Sølv, tilhørende Egbart Bager, som bortrømte.» 52. — 20. 3. Anna Hansdatter, Mikkell Nielsens Hustru. 11. 28. 33. 36 f. 45. 57. 65. — 29. 4. Kaptajn Johan Sembs Gods. 9. 14. 21. 33. 37. 47. 57. 61. 65. 68. 76. 86. (Jfr. 15. 3. 1620 og 23. 7. 1619). 5. 5. Gods af Hr. Anders Jørgensens Bo, tilvurderet Henrik Berner for Gæld paa 108 D. 14 β. 100. — 5. 11. Hans Skreiter. 15. 40. 45. 52. 65 f. 76 f. 86.

107. (Jfr. 10. 6. 1609). — 1. 12. Mester Jakob Barbeck. 57. 96. — 4. 12. Andreis Bull, Spillemand. 40. 101. — 8. 12. Johan Lufft, Maler. 12.

1619. 25. 1. Anne Henrik Jansens Gods. 84. — 10. 6. Peter Schyrhof. 14. 33. 40. 47 f. 52. 61. 86. 96 f. — 7. 7. Johan Pomeresk. 97. — 23. 7. Trævare udi Johan Sembs Gaard. 28. 38. (Jfr. 29. 4. 1618 og 15. 3. 1620). — 26. 10. «Udi Mette Klavsdatters Hus (Købmandsgaard) blev beskrevet efterskrevne Gods.» 40. 45. 68. 97. 107 f. (Jfr. 3. 11. 1620). — 3. 12. Kristoffer Smitt, Pottemager. 15. 58.

1620. 25. 1. Klavs Skræders og Hustru Alken Thritzdatters Gods. 36. 69. — 28. 1. Anders Kristensen Bager. 17. 61. 77. 108. — 3. 2. Jakob Lazarus Bager. 9 f. 17. 40 f. 57. 66. — 5. 2. Frands Jensen Bysvend. 40. 45. — 9. 2. «Blev dette efternævnte registreret efter en ung Karl ved Navn Hans Linsai, født i Skotland, som døde her sammesteds forleden Sommer.» 86. — 12. 2. Gods som fandtes efter Jens Lavrsen, som rømte fra København. 57. 61. — 19. 2. Gods efter Magdalene Ibsdatter, barnfød i Fyn, som tjente Hans Jørgensen her i Helsingør. 61. — 25. 2. Gods, som fandtes efter Anders Fogedsvend, som rømte her fra Byen. — 7. 3. Samuel Skomagers Gods. 11. 17. 33. 36. 41. 45. 47. 52 f. 57. 77. — 8. 3. Valentin Korts, Krogemagers, Gods. — 14. 3. Kristen Bøsse-mager. 28. 85. — 15. 3. Kaptajn Sembs Gods. 14. 28. 36 f. 47. 86. (Jfr. 29. 4. 1618 og 23. 7. 1619). — 23. 3. Villum Carons Gods. 14. 33. 47. 57. — 24. 3. Hans Wisch Vævers Gods. 70. — 25. 3. Mester Povel Bartskaers Gods. 14. 17. 29. 37. 41. 45. 47. 68. 77. 100. — 3. 4. «Maaltes den Bolig i Sudergaden, Trine Villums havde udgivet i Arv til hendes Stifdatter.» 3 f. — 9. 4. Karl Tømmermands Gods. — 28. 4. Hans Kruse (Købmand). 11. 14 f. 28 f. 33. 37. 41. 45. 47. 61. 66. 69. 77. 86 f. — 15. 5. Mogens Jespersens (Købmands) Gods. 9. 17. 21. 25. 28. 33. 37 f. 41. 45. 68 f. 77. 108. — 11. 8. Povel Fynbo, Skomager. 108. — 16. 8. «Gregorius Trehou, kgl. Maj.s Kapelmester, som boede her i Helsingør og døde i København forledet Aar.» 84. 101. 108 f. — 25. 8. *Johan Thor Møllen* (Købmand). 136—138. (Jfr. 8. 2. 1609). — 5. 9. Johan Kraft (Klædehandler). 10. 21. 23. 28. 33. 37. 41.

45 ff. 53. 57. 66. 69. 77. 87. 97 f. — 10. 9. Anders Nielsens Gods. 11. 33 f. 46. 77. 100. — 22. 9. Ingeborg Koks Gods. 28 f. 37. — 12. 10. Jost Sobbelou Korde van Kremmers Bo (Kramvare). — 3. 11. *Mette Klavsdatter*. 138—144. (Jfr. 26. 10. 1619).

1621. 21. 6. Morten Knudsen. 9. 14. 17. 29. 37. 41. 46. 53. 57 f. 66. 77 f. 87. 98. 100. 109.

Sagregister og Ordforklaringer.

A.

Achens = fra Aachen? A. Pistoler 86.
Agedyner (Hynder til Agestole paa Vogne) 69. 71 ff. 113. 121. 124. 127. 140 f.
Agedynevaar 123.
Agekappe 92.
Agekaaber 97 f. 141.
Agestol 67.
Agern af Guld 81.
Alabasttavler 13 f.
Alener af Jern 68. 140.
Allun 133.
Allunede Huder 136.
Altertavle 12.
Ambolte 46. 62. 66 f.
Ame = et stort Vinfad, lidt mindre end et Oksehoved. 105.
Amulæret = emailleret, 50. 80.
Anders Hesses Stræde i Helsingør 2.
Ankere 66. 102. 104. 106. 112. 136.
St. Annegade i Helsingør 107.
Annis 107 f. 131. 133.
Apotekeri 13. 15. 60. 99. 107. 154.
Apotekeri = Apotekerverer, 105. 108.
Apotekerbod 8. 60. 107. 151.
Apotekerbøger 99.
Arask = Klæde fra Arras i Flandern, 76. 88 f. 127.

Arbejdsheste 106.
Arbejdsslæde 142.
Arbejdsvogne 66. 103. 106 f. 109. 136. 142.
Arkeli = Skyts. — Arkelibog 99.
Arkelimester = Chef for Artilleriet, 9. 62. 68. 154. — Arkeliskriver 150.
Armbaand af Guld 80 ff., af Sølv 80. 139, af Koral 82.
Arme (Lysearme) af Messing 64 ff.
Arsenibog, Arsenikonstbog = Lægebog, 98. 100.
Ask = Æske 60. 129.
Astrag = Gulvfliser, 5. 106.
Atlask 90. 94 f. 97 f. 129 f. 141 f. 154.
Augsburger Bommesi 96.

B.

Badskær 104. 148, se Bartskær.
Badstue 9. 23. 64 f. — Maleri af B. 14.
Bagere 9. 14. 17. 119. 150. 152 f. 155 f. — Bagerovn 22. — Bagers 9.
Bagstole = Stole med Ryg, 19 ff. 30 ff. 116. 135. 137. 142.
Bai = Uldstof med tykke Traade, 90. 93. 97. 133. 154.
Baljer, Baller, 45. 60. 69.
Bandolér = Skulderrem, 86. 138. — Bandolérbøsse 86.
Barat, Baret = Borat, Uldstof, 90. 135.

- Barbér se Bartskeer. — Barbértænger 132.
- Barkehuder = barkede σ : garvede Huder, 107.
- Barne-, se Børne-
- Bartskeer = Barberer, Saarlæger, 14 17. 20. 37. 40. 83. 90. 98. 104 f. 109. 149 f. 153 ff. — B.-bækkener af Messing 64. 125. — B.-duge 91. — B.-kiste 45. Jfr. Skærskab. B.-lintøj 70. — Bartskeerredskab 105; af Tin 56 f.; af Messing 65; af Træ, Glas og Stentøj 60 f. — B.-sakse 68.
- Bastliner 116. — Bastreb 94. — Bastsele 104.
- Bedhest = Sengehest? 37.
- Beg 134. — Beggyrde 108.
- Beger se Bæger.
- Beggereisen = et Guldsmedeværktøj (Bægerjern?), 48.
- Begravelsesomkostninger 105. 108. 117.
- Bellcke 140. Muligvis = Bjælke el. Balk σ : Skillelæg.
- Bendekenglas, Bendkenglas = en Art smalle Drikkeglas (med Tværbaand?), 60. 138.
- Bensk = Bemsk, bøhmisk? B. Klæde 92. Jfr. Bimseknive.
- Bergfisk 104 f.
- Bibæger = mindre Bæger; af Sølv 52. 139.
- Bidsler 114. 116.
- Bikeneret = piqué, med ophøjede Striber (om Klædestoffer), 91.
- Bikke = Spidshammer, 67.
- Biliggere = Servietter, 72. 121.
- Billedhugger, Biltugger, 12. 48. 107. 154.
- Bimpeler 60. 133 f.
- Bimseknive = bemse (bøhmiske) Knive? 132. Jfr. bensk.
- Bindeke = Hovedsæt, Hue, 80.
- Bindeklæde = Hovedlin? 90.
- Bindeliv = Snørliv, 90.
- Bindingsværk 4 f.
- Bing = Korn- og Melkiste, 22. 43. 45.
- Bislag foran Husene 4. 6.
- Bismere 62. 69. — Af Jern 67.
- Bjørnehuder 93. 98. — Bjørneskindshandsker 93.
- Bladtække = Tæppe i Bladmønster? 73.
- Bleer 95. — Jfr. Kristneble.
- Bligel = Blyglød, Blyforbindelse, 133.
- Bliktøj 56 f. 131 ff.
- Blodsten = en rød Sten, der mentes at have Evne til at stanse Blod, 114.
- Blok = Huggeblok, 47.
- Bly til Fiskeri 137. — Blytækker 103. 147. — Blytøj 53 f. 56. 135. 140. — Blysprosser 5 f. — Blyvinde (til at valse Blysprosser med) 5. — Blyvægt 68.
- Blækhorn 133. — Blækpulver 133.
- Blaadiktens = blaastribede Dynevaar. B. Dynen 72. 115.
- Blaastriget = blaastribet. B. Dynen 76. 124.
- Blaatavlet = blaatærnet. B. Dynen 76.
- Blaargarn 77. — B.s-duge 71. 73. 127. — B.s-forklæder 97. — B.s-lagen se Lagen. — B.s-lærred 70 ff. 122. 133. 141. — B.s-skørter 90. 123.
- Blaarstivelse 133.
- Bod (til Gaden) 7 ff. 22. 105. 108.
- Bogskabe 22. 39. 41. 124. — Bogskrin 42 f.
- Bogspejle = Spejle til at folde sammen som en Bog, Lomme-spejle, 47. 130.
- Bogstole 119.
- Bogtrykker 98.
- Boller = Smaaskaale eller Fingerbøller, 131.
- Bolte af Jern (Rebslagerredskab) 104.
- Bombasin, Bomsiden = Bommese, tykt mønstret Bomuldsstof, 91. 93. 96 ff. 114. 129. 131. 137. 141 f. Bomuld 130.
- Bondebælte af Sølv 81. — Bondehatte 134. — Bondesengklæde 74. — Bondespejle 47. 101. 131.
- Bonnet = Hue, 88. 124. 142.
- Bor 68. 132.
- Boras, Borat = et Uldstof, 93. 96 ff. 129. 141. — Jfr. Barat og Buras.
- Borde 17 ff. 25 ff. 112. 135. 143.

- Jfr. Skive. — Bordduge 72. 110. Jfr. Duge og Skiveduge. — Bordenden, Husbondens Plads for Enden af Bordet, 10. 17 f. 31 ff. 38 ff. 44. 126. — Bordkranse (til at sætte Fade og Gryder paa); af Tin 53 ff.; af Messing 61 ff. 116. — Bordklæder = Bordtæpper, 73. 75. 127. — Bordskrin 143. — Bordtække = Bordtæppe, 77. 140. — Bordtæpper 69. Jfr. Tække og Tæppe samt Skivetække.
- Borde = Bræmme, Bort, 78 f. 82. 90 f. 105. 118. 123. 130 f. 154. — Guldborde 94. — Bordesølv 78 ff. 118. 123.
- Borgermestre 150 f. 153.
- Bostokke, ukendt Ord, 33.
- Bradbukke (til at lægge Stegespid paa) 140. — Bradjern = Stegevender? 68. — Bradpander = Stegepander 62 ff. 110. 125. 134. 137. — Bradspid 66 ff. 110. 136. 140. — Bradvendere 68 f. 140.
- Brandbukke = Ildbukke, 65.
- Brandfork = Ildrage, 140.
- Brandhager 140.
- Brandjern = Ildbukke? 67 ff. 136. 143.
- Brandspande 107.
- Breve, malede, 133. — B. med Knapper 94; med Syle 133. — Brevknappenaale 130. — Brevskruer = Brevpresser, 47.
- Brikker af Tin 55. 58; af Træ 59.
- Briller 80. 94. 104.
- Brisselholt = Brasilietræ, 107. 131. 133.
- Brix = Brüggisk, fra Brügge. B. Bommesi 98.
- Brod = Redskab til at hugge Hul i Jern, 62. 67.
- Brolægning 5.
- Brudekiste = Kiste, som Bruden medbringer? 45.
- Brudeskat = Medgift, 108.
- Brudet = sønderbrudt, 52. 153.
- Brunsvigshat = Skibshue, Baadsmanshat, 82. 89. 91. 96.
- Bryggere 8. 10. 19. 121. 149 ff. — Bryggerede = Bryggeredskab 3. Bryggekedel og Bryggekar, 22 f. 111. 119. 127. 142. — Bryggekedler af Kobber 62 ff. 108. 115. — Bryggekar 69. 142.
- Bryggers 7 ff. 22 f. 112. 142.
- Brüggisk = fra Brügge. B. Bommesi 129. Jfr. Brix.
- Bryllupskost = Bryllupsgilde, 102. 111. 122.
- Brysselske Strømper 96. — Maleri af Bryssel 12.
- Brystduge 92. — Brystølv 80.
- Brædder 103. 142. Jfr. Deller.
- Brændeved = Ved til Brændsel, 104 ff. 125.
- Brændevin 107. 138. 145. 155. — B.s-hjelm af Tin 63. — B.s-kande af Tin 56. — B.s-kedel 64. 115. — B.s.kovskener = B.s.skaale, af Sølv 49. 51; af Tin 55 f. — B.s-maader (= Maal) og -kar af Tin 54. — B.s-pander med Hjelm 63 f. 66. 68. — B.s-tøj af Kobber 62 ff.
- Brændvand = Brændevin? 60.
- Brætspil 47. 69. 133.
- Brød 65 f. 106. 108. 117. — Brødfjæl 47. — Brødhæk = Brødhylde, 47.
- Brøde se Brod, 62. 67.
- Brønde 5. 22. 105 f. — Brøndemester = Brøndbygger (?). 152.
- Buer af Staal (Skydevaaben) 85 f.
- Bugfoder = Foerværk af Bugskind, 118.
- Buglænke (til at hænge ustyrlige Heste i, medens de skos) 67.
- Bugsav, ukendt Ord, Smedeværktøj, 62.
- Buksbomtræsskeer 51.
- Bukser 50. 87 ff. 113 f. 124. 135. 137. 141.
- Bunden = strikket, 92. 94. 130.
- Bundgarn 102 ff. 111 f. — B.s-baad 103.
- Bunt = broget, 131.
- Buras = Borat, Uldstof, 90.
- Burencapf = uægte Fløjl? (Egl. Bønde-Kaffa, en Art Fløjl) 96.
- Buskfedere (til Hatte el. Hjelme) 101.
- Busse = Bøsse, lille Beholder (jfr. Pengebøsse), 60.
- Bydeltt, ukendt Ord. B. Mel 104.

Byfogeder 146 f. 151. 154.
 Byg 103. 106 f. 116. — Byggryn 106.
 Bygningsmaterialer 4 ff. — Bygnings-
 tømmer 104.
 Bys-tjenere = Bysvende, Betjente,
 147. 155 f.
 Bægere af Sølv 48 ff. 124 f. 139;
 af Tin 53. 56; af Træ 58. 127.
 Jfr. Stobe. — Bægermager = For-
 færdiger af Træbægere og Træ-
 fade, 58. 149.
 Bækkener af Tin 56; af Messing og
 Kobber 61 ff. 110. 116. 124 f.
 129. — Bækkenkrans af Jern 68.
 Bælge (Blæsebælge) i Smedier 46.
 48. 62. 67.
 Bælter 94; af Sølv eller sølvbeslagne
 78 ff. 97. 113. 116 ff. 120. 123.
 125. 153; med Perler 83; skotsk
 B. 86; spansk B. 92. Jfr. Livbælter
 og Livgørtel.
 Bændler 130 f.
 Bænke 10. 17 ff. 29 ff. 112. 126.
 134 ff. 137 f. 142 f. — B. til at
 lægge en Tønde paa, 47. —
 Bænkedyner 69. 71 ff. 110. 113.
 115. 119 ff. 124. 127. 134. 136.
 138. 140 f. — Bænkedynevaar
 71 ff. 113. 120 f. 127. 133.
 Bødkere 58. 67. 148. 154. — Bød-
 kerøksler 67.
 Bøger 98 ff. 116. 136. 138. 144.
 Bønder, se Bonde.
 Bør (Bærebør) 47.
 Børnebleer 95. — B.-bord 27. —
 B.-hjærte af Sølv 82. — B.-hoser
 132. — B.-huer 94. — B.-kam-
 mer 23. — B.-klæder 95. —
 B.-knive 68. — B.-piber 131. —
 B.-puder 76. — B.-ske 51. —
 B.-sko 94. 131. — B.-slagbænk
 32. — B.-stole 33. — B.-strømper
 130.
 Borster 133.
 Bøsser (Skydevaaben) 85 ff. 133.
 136. 138. 154. — B.-laase 132.
 — B.-magere 85. 148. 156. —
 B.-skytter 145. 153. — B.-spænder
 (= B.-laase?) 132. Jfr. Spænder.
 — Bøsser 101. 133.
 Bøsser (smaa Beholdere) af Tin 56
 f., af Træ 60.

Bøste, Børste = Flæskeside. — B.-
 kedler af Kobber 61. 66. 136.
 Bøtter 45. 59. 61. 138.
 Baade 102 ff. 112. 122.
 Baadsmænd 152.
 Baadsmandshatte og -huer 94. 130.
 Jfr. Brunsvigshat.
 Baand se Border. — Baandknive
 (Bødkerknive) 67.

C.

Capf = Kaffa, en Art Fløj, 96.
 Cappitundi = fransk: capiton, Flok-
 silke? 130.
 Carmeris = Carmoisinfarve? 154.
 Carnoffel, se Karnoffel.
 Carolusgylden 108.
 Cement 5. 33. 105.
 Cirkeler = Passere, 62. 105. 107.
 132.
 Contrafactur = Konterfej, Portræt,
 12. 128.
 Corelle = Koral, 80.
 Curliier = Kolør? 129.
 Cypreskister 21 f. 24. 41 ff. — Cy-
 presskrin 42. 44 f. 120.

D.

Daggerter 85; af Sølv 81 f. Jfr.
 Plite og Pluts samt Tisak.
 Damask (glatvævede Stoffer) til Klæd-
 ninger 88. 90 ff. 113. 118. 129
 f. 141 f. 154. — Damaskes-duce
 73. 77. 113. 121. 124. 141. D.s
 Billigere (Servietter) 121. — D.s
 Sengklæde (Sengetæppe), uldent,
 78.
 Danske Bøger 98 ff.
 Dansker, Dantsker = Dantziger, fra
 Danzig. D. Brød 106. — D.
 Drætter 11. — D. Kister 19 ff.
 41 ff. 126. 134. 137. 142. — D.
 Klæde 133. — D. Kontor (Skrive-
 bord) 27. 40. — D. Rytting
 (Kaarde) 85. — D. Senge 34 ff.
 126. 134. — D. Sengklæder (Senge-
 tæpper) 71 f. 113. 127. — D.
 Skabe 38 ff. — D. Skrædersaks
 68. — D. Sæbe 131. — D. Tin
 57. 139. — D. Tvebakker 107.

— D Tørrespand 45. — D. Vugge 37. — D. Øl 102 f.
 Defensionkirsei = grovt Uldstof, 93.
 Degen = Kaarde, 85 f. 116. 128.
 Deger = en halv Snes (Huder), 104.
 Dejntrug = Dejtrug, 69. 142.
 Deller = Brædder, 4 f. 23 f. 102 ff. 116. 136. 142.
 Demant = Diamant, 81. — Uægte D. 84. — D.-ringe 79. 81 ff. 120.
 Desmerknopper = Lugteæbler, 81. 83. 124.
 Destillérhat (til Brændeivin) 66. — D.-kedel 135. — D.-pander 65.
 Dobbelte Dukater 80. 84. 120. — D. Dusinklæde 88. — D. Sølvstobe 51. — D. Øl 106.
 Dolke af Sølv 78 f. 103. 114. Jfr. Daggert, Plite, Pluts, Pundert, Tisak.
 Dopper. Bælte- og Bordesølv gjort som D. 78.
 Drabanter 110. 145 f. 152.
 Dragehoved af Kobber 135.
 Dragere 153.
 Drejere 25. 58. 155.
 Drejl 72 f. 122. 140 f. — D.s-duce 73. 75. 77. 106. 115. 119. 121 f. 124. 127. 136. — D.s Haandklæder 76. 119. 121 f. 127. 136. — D.s Dyne 76. — D.s-kamme, Væveredskab, 70. — D.s Sengklæder (Sengetæpper) 74. — D. Spørlagen 73. 77.
 Dreng = Karle, 117. — Drengeskammer 8 f. 27 f. 35. 44. 121. 142.
 Drift, Rebslagerredskab, 104.
 Drikkeglas 40. 59 ff. 105. 116. 134. — Drikkeskaal 59. Jfr. Skaal og Vinskaal.
 Drivejern (til at drive Metal med) 132.
 Drætter = Vægtapeter, af Tøj eller Maatter, 10 f. 131. — Drættedug 71. — Dræt = Betræk til Pude, 74 f. Jfr. Underdræt.
 Duge 17. 44. 65. 69. 71 ff. 106. 110. 113. 115. 119. 121 f. 124. 127. 136. 138. 141. 154.

Dukater (Guldmønter) 80. 84. 120. 138.
 Dukketraad = Traad i Dukker, 130 f.
 Dun 143. — Dundynen 20. 72 f. 75 f. 112. 115. 120 f. 124. 127. 129. 136 f. 140. 143. — Dunpuder 72. 75. 113. 115.
 Dusin = en Art engelsk Klæde, 88 f. 92. 97. 114.
 Dynen 20. 69 ff. 110. 112. 115. 120 f. 124. 127. 136 f. 140. 143 — Dynevaar 141.
 Dvællik, Dvælg = grovt glinsende Lærred, 89 f. 114. 123. 129.
 Dækkel = Laag, 51 f. 68. 137; af Messing 62.
 Dækkefade af Tin 57.
 Dækken = Dækkel, af Kobber 65.
 Dækken, Dække = Tæppe, 76. 137.
 Dønniker = Kalkslager, Stukarbejder, 81. 150.
 Dør af Jern for en Kakkellovn 67. — Dørhængsler se Hængsler. — Dørloase se Laase.
 Dørkslag, Dørslag, af Tin 57; af Messing 62; af Jern 68. — D.-bækken af Messing 65.
 Døtchen = en lille Mønt (¹/₁₆ D.).

E.

Eddike 106. — Eddikekrus 59.
 Eichensnore, muligvis = Eichelsnore, Snore med agernformede Kvaster, 130 f.
 Ekelnfjord = Eckernførde, 114.
 Elandtshud, Elftshud = Elsdyrskind, 89. 94. Jfr. Erlandsklæder.
 Elefantben, Elsbæn = Elfenben, 132. — Stobe af E. 60. — Kamme af E. 101.
 Embder, fra Embden i Hannover. E. Mursten 5.
 Enfalt = simpel, 43.
 Engelotter = Guldmønter med Billeder af en Engel, 80. 84. 102.
 Engelsk = Engelsk Klæde, 88 ff. 114. 117 f. 123 f. 137. 154. — Engelske Handsker 131. — E. Hundeskind 95. — E. Kiste 43. — E. Korduanskind 107. — E. Knive 132. — E. Møbler 24. — E.

Stole 33. — E. Søm (Syning) paa Duge og Haandklæder 71. 75. — E. Tin 53 f. 57. 139. — E. Sø-kort 107. — E. Vaaben (-skjold) malet paa et Bræt 13.
 Enhorn = Enhjørninger. E. syede paa Hynder 70. 73. 76.
 Erlandslæder = Elsdyrskind? 95.
 Eschensnøre, muligvis = Eschelsnøre (Eschel, blaa Farve), 131. Jfr. Eichensnøre.
 Essekvist (til at feje Smedeessen med) 62.

F.

Fadderpenninge = Faddergave, 120.
 Fade af Tin 53 ff. 110. 115 f. 125. 128 f. 137; af Træ 46. 58 ff. 128. 138; af Stentøj 60 f. 138; af Kobber 65. Jfr. Vandfade og Vaskefade.
 Fading (til Vogn) 142.
 Fajence 59 ff. 137.
 Fedelstreng = Violinstreng, 101.
 Feder, Fedder = Fjeder; til Hatte 88. 115; til Spyd 86. 101. — Federdyner 17. 70. — Federklæder = polstrede Dyner og Puder (til Senge og Bænke) 29. 69 ff. 120. 124. 128. 134. 136. — Federspjød 85.
 Feille se Fil.
 Feldfros = Jerv. F.-hue 98.
 Feltsenge 21. 23. 34. 37. — Felt-skrin med Bartskearinstrumenter 105. — Felttegen, Felttegn 86. 130.
 Ferneset = ferniseret, 27.
 Fetalie = Levnedsmidler, 115.
 Fier = Fjeder, 87. — F. og Dun 143.
 File 68. 132; til at hule Spydjern med 67.
 Filthatte 90. 93. 115. — Filtsocker 88.
 Fingerbor = Fingerbøl, 131 f.
 Fingerbøl 101; af Sølv 80. 82.
 Finske Skrin 43. — F. Spande 105. — F. Æsker 41. 45. 60.
 Fiolbrunt = blaaviolett? 93 f. 123.
 Fiplis-kommen 108. Ordets første Halvdel ukendt.

Firben af Sølv 84.
 Firdraad, et Slags Tøj, 137.
 Firehjørnet = firkantet, 113.
 Fiskebaade 104. 112. Jfr. Baade. — Fiskehud, udstoppet, 14. — F.-park 123. — F.-snører 137 — F.-trug 138.
 Fiskere 147.
 Fjoring = aargammelt Føl, 115.
 Flamsk = fra Flandern. F. Giørn (Garn) 71. — F. Vævning = Hautelissevævning (Gobelin); F. derfor = vævet i Hautelisse 69 ff. — F. Bænkedyner 71 ff. 113. 136. — F. Bænkedynevaar 73 f. 77. 113. — F. Agedyner 74 f. — F. Hynder 73 ff. 77. 113. 123. — F. Sengklæder (Sengetæpper) 71 ff. 77. 113.
 Flasker af Tin 53 ff. 116. 129; af Glas 59 ff. 107. 116. 133. 138; af Træ 59; af Stentøj 59. 61. 106; af Kobber 62. 66. Jfr. Krudtflasker.
 Flaskefodere 23. 41. 44 f. 57. 59 f. 116. 119. 134 f.
 Flede, Fiskeredskab? 102.
 Flekfrynser = flettede Frynser? 130.
 Flettebaand 130.
 Flok = Flokuld, kartet og renset Uld, 134.
 Flotholt (til at bære Fiskegarn oppe) 105.
 Flueskab 41.
 Flyndere 104.
 Flæsk 102 f. 105. 115. — Flæske-jern 67. — F.-gaffel (til at hænge F. paa til Røgning) 68.
 Fløj 76. 79 ff. 88 ff. 114. 118. 120. 123. 130 f. 134. 141 f. 154. Jfr. Kaffa.
 Fløjte se Søfløjte.
 Foder, Foderværk = Skindfoder, 89. 115.
 Foder til Tinfade 44. Jfr. Flaske-foder.
 Fodkedel = Kedel med Fodder, 63. — Fodkiste = Kiste med Fodder, 22. 43. — Fod-tinkande 54.
 Fodskamler for Bænkene 19 f. 22. 30 ff. 126; for Sengene 34 ff. 112.

Fogedsvend 156.
 Foldet = med Folder. F. Kjortel 95. — F. Kaabe 95. 141.
 Foldeborde 18. 25 ff 120. — Foldebænke 17. 30. 115 f. — Foldestole 17 ff. 30 ff. 112. — Folde-skiver (= Foldeborde) 27.
 Foler 106.
 Forbenet = indlagt med Ben? 85.
 Fordelsglas = tvedelte eller tvefarvede Glas? 59. — Fordelsøl 103.
 Foresakse, ukendt Ord, 132.
 Forhamre 62. 67.
 Fork = Gaffel. F. paa en Sølvske 51. — F. af Jern 67.
 Forkammer 126.
 Forklæder 89 f. 92. 94. 97. 136. 154.
 Forleien = forligget, ubrugelig, 129
 Formalet = malet, 75. 81.
 Forritter, ukendt Ord, 132.
 Forslag = Smække, Hagesmække? F. paa Kaabe 90.
 Forstrømper 93.
 Forstue 6 ff 21 ff. 31 ff. 39. 42 ff. 47. 86. 107. 112. 122. 126. 137.
 Forstuekammer = Kammers ved Forstuen, 6. 8 ff. 21 ff. 27 f. 31. 36. 39. 43. 135.
 Forsæder = Bænke, staaende foran Bordene, 17. 19 f. 22. 30 ff. 135 f.
 Frans Skrivners Stræde i Helsingør 2.
 Fransk Glas 6. — Krukker af f. G. 61. 137. — Franske Hynder 138. — F. Kobberstik 13. — F. Ræveskind 95. — F. Salt 103. — F. Tæppe 75. — F. Vin 138.
 Frederiksborg 117.
 Fribytter 107. 155.
 Friis, Frisz, = en Art engelsk Klæde, 93. 98. 133.
 Frynser 130 f. — F. om Drætter 11. 131; F. om Spærlagen 78; paa Klædninger 89 f. 95. 114. 123. 131.
 Fuglebur 107; af Messing 65.
 Fuglemønster paa Tæppe 70. 76.
 Fusthammer = Haandhammer, 67.
 Fyrbækkener = Ildbækkener, af Messing, 62 ff. 135. 137. 139. —

Fyrbøder 153. — Fyrfade af Messing 62 ff. 125. — Fyrjern = Fyrstaal, 132. — Fyrpander = Ildpander, Ildgryder, 63. 125. — Fyrslag = et Fyrstøj af Form som en Bøsselaas, 64 f. — Fyrstaal 65. — Fyr(re)spid = Ildrage? 62. — Fyrstølper se Stølp. — Fyrtænger = Ildtænger, 69. 140. — Fyrstøj 64 f.
 Færdesvogn = Rejsevogn, 103.
 Færgestrædet i Helsingør 119.
 Fæstengave 50 f. 78. 80. 82 ff. 114.
 Føl 102. 106. 115.
 Faar 103. 106 f. 143.

G.

Gaffel til at spise med 51. — Kød-gaffel af Jern 68. — G. til at støtte en Bøsse paa 86 f.
 Gallas = Galle eller Galæbler? 133.
 Galæbler 108.
 Galoner 96.
 Gangklæder 44. 87 ff. 103. 110. 113 ff. 117 f. 124. 128. 134 f. 137. 141. 143. 153 f.
 Gansaugens = Gaaseøje, en ejendommelig nopret Vævemaade, 129.
 Gardiner 129; om Senge 35. 73.
 Jfr. Spærlagen. — Gardinværk 76.
 Garleffsk = Klæde fra Gørlitz i Schlesien, 92.
 Garn 71 f. 77. 115. 130. 133. 141. — Garnhaspe = Garnvinde, 69. — Garnvinder 23.
 Garn = Fiskegarn, 66. 102. 106. 112.
 Gehæng ved Bælte 84. 86 f. 94. 97. 101. 130 f. 133.
 Geitkar = støbt Metalkar, 61. — Geitmester = Støbemester, 62. 84. 100. 155. — Jfr. Gethus og Getkande.
 Gemelder = Malerier, 143.
 Genhammer (til at holde imod, naar Søm vegnes) 67.
 Gerd = Arbejde, Udførelse, 118.
 Gethuset = Støbehuset (i Helsingør), 107 f. — Getkande = støbt Metalkande, 139. Jfr. Geitkar.
 Gever = Vaabenforsyning, 86 f.

Gevesert = vatret (tysk: gewässert), 130. Jfr. Vessers.
 Gibstavler 13.
 Gjordel = Bælte, 81. Jfr. Gørtel og Livgørtel.
 Giørn = Garn, 71 f.
 Glarmestre 5 f. 147 f. — Glarøjne = Briller, 94. 107. 133.
 Glas i Vinduer 5 f. 23. 106. 108. — Glaspossement 131. — Glas-knapper 133. — Glasstene 83. — Glasskabe 39 ff. — Jfr. Drikke-glas, Flasker, Lygter.
 Glimming, Glinding = kanevaslig-nende Syning? 73 ff. 77. 121. 134. 136. 140.
 Gorneje = Overkjortel, Kittel, 88.
 Granatringe 82.
 Gravsten 102. 106.
 Greb = Haandtag, 63. — Grebe-kedel 125.
 Grise 102 f. Jfr. Svin.
 Grovgrin, Grovgrøn = fransk: Gros-grain, Halvsilkestof, 90 ff. 114. 123. 129 f. 135. 141.
 Grovsmede 67. 148.
 Grut = grovtmalet Korn, 108.
 Gryder, af Tin 56; af Jern 63. 66 ff. 143; af Malm og Kobber 61 ff. 110. 112. 118. 120. 124 f. 128 f. 135 f. 139. 143. — Gryde-sten = Form til at støbe Gryde i? 59.
 Græskar-hynder = Hynder med broderede Græskar, 70. 76 f. 134. — G.-bænkedyner 75. 77. 136.
 Grøft se Grut.
 Grøtken = Gros (12 Dusin) 96. 131 f.
 Graarandede Sengklæder 71.
 Graasej = en Art Torsk, 107.
 Graaværk = graat Skindfoder, 89 f. 93. 118. 141.
 Gubeleter, Gubelitter, Gubiletter, Gubletter = smaa Bægere (fransk: gobelet), af Sølv 49 ff. 91. 118. 129.
 Guldborde = G.-bræmme, 94. — G.-kniplinger 131; paa Felttegn 86. — Guldpossement 130 f. — Guldpæle = Guldstifter, 131. — G.-skeer 48. 52. — G.-smykker 50.

78 ff. 113 ff. 117 ff. 124. 129. 138. 153. — G.-snore 95. — G.-stifter 138. — G.-smede 4. 7. 18. 48. 52. 79 f. 146 ff. 151 f. 154. — Guldsmedereds-kaber 48. 68. 131 f. — Guldvægt 64. 129.
 Gullandsk Tjære 104.
 Gurve = Gurre i Nordsælland, 103.
 Gylden = en Guldmonnt, 84. 115. 134. 138.
 Gyngherit = fra Gønge Herreder i Skaane? 43.
 Gytterst, Gyttersk = Klæde fra Göttingen, 73. 92. 115. — G. Hoser 94.
 Gældssedler 40.
 Gærdsel 111. 119.
 Gørlisk = Klæde fra Gørlitz i Schlesien, 93. 97. Jfr. Garleffsk.
 Gørtel = Bælte, 84. Jfr. Gjordel og Livgørtel.
 Gaasio = Gaaseøje, en nupret Væve-maade, 85 f. Jfr. Gansaugen.

H.

Haffbøg, Hagebøg = Avnbøg, 27 f. Hage = Hagebøsse, Skydevaaben, 85. 115.
 Hage = Hægte, af Sølv, 95. — Hageforme = Hægteforme? 132.
 Hagelskudsform = Hagelform, 85.
 Halsdug af Damask 92. — Halsklæder af Linned 89 f. 92. 95. 97. 123. 154.
 Halvspærlagen 72.
 Halværmør 88.
 Halvøkse = Hellebard? 140.
 Hammel og Hammelreb (til Vogn) 104.
 Hamp 44. 102 f. 105 f. 108. 134. — Hampehus 9. — Hampetove 102.
 Hamre 48. 62. 67; af Sølv 118. Jfr. Stridshamre.
 Handsker 91. 93 f. 96 f. 114. 131. — Strids-h. af Jern og Staal 85 f.
 Haner af Kobber 64. 132.
 Harnisk 85 ff. 101. 136. 140.
 Haspeler, Hasper (til Garn) 23. 67. 69. 138.
 Hatte 88 ff. 114 f. 124. 133 ff. 138; af Jern 62. 86. Jfr. Storm-

- hatte. — Hattebaand 82 f. 94.
 96 f. — Hattemager 152. — Hat-
 staffer = Hattepynter, 87. 108.
 Jfr. 134.
 Havbøg se Haffbøg.
 Haver 2 ff. 9. 26. 28. 107. 111.
 118 f. 123. 143. — Havehævd
 = Havehegn el. indhegnet Have,
 118 f. — Haveleje 108.
 Haver = Sidefjæle i Vogne, 115.
 Havre 103. 116. 136.
 Hegler 23. 69. 104. — Heglet Hør
 77. 134.
 Hellebard 85 ff. 134. 136. —
 Hellebarderer = Hellebardist,
 155.
 Hemmelige Stole = Natstole, 30.
 Henrettelse 147.
 Herberg = Kammer, 7 f. 26. 112.
 Heringbaand = Tøndebaand, 102.
 104.
 Hermelinskraver 89. — H.-huer 90.
 123.
 Herrens-saien = et Halvsilkestof,
 95. 141.
 Hessisk Glas 6. 106.
 Heste 102 f. 106. 109. 115. — H.-
 sko 116. 133. — H.-tøj 101. 136.
 143.
 Hestemøllen og Hestemøllestrædet i
 Helsingør 2 f.
 Hieronymus af Prag, bøhmisk Re-
 formator, d. 1416. H.s Portræt
 14.
 Himlinger = Himle. H. over Bor-
 dene 18 ff. 22. 29. 126. 135.
 142 f. H. over Sengene 19. 23.
 34 ff.
 Hjemgift = Medgift, 122.
 Hjortehoveder (i Stuerne) 14 f. 20 f.
 64. 128. 135. — H.-takker 29.
 134. — H.-mønster i et Perlelad
 113.
 Hjortskallede Knive = Knive med
 Skaft af Hjortetak? 68.
 Hjul til Vogne 66. 103 f. 106. —
 Hjulrokke = Spinderokke, 69.
 Hjæster af Guld 82. 114. 118; af
 Sølv 82. 129. — H.-laase 101.
 Hofkarl = Hof tjener, 152.
 Hollandsk Bibel 99. — H. Historie-
 bog 99. — H. Hynder 75 f. —
 H. Jakke 93. — H. Knive 132.
 — H. Kurve 45. — H. Klæde
 133. — H. Kaaber 91. 93 95.
 — H. Lærred 70. 72. 77. 121.
 — H. Malerier 13 f. — H. Møbler
 24. — H. Medicinbøger 99. —
 H. Pung 96. — H. Skabe 38. —
 H. Skrin 41. 44 f. — H. Skaale
 (af Fajence) 61. 137. — H. Smør
 106. — H. Stole 30 ff. 137. —
 H. Søkort 107. — H. Tinfade
 115 f. — H. Trøjer 96. — H.
 Tvebakker 106. — H. Vinskaal
 af Sølv 52.
 Holten = af Træ, 60.
 Honning 104.
 Hornfisk 103 f. — H.-vaad 102.
 143.
 Hornkamme 101. 132. — Hornlim
 133. — Hornlygter 46. 136. —
 Hornskeer 61.
 Hors = Hest, 115. — Horsfjoring
 = aargammelt Føl, 115. — Horse-
 klokker = Klokker til Heste, 94.
 Hoser 88. 91 f. 94. 132. — Hose-
 baand 92. 96 f. 130.
 Hospitalstræde i Helsingør 114.
 Hov = Kar eller Trug, 63.
 Hoveder, af Stentøj? 61. — Hoved-
 børster 133. — Hoveddyner 20.
 71 ff. 110. 112. 115. 120 f. 127.
 136 ff. 140. 142. — Hovedklæder
 af Linned 88 ff. — Hovedlin 88.
 — Hovedpuder 73. 127. — Ho-
 vedsmudskaabe = Kaabe med
 Hovedsmug (Halsaabning) 114. —
 Hovedsølv 79.
 Huder 105. 107. 136. Jfr. Okse-
 huder.
 Huer 88 ff. 115. 123. 135. 142.
 154. — Hueblokke 94. — Hue-
 klædeæske 23. 45.
 Huggebænk 47. — Huggejern 24.
 68. 132.
 Hulsøm paa Lagen 72.
 Humle 23. 102. 104. 106. 108. 116.
 143.
 Hundeskind 95.
 Hundskot, Hunskot = et vævet Stof,
 94. 124. 129. 133.
 Hurisk = kurisk, fra Kurland? H.
 Vogenshud 103.

Huses Vurderingspriser 2 f. 10. 107 f.
 111. 114. 118 f. 123 f. 135. 143.
 — Husleje 2. 104. 135. — Hus-
 bygning 4 ff.
 Hvede 108. — H.-brød 65. — H.-
 mel 108.
 Hverdagskaaber 88 f.
 Hvid = Penning, 84.
 Hvidhovedede (hvidskaftede) Knive
 68.
 Hvidsøm 69. 71. 76.
 Hvillinger 107.
 Hyatheinchen = Hyacinth, mørk
 Amethyst, 83.
 Hylder 10 f. 18. 20. 22. 40. 60.
 Hylle = Hylster, 85; = Hætte, 90.
 Hynder 17. 69. 71 ff. 110. 113.
 115. 119. 121. 124. 127 f. 134.
 136. 138. 141. — Hyndejaar 73.
 120. 123. 127.
 Hægter 132; af Sølv 78. 80 ff. 115.
 124. 141.
 Hængebælte 82. — Hængekande-
 skab 19. 39 — Hængeklæde 73.
 Jfr. Haandklæde. — Hængelaase
 131 f. — Hængeplader af Sølv
 78. — Hængeskabe 19. 39 f. —
 Hængetrefødder 68. — Hængende
 Vogn 109.
 Hængsler 132 f.
 Hæringbaand se Heringbaand.
 Hævd = Hegn el. indhegnet Jord-
 stykke, 2. 111. 118 f.
 Hø 143.
 Høns 104. 117. — Hønsesus 3.
 Hør 77. 103. 105. 134. — Hør-
 garn 141. — H.s-lærred 70 ff. 88.
 122 141. — H.s-duge 127. —
 H.s-forklæder 90. — H.s-haand-
 klæder 71. — H.s-lagen se Lagen.
 Høvle og Høvlebænk 24. — Høvle-
 jern 67 f. 132.
 Haand i Haand o: Fremstilling af
 Trolovelsens Haandslag, paa en
 Guldring, 82.
 Haandbækken = Haandfad, 64. —
 Haandduge = Haandklæder, 72 f.
 106. — H.-bræt = Haandklæde-
 bræt, 37. — Haandfade = Vaske-
 fade, af Tin 56; af Messing 64.
 — H.-skabe 20 f. — Haandfang
 = Haandtag, 62. — Haandklæder

69. 71 ff. 110. 113. 115. 119.
 121 f. 127. 136. 138. — H.-drejl
 141. — H.-brætter, H.-ruller, H.-
 stokke, H.-træer (til at hænge H.
 paa), 19. 21 f. 37. 126. 136. —
 Haandhamre (mindre Hamre) 67.
 — Haandkværn 69. — Haand-
 spande 63. — Haandskrifter =
 Gældsfor skrivninger, 105. 109.
 111. 117. 143 f. — Haandtænger,
 Smedeværktøj, 67. — Haandøkser
 86. 116. 136.
 Haardug = grovt, stift Tøj, 129.
 — Haarknapper 96. 132.

I.

Ildbukke se Brandbukke. — Ild-
 skeer (til at bære Gløder) af Jern
 136. 140. — Ildtænger af Jern
 68 f. 137. 140.
 Illeken = Ilderskind. I.s Foder
 113.
 Indiansk = indisk, østasiatisk. I.
 Nød (= Kokosnød?) som Drikke-
 kar 50. 56. 129. — I. Skive-
 tæppe 75. — I. Stengods (= ki-
 nesisk Porcelain) 59 ff.
 Indieblaat = Indigoblaat, 97.
 Indsprængt = med forskellige ivæ-
 vede Farver (meléret). — I. Klæde
 75. 93. 97.
 Ingefær 108. 133.
 Instrumenter 62. 65. 118 f.; til
 Musik 47. 107. — I.-buch 100.
 Isbroder (til at hugge Hul i Is)
 116. — Isløbere = Skøjter? 67.
 — Issporer (til at gaa paa Is
 med) 68.
 Islagen = Islæt, 76.
 Islandske Kompagni 107. — I.
 Strømper 92. — I. Vadmel 94.
 — I. Vanter 94.
 Italiensk = italiensk. I. Kaarde-
 klinge 85.

J.

Jakke 93.
 Jernbunden = jernbeslagen, 42 ff.
 112. 116. 124. 126. 134 f. —
 Jernfang = Jerntøj, 66 ff. 108.
 116. 118. 125. 136 f. 140. —
 Jernryder 63. — Jernkiste 43.

— Jernkloder = Jernklumper, 104. Jfr. Osmundjern. — Jernkakkellovne 10. 15 ff. 19 f. 23 f. 134 f. — Jernovne 16. — Jernskrin 42. 46. — Jernslagen = jernbeslagen, 42 f. — Jernsprinkelværk 16 f. — Jernstænger 67 f. 105. — Jernstabler = Jernstolper, 35.
 Jesunavn af Guld 83; paa Guldring 124; af Sølv 123.
 Jordefærdsudgifter 105. 108 f. 117.
 Judsk, Jydts = Jysk? J. Sengklæder 71. 74.
 Junger = Brøndspande, 22. 67. 105.

K.

Kabelgarn 103 f.
 Kaffa, Kaffløjl = en Art mønstret Fløjl, 96. 98. 129. Jfr. Capf.
 Kageholmen 111.
 Kakkellovne 10. 15 ff. 67. 126. Jfr. Jernkakkellovne. — K.-fødder 16 f. 68.
 Kalbin = Karabin (Skydevaaben), 136. — K.-kappe 86. 94.
 Kalendere 100.
 Kalk 5. 103. 105. 143.
 Kalkebæger = Bæger af Form som en Kirkekalk, 125.
 Kalve 102 f. 105.
 Kamelot = damaskvævet Stof? 90 ff. 98. 130.
 Kamfas = Hampelærred, Sejldug, 96. 129.
 Kaminer 10. 12 f. 15.
 Kamme 101. 132. — Kamhus med K. 94.
 Kammerdug 130. Jfr. Skeverdug.
 Kammerser = Kamre, 7 ff. 10 ff. 17. 21 ff. 24. 26 ff. 30 ff. 34 ff. 39 f. 42 ff. 64. 69. 73 f. 112. 120 f. 126. 135 ff. 142 f.
 Kamperts = Tøj fra Kampen i Holland? 129 f.
 Kanariefrø 133.
 Kander af Sølv 17. 44. 48. ff. 118. 124. 139; af Tin 53 ff. 110. 112. 115 f. 125. 137; af Messing og Kobber 61 f. 64 ff., jfr. Vandkander; af Træ 59 ff. 134; af

Stentøj 59. — K.-bord = Skænkebord, 19. 22. 38 f. 55. — K-ræk = Hylde til K., 11. 18. 39. — K.-skabe 18 ff. 38 ff. 110. 112. 124. 136. — K.-stol = K.-bord, 38. 142. — K.-støbere 19. 53. 148. 154. — K.-støberredskaber 53.
 Kanefas se Kamfas.
 Kaner 103. 109. 136.
 Kaninfoder 90.
 Kantor se Kontor.
 Kapelmestre 101. 108. 117. 147. 156.
 Kapf se Kaffa.
 Kaphat = Hætte? 94.
 Kapkagel, et ukendt Klædningsstykke, 93.
 Kapper (Klædningsstykker) 87 ff. 110. 113 f. 135. 137. 141. — K. om Senge 34. 72 ff. 120. 127. 130. — K.-krog = Kappenhægte, 84. — K.-pers = Kappepresse, 47. — K.-træ (til at hænge K. paa) 21. 37 f. 47.
 Kaptajner 14. 21. 154 f. Jfr. Skipper.
 Kar 22 f. 63. 127. Jfr. Bryggekar.
 Karabin = kortløbet Haandskydevaaben, 85 f. — K.-kappe 86. 135. Jfr. Kalbin.
 Karduspapir 134.
 Karkensko = Sko med Korksaal, 92.
 Karnapper 7 f. 22. 27. 39. 43.
 Karnoffel = Stok? 99.
 Kartekke = et vævet Stof, 92. 96 f. 130.
 Kasak, Kasiak = Overklædning, Kappe, 93. 96.
 Kat, Katteskindspung, 92 f. 137.
 Kedler 61 ff. 110. 112. 116. 118. 120. 125. 127. 135 ff. 139. — K.-hage = Kedelkrog, 69. — K.-krog (til at hænge K. paa) 66 ff. — K.-smede 62. 149. 153.
 Kel = Halsstykke af et Skind (tysk: Kehl). — K.-kraver 90.
 Kelke se Kilke.
 Kentisk = fra Kent i England. K. Klæde 93.
 Kermesinfarvet = carmoisinrødt, 95

- Kiertechen = Kartekke, 130.
 Kiler 134. Jfr. Vegge.
 Kikker = langskafte Øser, 65 f. 139.
 Kinesisk Porcelain 59 ff.
 Kipret = skraastribet, K. Borat 141.
 Kirkespiret i Helsingør 103. — K-stole 47. 106. 108. 118. 144. — K-strædet i Helsingør 2. 108.
 Kirsei = et grovt Uldstof, 89. 93. 97 f. 133.
 Kister 18 ff. 24 f. 33. 36. 41 ff. 59. 67. 112. 116. 121 f. 124. 126. 128. 134 f. 137 f. 142 f. — K.-borde = Borde med Kisterum under, 17. 25 — K.-bænke = Bænke med Kisterum, 17 ff. 29 ff. 126. 134. 142. — K.-laas 67.
 Kjorteler 87 ff. 110. 113 f. 118. 123. 135. 141. — K.-sølv 79.
 Klapholt = Træ til Tøndestaver, 4. 108.
 Klavikord = Instrument med Tangenter, 118 f.
 Klejnsmede 5. 8. 16. 42. 46. 66 f. 92. 102 f. 105. 146. 149.
 Klinkejern = Jern til en Klinke, 102. 133.
 Klippinger = Smaamønt. — K.-sølv = ringere Sølv, 49 f. — K.-skeer = Skeer af K.-sølv, 50.
 Klokker 62 ff. 87. 132; i Ure 46. 62. Jfr. Horseklokker.
 Klokkeringning ved Jordfærd 105. 117.
 Klostret i Helsingør 124.
 Klæde 72. 74. 76. 86. 87 ff. 114. 130. 133. 135. 137. 141. 154. — K.-bod 97. — K.-kiste 90. 124. — K.-koste 69. 132. — K.-kurve 45. 137. — K.-lager 93 f. 97. 129 ff. — K.-pakke 92. — K.-skabe = Skabe til Klæder, 19. 38 f. — K.-stænger = Knager til Klæder, 67. — K.-sæk = Sæk til Klæder, 91. 93. 121. — Jfr. Gangklæder.
 Knap hængende over Bordet 29. — Knapper 94. 96. 129. 132; af Sølv 78 ff. 90 f. 115. 118. 123. 129. 135; af Glas 133; af Krystal 91 f.; af Messing 131. — Knappenaale 130 ff.
 Knarbægere = Bægere med Knurrer (Bukler), 139.
 Knibtænger, Knivtænger, 67 f.
 Kniplinger 70. 75. 86. 94 ff. 122. 131.
 Knippeskørt = tætsluttende Skørt? 114
 Knive 96. 132; af Messing 65; af Jern 67 f. — K.-beslag af Sølv 82. — K.-skafter af Sølv 52 f. 78 f. 84. — K.-skeder 101. 132; af Sølv 79 ff. 124. 135. 153.
 Knobvogn = Vogn af ét Stykke Træ, Blokvogn, 107.
 Knurrer = Bukler, Buler, 50. Jfr. Knarbægere.
 Knyttet = strikket. — K. Strømper 91. 94. — K. Hosebaand 92.
 Kobbermøllen i Helsingør 9. 17. 21. 23. 62. 155. — K.-smede 62. 155 — K.-stik 13 f. — K.-tavler 13. — K.-tøj 61 ff. 110. 112. 116. 118. 120. 124 f. 128. 134 ff. 139. — K.-vægt 68.
 Koffer = Kuffert, 45.
 Kofte 96. Jfr. Kaabe.
 Kogge = fladbundet Fartøj. — K.-garn, en Art Fiskergarn, 66. 102. 106. 112.
 Kokke 52. 101. 124. 153 f. — K.-kvinde 117. — K.-knive = Køkkenknive, 68. 137. 140.
 Koller = Køllert, 92; = Krave, 94.
 Kolørklæde 135, jfr. 129 f. — Kolør de Roi, Navn paa et vævet Stof, 94.
 Kommen 108.
 Kompagni, islandsk, 107; ostindisk 144.
 Kompas 65. 104. 134.
 Konfektbækken af Messing 65. — K.-skaal af Sølv 139. — K.-tallerkener af Tin 57.
 Konterfejer = Portrætbilleder, 12 ff. 134. — K. prægede i Guld 81. 83 f.
 Kontor = Skrivebord, 26 f. 40. 124
 Kontrafactur = Konterfej, 12. 128.
 Kopper af indiansk Stentøj 60.

- Koralsmykker 78. 80. 82. 84.
 Kordel = Reb, Lidse, 123.
 Korduan 89. 92 f. 107. 135.
 Kork 106; jfr. Karkensko.
 Korn 106. 108. — K.-loft 9. —
 K.-sække 104. 116.
 Kors af Sølv 78 f. 84. 123. — K.-
 klæder = Hovedlin, 89 f. 97.
 Kort 131.
 Kortlaas = Kortlask (fransk: cou-
 telas), Huggert, 86.
 Kost = Gilde, 102.
 Koste se Klædekoste.
 Kovs, Kovsken = Skaal. — K. af
 Sølv 49 ff. 118. 125. 139. 153; af
 Tin 53 ff. 110. 116. 128 f. 137;
 af Stentøj 60 f.
 Krabbe = en Slags Anker. —
 Krabskiøtte = et fladbundet Får-
 tøj (Skøjte)? 122. — Krabbetov
 = en Del af Aaleruse, 103.
 Kradser, Guldsmædeværktøj, 132.
 Kraft = Bryststykke af et Harnisk,
 86.
 Kram = Kramvare, 69. 72. — K.-
 kister 44 f. 142. — K. lagen 92.
 — K.-sølv 133.
 Krampering = Ring, der bæres
 som Middel mod Krampe, af
 Guld, 129.
 Krans til et Sejer = Urskive, af
 Sølv, 47.
 Kransøgen = Kranskage, et Bræk-
 middel, 133.
 Kraver 88 ff. 118. 123. 136. 138;
 til Harnisk 85.
 Kredens = Velkomstbæger, af Sølv.
 51 ff. 139. — K.-bæger af Sølv
 52.
 Kreger = mindre Fartøj, 104. 111.
 Krellesten = Koral, 82.
 Krigsæbler = et Slags Gemmeæbler,
 107.
 Kristneble = Daabstøj, 72.
 Kroge af Messing 10 f. 20. 132.
 143; af Jern 140. — K. = Fiske-
 kroge, 106. — K.-magere 16. 62.
 145 ff. 155 f. — K.-magertænger
 68.
 Kronbommes 96.
 Kronborg 9. 62. 114.
 Krone = en Guldmønt, 80. 84.
114. 124. 139. — K.-guld =
 mindre rent Guld, 80 ff. 120.
 138.
 Krone over Bordet 29. Fire Stolper
 med en K. 36. — K. = Væve-
 redskab, 70. — K. = Rebslager-
 redskab, 104. Jfr. Lysekrone.
 Krucifikser 12. 14. 128; af Guld
 81. — K.-hynde = Hynde med
 syet K., 71.
 Krudpotter = Urtepotter, af Tin,
 53. 56.
 Krudtflasker 85 ff. 114. 128. — K.-
 hæng = K.-gehæng, 130.
 Krudthorn 85.
 Krukker 40. 42. 106; af Stentøj
 60 f. 107. 137; af Glas 61. 137.
 Krumcirkel = Krumpasser, 62.
 Krus af Ler- og Stentøj 48. 59 ff.
 105. 129. 133. 135. 137 f. —
 Kruslaag af Tin 57. 61; af Sølv
 135.
 Krusat = en korspræget Guldmønt,
 84.
 Krys = Parerstang. K.-beslag paa
 en Sølvdolck 79.
 Krystalglas (Drikkeglas) 47. 60. —
 K.-knapper 91 f. — K.-spejl 19.
 46.
 Kubbe = Del af Aaleruse, 103.
 Kuffert, Kuffue, = Kuffert, 23. 41.
 45 f.
 Kukenbager = Kagebager, 93. 150.
 Kuldsted = Køletrug til at køle
 gloende Jern? 62. Jfr. Køelsted.
 Kulhage af Jern 68. — Kulsæk 87.
 Kummer af spansk Stentøj 60.
 Kumpferkiste = Kamferkiste el.
 Kuffert? 126.
 Kunststykke = Kunstarbejde, 13.
 134.
 Kurve 45. 60. 67. 69. 128. 137 f.
 — K.-flasker 59 f. 132. — K.-
 mager 145. — K.-senge og K.-
 vugger 34 ff. 119. — K.-stole
 30 ff.
 Kutsvogn = Rejsevogn, lukket Vogn,
 66. 106.
 Kvaster paa Bukser 92.
 Kvier 103.
 Kvindebælte 82. — K.-hatte 89. —

K.-ring 83. — K.-klæder se Gang-
klæder.
Kvæg 104.
Kværne 69. 107.
Kæder af Guld 78 ff. 118 ff. 138;
af Sølv 78 ff. 118. 153.
Kældere 7 ff. 59. 105 f. 108. 134.
138. — Kældersvende 148 f.
Kød 102 ff.
Kølested = Køletrug (til at køle
gloende Jern)? 62. Jfr. Kuldsted.
Køer 102 f. 105 f. 112. 115. 136.
Køken, Køker, Køkerskrin = Kog-
ger (til Pile) 85 f. 116.
Køkken 6. 8 f. 18. 21 ff. 39 f. 55.
64 69. Jfr. Stegers. — K.-fade
57. — K.-kister 23. 43. — K.-
skabe 22. 39 f. — K.-tøj 61 ff.
66 ff.
Køler = Kolør? 135.
Kølle = Morterstøder, 124.
Køllerer af Læder 89. 92. 94.
Køln, Maleri af, 14. Kølnske Knive
68.
Kørnøg 134. 137.
Kørnatskroge = Kroge til at hulle
Jern? 140.
Kaaber 87 ff. 114. 118. 123. 141.
154. — K.-ringe = Kaabespænder
79. 123.

L.

Lad = Bræmme, Baand, 81. 113.
115. 123.
Lade 9. — Ladegaard 3. 9. 103.
Lagen 20. 44. 69 ff. 106. 110. 113.
115. 119. 121 f. 124. 127. 136.
138. 141. 154.
Laks 117.
Lam 103. 106. 117. 143. — Lam-
mekød 107. — Lamsbund =
Lammefoder? 93. — Lammeskind
124.
Lamper af Messing 64. 129.
Landkort 12 ff. 99 128. 137.
Landsknægtekvindespuj 86.
Landtavler se Landkort.
Langbøsser (Skydevaaben) 85 f. 136.
Langebjærg ved Helsingør 108.
Lappen ved Helsingør 107.
Lask = leidisk Klæde (fra Leiden
i Holland), 73.

Laterner 65. Jfr. Lygter.
Leidisk = fra Leiden i Holland.
L.-Strømper 130.
Lergaarde = Gærder i lerklinet
Bindingsværk, 143.
Lertøj 58 ff. 137.
Liberi = Bogsamling, 99. 128.
Ligbør = Ligbaare, 105. — Lig-
kiste 105. — Ligklæde 97. 105.
— Ligprædiken 100. 105. —
Ligsten 102. 106. — Ligvagt
117.
Lilje paa en Ring 79.
Lim 133.
Linen, linnen = linned? 98. 129.
Linhatte 90. — L.-huer 97. — L.-
bukser 98. — L.-klæder 44. 69
ff. 106. 113. 119. 124. 127 f.
134. 136. 138. 141. 154. — L.-
skjorter 89 — Linnedspærlagen
78. — Linnedvæver 70. 148.
List = Lidse, Baand? 77. 131.
Lister i Stuen 20 f. 137.
Livbælter 82. 94. — Livfarvet =
kødfarvet, 78. 90. — Livgjordel,
Livgjordel, Livgjørtel = Livbælte,
81. 84. 97. 101. 130 f. 135. —
Livkjorteler 88 f. 91. 110. 113.
124. — Livstykker 89 ff. 114.
123. 154.
Ljus se Lys.
Lodbue = Lodbøsse, Kuglebøsse?
136.
Lodfeir = Fjeder til en Kugle? 62.
Lollandske Ærter 107.
Lommebægere 49.
Lue = Hue, 90. 92.
Lugtepude 75.
Luthers Portræt 12. 14. 128.
Lybsk = fra Lybek. L. Horn-
lygte 46. L. Tin 54.
Lydet = farvet, 72.
Lygter 106. 133; af Horn 46. 136;
af Glas 136; af Blik 67 f.; af
Messing 62. 64 f. 139.
Lyneburgersalt 105.
Lys 22. 105. 108. 131. — L.-forme
af Kobber 65. 134 f. — L.-kiste
45. — L.-moer = Standstage,
68. 137. — L.-kroner af Messing
19. 29. 61 ff. 134. 139. — L.-
piber 63 ff. 116. 132. 137. —

L.-plader 64 f. 116. — L.-sakse 61. 63 ff. 68. 101. — L.-stager af Tin 54 ff. 110. 125; af Messing 61 ff. 116. 123 ff. 137. 139; af Jern 66. 68. 137.
 Læddiker = Smaaskrin eller særskilte Smaarum i Kister, 32. 44. 107. 138. Jfr. Skuffad.
 Læderbælter 82. 131. — L.-hæng = Lædergehæng, 130. — L.-klædninger 90 ff. 114 f. 124. — L.-punge 94. — L.-seler 104. — L.-ske = Læderskede? 51. — L.-spande = Brandspande, 107. — L.-sæk 128. — L.-strømper 90. — L.-tasker 128. — L.-underdræt paa Bænkedyner 73 ff. 138. 140.
 Lægter 112. 143.
 Lænker af Sølv 82. 84. — Lænkebælte af Sølv = lænkeformet Bælte, 80 ff. 117. 135.
 Lærred 73. 75. 88. 93. 96. 105. 113. 115. 123. 141. Jfr. Blaargarns- og Hørgarnskærred.
 Læsekammer 124.
 Lødetin = Tin til at lodde med, 55.
 Løgemand = Vaskemand, 146. 150.
 Løn til Tjenestepiger 105. 108. 117. 123, til Dreng 117.
 Løshage af Jern 67.
 Løv = tyndt udhamrede smaa Sølvplader, 79.
 Løvkar = Badekar, 112.
 Laag 52. 55 ff. 61. 135. 137. — L.-bækken og L.-kedler (Bartskærtøj) 65.
 Laase 67. 101. 116. 132 f.; i Bøsser 86. 105; i Tasker 80. 101. Jfr. Hængelaase. — Laastønder = Tønder med Laas, 23. 41. 44.

M.

Madskabe 18. 24. 38 f. 126. — Madæske 42.
 Mailands Silke (fra Milano) 130.
 Makei = uldent Stof, 77. 90. 123. 129.
 Makrel 107.
 Malere 12. 146. 148. 152. 154.

156. — Malede Hynder og Kapper 75.
 Malekværn = Kværn, 69.
 Maller 132; af Sølv 79 f. 82. 93. 97. 129. 141. 154.
 Malt 102 f. 105 ff. 116. — Malt-huskammer 126.
 Manglefjæle og Manglebrætter 69.
 Mangods, Mangot = Mænggods, ringere Vare; om Sølv 49 f.; om Tin 53 ff. 63. 112. 125.
 Manse = Sildegarn paa 10 Favne, 102.
 Mantel = Kaabe, Kappe, 92. — M.-foer 93.
 Map = Landkort (engelsk), 12.
 Marbokande = Kande fra Marburg? 61.
 Markmus 133.
 Marne = Spænde, 138.
 Maséret = med stærkt fremtrædende Aaring, flammet (om Træ), 27.
 Medikamenter 56. Jfr. Apotek.
 Mejer = Mejejern? 142.
 Mel 103 ff. — Melbing = Melkiste, 45. — Meltrug 44.
 Melanchtous Portræt 12. 14. 128.
 Mellemværk til Pudevaar 70. 96.
 Messing, udrullet, 131. — M.-kroge, -nagler og -skruer 10 f. 20. 131 f. 143. — M.-krone se Lysekrone. — M.-knapper 131. — M.-pistoler 86. — M.-spejl 47. — M.-tøj, M.-værk, 61 ff. 110. 112. 116. 118. 120. 124 f. 128. 134 f. 139.
 Millereis = en portugisisk Guldmønt, 84.
 Missive = Sendebrev, 100.
 Mjød 102. 104. 136.
 Molle = Vaskefad, 63.
 Morgen = et tysk Flademaal, 108.
 Morgengave 114.
 Morringer = Maarskind, 92.
 Morten Jensens Stræde i Helsingør 108.
 Mortere af Malm 62 ff. 107. 110. 116. 124 f. 132. 137.
 Moscheletsring (ukendt Ord) = Ring med Moskusbholder? eller Ring med Muslingskal? 82.
 Mosterpotte = Sennepspotte? 56. — Mostertsætt = Sennepskorn? 106.

Mullkorn = Mulekurv 3: Parér-plade, 85.
 Mundharper 101. 133. — Mundejern, Smedeværktøj, 67 (Munde = Munding).
 Muntesper, Smedeværktøj, 67.
 Murskab = Skab i Muren, 41.
 Murere 145. 150 f. 153.
 Mursten 5. 103 f. — M.-kæde = Kæde af firkantede murstensformede Led; af Guld, 82. 120. 138.
 Muskatblomme 108.
 Musket, Skydevaaben, 22. 85 ff.
 Mynne = Mønje, 133.
 Mys, Mytse = Hue, 90. 93 f.
 Mælkeskabe 19. 39 f. 126. 142.
 Mær = Hest, 102.
 Mød se Mjød.
 Mølle 108. Jfr. Hestemølle. — M.-heste 106. — Møllestenskæde = Kæde af møllestensformede Led, af Guld, 119.
 Mørkekammer 9.
 Maarbræm = Bræmme af Maar-skind, 91. — Maarskindsfoder 92. — M.-huer 89. 96. 115.
 Maalepotter af Tin 137.
 Maatter paa Væggene 10 f. 137.

N.

Nagler 133; af Jern 67; af Messing og Kobber 131 f.
 Nageltog = et Jern, hvori Naglernes Hoveder smeddes, 67.
 Nap = Bolle eller Skaal, af Sølv, 51.
 Nathuer, Natluer, 90. 93. 96 f. 141. — Natkjorteler 94 f. — Natpotter af Tin 53 ff. — Natstole 23. 30. 33.
 Nav (til Hjul) af Jern 136.
 Naver = stort Bor, 140.
 Neckefoder = Foderværk af Dyrs Nakkeskind, 89.
 Nerdele = Nederdele, 89 f.
 Norgergarn = Sildegarn ved Norges Kyst, 102. 112.
 Norsk Tjære 103.
 Nürnberggerklæder = Sengetæpper fra Nürnberg, 20. 70 f. 73 ff. 113. 120 f. 127. 140. — N.sk

Bordklæde 78. — N.s-stager af Messing 66.
 Næseduge 90 f. 94.
 Nødder 107. — Sydlanske N. (Kokosnødder o. l.) som Drikkekar 50. 56 f. 129.
 Nødekød = Oksekød, 102.
 Nøgler 133. — N.-baand af Sølv 80 ff. — N.-krog af Sølv 84. — Nøgelhø = Nøgletorn (til at smede Nøglepiber over), 62. Jfr. dog Nageltog.
 Naale 132.
 Naater = Naale? 131.

O.

Odderskindshue 95.
 Oddertunge = Hajtand el. forstenet Fisketand, 114.
 Oksehoved = Maal paa flydende Varer, 138.
 Oksehuder 104. — Oksekød 103. 106 f. Jfr. Nødekød.
 Olie 105 f. — Oliver = Oliven 106.
 Olmerdug = Tøj fra Ulm, 76.
 St. Olufs Skaal = Skaal med St. O.s Billede? 125.
 Oplod = Kvindelivstykke af Linned, 89 f. 97.
 Oplæst = oplaaet, 105.
 Organist 10. 20 101. 153.
 Ortbaand = Dopsko til Dolkeskeder, 50. 81.
 Osmundjern = Jern i Klumper, 68. 106. 134.
 Oste 22. 105 ff. — Ostehæk = Ostehylde, 23. — Ostemand 147.
 Ostindisk Kompagni 144.
 Overdraget, overtaget = betrukket, 45. 72.
 Overkik = et Slags Tøj, 98.
 Overkjortler 79. 87 f. 92. 95. 113.
 Overlad = øverste Bræmme, 81.
 Overliv 97. 123.
 Overtog = Overtræk; om Pudebetræk 73; om Overtræk over Hoserne 87 ff. 98. 113 f.
 Overtæppe 72.
 Ovne se Kakkelovne. — Ovnbænke = Bænke ved Ovnen, 19. 31. 33.

P.

Padesten = en Art Forstening, 83.
 Paltsrok = Overklædning, 90.
 Pampert, Pamphoffuer = Dolk, 85 ff. 128.
 Pande = Jægergarn? 86.
 Pander (Kogekar), af Malm 60. 63 ff. 110. 112. 116. 128. 137. — P. at varme Duge paa 65. — P. af Jern 67 f. 137. — Pandejern = Jernpande, 68. 140.
 Panelværk 10 f. 22. 126. — Panelede Møbler = Møbler med Fyldinger, 31 ff. 34 ff. 40. 45. 110. 112. 124.
 Pannarium, et latinsk Ord, der betegner noget til Tøj henhørende (Knapper?) 132.
 Panserbælter af Sølv = Bælter, hvis Led er føjede i hinanden som Ringene i et Panser, 48. 79. — Panserkæder af Sølv 79. 81 f. 120; af Guld 82. 119. — Panserkrave = Krave til et Panser, 85. — Panserskørt = Panser til Underkroppens Dækning, 85.
 Pantebælter, P.-gryder, P.-kedel, P.-skeer, P.-sølv o. s. v., = pantsatte Bælter, Gryder o. s. v.
 Papegøje 106.
 Papir 101. 131. 133 f. 138. — P.-tavle 14.
 Papistiske Billeder 13. 134.
 Pasglas = inddelte Glas, 59 f.
 Passtok = Maalestok, 107.
 Pattebrog = Dække over Kvindebryst, 92. 95.
 Peber 134. — P.-kværne 67 f. — P.-mølle 60.
 Penneknive 68.
 Pergamentsbrev 105.
 Perler 79. 82 f. 124. 139. — P.-lad = P.-baand eller -bræmmer, 81. — P.-krans 120. — P.-snore 81 ff. 153. — P.-smykker 82. 138. — Perlestukken = broderet med Perler. P. Handsker 131; Hattebaand 94; Hynder 76; Kvindehuer 78.
 Perlemoder = Muslingskal, Navtil-

skal, 52. 139. — P.-skeer 51 ff. — P.-indlægning paa Pistoler 86.
 Perpetuan = et uldent Stof, 97.
 Persejern = Pressejern, Skræderværktøj, 105.
 Philippus se Melanchton.
 Piber 63. 131. Jfr. Lysepiber. — P.-kander = Kander med Tud, 53. 55. — P.-kar (til Brygning), = Kar med Afløbsrør, 63. 127.
 Pige-kammer 8 f. 28. 44.
 Pikenéret, Pikeret = piqué, med ophøjede Striber (om Klædestoffer), 91. 94. 115. Jfr. Bikenéret.
 Pilkentavel = en Art Billard, 28.
 Pinasse = mindre Skib. P.-kontertej = Maleri af en P., 13.
 Pinneke, Pinke = let Skib, 114.
 Pissepotter af Tin 54 ff.
 Pistoler 86 f. 101.
 Pitseer, Pitzer = Signet, 82 f. — P.-ring = Signetring, 81. 83.
 Plader se Lyseplader.
 Planke = en halv Pot. P. af Tin 56. — P.-kande = Kande, rummende en P., af Sølv, 50.
 Plankeværk 106.
 Platter = Plader, 64. — Platknive = Knive med fladt Haandtag, 68.
 Pledin, Plinding = et vævet Stof, 94.
 Plite = kort, bred Dolk, 85.
 Pluts = kort, bred, Dolk, 68. 86.
 Polnisk = Polsk. P. Ulveskindskjortel 93.
 Pommerske Hoser 94.
 Pompesøm = svære Søm? 133.
 Porcelain, kinesisk, 59 ff.
 Port og Portkammers 8 f. 10 f.
 Portræter, malede, 12 ff.
 Portugaløs = en stor Guldmønt, 83. 138.
 Poser 94. 107.
 Positiv = lille Stueorgel, 118.
 Possementsnøre 130 f.
 Postejpander 63. 66.
 Posthane = Hane til en Post? 62.
 Potter af Tin 53 ff. 110. 112. 116. 125. 128. 137; af Ler 58 ff.: til Ovne (P.-kakler), 15 f. 58. — P.-kande = Kande paa 1 Pot, 139. — P.-laag 63. — P.-magere

15. 58. 90. 148 f. 156. — P.-skab (Skab til P.) 41.
 Pralsagt = blommet Halvsilkestof, 98.
 Prenter = Bogtrykker, 98. 153. — Prentet = med trykt Mønster. P. Fløj 94. P. Atlask 98.
 Prinsedaler 84.
 Prædikestol 47.
 Præster 101. 105. 123. 150. — P.-kjortel 141.
 Puder 20. 69 ff. 110. 112 f. 115. 120. 128. 136 f. 140.
 Pudevaar 70 ff. 112 f. 119. 121 f. 127. 136 f. 141.
 Puderbøsser = Kryderbøsser (til Peber, Kanel o. l.), 54. 64. 67.
 Pund = Skippund, 106.
 Pundert = Dolk, 86 f. 134. — P.-klinger 132.
 Punge 50. 107; af Fløj 84. 94. 96. 123; af Katteskind 92 f.; af Læder 94. 137. — P.-kæde = Kæde til at bære en P. i, 80. — P.-ske = Mundske til at bære i Pungen, 114.
 Punsler, Guldsmedeværktøj, 131.
 Pusiller = Peblinge, 117.
 Pustere 64 f. 68. 143. — P.-søm, ukendt Ord, 133.
 Pæle = Stifter; P. som Inddeling i Kander 49 f. — P. af Guld 131. — Pæl = Pæglemaal, 137. — P.-kande = Kande paa 1 Pægl, 51. 139.
 Pærekande = Kande med pæreformede Buler? 53.
 Pøntken = lille Punkt. P.s-Rubin 81.

R.

Rad = Radgarn, en Art Fiskegarn, 103.
 Rachiibtstager, Ragitterforme = Forme og Stager til Rakter? 62.
 Rafter = Stokke eller Spær, 142. Jfr. Stived.
 Rammer 11. 13 f. 19. 142.
 Rapir = Stødkaarde, 81. 85 ff. 134. 136.
 Rasp 67.
 Rebslagere 101. 104. 146. 149. — R.-bod 8. 104. — R.-redskab 103 f.
 Redder, ukendt Ord; om Stolebetræk, 137.
 Redekam = Væveredskab, 70.
 Regnebræt 47. — R.-bøger 100. — Regnskabsbog 42
 Regnkappe, Regnkaabe, 94. 114.
 Rejskiste 135.
 Remme af Silke 130 f. — Remsnider = Remskærer, Sadelmager, 101. 152.
 Rende = Rendetræ, Garnvinde (Væveredskab), 70. — R.-kiste = den til R. hørende Kiste, 70. 126.
 Retterbænk = Anrettebænk eller Anrettebord, 23. 40 f. 69. 142.
 Ridekjortel 91. — R.-sværd = Ryttersværd, 114. — R.-tøj 114.
 Rilaken = Forhæng, Omhæng, 75.
 Rimmer se Rømer.
 Ringe af Guld 50. 78 ff. 113 ff. 117 ff. 124. 138. 153; af Sølv 81. 84. 123 f.
 Rinsk Guld (mindre fint end ungarsk) 79 ff.
 Risen, Risk = fra Ryssel o: Lille, i Flandern? R. Saien 97. 129.
 Riste af Jern 67 f 137.
 River 140. — Rivejern 67.
 Rok se Spindrok og Hjulrok. — Rokkesnore 131. 133.
 Roldvogen, Rollwagen = Rullevogn, Rejsevogn, 47. 99.
 Roschill = Rauschgelb, rød gul Farve, 133.
 Roser af Messing 133. — R. syede paa Hynder 70. 123. — R. hængende over Bordet 29.
 Rosenkilden ved Helsingør 3. 9. 119. 143.
 Rosenobel = en engelsk Guldmønt, 84. 102. 114. 134. 138.
 Rostocker Tønder 116. — R.-øl 117. 136.
 Rottrette = Rottværk, rødt Pelsværk? 90.
 Ru = Linning. — Rukraver 93. 96 f.
 Rubiner 79. 81 ff. 120.
 Ruder af Glas 5 f.

Rudeværk = Rudemønster, tavlet Mønster, 77 f.
 Rug 103, 107 f. — Rugmel 108.
 Rulleseng 36.
 Rumfordeling i Husene 6 ff.
 Ruser, Aaleruser, 103.
 Ruslæder 93.
 Rusz = Planten Rude? 108.
 Rustning = Vaabenudstyr 85 f.; = Harnisk 125. — Skabe til R. 22, 39, 41. 85 ff. — Rustkammer 85. — Rustskab = Skab til R., 41.
 Ry = Uldtæppe, 71 ff. 121, 124.
 Ryggkister = Kister med Ryg (tagformet Laag?) 41 ff.
 Rysk = russisk. — R. Bænkedyne 75. — R. Handsker 94. — R. Kat 93. — R. Slæde 107. — R. Træskeer 60. Jfr. Ruslæder.
 Rytterkjortel og Rytterhandsker 91.
 Rytting = Kaarde, 85.
 Ræk = Hylde, 22, 40, 55, 143. Jfr. Kanderæk.
 Ræveskind 95. — R.-hue 93. — R.-skjortler 88, 90, 92, 110, 114.
 Rømere = en Art bugede Drikkeglas, 59 f. 138. — R. af Sølv = R.-formede Sølvbægere, 49 ff. 135, 139, 153.
 Rømerken = lille Rømer, 50.
 Rør = Haandskydevaaben, 62, 85 f. 114, 116, 126, 128.
 Raabukkehoveder 15.
 Raadmænd 147 f. 150, 152 ff.
 Raa-aa i Skaane ved Sundet 103.

S.

Sabler 85.
 Sadler 107, 114, 136, 143. — S.-rør = Pistol, anbragt paa Sadlen, 114.
 Saden se Saien.
 Safir 82 f. 120.
 Saien = fint Uldstof, 89, 92 ff. 113 f. 118, 123 f. 129.
 Sakse 68, 96, 131 ff.
 Salen = et større Rum i første Stokværk, 7 ff. 13, 27 f. 32, 35 f. 44.
 Salpeter 133.
 Salsér, Salsirken, Saltsirken = Sauce-

eller Madskaal, af Tin, 49, 53 ff. 116, 137 (fransk: saulcière).
 Salt 102 ff. 111, 116. — S.-bod 105. — S.-huse 8 f. 107. — S.-kar af Sølv 53, 139; af Tin 53 ff. 137. — Saltmadskedel 65.
 Salve 105.
 Salvét = Serviet, 72. Jfr. Servet.
 Samarie = lang Overkjortel, 87, 89, 92 f. 95, 124, 141.
 Sammet = Fløj, 92, 95.
 Sandbøsse af Tin 55.
 Sanden ved Helsingør 111.
 Sardug = et halvt uldent, halvt linned Stof, 74 ff. 91, 112 f. 115, 129.
 Save af Jern 66 ff. 125, 133, 136, 140. — Savblade 132.
 Savdeller = udsavede Bræder, 103, 106, 116.
 Schaupending = Skuepenge, 81.
 Seglgarn og Seglnaale 132.
 Sejer = Vægur, 47. — Sejerværk = Stueur, 19 f. 46 f. 129, 135. — S.-mager = Urmager, 16, 46, 147.
 Seletøj 102, 104, 109.
 Selvmord 155.
 Semdraff = Sømdrag, Sømtang? 62.
 Sementeralk = Cement, 5, 33, 105.
 Senge 18 ff. 25, 34 ff. 40, 44, 112, 114 f. 117, 119 ff. 126 ff. 134, 136 f. 142 f. — S.-dyner 20, 71 ff. 110, 112, 115, 120 f. 124, 127, 140, 142 f. — S.-dækken el. -dække = Sengetæppe, 76, 137 f. — S.-heste 36 f. — S.-kamre 7 ff. 18, 21, 25 f. 34 f. 42, 69, 115, 121, 126, 142 f. — S.-klæde = Sengetæppe, 69 ff. 110, 113, 115, 120 f. 124, 127, 136 ff. 140. — S.-potter 54 ff. — S.-tækken = Sengetæppe, 140. — S.-tæppe se Sengklæde. — S.-vadsæk 37.
 Sennepsfad af Tin 57. — S.-kander af Tin 54. — S.-kar af Tin 57. — S.-kværn 22. — S.-potter af Tin 55 f. 60.
 Servet = Serviet, 76
 Siddebænke 126. Jfr. Bænke. —

- S.-skammel 31 f. — S.-stole 128; jfr. Stole.
- Sidehammere 62. 67.
- Siden = Silke. — S.-atask = At-lask af Silketraade, 91. 123. — S.-dort = et Silkestof, 89 ff. 114. 141. — S.-grovgrøn = G. af Silke, 90. 92. — S.-kamelot = K. af Silke, 92. 95. — S.-taft = T. af Silke, 89. 115. — Jfr. Sindal.
- Sier 56. 58. 66. 128.
- Signeter af Sølv 80. 137. Jfr. Pitsler. — S.-ringe 78. 80. 82. 119. 138.
- Sild, saltet, 102 ff. 115. — S.-garn 102 f. 106.
- Silkeatask 98. — S.-border, S.-baand, 95. 105. 130. — S.-borat 96. 141. — S.-dræt = S.-betræk, 74. — S.-frynser 11. 78. 95. 131. — S.-galoner 96. — S.-gansaugens 129. Se Gansaugens. — S.-grovgrøn 95 f. 129. 141. — S.-hat 114. — S.-indvævede Hynder 75. — S.-hosebaand 97. — S.-klædninger 91. 97. — S.-kamperts 129 f. — S.-kamelot 130. — S.-sengklæder 122. — S.-spærlagen 77. 120. 127. — S.-snore 91. 94. 98. 130 f. — S.-strømper 93. 96 f. — S.-stukne Hoser 91; Gehæng 95. 131. — S.-syede Duge 71 f. 121. 141; Hængeklæder og Haandklæder 71 ff. 141; Hynder 76; Næsedug 94; Tørklæder 94. — S.-tæppe el. -tæppet, 73. — S.-traad 130. Jfr. Siden.
- Silleringe = Ringe til Seletøj? 134.
- Simfoni se Symfoni.
- Sind, Sinnen = Sanser, 14. 137.
- Sindal = et Silkestof, 130. — Sindeldort = Sidendort, et Silkestof, 91. 130.
- Sjælegave = testamentarisk Gave, 102 ff.
- Skabe 18 ff. 25. 32. 38 ff. 112. 115 f. 119. 124. 126 ff. 134 ff. 142 f. — S. under Bordpladen 26. — Skabssenge 34. 36.
- Skabejern = Jern til at skrabe med, Bødkerværktøj, 67.
- Skaft = Ramme paa en Væv, 70.
- Skaftthavre = Havre i Straetet, 116.
- Skamler se Fod- og Siddeskamler.
- Skarlagene 92.
- Skeer af Sølv 47 ff. 79 f. 103. 110. 113 ff. 117. 123 ff. 135. 137. 139. 153; af Guld 48. 52; af Tin 53 ff.; af Perlemoder 51 ff.; af Træ 60. 132, af Buksbomtræ 51; af Ben 132; af Horn 61.
- Skellert = et Stof, spillende i flere Farver, 88 f. 98. 114.
- Skerrem = Tvær-rem? Væveredskab, 70.
- Skeverdug = fint Lærred Kammerdug, 89. 96. Jfr. Skærdug.
- Skib 144. — Skibbord = Skibspanke, 102. — S.-kiste 45. — Skibspart = Andel i et Skib, 104. 111. 114. 122. — S.-tavel = Skibstov, 108. — Skibsøl 106.
- Skielder = Skilderier, 137.
- Skiferstensblade som Bordplader 27. 125. 128. — S.-bræt 128. — S.-tavler 46. 69.
- Skiltlaase = Laase med Nøgleskilt? 101.
- Skind 94. 115. — S.-bænkedyner 73. 113. — S.-huer 88. — S.-kjortler 89. — S.-tasker 132. — S.-tækken, S.-dækken = Skindtæppe, 74. 113. 115. — Skindere = Garvere, 17. 155.
- Skipperne 16. 40. 47. 104. 111. 122. 152. Jfr. Kaptajn og Styrmand.
- Skive = mindre Bord, 18 ff. 25 ff. 110. 112. 115 f. 119 ff. 124 ff. 128. 134 ff. 137. 142 f. — S.-blad = Bordplade, 124. — S.-duge 71 ff. 106. 113. 127. — S.-dækken = Bordtæppe, 76 f. — S.-klæde = Bordtæppe 72. 115. — S.-tække, -tækken = Bordtæppe, 72. 74 f. 115. 120.
- Skiverdug se Skeverdug.
- Skjorter 44. 87 ff. 115. 119. 136. 138. — S.-kraver 94.
- Sko 87. 91 ff. 108 f. 117. — Skohorn af Jern 105. — Skomagere 17. 87. 108. 146 f. 151. 156. — S.-tænger og -knive 68. 132. — Skopinde 101. — Skoringe af

- Sølv 79. — Skospænder af Sølv 78 f. 81.
- Sko = Lukke til et Bælte, 78 ff. 113.
- Skoffel = Skuffe el. Skovl, 67 f.
- Skolemester 106. 117. — Skolemester 105. 117.
- Skorsten 12 f. 64. — S.-herberg, S.-kammer, S.-stue = Kammer med Skorsten i, 7 ff. 10. 29. 112. 120 f. 126.
- Skotte = Skotsk. — S. Glinding 77. — S. Bælte 94. — S. Handsker 94. — S. Hoser 94. — S. Plinding 94. — S. Pistol 132. — S. Pundert 86. S. Kræmmere 96. 149. 155 f. — S. Klæde 94. — S. Salt 104. — S. Sengklæde 74. — S. Skind 94
- Skou = Underafdeling af en Kiste Glas, 6.
- Skovsav 140.
- Skover = stort pokalformet Drikkekar, 51.
- Skovle 106. 131. Jfr. Skoffel og Skuffe.
- Skrabere = Strigler, 68. 132.
- Skrin 19 ff. 24. 41 ff. 46. 67. 116. 119 f. 123 f. 128. 131 f. 134 f. 142 f.
- Skrivere 122. 147 f. 151. — S.-brætter 46. 69. 128. — S.-kister 22. 43. — S.-kontor = S.-bord, 40. — S.-skrin 45. 128. — S.-stene 46 f. — S.-tavler 101. 131 f. 135. — S.-tøj 47. 55. 57. 64.
- Skruer 10 f. 20. 132. — S.-flasker = Flasker med Skruelaag, 60. 116. — S.-sav 68. — S.-stik 69. — S.-stykker 66.
- Skrædere 13. 87. 94. 105. 147 ff. 151 f. 154 ff. — S.sakse 68. 131.
- Skuder 103.
- Skuepenninge, Skuepenge, 81. 83 f. 138.
- Skuffe = Skovl, Øse, 105. 132. 137. — Skuffel se Skoffel.
- Skuffad, Skuffæddike = Skuffe, 18 ff. 25 ff. 39 f. 41. 43. 45. 107. 124 f.
- Skuffeskrin 24. 43.
- Skumkedel 64. — Skummeskeer 61. 63. 66. 128. 132. 137. 139 f. — Skummespaan = Skummeske, 65.
- Skygge (til Hat?) 123.
- Skytte i en Væv 133.
- Skænkeskab 39. — Skænkeskive = Skænkebord, 77.
- Skærbækken (til Bartsværbrug) 65.
- Skærdug = fint Lærred, Kammerdug, 94. Jfr. Skeverdug.
- Skærskab = Skab med Bartsvær-tøj, 40.
- Skorter 87. 90. 94 f. 97 f. 114. 123. 135. 141. 154.
- Skaale af Sølv 48 ff. 118. 125. 135. 139; af Træ 58. 60. 127 f.; af Stentøj, Fajence m. m. 59 ff. 137. Jfr. Kovs. — Skaalemagere = Drejere af Træskaale, 58. 127. 151. — Skaal til Malmlysestage 125.
- Skaaningelærred 141. — Skaanske Bastreb 94. — S. Sengklæder 74. — S. Sild 104 ff. — S. Vad-melsdyner 73.
- Slagbord = Bord til at slaa op (ad Væggen) 28. 142. — Slagbræt = Slagbord i en Væv, 70. — Slagbænke 18 ff. 29 ff. 77. 119 ff. 124. 126. 134. 137. 142 f. — S.-kiste 128. Jfr. Slobpænk. — Slagsværd 85 ff. 126.
- Slagtere 80. 146. — S.-boder 2.
- Sleidsk = schlesisk. S. Lærred 96.
- Slet = glat, uden Forsiring.
- Sleve af Træ 58. 128; af Messing 61.
- Slibesten 67. 136.
- Slobpænk = Sovebænk (Slagbænk), 18. 30 f. 110. 112.
- Slotsskriver 135. 154.
- Slæder 104. 107 ff. 142.
- Smalken = et vævet Stof, 129.
- Smaragd 81 ff.
- Smede 66 f. 149 f. Jfr. Klein- og Kobbersmede. — S.-redskaber 62. 66 f. 103. — Smedie 8.
- Smerre = mindre, 122.
- Smykker 78 ff. Se iøvrigt Guld- og Sølvsmykker.
- Smække = Bæltelaas, 82.
- Smør 104. 106 f. — S.-brik, S.

- fade, S.-kander af Tin 54 ff. 58.
116. 125. 129. — S.-sav 140.
— S.-søger af Jern 68. 133.
Snabel = krum Tud paa Kande,
54.
Snedkere 24. 36. 105. 145 ff. 151 ff.
— S.-redskaber 24 f. 102.
Snidtøj = Skæreredskab, 46.
Snippeklæde = Hovedklæde med
Snipper, 71.
Snore 91 f. 94 ff. 130 f. 141. 154.
Snørehuer 97. — S.-liv 141. 154.
— S.-naal 80. — S.-remme 131.
133.
Sobelskindshue 95. 98. 142.
Sogneherre = Sognepræst, 105.
117. 150.
Sokker 93. 136.
Sophie = Safir? 83.
Sortskallet = med sort Skaft? S.
Knive 68.
Spader 67.
Spande 45 f. 60 f. 64. 105. 107.
116. 137. 139.
Spangeduge 72; = Sprangeduge?
(s. d.).
Spannier = Hue eller Lue, 93.
Spansk Bordklæde 75. — S. Bælter
81. 92. — S. Hynder 75 ff. —
S.Læderpung 94. — S. Nød som
Drikkekar 50. — S. Naale 132.
— S. Salt 103 ff. — S. Seng-
klæde 75. — S. Stenskaale og
-kummer 59 f. — S. Stole 33.
Spanskrønt 133.
Sparebøsse 64.
Spejlbækken = Spejlbækken, til
en Bartskeer, 65.
Spejle 19 ff. 46 f. 60. 65. 101.
130 ff. 134 f. 137 f. 143.
Spid 140.
Spids = Spyd, 136. Jfr. Spits. —
S.-feder = Fjeder til et Spyd,
101. — S.-stage = Spydstage,
23.
Spidse Bægere og Stobe af Sølv
52 f. — Spidse Glas 60.
Spigere 116. 134. — S.-bor 116.
132.
Spil foran en Rebslagerbod 104.
Spillemand 101. 156.
Spinderokke 23. 69. 137.
Spingel, ukendt Ord, 121.
Spisekamre 6. 8 f. 22 f. 39. 126.
Spis, Spits = Spyd, 85 f. 134. 140.
— S.-stager = Spydstager, 87.
Spjud = Spyd, 85 f. 128. 140. —
S.-stager 86. — S.-jern 67.
Splitter = Vidjebaand til Tønder,
116.
Spolebord, Væveredskab, 70. —
Spolorokke (til Væv) 70.
Sporer 101. 114. 131.
Spranget = frynset? S. Borddug 72.
Jfr. Spangeduge.
Sprankerværk = Stakit, 3. — Sprin-
kelværk = Gitter, 16 f. 67.
Sprettværk, ukendt Ord, 62.
Sprøtt = Sprøde (til Væv) 70.
Spyd se Spjud.
Spækkenaale 133.
Spænder = Hane paa Bøsse? 85 f.
114. 132.
Spænder af Sølv 78 ff. 103. 113.
123. 153; forgyldte 132.
Spænger = Spænder, 78 f. 113.
116.
Spærhage, Smedeværktøj, 48. 66 f.
140.
Spærlagen = Forhæng om Senge,
34. 36. 69 f. 72 ff. 96. 120 f.
124. 127. 129. 136 f. 140.
Spøjte = Sprøjte, 108. Jfr. Vand-
spøjte.
Spaanmaatter 137. — Spaanæsker
41.
Stabel = Stolpe, 35 f. — Stablet
= med S., 36.
Stafferet = pyntet, 134.
Stakit 4.
Stald 7. 9. 24. 136.
Stangbækken (til Bartskeer) 65. —
Stangjern = Jern i Stænger, 134.
— Stangkreger = en Art Skib,
111.
Steffel = Støvle, med Sølvbeslag,
51 (Drikkekar?).
Stegers 6. 8 f. 21 ff. 39 f. 43. 50.
54 f. 64. 69. 110. 126. 136. —
S.-stol 31. — S.-tin 54. 57. 110.
Jfr. Køkken.
Stelling = Stilling, Stillads. — S.
til Laase 67.
Stemp, Rebslagerredskab, 104.

- Sten = Maal paa Hamp, 105 f.
 Sten, sorte, 133. — S.-borde 26 ff.
 — S. brætter 47. — S.-huggere
 5. 16. 18. 148 ff. — S.-sav 140.
 — S.-skiver = S.-borde, 22. 26 ff.
 125. 128. 135. — S.-tavler 13. 21.
 46 f. — S.-tøj 59 ff. 105 ff. 129.
 138. — S.-værk = Stentøj, 108.
 Jfr. Skifersten.
 Stengade i Helsingør 2 f. 119. 124.
 154.
 Stifter af Guld 83 f. 131. 138.
 Stikke = sy, 73. 130. — Stikking
 = Stikning, 93.
 Stikfile 23.
 Stikholt = smaat Brænde, 106.
 Stikpiber 64 (til Ølbrygning o. l.).
 Stived = korte Rafter o. l., 104 f.
 Stivereb = Del af Aaleruse, 103.
 Stivelse 133.
 Stjærtepande = Pande med Haand-
 tag, 63. 66. 116.
 Stob = Bæger, Pokal. Af Sølv 49 ff.
 113. 115. 118. 124 f. 129. 134.
 153. Af Tin 53 f. 56 f. Af
 Træ 58. 61. 128. Af Elfenben
 60. — Stobekande = Kande paa
 1 Stob 3: 2 Potter, 115.
 Stokkenævn = Dom af Stokkenæv-
 ning (3: Nævninger udtagne
 indenfor Thingstokkene), 105.
 Stoksaks 62.
 Stole 17 ff. 30 ff. 125 f. 128. 134 f.
 137 f. 142 f. Jfr. Folde- og
 Bagstole. — S.-stader se Kirke-
 stole.
 Stolpeskabe 18. 20. 38. 40.
 Stopped, om en Kiste, 44.
 Stormhatte og -huer 85 ff. 134.
 Stoucke = lille Stob, 61. Jfr.
 Støveken.
 Stranden og Strandgaden i Helsingør
 2 f. 119. — Strandkamre 8. 11.
 13. 22. 35. 43. 73. 126. — S.-
 loft 120 f.
 Streger, Striger = Striber, 76. 78.
 95. — Striget = stribet, 76.
 Stridshamre 86 f. 136.
 Strikkede Strømper 91 ff. 130. 135.
 Strudsæggeskal som Drikkekar 61.
 Strømper 88. 90 ff. 114. 130. 135.
 Stude 102. 106. — Studling = ung
 Stud, 103.
 Stue 6 ff. 10 ff. 17 ff. 26 ff. 30 ff.
 34 ff. 38 ff. 43 ff. 46 f. 54 f.
 64 f. 72 ff. 98 f. 106. 110. 112.
 114 f. 120 f. 124 ff. 135. 137.
 142 f. — Stuekammers = Kam-
 mer ved Stuen, 7 ff. 10 f. 21 ff.
 26 ff. 31 ff. 35 f. 39 f. 42 ff.
 112. 126. 137. — Stuepige 105.
 Stundeklokke = Timeklokke i et
 Ur, 46.
 Stuf, Stuv = Stykke (af Klæde)
 91 f. 122 f. 129 f. — Stufen =
 i Stuver, 129.
 Stykket = sammensat af Smaastyk-
 ker. S. Natlue 90.
 Styrmand 150 ff.
 Stængel = Morterstøder, 63.
 Stænger af Jern 67 f. 105. 132.
 140.
 Stødere af Messing 62. 66. 116.
 137. Jfr. Stængel.
 Støer, ukendt Ord, 107. 138. (Fi-
 sken Stør?).
 Stølp = Laag til at holde Mad
 varm under, 64. 66.
 Støveken = Stob. — S.-skande =
 Stobekande, 55.
 Støvler 91. 93. 114. 136; af Sølv
 (Smykke) 92; sølvbeslagen (Drik-
 kekar?) 51. — S.-knipling 96.
 Staalbuer 23. 85 f. — S.-spejle
 46 f.
 Suder = Skomager.
 Sudergade i Helsingør 2 f. 119.
 123 f. 143. 156.
 Sukkerbøsse af Blik 68. — S.-kedel
 65.
 Svaler paa Huse 7. 9. 22. 43. 142.
 Svampelaas paa en Bøsse = Snap-
 hanelaa? 86.
 Svarret = drejet, 9. 19. 25. 28.
 33. 35. 60. — Svarrekammer =
 Drejekammer, 9. 25.
 Svezken = Svedsker? 106.
 Svikkeler = Kiler? 68.
 Svin 102 f. 105 f. 112. 116.
 Svingel = Bom, 3.
 Svovl 94. 133.
 Sværd 85 ff. 114. 126.
 Syfflet = Fløjte? 82.

Syle 133.
 Symfoni = Instrument med Tangenter, 47. 107. 118.
 Syhynde og Sypude 130. — Syringe 101. — Sysilke 130. — Syskrin 43. 45. 130. Jfr. Sømmerskeskrin.
 Sæbe 95. 105. 107. 131. 133.
 Sæd 104. Jfr. Rug, Byg o. s. v.
 Sække 22. 103 ff. 128. 136.
 Sælskind 115. 128. 130 f.
 Særke 87. 89. 92. 97.
 Sætte = Sætværk? 73.
 Sætværk = paalagt Arbejde; a) om Møbler (= Finéring el. lign.) 44; b) om Tæpper (appliceret Arbejde el. lign.) 72 ff. 76.
 Sødét = kogt, 77.
 Sødsmæksoste 106.
 Søe af Jern, Fejlskrift for Øse? 125.
 Søer se Svin.
 Søbøger 100. — Søfløjte 84. 107. — Søkjole, Søkjortel, 93. 97. 113. — Søkompas se Kompas.
 Søkort 13 f. 100. 107.
 Sølle = Bæltehage, Bæltékrog, 78 f. 81. 83. 113.
 Sølvøj 17. 44. 47 ff. 103. 110. 113. 115 ff. 120. 123 ff. 129. 134 f. 137. 139. 153. — S.-smykker 78 ff. 113. 116 ff. 120. 123 f. 129. 139. 153 f. — S.-krans til et Ur 47. — S.-kniplinger 97. — S.-lad 115. — S.-snore 96 f.
 Søm 102. 105. 133 f. — S.-læddike 47.
 Sømmerskeskrin = Syskrin, 42.
 Sømsk Læder = Semsælæder, Vaske-læder, 94. 115.
 Sørgelæder 108.
 Saa = Trækar (Bryggekar), 63.

T.

Tabecke = Tobak, 107.
 Tabin = Tobin, vatret Taft, 141.
 Taffelskeer af Sølv 49 f. 110.
 Taft, let glat Silkestof i Lærredsvævning, 76. 90 f. 95. 97 f. 124. 130.
 Tagsten 5. 103.
 Takkesnore = takkede Snore? 130.

Tallerkener af Tin 53 ff. 110. 112. 115 f.; af Træ 58 ff. 127. 138.
 Talstok = Maalestok? Af Sølv, 84.
 Tamettebrun = tanné (fransk), bark-brun, 95. 97. Jfr. Tarnettebrun.
 Tandstikker af Guld 83.
 Tang af Jern 62. 67. 136.
 Tankeringe = Tankespil af Ringe, 80 f.
 Tantheikroge, Fiskeredskab? 102.
 Tappebor 132.
 Tarme-rokkesnore 133.
 Tarnettebrunt se Tamettebrunt.
 Tasker 78. 80. 87. 103. 128. 132. Jfr. Vischtaske. — T.-laase 84. 101.
 Tassek, Tasseke se Tesak.
 Tavler = Malerier, 12 ff. 19. 21 f. 126. 128. 134 f. 137. — T. = Tavlesmykker, Hængeplader af Guld eller Sølv, 79 ff. 113. 119. 124. 138. — T. af Skifersten 46. Jfr. Stentavler.
 Tavlet = tærnet, 76.
 Teisern, Guldsmedeværktøj, 48.
 Tellner, Fiskeredskab? 102.
 Ten 69.
 Terningklæde = tærnet Klæde? 93.
 Tesak, Tessak, = Dolk, Daggert, 81. 85 f. 111. 128.
 Timeglas 59. 106. 133.
 Tintøj 53 ff. 60. 110. 112. 115 f. 118. 120. 124 f. 128 f. 134 f. 137. 139.
 Tingsskriver 153.
 Tisak se Tesak.
 Tiuf = Tyveri, 148.
 Tjenestepiger 105. 108 f. 117. 122. 148. 156. — T.-drenge 117.
 Tobak 107. — T.spiber 102. 107. 133. 138.
 Toldere 119. 147.
 Torsk 107.
 Torvskær = Tørveskærer, 149.
 Torvekaabe 91.
 Tove 102.
 Traie = Traade, 81.
 Trag af Blik 133; af Tin 56.
 Tralværk = Gitterværk, 47.
 Trapper 7. 30. 43.
 Trefodder af Jern 66 ff. 116. 136 f. 140.

Tresor, Tresur = et Skab paa Bordfod med Smaarum og Skuffer, 118 f. 20. 38 ff. 46. 112. 119. 125. 135.
 Trip = et Atlask-stof, 74. 77 93. 95 f. 129. 135. 137. 141. 154.
 Trisor, Trisur se Tresor.
 Trisser af Messing 132.
 Trolovelsesringe 82 f.
 Trommestikker 83.
 Trommet = Trompet, 132.
 Trætøj (Husgeraad) 46. 58 ff. 69. 138.
 Trøjer 89 ff. 113 ff. 123. 135. 137. 141 f. 154.
 Traad 130 f.
 Tungeskraber af Sølv 83.
 Turkos = Turkis, 79. 81.
 Tveskaftet = tveskaftet. T. Duge 71.
 Tvibag = Tvebak, 106 f.
 Twist = glatvævet Bomuldsstof, 115. 141.
 Tyskøl 105. 117.
 Tyveri 148.
 Tækkfad = Laagfad, af Træ, 59.
 Tække, Tækken = 1) Tækkfad, 64; 2) Tæppe, 73 f. 120. 127. 140. Jfr. Bord- og Sengetæppe.
 Tænger 62. 67. 136.
 Tængsler = krumme Jernøkser, 67. 116. 136. 140.
 Tænkering se Tankering.
 Tæppet, Tæppet = Tæppe, 71. 73. 75.
 Tærninger 101. 133.
 Tøfler af Fløjl 90.
 Tømmer 102. 112. 143. Jfr. Deller. T.-mænd 4 f. 103. 146. 153. 155 f.
 Tønder 47. 102 f. 105 ff. 116. 128. 138; af Sølv (3: tøndeformede Bægere) 51; med Piber (til Øl- og Brændevinstilvirkning) 64. — T.-gjorde 116. — T.-line 102. — T.-stole 47. Jfr. Laastønder.
 Tørfisk 102. 105. Jfr. Bergfisk.
 Tørklæder 93 ff.
 Tørrespand = Torvespand? 45.
 Tørveskærere 149. 152.

U.

Ubundet = uden Beslag, 38.
 Uddraget, udtaget = foeret, 88. 91. 114.
 Udhugget = 1) udskaaet, 40; 2) udtunget, 94 f. 141.
 Udkast = udsvet, 123.
 Udskjør = Udskæringer (i Pudevaar), 72. 75.
 Udtræk paa Borde 25. 27; i Slagbænke 32.
 Uldsakse 68. 94. — Uldskjorter 88 f. 93 ff.
 Ulveskindskjorteler 93 f. 98. 141.
 Underbinding se Vindelsnor.
 Underbukser 93.
 Underdraget, undertaget = betrukket paa Undersiden, 74. 89. 91. 114.
 U.-dræt = Betræk paa Undersiden, 73. — U.-dyne 76. — U.-kjortler 79. 87 ff. 114. 118. 123. — U.-lad = underste Bræmme, 81.
 Ungersk = ungarsk. U. Guld (fint Guld) 79 ff. 120. 138.
 Ungesneden = uskaaret? 96.
 Ungsvin 102.
 Ure se Sejerværker.
 Urtepotter af Tin 53. 55 ff. — Urteskab 40. — Urteskrin 23. 44 ff.
 Usødet = raat, 76.

V.

Vadmel 73. 94. 138.
 Vadsæk 119. Jfr. Sengevadsæk.
 Vandbækken 17. 20. 37, af Messing 63. — V.-fade af Tin 57; af Messing 61 ff. 66. — V.-flasker og -glas 60. — V.-kander 17; af Blik 57; af Messing og Kobber 62. 125. Jfr. Løvkar. — V.-kedel 63. — V.-potter af Tin 56. — V.-spøjter af Messing 63 ff. 133.
 Vanter 94. 114.
 Varpbræt, Guldmedeværktøj, 48.
 Vaskefade se Vandfade. — Vaskestole 20. 37.
 Vatterstykke = Marinebillede, 14.
 Vedhammer = Brænde-rum, 2. 9.

125. — Vedsav 67. — Vedøkser 136.
 Vegge = Kile, 125. 140.
 Vejeskaale = Vægtskaale, 64. 107.
 Vejrmølle 108.
 Venedisk = Venetiansk. V. Spejle 47.
 Verfel, Rebslaggerredskab, 104.
 Veschtaske se Vischtaske.
 Vessersklæde = vatret Stof? 120 f.
 Veybrøde = Vejenbrød ved Nivaa i Nordsælland, 116.
 Vildkatskindshue 95.
 Vin 105. 109. 138. — Vineddike 66. — Vinglas 59 f. 105. Vinkander af Sølv 51 f.; af Tin 54 ff. 125; af Stentøj 59. Vinkrus m. Tinlaag 61. — Vinpotter af Tin 55 ff. 137. — Vinskaale af Sølv 52. 139.
 Vinde til Staalbue 86.
 Vindelsnor = Snørekæde el. Snørelidse? 79. 113.
 Vindovn 16.
 Vindskede, Væveredskab, 70.
 Vinduer 4 ff. V.-jern 140. — V.-karme 4. 142. — V.-potter = Urtepotter, 57.
 Vinkelhage 140.
 Vipper = Dopper, til Tørklæder, 96.
 Wischtaske, ukendt Ord, 85. 91. 128.
 Wisten, ukendt Ord, 133.
 Vogensked = udsøgte, fejlfri Egeplanker, 4. 19. 22. 27. 32. 35 f. 39 f. 44. 103. 124. 126 f.
 Vogne 66. 68. 102 ff. 115. 136. 142. — V.-bøsse 86. — V.-fading 103. — V.-heste 102. — V.-leje 109. — V.-rede = Tilbehør til Vogne, 66. 104. 106. 109.
 Voks 104. 132. 143. — V.-lys 131. 133. — V.-tavler 14.
 Vragrafter = Udskuds-rafter, 142.
 Vraakammer 9. — Vraaskabe 17 ff. 38 ff. 119. 124. 127. 143.

Vugger 35. 37. — V.-klæde = Vuggetæppe, 121.
 Vædderskindsskørt 95. 97.
 Vægte 68. 128. 140. Jfr. Guldvægt. — V.-skaale af Messing 62. 64. 137.
 Vækker i et Ur 46.
 Vælsk = sydlandsk. V. Nød som Drikkekar 57.
 Værg = Vaaben, 85 ff. 128. 133. 154.
 Værkmesser, Smedeværktøj, 67.
 Væve 69 f. — Vævere 26. 70. 72. 146 ff. 150. 156. — V.-redskaber 70.
 Vaaben 84 ff. — V. = Vaabenskjold, 13. 76. 117.

Z.

Ziter (Strenginstrument) 129.
 Zitrin = en Art Ædelsten, 81.

Æ.

Æbler 107.
 Ædelstene 78 ff. 113 f. 124.
 Ænder 104.
 Ærter 107.
 Æsker 45. 60. 69. 81. 95. 105. 107. 123. 131 ff. 137. 153 f.

Ø.

Øg 102. 106.
 Økser af Jern 66 ff. 85 f. 116. 125. 128. 136. 140.
 Øl 102 f. 105 f. 108 f. 117. 136.
 Ørefad = Fad med Øren, af Tin, 54.
 Ørejern til Økser 67.
 Øreskeer af Guld 81; af Sølv 82. 84; af Ben 133.
 Ørk = Klædekiste, 21. 41 ff.
 Øser 59. 66. 108.

Aa.

Aal 106. — Aalærer 103 f.

Tilføjelser og Rettelser.

- S. 4 L. 2 f. n. 7. 1., læs 4. 7.
 — 5 — 22 f. o. *ikke*, læs *sjældnere*.
 — 8 — 8 f. n. 20, læs 30.
 — 11 — 5 f. n. 23, læs 28.
 — 12 — 11 f. o. Tilføj: 13. 5. 1591 nævnes *Hans Maler*.
 — 15 — 20 f. o. 15., læs 5.
 — 20 — 1 f. n. *angt*, læs *langt*.
 — 24 — 9 f. n. Tilføj: 20. 10. 1591 vurderer *Tyge Snedker* (se nedenfor) og *Anders Snedker* Træværk hos *Gudmand Nielsen*.
 — 28 — 19 f. o. 21., læs 20.
 — — — 12 f. n. 30., læs 20.
 — 31 — 5 f. o. *lidet*, læs *liden*.
 — 33 — 14 f. o. 3., læs 7.
 — — — 19 f. o. 30., læs 20.
 — 34 — 8 f. n. 2., læs 12.
 — 36 — 6 f. n. 30., læs 20.
 — 38 — 7 f. n. 15., læs 5.
 — 42 — 9 f. o. 12., læs 19.
 — 44 — 3 f. o. 20. læs 28.
 — 45 — 17 f. o. 30., læs 20.
 — 46 — 6 f. n. 4., læs 9.
 — — — 3 f. n. 17., læs 7.
 — 47 — 1 f. o. 2., læs 3.
 — — — 11 f. n. $\frac{1}{3}$ D., læs $\frac{1}{2}$ D.
 — — — 10 f. n. Den her nævnte «Roldvogen» kan, da den er vurderet saa lavt, ikke opfattes som en virkelig Rejse-
 vogn. S. 99 forekommer det samme Ord som
 Bogtitel.
 — 48 — 19 f. o. Tilføj: 3. 3. 1597 vurderer *Jakob Guldsmed Sølv* i
Hans Syrissens Bo.
 — 48 — 21 f. o. Tilføj: 16. 5. 1611. *Lavrids Guldsmed*.
 — 53 — 4 f. n. 22, læs 23.
 — 54 — 16 f. o. 7. 5. 1577, læs 7. 8. 1577.
 — 57 — 11 f. o. 28., læs 29.

- S. 59 L. 21 f. n. *Tallerkerner*, læs *Tallerkener*.
 — — — 2 f. n. 4., læs 7.
 — 61 — 12 f. o. 21., læs 24.
 — 63 — 10 f. n. 4., læs 5.
 — 66 — 7 f. n. 12. læs 11.
 — 67 — 14 f. o. 4., læs 9.
 — 69 — 10 f. o. 20., læs 28.
 — — — 13 f. o. 2. 12., læs 21. 2.
 — 71 — 2 f. n. 1583., læs 1589.
 — 75 — 19 f. o. 11., læs 10.
 — 77 — 19 f. n. 18., læs 5.
 — 79 — 15 f. n. 4., læs 18.
 — — — 9 f. n. *orgylt*, læs *forgylt*.
 — 82 — 20 f. n. 4., læs 7.
 — 84 — 13 f. n. 4., læs 18.
 — 86 — 4 f. n. Kortlaas = Huggert, se Ordlisten.
 — 90 — 9 f. o. *Pelskjortel*, læs *Overklædning*.
 — 94 — 9 f. o. *hollandsk Lærred*, læs *et vævet Stof*.
 — 95 — 18 f. o. 5., læs 1.
 — 98 — 20 f. o. «Brix» = Brüggisk, se Ordlisten.
 — 101 — 10 f. n. 11., læs 10.
 — 114 — 14 f. n. Hovedsmudskaabe = Kaabe med Hovedsmug (Halsaabning), se Ordlisten.
 — 122 — 5 f. n. 2., læs 9.
 — 132 — 10 f. n. «Bimseknive» = benske (bømske) Knive, se Ordlisten.
 — 140, Noten. *Gennemhullede*, læs *til at hulle Fern med*.

Østifternes historisk-topografiske Selskab, der har ligget stille i nogle Aar, men med Udgivelsen af andet Binds første Hefte af Tidsskriftet «Fra Arkiv og Museum» paany har begyndt at virke, retter herved **en indtrængende Anmodning** til Alle, der interessere sig for Østifternes d. e. Fyns, Lolland-Falsters, Sjællands og Kjøbenhavns Historie og Topografi, **om at indmelde sig** i Selskabet. Aarsbidraget er 4 Kr., og den nye Bestyrelse vil paa bedste Maade søge at gjøre Tidsskriftet baade indholdsrigt og aktuelt.

Indmeldelse af nye Medlemmer modtages af Selskabets Bestyrelse, dets Hovedkommissionær, Universitetsboghandler G. E. C. Gad, og enhver anden Boghandel.

Bidrag til Tidsskriftet, der alle honoreres, saa vel som Skrifter, der ønskes anmeldte i Tidsskriftet, bedes indsendte til Bestyrelsen under Adresse: Professor C. Nyrop, Lindevej 7, Kbhvn. V.
